PASAULIO DETEKTYVO MEISTRAI

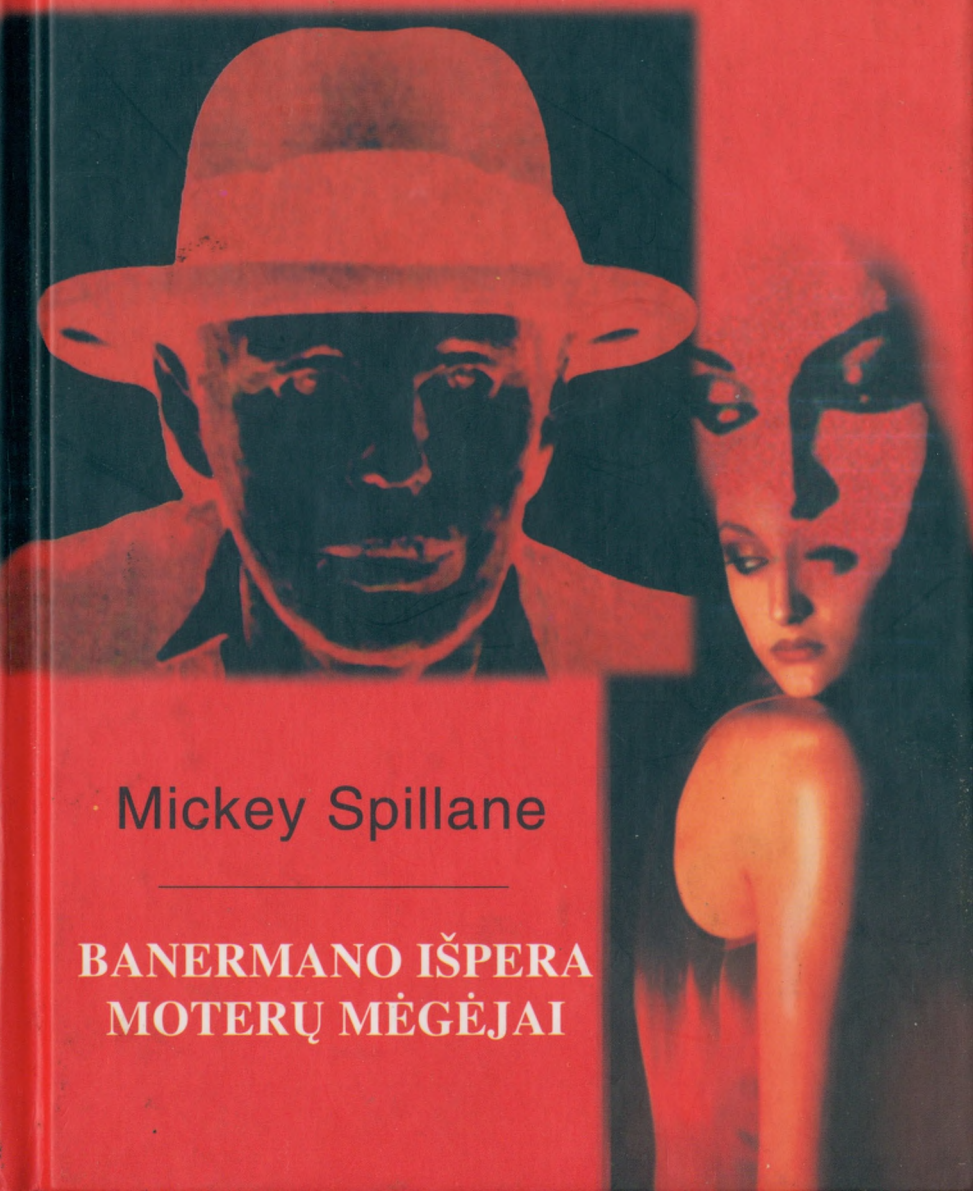

Mickey Spillane

BANERMANO IŠPERA MOTERŲ MĖGĖJAI

Mickey Spillane

BANERMANO IŠPERA

Detektyvinis romanas

UDK 820(73)-3
Sp31

Mickey Spillane
Любители тел
Эридан-Полиор, 1996

ISBN 9955-01-072-X

© Vertimas į lietuvių kalbą,
Diana Jokubonienė, 2000
© Leidykla "Tyrai", 2000

1 skyrius

Mano senutėlis fordas sunkiai šliaužė į kalvos viršūnę, nuo kurios galėjai išvysti žavų Banermanų valdų vaizdą. Jų žemės driekėsi sidabro mėnesiena tviskančios įlankos pakrantėmis. Tamsoje bolavo seno namo kolonos, iš tolo primenančios aukštyn pakeltas milžiniško skeleto rankas. Aplink namą rangėsi keisti šešėliai.

Žole apaugusi apleista sodyba visai nepriminė tos dailios vilos, kurią saugojo mano atmintis. Ketaus vartų vyriai vos laikėsi. Beje, patys vartai dar atrodė solidžiai ir tvirtai, o štai tvorą išdžiovino laikas, lietus bei saulė.

Tačiau tokios smulkmenos neturėjo atitraukti mano akių nuo kelio — duobės 242-ajame plente prašėsi ypatingo dėmesio. Bet aš vis tiek retkarčiais mesteldavau žvilgsnį į seną, apleistą namą. Toks elgesys visai tiko žmogui, kurio nerūpestinga vaikystė pralėkė šiose vietose. Žmogui, kurį likimas nubloškė į svetimą ir žiaurų pasaulį, vos sulaukusį dvylikos metų. Gyvendamas svetur visą laiką jutau gimtųjų namų ilgesį. Ir štai pasitaikė proga pažvelgti į tuos randus, gumbus ir brėžius, kuriuos čia paliko be manęs prabėgę metai.

Pro medžius šmėkštelėjo šviesa ketvirtajame vilos aukšte. Šiltas ir švelnus jausmas užliejo mane, kai pasukęs iš plento nuriedėjau keliuku namo link.

"Na, ir kvailys, kad niekam nepranešiau apie atvykimą!" — mintyse bariau save.

Net nenumaniau, kaip į mano netikėtą pasirodymą reaguos tie, kurie liko ištikimi gimtosioms sienoms. Juk namo grįžta ne šiaip sūnus paklydėlis...

Visą kelią nepaliaudamas rūkiau. Velniai rautų, praėjo dvidešimt treji metai! Per pasaulį praūžė du karai! Na, ir kas? Jei Dievas mesteli žmogui galimybę aplankyti laimingąsias vaikystės vietas, kaip ja nepasinaudoti?

Gyvas būdamas mano senis mėgdavo kartoti: "Ar jūs žinote

mūsų katinėlio istoriją? Nepamirškite jos!" Tai sakydamas jis linksmai kvatodavosi, nes mane visi vadino K. K. B. Pilnas tos namų "brangenybės" vardas — Ketas Kėjus Banermanas.

Aš ilgai nenutuokiau, kodėl mane pavadino tokiu keistu vardu. Pagaliau paaiškėjo, jog Ket Kei — vieta, kur aš gimiau. Mane pradėjo nuodėmingai. Motina mirė, praėjus vos valandai po mano gimimo. Tada tėvas parsivežė į savo namus kartu su tuo vardu ir gėda, kurios visa Banermanų šeimynėlė taip niekada ir nepajėgė nuplauti.

Aš — nesantuokinis vaikas. Gėdinga dėmė. Išpera. Banermano išpera! Ne, išdidūs savimylos Banermanai nepajėgė atleisti mano gimimo.

Apgręžęs automobilį prie namo, pastačiau jį šalia kitų dviejų, stovėjusių greta verandos. Priėjęs prie paradinių durų timptelėjau skambučio virvelę. Vietoj įprastinio varpelio skambesio išgirdęs šaižų garsą, supratau: civilizacija suleido nagus ir į šituos namus, pakeisdama melodingąjį varpelį elektriniu skambučiu.

Slopūs balsai, sklidę iš namo, pritilo. Ant slenksčio sutrepsėjo senutė. Iškart ją pažinau. Senais gerais laikais, kai mane nubausdavo ir neišleisdavo iš namų, ji slapčia nuo visų į mano kambarį atnešdavo vaisių drebučių ir sumuštinių. Ji gailėdavosi manęs ir visada papasakodavo, kas vyksta kituose kambariuose.

— Labas vakaras, Ene!

Akimirką sustingusi, ji pažvelgė pro akinių viršų ir neryžtingai atsakė:

— Sveiki.

Jos laibas balselis nė kiek nepasikeitė per tuos metus.

— Daug-a-vandens nutekėjo, senute! Negi taip ir neprisiminsi vieno mažo katinėlio...

Jos antakiai lanku šovė aukštyn ir senutė, pasvirusi pirmyn, švelniai palietė mano veidą sausomis, raukšlėtomis rankomis.

— Katinėlis? Mano šaunusis mažasis Ketas Kėjus grįžo?!

Apglėbęs pakėliau ją lengvai kaip skiedrą ir priglaudžiau prie savęs. Matyt, mano dviejų parų šeriai ant smakro smarkokai brėžtelėjo jos skruostus, nes tyliai aiktelėjo. Bet aš mačiau, jog Enė nuoširdžiai džiaugiasi mano pasirodymu. Atsargiai pastačiau ją ant žemės.

— Savo akimis netikiu, — tratėjo senutė. — Kiek metų praėjo! Štai koks tu dabar, Ketai! Suaugęs... Visai didelis. Įeik gi, brangusis, įeik.

— O tu vis tokia pat, Ene! Visai nepasikeitei. O kvepi — kaip ir anksčiau — obuoliais ir batų tepalu.

Bruzdėdama ji skubiai atvėrė duris, paėmusi už rankos nusivedė į savo kambarėlį ir, atsitraukusi per žingsnį, atidžiai apžiūrėjo nuo galvos iki kojų.

— Ketas... Be jokios abejonės, Ketas... Ir nosis, kurią pėstynėse sulaužė Rudis, ir randas — jis atsirado, kai iškritai iš medžio, — ir akys... Akys irgi, be jokios abejonės, tėvo!

Ji priekabiai apžiūrėjo juodą vilnonį geros kokybės kostiumą, brangią skrybėlę. Tačiau iš veido išraiškos galėjai spėti, jog aš Enei — vis tas pats dvylikametis berniūkštis, ir mano įvaizdis toli pralenkia mane patį! Tikriausiai senutė vis dar baiminosi, kad vyresnieji pusbroliai, Rudolfas ir Teodoras, senu įpročiu manęs nenuskriaustų.

— Kur mano mielieji giminaičiai? — pasidomėjau aš.

— Ten, — ji mostelėjo ranka bibliotekos pusėn. — Paklausyk, Ketai, tu juk nesiruoši...

— O kodėl ne, senute? Tik tu nesijaudink, saugok savo širdelę. Kas buvo — pražuvo. Be to, aš neilgam. Išnyksiu anksčiau, nei apie mano grįžimą liežuviais pradės plakti kaimynai. Ir atmink: iš tos Banermanų šutvės man absoliučiai nieko nereikia. Viskas bus gerai, supranti? Aš juk čia užsukau pravažiuodamas.

Ji žiojosi kažką sakyti, bet apsigalvojusi mostelėjo ranka ir tylėdama nuvedė mane prie bibliotekos durų. Supratau, jog Enė čia — tik ekonomė ir vargu ar žino apie visus mielosios šeimynėlės reikalus.

Iš tolo padrąsinamai mirktelėjau jai ir staigiai abiem rankomis atlapojau dvivėres duris. Akimirką mano širdis sustingo. Taip būna, kai iš anksto numanai, kas gali įvykti arba ką gali išvysti.

Bemiegėmis naktimis dažnai mintyse regėdavau šią sceną. Ir tai nepažadindavo jokio noro grįžti į "šeimos židinį". Mano vaizduotė piešdavo tokį ryškų, tokį tikrovišką paveikslą: dėdulė

Mailsas su savo nepakeičiamais bridžais sėdi už stalo, lapnodamas šlykštų savo vyriausio sūnaus Rudžio melą. Paskui jis kviečia senąjį tarną Makolėjų... Apskritai Makolėjus nemėgo manęs bausti, netgi tada, kai iš tiesų prikrėsdavau šunybių. Bet įsakymas lieka įsakymu. Jis perdavo mane, puikiai žinodamas, kad atsisakęs tai daryti, pats būtų nubaustas.

Jei tėvas dar būtų gyvenęs, tikrai niekam nebūtų leidęs manęs skaudinti, ypač tam puskvailiui Mailsui, savo broliui. Bet senis jau seniai trūnijo kapuose. Jam tiesiog nepasisekė. Pateko į žiaurią liūtį, skubėdamas gelbėti sūnėno Rudžio iš kažkokios nemalonios istorijos. Susigriebė stiprų plaučių uždegimą ir sudegė per savaitę...

Taigi — aš atvėriau bibliotekos duris. Išvydau visai ne tai, ką maniau išvysiąs. Prabėgę metai pavertė dėdulę Mailsą liesu atgrasiu senioku. Jis tikrai sėdėjo už savo stalo. Vyriausiojo Banermano mina reiškė įniršį ir baimę vienu metu. Jo sūnūs irgi gunksojo tenai. Regis, juos mažai jaudino pagiežinga tėvo išraiška. Abu buvo gerokai pliktelėję ir aptukę. Spuoguoti paburkę veidai, kaip ir anksčiau, man atrodė kvailoki.

Flegmatiškasis Tedas ir dabar glaudėsi kamputyje, stengdamasis išlikti nepastebėtas. Rudis, įrėmęs rankas į šonus ir nervingai laižydamas lūpas, provokuojama mina stypsojo kambario viduryje.

Mano giminaičių kompaniją papildė dar trys vyrai. Vienas iš jų, man visai nepažįstamas, sėdėjo krėsle, užmetęs koją ant kojos — šiek tiek negrabus, ilgais, tankiais juodais plaukais, malonaus vyriško veido. Kitus du pažinojau kuo puikiausiai. Tai buvo Karlas Mato ir Popėjus Geidžas — "Čikagos sindikato" gangsteriai. Dvelktelėjo pavojaus šalteliu, juo labiau kad svečių išraiškos kuo aiškiausiai sakė: pokalbis, vykęs prieš man pasirodant, svečiams nepatiko.

Trinktelėjus durims visų galvos pasisuko lyg už virvučių timptelėtos. Bet niekas manęs neatpažino. Mailsas ir jo sūnūs sužiuro į svečius, manydami, jog aš kažkaip su jais susijęs. Bet Karlas Mato tik gūžtelėjo pečiais. Visi suglumę įsispitrijo į mane. Dėdulė Mailsas išsikrapštė iš už rašomojo stalo ir nervingai žengtelėjo į priekį.

— Kas jūs ir ko jums čia reikia? — arogantiškai sugergždė seniokas.

Aš vyptelėjau:

— Mandagumo vizitas, dėdule! Nusprendžiau aplankyti savo mieląją šeimynėlę ir kartu pailsinti kojas po kelionės.

Rudžiui staiga užgniaužė kvapą. Pagaliau jis mane pažino! Atrodė, brolelis tuoj tuoj uždus.

— Ketas? — sunkiai išspaudė jis. — Ketas Kėjus?

— Sveikas, seiliau! — priėjęs arčiau, aš iš viršaus pažvelgiau tiesiai į savo buvusio kankintojo akis, gėrėdamasis jose atsispindinčia gyvuliška, kūną paralyžiuojančia baime.

Atsipeikėjęs Rudis baikščiai pabandė ištiesti man ranką. Bet aš, lyg to nepastebėdamas, pirštu niekinamai plekštelėjau per jo nukarusias lūpas.

Tedis irgi atsikvošėjo. Atplėšęs nuo kėdės pasturgalį pašoko ir mikliai užlindo už didžiulio rašomojo stalo.

— Tu... Tu ką, kuoktelėjai? — suvapėjo jis.

— Gal ir kuoktelėjau, broliuk! — nusikvatojau.

Paskui paspyriau dėdulei Mailsui pirmą po koja pasitaikiusią kėdę, kad šis galėtų atsisėsti. Seniokas atrodė gana prastai.

— To negali būti! Negali būti! — kaip užsuktas kartojo jis. Kitokių žodžių man nerado.

Šiaip ar taip, mano pasirodymą gimtuosiuose namuose jau galėjai laikyti įvykusiu faktu.

Pakilęs iš krėslo nepažįstamas vyriškis priėjo prie stalo. Mes apsikeitėme šaltais žvilgsniais. Jis atrodė visai malonus, net, sakyčiau, respektabilus. Maždaug mano ūgio, tačiau tuo mūsų panašumas ir baigėsi. Jo figūra tikrai neatrodė sportiška, bet iš savo patirties žinojau, jog tokie kampuoti vaikinai mėgsta atakuoti staigiai ir iš pasalų. Tad reikia būti budriam.

— Mes, atrodo, nepažįstami? — pareiškė jis.

Aš bedžiau į jį pirštu.

— Prisistatyti pirmam teks jums!

Jis įsitempė.

— Mano pavardė — Vensas Kolbis. Aš — mis Anitos Banerman sužadėtinis.

Anita! Velniai rautų, kaip galėjau ją užmiršti! Maža mergy-

tė, mano mieloji, šaunioji pusseserė, sekiojusi iš paskos kaip ištikimas šunytis! Kai mane pastatydavo į kampą, palikdavo be vakarienės, ji, kaip ir Enė, vogdavo sumuštinius ir nešdavo man arbatą. Mielas kačiukas! Kai man sukako dvylika, jai buvo dešimt.

Mano pabėgimo naktį ji vienintelė laukė manęs tamsoje prie vartų, norėdama pabučiuoti atsisveikinimui.

— Štai kaip? Sužadėtinis?

— Na, prisistatykite ir jūs, bičiuli.

— Banermanų išpera! — viauktelėjau. — Manau, esate apie mane girdėjęs? Mano tėvas buvo šio namo šeimininko jaunesnysis brolis. Kurį laiką aš irgi čia gyvenau.

— Aišku!

Jis ištarė tik vieną žodį ir atsigręžė į dėdulę, vis dar sustingusį ant kėdės.

Aš staiga pajutau, kad situacija pasikeitė. Lyg ryškios lempos, apšviečiančios sceną, būtų pasislinkusios į šoną. Negalėjau leisti, kad padėties kontrolė išslystų iš rankų, tad ryžtingai perkirtau sunkią tylą:

— Nesijaudinkite, mieli giminės, aš ir nesitikėjau, kad mano atvykimo proga paskersite ėriuką ir padengsite šventišką stalą. Bet ir nemaniau, kad mano giminaičiai nusmuks tiek, jog ims priiminėti savo namuose visokius niekšelius... — mostelėjau galva į "sindikato" berniukus. — Kaip sugebėjote taip žemai pulti?

Geidžas niršiai sužaibavo akimis, o Mato grėsmingai pakilo iš vietos.

— Ei, šalčiau, vaikine, jei nenori...

Žaibiškai liuoktelėjęs vožiau jam į saulės rezginį. Vyrukas lūžo pusiau, ir aš smogiau dar kartą. Iš viršaus į kaklą. Gangsteris nuvirto nespėjus jo partneriui išsitraukti revolverio. Mano "keturiasdešimt penktasis" jau buvo parengtas. Trenkiau juo Geidžui į dantis ir išgirdau gerai pažįstamą traškesį. Jis atšoko prie sienos krauju apvarvėjusia pasmakre, ištįsusiu veidu žmogaus, ką tik padariusio klaidą, bet pasirengusio tuoj pat atsiprašyti ir ją ištaisyti. Tačiau aš supratau, kad Geidžas vis dar pavojingas — ir antrąkart trinktelėjau į dantis. Sudejavęs jis blinktelėjo ant grindų greta savo draugužio.

Spengiančioje tyloje atsisukau į savo giminaičius.

— Nuo šiol šiame name niekas neturi teisės vadinti manęs "vaikinu". Aišku?

Paeiliui nuvėriau akimis kiekvieną Banermaną. Anksčiau jie kitaip manęs ir nevadindavo. "Ei, vaikine". Ir dar — "šunyti".

Tik mano mieloji mergytė rasdavo kitokių žodžių.

— Ketai Kėjau! — nuo slenksčio sušnarėjo tylus balselis.

Na, žinoma, tai mano kačiukas, mano mažoji paukštelė. Tik ji iš nugeibusio ančiuko galėjo tapti tokia žavia, nuostabia gulbe. Ant pečių vilnijantys žvilgantys kaštoniniai plaukai, išraiškingos rugiagėlių mėlynumo akys, aukšta, putni krūtinė, nuodėmingai liauna talija, dieviškos formos klubai... Ir lūpos — švelnios, mielos lūpos, kažkada padovanojusios man pirmąjį negrabų bučinį.

— Anita! — atsidusau aš.

Nei pistoletas mano rankoje, nei kraujas, nei ant bibliotekos grindų besivoliojantys prašalaičiai, nei visa draugėn susirinkusi šeimynėlė — niekas negalėjo jos sustabdyti. Mergina puolė man į glėbį. Anitos akyse blizgėjo džiaugsmo ašaros. Tvirtai prispaudžiau ją prie krūtinės, paskui šiek tiek atitraukiau, norėdamas geriau įsižiūrėti į brangų veidą.

— Velniai rautų, Anita, kokia tu nuostabi! — aš net nebandžiau slėpti susižavėjimo.

Ašarų pritemdytos merginos akys spindėjo laime.

— Tu man nė karto neparašei per tuos metus! Manėme, kad tu jau miręs. Mes nieko... nieko apie tave negirdėjome... Kodėl tu ne... Iš kur atsiradai, Ketai?

— Anita! Mano mergyte! Be tavęs aš nieko neturiu, — švelniai paglosčiau jos veidą. — Visą tą laiką norėjau atvykti ir tave išsivežti. Atleisk, kad ligi šiol negalėjau to padaryti.

— Anita! — garsiai ir, atrodo, priekaištingai ištarė Vensas Kolbis, numetęs į peleninę nuorūką.

Man pasirodė, jog Vensas — vienintelis iš čia esančių, nebijojo kalbėti visu balsu.

— Ramiau, bičiuli, — atsigręžiau aš. — Mes su mažyle vis dėlto giminės. Ir seni draugai. Prieš daugelį metų mūsų draugystė net buvo su virtinta bučiniu. Taigi atstok ir nepurkštauk be reikalo.

Anita staiga sustingo, tarsi ką tik pastebėjusi ant grindų tysančius vyrus. Nuoširdus džiaugsmas jos akyse prigeso, o pirštai mėšlungiškai sugniaužė mano ranką.

— Prašau, Ketai, eime iš čia. Pasėdėkime kur nors dviese, kaip anksčiau, ir pasikalbėkime.

Atsisukęs į Kolbį aš rūgščiai šyptelėjau. Paslėpęs savo "keturiasdešimt penktąjį" paklausiau:

— Tikiuosi, jūs neprieštaraujate?

— Aišku, ne! — Kolbis gūžtelėjo pečiais.

Aš mostelėjau ranka į Geidžo ir Mato pusę.

— Kai tiedu atsipeikės, perduokite mano nuoširdžiausius sveikinimus sėkmingai prabudus.

2 skyrius

Mes pasukome prie to pačio vasaros namelio sodo gilumoje, kuriame susitikinėdavome vaikystėje. Kaip ir prieš daugelį metų, Anita nutūpė į supamąjį krėslą šalia lango. Aš įsitaisiau ant palangės.

— Štai mes ir vėl kartu, bangioji. Paaiškink, kas čia dabar vyksta?

— Lyg ir nieko ypatinga, Ketai...

— Tai nuo kada Banermanų namuose priiminėjami visokie šunsnukiai? Mano tėvas arba mūsų senelis nė per slenkstį tokių nebūtų leidę. Ir dėdulė Mailsas kažkada išdidžiai sukdavo nosį nuo žemesnės klasės publikos. Kas gi nutiko?

— Ketai, ar tu pažįsti tuos du? Pažįsti, taip?

— Žinoma. Paprastai juos vadina "kontrolieriais". Tokius atsiunčia, kai "sindikato" vadeivas užgriūva finansinės problemos. Jie arba turi kažką "užsukti", kad reikalai pajudėtų, arba "sindikatas" tiesiog nori pademonstruoti, jog savo dalį atsiims bet kuriuo atveju.

— Iš kur tu viską žinai? Ir kodėl nešiojiesi revolverį?

— Kaip tau paaiškinus... Matai, mano toks darbas... Bet tai jau kita kalba. Papasakok, kas nutiko per tuos metus?

— Negaliu tau visko pasakoti, — vos girdimai sušlamėjo ji.

— Kodėl? Bijai? Pasakok! Aš viską suprasiu.

Netgi tamsoje pajutau, kaip ji konvulsiškai sugniaužė kumštelius.

— Ketai, aš labai tave prašau... Na, prašau, nereikia apie tai!

— Aš dabar kitas žmogus, Anita. Esu tikras, man pavyks prispausti Rudžiui uodegą. Jis dažnokai taip elgdavosi su manimi, tu gi žinai.

— Bet ne visada jie... jie taip elgėsi.

— Nebijok. Pasakok, brangioji!

— Ne.

Pašokęs nuo palangės aš priėjau prie krėslo, kuriame gūžėsi Anita.

— Mano mergyte, prašau, papasakok man viską. Aš noriu pričiupti tuos gyvulius.

— Aš bijau, Ketai, — sukuždėjo Anita, sukdama šalin akis. — Taip, jie nuskriaudė tave, labai nuskriaudė. Suprantu, kad negali to užmiršti. Bet prašau, dėl Dievo meilės, nesunkink mūsų padėties, maldauju...

— Keista tu mergina, Anita, — pakėlęs iš krėslo aš paėmiau ją ant rankų.

Nieko blogo negalvojau. Norėjau tik nuraminti savo mieląją pusseserę, broliškai paguosti. To, kas įvyko, nė vienas neplanavome.

Mano rankos, apglėbusios šiltą stangrų kūną, neįučia suspaudė jį tvirčiau, nei derėtų. Mane tarsi elektra nutrenkė. Galvoje sugaudė.

Negirdėjau, ką ji man kuždėjo... Mano veidas paniro į jos vešlius kvapnius plaukus, o lūpos godžiai ieškojo moters lūpų. Anita atsiliepė aistringai ir karštai. Jos kaitrus liežuvėlis lyg netyčia įslydo į mano burną, nudegindamas tokia ugnimi, jog aš nevalingai atstūmiau ją nuo savęs, nors visai nenorėjau to daryti.

— Aš visą laiką laukiau tavęs, Ketai, brangusis... Niekada netikėjau tuo, ką visi kalbėjo... Jie sakė, kad tu mirei... Tačiau tą naktį, kai išėjai, aš prisiekiau, jog lauksiu tavęs...

— Bet juk tada mes buvome vaikai!

— Ir tu grįžai. Ir pasakei, kad norėjai mane pasiimti.

Negalėjau tam prieštarauti. Galų gale — juk dėl jos aš pasukau iš kelio.

— Bet aš, matyt, pavėlavau?

Jos akis aptemdė ašaros.

— Taip... Jau nieko neįmanoma pakeisti, — Anita pakėlė galvą ir pažvelgė man tiesiai į akis. — Gal geriau grįžkime į namą, Ketai? Prašau...

Aišku, į namą aš nėjau. Atsisveikinau su ja prie durų, net nebandydamas dar kartą susitikti su giminaičiais. Biuikas, šalia kurio buvau pastatęs savo fordą, vis dar stovėjo, o štai juodas kadilakas jau buvo dingęs.

Atsisėdęs į automobilį aš nuvažiavau atgal prie plento. Iki Kalver Sičio rytuose — tik šešios mylios, o aš dar turėjau devynias atostogų dienas. Po to teks vykti su reikalais į Niujorką, paskui — vėl grįžti į pakrantę.

Priemiestyje sustojau prie neišvaizdaus antros kategorijos viešbučio. Paklojęs administratoriui penkinę, užpildžiau kortelę. Pareiškęs, jog kvito nereikia, gavau raktą be jokių klausimų.

Pakilęs į savo numerį nusimaudžiau, išsitiesiau lovoje ir įsispoksojau į lubas, stebėdamasis staiga kilusiu noru užmūryti Rudį su Tedžiu jų gimtojo namo rūsyje. Galiausiai ši išmonė mane prajuokino. Juk be vargo galėjau susitvarkyti su jais abiem viena ranka, o dėdulės Mailso net prisiminti neverta. Ir vis dėlto mūsų tarpusavio santykiai dabartinėje situacijoje įgijo kažkokių nelauktų niuansų. Mano netikėtas pasirodymas gimtuosiuose namuose galėjo baigtis apverktinai — aš puikiai tą supratau! — juk dėdulės valdose šlaistėsi "Čikagos sindikato" berniukai. O tokie juokų nemėgsta.

Prabudęs septintą ryto, papusryčiavęs ir sulaukęs pusės devintos, aš nusileidau žemyn ir merkdamasis nuo ryškios saulės įsmukau į telefono kabiną.

— Alio, — ragelyje pasigirdo Marčio Sinklerio balsas.

— Marti? Tai Ketas Banermanas.

— Kur tu, Niujorke?

— Ne, vis dar Kalver Sityje. Užtruksiu čia truputį.

— Velniai rautų, Ketai, tu ką, kuoktelėjai? Jei ne...

— Palūkėk, Marti, juk čia mano gimtinė.

— Na, taip, o kurių galų tu man skambini?

— Pats dar gerai nežinau... Radau čia kai ką įdomaus. Lyg ir smulkmena, bet ne pro šalį būtų pašniukštinėti.

— Velniai rautų, Ketai, tas nususęs Kalver Sitis visas kaip ant delno. Azartiniai žaidimai čia legalizuoti, o žirgų lenktynių sezonas seniai praėjęs.

— Gal tu vis dėlto išsiaiškintum, su kuo galėčiau pasikalbėti?

— Žinoma, jei tik nori. Luktelk penkias minutes.

— Gerai. Laukiu. Paskambink man po ketvirčio valandos, — aš padiktavau jam savo kabinos numerį.

Mūsų Sinkleris punktualus. Lygiai po penkiolikos minučių aš jau žinojau viską apie Sidnėjų Laportą ir turėjau jo adresą. Ką gi, nebėra ko gaišti. Rivero gatvės gale radau 56-uoju numeriu pažymėtą namą — neišvaizdų pastatą netoli įlankos. Pirmojo aukšto langus puošė iškaba "Maklerio kontora", o dalis antrojo aukšto langų buvo išdaužyti. Žodžiu, nesimpatiškas statinys.

Žmogui, man atvėrusiam duris, galėjai duoti penkiasdešimt metų, nors iš tikrųjų jam buvo tik trisdešimt. Visa galva žemesnis už mane, smulkiu žiurkės veideliu, visas kažkoks užguitas. Tokios rūšies tipus aš neblogai pažinojau. Bendraujant su jais svarbiausia — nesivaržyti ir veltui negaišti nė sekundės.

Tad iškart įstūmiau Laportą atgal į kambarį. Jo kakta akimirksniu aprasojo prakaitu. Pirmiausia tie žmonės bando išsiaiškinti santykius. Taip nutiko ir šį kartą.

— Klausykite, misteri, — iš baimės virpančiu balsu suinkštė jis. — Jūs įsibraunate į svetimą namą ir net nemanote...

— Užsičiaupk!

Daugiau nepasakiau nė žodžio, tiesiog atlapojau striukę ir išsitraukiau nosinę. Išvydęs dėklą su revolveriu Laportas sušnarpštė ir lėtai susmuko ant krėslo krašto.

— Bet... aš visai švarus. Forbesas gali tai patvirtinti, paklauskite jo! Aš jau užmokėjau už prekę. Šešiasdešimt dolerių praeitą savaitę... Ir niekam daugiau neskolingas...

— Užsičiaupk!

Jis apmirė. Aš apėjau butą, kibiai apžiūrinėdamas aplinką. Galiausiai nusprendęs, jog klientas jau "pribrendo", pristūmiau

prie krėslo, ant kurio kraštelio drebėjo Sidnėjus, kėdę, atsisėdau ir įsmeigiau akis į šeimininko veidą. Jis pablyško iš baimės.

— Ką žinai apie Banermanus?

Mano klausimas jį suglumino.

— Banermanus? Ką aš žinau apie Banermanus?

— Mikliau!

Sidnėjaus rankos tirtėjo.

— Jūs... jūs iš policijos?

Penkias sekundes tylėdamas žvelgiau į jį. Jis nudūrė akis.

— Bent jau ne iš Kalver Sičio, — iškošiau pro dantis.

Jo akys neramiai klaidžiojo nuo mano veido prie revolverio dėklo. Pagaliau jis prašneko.

— O! Banermanai — garbingos personos. Jie gyvena į vakarus nuo miesto. Tačiau... — žmogelis užsikirto, galiausiai reikšmingai mostelėjo ranka. — Gerai jau, gerai! Apskritai tie Banermanai per daug riečia nosį. Aš, tiesa, ne itin gerai pažįstu visą šeimynėlę. Du iš jų mėto pinigus pavėjui ir amžinai šlaistosi su vietinėmis kekšėmis iš klubo. Vyresnysis sugeba išprovokuoti net susišaudymą, nors ir jaunylis ne ką nuo jo atsilieka... Kas dar? Sunku pasakyti. Turi žmonės pinigų, tegu sau linksminasi, kaip išmano...

Aš tylėdamas pasėdėjau dar kelias minutes, priversdamas jį panaršyti po atmintį, paskui pakilau ir pasukau prie išėjimo. Stabtelėjęs ant slenksčio pasitikslinau:

— Ar mes bent kartą gyvenime buvome susitikę?

Užuominą jis suprato akimirksniu.

— Dieve mano! Aišku, ne! Nė karto!

— Nepamiršk to, — nusišiepiau ir išėjau.

Penki didžiausi Kalver Sičio klubai buvo įsikūrę pakrantėje. Didžiąją savo pajamų dalį jie gaudavo iš azartinių žaidimų, bet, aišku, to viešai neskelbė. Kai viename jų pranešiau, jog rengiuosi lošti skolon, niekas neapsidžiaugė. Bet kai leidau suprasti, jog priklausau Banermanų šeimynėlei, viskas susitvarkė.

Mano pusbroliai garsėjo kaip švaistūnai, bet savo sąskaitas apmokėdavo reguliariai, tad kreditą gaudavo lengvai. Ta-

čiau jų niekas nelaikė sėkmingais lošėjais. Paprasti lėbautojai: tai ūžaudavo ligi pašėlimo, tai ištisomis savaitėmis nepasirodydavo klube.

To ir tikėjausi: juk pats mačiau suklypusius, vos besilaikančius ant aprūdijusių vyrių gimtojo lizdo vartus ir iki skylių pratrintą kilimą bibliotekoje. Man sunku buvo tai suprasti. Matyt, puikybė ir linksmybių pomėgis Banermanams tiesiog į kraują įaugęs: jie mėtė pinigus naktiniuose klubuose, o dvaras tuo metu lėtai, bet nesulaikomai griuvo.

Aš nežinojau dabartinio jų pajamų šaltinio. Kažkada, aukso karštinės laikotarpiu, mūsų senelis praturtėjo. Jam pasisekė: užtiko aukso gyslą, išsunkė iš jos viską, kas tik buvo įmanoma, paskui sėkmingai pardavė sklypą.

Pusę savo turto senelis padalijo dviem sūnums: Mailsui ir Maksui, mano tėvui, o kitą pusę išleido savo malonumui, bastydamasis po visą pasaulį ir leisdamas pinigus vynui, moterims bei kitoms pramogoms.

Paskui gimiau aš. Žinojau, kad Maksas, mano tėvas, iššvaistė beveik visą savo dalį. Po jo mirties dėdulė Mailsas dažnai man tai primindavo. Jis mėgdavo pabrėžti, kad jo brolis pernelyg dažnai sėdėdavo prie lošimo stalo ir išleisdavo daugiau, nei uždirbdavo. Bet pats Mailsas irgi iššvaistė daugiau, nei prigyveno. Galiausiai išdidieji Banermanai nuskurdo, tačiau nepripažino to net patys sau.

Visą pusdienį aš lankiau tas vietas, kuriose tikėjausi išgirsti bent žodelį apie finansinę savo giminaičių padėtį. Bet man nelabai sekėsi. Galiausiai nusprendžiau aplankyti miesto biblioteką Steičo gatvėje. Paprašiau ten vietinio laikraščio "Kalver Sentinel" komplektų ir visus atidžiai perverčiau. Pastarųjų dviejų savaičių numeriuose Banermanų pavardė buvo paminėta keletą kartų ir visur su pagarba. Jie buvo susiję su kažkokiais miesto projektais, dalyvavo visuomeninėje veikloje. Ir nė vienos užuominos įvykių bei skandalų kronikos skiltyje.

Ryškios trijų savaičių senumo laikraščių antraštės rėkė apie keturis iššaginimus, keletą muštynių, pasibaigusių kažkieno mirtimi, apie žmogžudystę Čerokio klubo automobilių aikštelėje ir apie gaudynes, surengtas policijos su vietinės valdžios palaimi-

nimu, bandant nustatyti narkotikų prekeivių konspiracinius butus. Jau kitame laikraščio numeryje buvo pranešama apie narkotikų bei iššaginimų bylų tyrimo rezultatus. Dėl peštynių irgi buvo sulaikyti keli įtariamieji, vietiniai vaikinai. O štai žmogžudystės tyrimas įstrigo. Buvo manoma, kad jos priežastis — pavydas. Žmogžudystės auka — buvęs jūrininkas, kurio žmona visuomenėje dažnai pasirodydavo su geriausiu vyro draugu, ypač kai šio nebūdavo namuose. Vyras įtarinėjo juos abu ir buvo pradėjęs sekti, kai nutiko nelaimė. Situaciją komplikavo staiga iš miesto dingęs meilužis. Be to, kažkada jis jau buvo sėdėjęs už antrojo laipsnio žmogžudystę.

Sklaidydamas laikraščius toliau, aš dar kartą užkliuvau už Banermanų pavardės. Šįsyk pusė puslapio buvo skirta greitai įvyksiančioms Anitos Banerman ir Venso Kolbio, jauno, bet sėkmingo verslininko, atvykusio į Kalver Sitį tik prieš pusantrų metų, bet jau išplėtojusio čia audringą veiklą, sužadėtuvėms.

Deja, biblioteką greitai uždarė. Aš vis dar jutau informacijos alkį. Tad neskubėdamas užkopiau Pleiso gatve į kalvą, kur, kiek prisiminiau, buvo įsikūrusi "Kalver Sentinel", vienintelio mūsų miestelio laikraščio, redakcija. Priešais ją stovinčiame bare išsirinkau staliuką šalia įėjimo ir užsisakiau alaus. Greitai barą užplūdo žmonės — visi skubėjo praplauti gerkles po sunkios ir įtemptos darbo dienos. Sunku buvo orientuotis triukšmingoje minioje. Bet man neprasprūdo pro akis nė vienas lankytojas. Ir greitai pastebėjau tą, kurį tikėjausi sutikti.

Tai buvo vidutinio amžiaus, neaukštas, gyvenimo vėtytas ir mėtytas vyriškis. Aš puikiai jį prisiminiau. Kažkada jis kartu su mano seniu plaukė "Turinu 2", kontrabanda gabendamas kanadietiško viskio partiją. Kranto apsauga atidengė ugnį į jų laiviūkštį. Mano tėvas tada prarado savo laivą, o Henkas Fitersas — dešinę ausį, kurią nukirto kulka. Daugybę kartų girdėjau šią istoriją, kai susitikę jie smagiai prisimindavo jaunystės nuotykius.

Iš tolo stebėjau, kaip Henkas užsisako tradicinę porciją. Paskui priėjau prie jo.

— Vincentas Van Gogas, jei neklystu?

Jis ištuštino savo taurelę, pastatė ją ant baro krašto, atsigręžė

ir įdėmiai nužvelgė mane savo liūdnomis akimis. Niekas pasaulyje neturėjo tokių liūdnų akių. Bent jau aš tokių nepažinojau.

Nepaisant solidaus amžiaus, Henkas vis dar atrodė šauniai ir, matyt, buvo pasirengęs naujiems nuotykiams.

Aš plačiai nusišypsojau, ir jo akių išraiška pasikeitė. Jos pralinksmėjo.

— Negi neprisimenate savo pravardės? — tęsiau aš. — Ją gavote tada, kai per nevykusį susišaudymą neatsargiai iškišote galvą...

— Tik vienas žmogus pasaulyje žinojo tas smulkmenas, velniai rautų!

— Taip, jis ir praminė jus Van Gogu!

— Tiksliai. Vadinasi, tu...

— Banermanų išpera, — aš padėjau senukui mane pažinti. — Tėvas man dažnai sakydavo, kad jūs ne itin mėgote mano motiną.

— Ketas Kėjus, mano berniukas, — aiktelėjo jis. — Kad aš prasmegčiau! Iš kur tu atsiradai?

Jis sugriebė mane už rankos ir atsuko į šviesą.

— Taip, tos pačios akys! Tu — jo sūnus. Viskas teisingai. O dėl mano nuomonės apie tavo motiną — tu klysti. Ji buvo nuostabi moteris — aš juk prisimenu!

Prieštarauti neleidžiančiu mostu jis pakvietė mane prie baro.

— Eime, išmesim po burnelę. Velniai rautų, mums su tavimi yra ką prisiminti.

— O kaipgi!

— Kodėl sumanei aplankyti gimtąsias vietas?

— Aš čia tik pravažiuodamas.

— Ar jau pradžiuginai giminaičius?

— Vakar vakare buvau užšokęs pas juos.

— Seiliai! — niekinamai perkreipė lūpas Henkas. — Tingūs, pradvisę seilėtasnukiai. Absoliučiai niekam netikę žmogėnai. Jų mergiotė — normalus žmogus, o vaikiščiai ir pats seniokas — mėšlas. Beje, šiame miestelyje jie daug ką aplink pirštą apvyniojo...

— Paaiškinkite konkrečiau, Henkai. Manau, jau laikas mano giminaičiams prispausti uodegas.

"Atkandęs" gurkšnį iš savo stiklo jis aštriai mane nužvelgė.

— Tai ne taip paprasta. Reikalas tas, kad jie čia gyvena pakankamai seniai ir žino, kas kuo kvėpuoja, apie ką svajoja, kas leistina, o kas ne. Tai jų stiprioji pusė, supranti? Pavyzdžiui, senis stengiasi, kad jų giminės pavardė kuo dažniau pasirodytų laikraščiuose. Ir vienaip ar kitaip tą pasiekia. Išradingumo jam netrūksta. Sumąsto, pavyzdžiui, kad vietinis teatras galėtų rodyti naktinius spektaklius, ir padeda juos organizuoti. Taip formuojama teigiama visuomenės nuomonė. Bet kai tik iškyla grėsmė, jog pavardė gali būti susieta su kokiu nemaloniu įvykiu, Mailsas Banermanas pasinaudoja ryšiais ir galimybėmis, kad to išvengtų. Tavo dėdulė neblogai išmano tokius reikalus!

— Ir dažnai jūsų laikraščiui tenka nutylėti Banermanų pavardę?

— Na, pavyzdžiui, mes tylėjome, kai girtas Teodoras supylė iškart du automobilius. Arba ta istorija su iššaginimu... Senis Mailsas privertė nukentėjusiąją pakeisti parodymus. O apie žmogžudystę prie Čerokio klubo net kalbėti nėra ko: Banermanas beveik vadovavo tyrimui. Pats ėmėsi ieškoti ir tardyti galimus liudininkus. Štai taip... Prestižiniai klubai, mano mielas, tam ir sukurti, kad būtų galima pademonstruoti aplinkiniams savo reikšmingą padėtį visuomenėje. Ypač jei žinomų vyrų žmonos bando lįsti į politiką... — reporteris nusijuokė. — Bet aš visai nuklydau į lankas. Verčiau sakyk, kaip tu laikaisi? Kur, velniai rautų, tave kipšas iki šiol nešiojo?

Aš gūžtelėjau pečiais.

— Kaip čia pasakius... Juk pabėgau iš namų dar visai berniūkštis. Iš pradžių glaudžiausi smulkių fermerių emigrantų šeimoje. Jie, tiesa, greitai mirė per gripo epidemiją, o aš patekau į vieną rančą Teksase. Ten mane privertė baigti mokyklą. Paskui tarnavau armijoje. Pasiblaškiau po platųjį pasaulį. Daug ko buvo mano gyvenime...

— Tu tikrai panašus į apsitrynusį žmogų, — sutiko Henkas Fitersas. Patylėjęs pridūrė: — Bet iš pažiūros — kaip iš akies trauktas Banermanas. Ar tai tau ką nors reiškia?

— Na... Man svarbiau, kad išgyvenau be jų pagalbos. Viską pasiekiau pats.

— Labai panašus, — sau po nosimi murmtelėjo Fitersas, — labai panašus į juos.

— Aš panašus į savo senį, Henkai.

Jis linktelėjo, baigdamas alų.

— Žinoma, žinoma. Vadinasi, viskas gerai. Dar po burnelę?

— Ne, ačiū. Turiu reikalų. Bet, manau, mes dar susitiksime prieš man išvažiuojant. Ar ne?

— Aišku, susitiksime. Aš aplankysiu tave, jei paliksi adresą.

Pasakiau jam savo viešbučio pavadinimą, apmokėjau sąskaitą, tvirtai paspaudžiau ranką ir grįžau prie savo fordo. Garbios ir padorios Banermanų šeimos vaizdinys įgijo realių bruožų.

3 skyrius

Mintyse perkračiau visus pažįstamus Čikagos vaikinus, turinčius gerų ryšių, ir pirmiausia nusprendžiau paskambinti Semui Ridui, arklidžių, įsikūrusių per du žingsnius nuo "Ziuleno", šeimininkui. Paskambinęs paprašiau savais kanalais sužinoti, kodėl Geidžas ir Mato sukiojasi Kalver Sityje. Kaip paprastai Semas ilgai zirzė ir atsikalbinėjo, bet galiausiai pažadėjo padaryti visa, kas įmanoma. O jis galėjo viską, tuo aš nė kiek neabejojau. Be to, Ridas žinojo: jei aš šnipštelėsiu kai ką mūsų pažįstamiems, jam geruoju nesibaigs. Nors pats niekada nesuteikė man progos taip žiauriai pasielgti.

Po šio pokalbio aš pavakarieniavau ir vėl nuvažiavau į savo gimtąjį dvarą.

Šį vakarą senutė Enė laukė manęs. Ji prikepė daugybę skanėstų, kuriais lepindavo vaikystėje. Ir tarsi uoli perekšlė burkavo ir tupinėjo aplinkui, bandydama įspėti kiekvieną mano norą, kol virtuvėje gardžiavausi jos delikatesais.

Dėdė Mailsas su sūnumis buvo išvykęs į miestą, bet Anitą radau namuose. Aš pasibeldžiau į jos kambario duris. Mano brangioji mergytė, sėdėdama priešais veidrodį, šukavo savo kaštonines garbanas. Išvydus ją, užliejo laimės banga. Ir Anita, mane pamačiusi, nušvito. Skubiai pašokusi ištiesė rankas. Aš tvirtai ją apkabinau.

— Ketai, pagaliau! Aš laukiau tavęs visą dieną. Visą dieną!

— Deja, turėjau reikalų, mieloji, — aš truputį atitraukiau Anitą nuo savęs, norėdamas pasigrožėti jos angelišku veideliu. — Žinai, jei būčiau numanęs, kad nesulauksi manęs, nebūčiau pabėgęs iš namų.

Tai buvo skaudus dūris. Mergina nuleido akis. Jos šypsena užgeso, o balse suskambo skausmas.

— Nereikia, Ketai! Prašau, nereikia...

Aš paleidau ją iš glėbio.

— Gerai, mano džiaugsme. Aš viską suprantu.

— Vensas buvo toks atidus, geras... ir man... man nebuvo lengva apsispręsti.

— Žinoma. Ir vis dėlto aš vyliausi...

— Man atrodė, kad jis panašus į tave... Taip manimi rūpinasi...

— Kaip?

— Ketai, dabar nekalbėkime apie jį. Gerai?

Ji nusisuko, slėpdama akis.

— Mano mieloji... Jei jis tikrai toks, kokiu jį laikai, — aš džiaugiuosi dėl tavęs. Bet pasakyk man: nuo kada mūsų namuose šlaistosi tokie niekingi tipai, kaip tie, kuriuos aš vakar paklojau. Mūsų išdidieji giminaičiai ėmė bendrauti su visokiomis atmatomis? Aišku, tai jų asmeninis reikalas, ir aš neketinu kištis. Bet šiuose namuose kažkokia slogi atmosfera! Jaučiu kybančią grėsmę virš jūsų galvų. Negaliu išvažiuoti, neišsiaiškinęs, kas vyksta, ir neapsaugojęs tavęs nuo pavojaus.

Anita patylėjo, mechaniškai braukdama šepečiu plaukus, paskui metė jį ant tualetinio staliuko.

Nežiūrėdama man į akis tyliai, bet ryžtingai pareiškė:

— Visiems bus geriau, Ketai, jei tu nieko nesiaiškinsi. Viskas susitvarkys. Tu pamiršai, kad aš irgi priklausau šiai šeimai ir gyvenu šiame name. Tu gali sugriauti visa, kas man brangu. Todėl prašau: palik viską, kaip yra.

Man neliko nieko kito, kaip pakeisti temą.

— Ką žadi veikti šįvakar? Turi pasimatymą?

— Ne. Vensas užtruks mieste. Kažkokie reikalai, susiję su nekilnojamuoju turtu. Taigi aš visiškai laisva.

— Jei tu nieko prieš, gal nuvarom į klubą? Išmesim po taurelę, pašoksim. Na, kaip?

— Aš nieko prieš, Ketai. Tik luktelk penkiolika minučių, kol apsirengsiu.

Jos šypsena mane sušildė.

— Lauksiu apačioje. Nekantriai!

Aš palikau Anitą, bet žemyn nenulipau. Mane patraukė kambariai, esantys išilgai galerijos. Pirmiausia pravėriau dėdulės Mailso apartamentų duris. Pasisukiojęs penkias minutes supratau, jog nieko įdomaus čia nerasiu. Viskas šiame kambaryje liudijo, kad jo šeimininkas neturi ir niekada neturėjo jokių rūpesčių. Daugybė neskoningų brangių niekučių tik patvirtino, jog savo malonumui šis žmogus nieko negaili.

Tedas turėjo kitokių pomėgių. Ant jo kambario sienų kabėjo visas arsenalas: šautuvas, du pistoletai ir šeši revolveriai. Greta jų — paveikslai su vietinių apylinkių peizažais ir keletas gana profesionaliai atliktų eskizų, kuriuose buvo pavaizduotos grakščios merginos, matyt, vietinio kabareto šokėjos. Piešinukai buvo skirti "brangiam draugui Tedžiui", kuris už tokį užrašą tikriausiai dovanojo kiekvienai po audinių apykaklę.

Rudžio buveinė buvo kaip du vandens lašai panaši į jo tėtušio apartamentus. Parodomasis tuščio kiaušingalvio kambarys.

Žvilgtelėjau į kabinetą, į tualetą, drabužinę. Rudžio knygų lentynos buvo prikrautos nuotykių romanų. Tokios kolekcijos pavydėtų bet kuris jaunesniųjų klasių mokinys. Vienintelis prie šios aplinkos nederėjęs akcentas — šalia knygų stovėjusi nedidelė, maždaug 8x10 dydžio išvaizdžios brunetės fotografija. Apžiūrėjau ją įdėmiau. Jokio užrašo. Gali būti, jog šią nuotrauką mano pusbrolis paprasčiausiai nukniaukė. Vadinasi, Rudis irgi neabejingas gražioms moterims.

Padėjau nuotrauką atgal į vietą ir nusileidęs žemyn ėmiau laukti Anitos.

Ji ilgai neužtruko. Juoda lengvutė suknelė, paprasta ir skoninga, puikiai pabrėžė tobulą Anitos figūrą.

Kai ji pasirodė ant viršutinio laiptelio, mano širdis suspurdėjo, lyg bandydama ištrūkti iš krūtinės. Akimirką suakmenėjau, mintyse keikdamas save už tai, jog tiek laiko praradau vel-

tui. Juk Anita laukė manęs visus tuos metus. Laukė... O aš, kvailys, pavėlavau!

— Važiuojame? — paklausė ji.

Tylėdamas linktelėjau.

Mes pasukome prie automobilio.

— Kur norėtum važiuoti?

— Juk pats pasiūlei dumti į klubą.

— Tada į patį prabangiausią!

— Vadinasi, į Čerokio.

— Puiku!

Už penkių mylių į šiaurės rytus driekėsi kyšulys. Jo gale šviesomis tryško šiuolaikiškas dviaukštis pastatas. Klubas tikrai buvo prašmatnus: automobilių aikštelė išpuošta šventiškomis girliandomis, erdvūs teniso kortai, prie jų šliejosi net du baseinai. Virš tos prašmatnybės iškilusios akį rėžė neoninės raidės, visokiems nesusipratėliams skelbiančios, jog čia ir yra garsusis Čerokio klubas.

Anita nustebo:

— Kaip sužinojai, kur važiuoti? Klubą pastatė tik prieš trejus metus.

Aš neprisipažinau, kad šiandien jau buvau čia, tikrindamas Banermanų šeimos finansines galimybes. Leidau sau nekaltą melą:

— Visą dieną domėjausi, kas naujo čia nutiko, kol manęs nebuvo.

Klubas tikrai buvo populiarus, ir jei ne mano palydovė, vargu ar būčiau radęs vietą savo "ratams". Automobilių aikštelė buvo kimšte prikimšta kaip silkių skardinė. Budintysis, nesiliaudamas kramtyti gumos, aiškiai rengėsi pasiųsti mane kuo toliau, bet staiga iš kažkur išniro vikrus žmogelis su smokingu ir, atstūmęs budintįjį, pamojo Anitai ranka. Iš tolo mums nusilenkęs, jis sušuko:

— Prašau atleisti, mis Banerman, čia naujasis mūsų budėtojas, jis dar nepažįsta nuolatinių klientų.

— Ar jis pakeitė tą vaikiną, kurį čia neseniai pašovė? — pasmalsavau aš.

— Na, taip. Todėl su juo dar vis vargstame, — mostelėjęs ranka jis greitakalbe sutarškėjo: — Tik aną ne nušovė, o papjo-

vė, — ir iškart persiorientavo. — Prašau įeiti! Mis Banerman, aš įsakysiu nuvairuoti jūsų automobilį į įprastą vietą.

Padėdamas savo damai išlipti, aš nusistebėjau:

— Tu taip dažnai čia atvyksti, jog net turi nuolatinę vietą?

— Ką tu, Ketai! Keletą kartų buvau čia su Vensu. Jis — nuolatinis Čerokio svečias.

— Nori pasakyti — lošėjas?

Anita aštriai nužvelgė, bet niekuo neišsidavė savo jaudinimosi.

— Jis retai lošia. Šiuo atžvilgiu, ačiū Dievui, Vensas senamadiškas. Jis verčiau investuoja į verslą.

— Vadinasi, protingas vaikinas, — konstatavau aš.

Prie klubo durų mums ėmė lankstytis ir šveicorius, ir metrdotelis. O kol mes ėjome prie staliuko, su Anita pasisveikino žilas kresnas vyras. Jo akyse galėjai įskaityti aiškų klausimą: "Mis Anita, kas tas prašalaitis?"

Pusseserė stabtelėjo mūsų supažindinti. Žilaplaukis pasirodė esąs klubo šeimininkas — Leslis Duglas. Kai paaiškėjo, jog aš irgi Banermanas, Leslis iškart nusišypsojo ir draugiškai man linktelėjo. Taigi tokių įstaigų savininkai gerbia mūsų pavardę, nepaisant to, kokiu kostiumu apsivilkęs jos nešiotojas. Tai suteikia peno apmąstymams.

Maži staliukai supo šokių aikštelę. Priekinėje salės dalyje nedidelis džiazo orkestrėlis ant pakylos čirpino nepažįstamą, bet mielą melodiją.

Lankytojus viliojo du barai. Vienas, esantis antrame aukšte, greta kazino, buvo skirtas tik vyrams. Pats kazino — aukščiausios klasės, tokį buvau matęs tik Monte Karle. Vyko stambus lošimas, ir aš staiga pasijutau lyg katinas, įslinkęs į šuns būdą.

Per tas kelias valandas plepėdami, šokdami, gurkšnodami gėrimus mes prisiminėme geriausias vaikystės akimirkas; mus linksmino ir žavėjo viskas aplinkui. Aš pasakojau Anitai, kur ir kaip praleidau visus tuos metus. Mano pasakojimai smarkiai prasilenkė su teisybe — nenorėjau, kad ji sužinotų, kas iš tikrųjų man nutiko. Ir visą laiką jutau, kad mane su pussesere sieja kur kas gilesnis jausmas nei paprasta vaikiška draugystė. Regis, ji jautė tą patį. Mes mylėjome vienas kitą, bet jau nieko negalėjo-

me pakeisti. Anita nedrįso apjuodinti šeimos garbės, ir man teko sukaupti visą valią, kad neprasiveržtų tikrieji jausmai.

Apie dvyliktą Anita atsiprašiusi išėjo pasipudruoti nosytės, o aš nusprendžiau užsakyti gėrimų. Ieškodamas akimis barmeno, kitame salės gale pastebėjau puikiai nuaugusį vyrą. Jis šypsodamasis artėjo prie manęs. Pakeliui persimetė žodžiais su keliais sutiktaisiais, bet judėjo tiesiai į mane. Valingą dailių bruožų veidą darkė smarkiai sukulta nosis ir apdraskyta ausis, bet raumeningas, tvirtas kūnas kėlė pagarbą, o galingi kumščiai — baimę.

Mosteldamas į laisvą kėdę jis paklausė:

— Nesutrukdysiu?

— Prisėskite. Ką nors gersite?

— Ačiū, bet negaliu. Aš darbe.

— Štai kaip?

Jis gūžtelėjo pečiais:

— Apskritai tai nesvarbu, tiesiog visada taip sakau.

— Na, ir juokeliai.

Jis aiškiai norėjo kažką pasakyti, tad luktelėjęs, kol išgersiu atneštą gėrimą, tęsė pokalbį:

— Manote, aš juokauju?

— Žinoma, — atsakiau. — Tačiau dabar tai nesvarbu, tiesiog aš visada taip sakau.

Jo niūrų veidą sušvelnino šypsena.

— Jus, matyt, ne taip lengva išprovokuoti.

— Toks darbas!

— Na, aš prisėdau prie jūsų, norėdamas kai ką patikslinti. Girdėjau, kad jūs Banermanas. Ar tai tiesa?

— Deja, tai tiesa.

— O jus kartais ne Ketu Kėjumi vadina?

Aš įsmeigiau akis į vaikiną, bandydamas įspėti, kodėl jis manimi taip domisi. Paskui linktelėjau.

— Nežinau, ar jūs mane prisimenate. Aišku, nuo mokyklos laikų smarkiai pasikeičiau. Ir veidą ringe subjaurojo. Mes kartu mokėmės Ringdalio mokykloje. Mano pavardė — Pitas Salvo.

Aš džiugiai nusišypsojau. Velnias, niekada nebūčiau jo pažinęs!

— Pitas Salvo! Nejaugi čia tu? Tai tavo galva buvo įstrigusi tvoroje?

— Velniai rautų, negi prisimeni?

— Aišku, prisimenu! Negi galėčiau užmiršti visas tas šunybes, kurias iškrėtėme! Taip, seni laikai...

— Seni... — jis įdėmiai nužvelgė mano veidą. — Tu, matau, irgi boksu užsiiminėjai?

— Šiek tiek.

— Matyti... Kvailas užsiėmimas. Ar seniai grįžai?

— Prieš porą dienų.

— Manau, dar susitiksime ir atšvęsime tavo sugrįžimą. Jei norėsi čia ką nors surasti, švilptelėk man. Padėsiu.

— Gerai, Pitai, ačiū!

Pitas Salvo pakilo, rengdamasis išeiti.

— Tik tau įėjus į klubą, ėmiau sukti galvą, kur esi man matytas. Supranti, čia ne visus įleidžia. Bet Leslis man paaiškino, kas tu, ir ar nusprendžiau, kad senis Kėjus tapo lyg ir mis Banerman asmens sargybiniu.

— O ką, jai reikia asmens sargybinio?

— Aišku, velniai rautų! Tokiai merginai asmens sargybinis būtinas. Ir dar kietas. Čia aplinkui vien seiliai ir niekšai. Atmatos! Po Čako Melonėjaus žmogžudystės, kai visus lankytojus turėjo apklausti policija, tie šunsnukiai akimirksniu apmokėjo sąskaitas ir išbėgiojo kas sau. Nė vienas netroško, kad jo pavardė pakliūtų į laikraštį!

— Pabūgo?

— Būtent... Melonėjus kovėsi ringe trisdešimt vieną kartą, o prieš tai tarnavo laivyne. Šaunus vaikinas buvo! Nė vienas iš tų menkystų jo nago nevertas. Supranti? Ir ta nelemta žmogžudystė... Žinai, aš kažkada vakare mačiau, kaip iš jo namų išėjo viena gražuolė... — Pitas suglumęs skėstelėjo rankas ir pristūmė prie staliuko kėdę, kartu primindamas. — Jei manęs prireiks, šiuose kraštuose visada galėsi surasti. Paprastai aš sukiojuosi kur nors netoliese.

— Gerai, Pitai.

— Neišeik dar, pažiūrėk pasirodymą. Išvysi ypatingą numerį — Čako Melonėjaus našlės striptizą. Leslis mestelėjo jai

darbelį — reikia gi padėti našlei! O figūra jos puiki. Kai eina per restoraną, linguodama klubais, — net kvapą užgniaužia!

— Įkalbėjai. Pasiliksiu žvilgtelėti.

Grįžo Anita. Pašnairavusi į tolstantį Pitą, tarė:

— Greitai užmezgi pažintis!

— Mes pažįstami nuo vaikystės. Drauge mokėmės Ringdalio mokykloje. Prisimeni, Banermanai tada įstojo į "Hoi-Poloji", norėdami panėšėti į demokratus?

Salėje užgeso šviesa, tik šokių aikštelės centre švytėjo ryškus ratas. Džiazo orkestrėlis užgrojo žaismingą melodiją, ir į aikštelę įžengė konferansjė. Jis pakėlė rankas, sveikindamas lankytojus. Pasisakymas buvo trumpas. Čerokio klubo lankytojai šį vakarą išvys nepakartojamą reginį: auksaplaukės blondinės menas uždegs visų vyrų, sėdinčių šioje salėje, širdis. Taigi — misis Melonėj ir jos iš proto vedantys ritmai!

Vėl užgrojo orkestras, ir į šviesos ratą įvingiavo šokėja. Konferansjė neperdėjo — mergina tikrai atrodė priblokiančiai! Lieknas, lankstus kūnas judėjo nepriekaištingai. Ritmiškai, aistringai, gosliai, jis, regis, plaukė kartu su muzikos garsais. Pagaliau blondinė dingo už kulisų, lydima audringų aplodismentų.

Pasirodymas man patiko, bet labiau sudomino kitas dalykas: būtent tos moters fotografiją aš mačiau Rudžio kambaryje. Tik nuotraukoje jos plaukai buvo tamsūs.

— Na, kaip? — mano apmąstymus pertraukė švelnus Anitos balsas. — Ji tiesiog neįtikėtinai graži!

— Tu gražesnė... Gal važiuosime?

— Taip, laikas grįžti...

Apmokėjęs sąskaitą, aš paėmiau iš drabužinės Anitos paltą. Atsisveikinę su Lesliu Duglasu, mes nuėjome prie senučio fordo. Budinčiojo palankumą, kaip supratau, galėjo pelnyti tiktai kadilako savininkas...

Privažiavęs prie namo aš palydėjau Anitą iki durų.

— Ačiū už nuostabų vakarą, sesute.

Staiga ji pravirko.

— Ketai...

— Nereikia nieko sakyti, brangioji... Aš viską žinau — ir priežastį, ir pasekmę...

— Kodėl viskas taip susiklostė, Ketai?

— Nes kitaip negalėjo būti. Tu — grynakraujė Banerman, o aš — šeimos gėda, išpera. Prisimink tai.

— Nekalbėk taip, Ketai, prašau!

— Neverta apgaudinėti savęs pačių. Mes negalime sutrypti Banermanų genealogijos. Esame iš skirtingų pasaulių, supranti?

Jos akys blykstelėjo.

— Blogai mane pažįsti, Ketai! Aš daug ką galiu. Prisimink tai!

Ir ji dingo už durų.

Maždaug pusę keturių ryto, kai užsidarė kazino, Pitas Salvo išėjo iš klubo. Mes kartu pasivažinėjome pakrante, paskui užsukome į kažkokį barą išgerti po puodelį kavos. Praplepėjęs penkias minutes visokius niekus, aš pagaliau paprašiau:

— Pitai, papasakok man viską, ką žinai, apie tą auksaplaukę našlę.

Jis priekaištingai pažvelgė į mane.

— Kam tau su ja painiotis, Ketai? Mesk tai iš galvos! Per ją Čakas turėjo aibę nemalonumų. Negi jau spėjai susižavėti?

— Šito nesakau.

— Klausyk: kad žinotum, kas ji per paukštis. Per tą kekšę nukentėjo ne vienas vaikinas. Ji ne kartą įstatė Čakui ragus, dulkindamasi tai su vienu, tai su kitu. Ir jam neliko nieko kita, kaip atmušti kepenis visiems jos gerbėjams.

— O tas vaikinas, kurį policija įtaria, irgi buvo jos apžavėtas?

— Sandersas? Žinoma. Jis visą laiką apie ją sukosi. Čakas jį prikūlė. Ir ne kartą. Be ji pati vis erzino ir gundė Sandersą, nesuprantu, kodėl. Greičiausiai jai patiko stebėti, kaip Čakas talžo jos kavalierius. Vargšas Čakas! Ir kam jis vedė? Verčiau ji būtų kilnojusi kojas scenoje, o ne suėdusi gyvenimą geram vaikinui!

— Ką gali pasakyti apie Rudį Banermaną?

— Kuria prasme?

— Jis irgi mergino Melonėj?

Pitas susiraukė:

— Tu ką? Čakas jį būtų suluošinęs!

Aš įsmeigiau akis į Pitą:

— Na... Rudis mėgino prie jos lįsti. Tu gi supranti — visi vaikinai lipo prie tos kalės — kaip musės prie medaus! Tavo brolelis — ne išimtis. Be to, Rudžio charakteris labai permainingas. Vienos širdies damos jam maža. Jis rėžė sparną tai apie vieną, tai apie antrą, tai apie trečią. Ir beprotiškai džiūgaudavo, jei nors viena jų parodydavo prielankumą. Bet Rudis atsargus ir niekada neužmiršta galimų pasekmių. Nors kartais pasiduoda vienai silpnybei — prisigeria ligi sąmonės netekimo...

— Ir ką...

— O jei prisišnioja, tai ir paleidžia vadžias. Pats supranti... Skundžiasi, kad merginos ryte juokiasi iš jo. Jis lyg ir... Na, liga tokia, kaip ji moksliškai vadinasi?..

— Impotentas?

— Tiksliai! Nesugeba pamaloninti moters. Nieko jam neišeina. Nieko kito Rudžiui nebelieka, kaip miegoti vienam ir keikti savo bejėgiškumą. Bet kodėl tave tai domina, Ketai?

— Noriu kai kam paspirginti padus... Be to, aš, regis, imu suprasti, kodėl nužudė Čaką Melonėjų.

— Nuostabu. Kai susigaudysi, šnipštelėk man, gerai? Juk Čakas buvo geras mano draugas...

4 skyrius

Kitą rytą vos prabudęs aš paskambinau į Čikagą. Semas Ridas pakankamai sužinojo apie Geidžą ir Mato. Savo tyliu kimoku balsu jis pranešė man, kad tiedu prieš pusantros savaitės atlydėjo į Kalver Sitį "kasininką". "Sindikatas" persiuntė šimtą tūkstančių dolerių kažkokiam itin pelningam reikalui. "Kasininkas" jau grįžo į Čikagą, o Mato su Geidžu pasiliko įsitikinti, ar "sindikato" lėšos tikrai bus panaudotos pagal paskirtį.

Išdėstęs faktus, Semas išguldė ir savo nuomonę. Kažkas keista buvo šioje istorijoje. Popėjus Geidžas jau ne pirmą kartą lydėjo "kasininką", o Mato tai buvo smulkus darbelis, nebent egzistavo kažkoks asmeninis suinteresuotumas. Turint omenyje Mato

statusą, jam derėjo vadovauti kur kas rimtesnei operacijai. Tą detalę vertėjo įsidėmėti. Semas dar priminė, kad pastaruoju metu Geidžas pasidarė pavojingesnis.

Aš padėkojau Semui, pažadėjau savo pagalbą, jei prireiktų, ir "perdaviau savo koordinates", jei kartais atsirastų papildomos informacijos. Nekalbus Semas kažką burbtelėjo ir padėjo ragelį.

Papusryčiavęs išvykau pas Henką Fitersą. Nebuvo sunku sužinoti mažo namuko užmiestyje adresą. Senukas prapliupo keiksmais, visai netrokšdamas taip anksti, jo supratimu, keltis, bet greitai nurimo, išvydęs, kas jį pažadino. Po penkių minučių mes jau gėrėme kavą.

Praleidęs audringą jaunystę, Henkas taip ir nesusitupėjo, nerado sau žmonos ir gyveno vienas.

"Atkandęs" gurkšnį kavos, aš ėmiau klausinėti apie Čako Melonėjaus žmogžudystės smulkmenas, nepatekusias į laikraštį.

— Buvo visai trumpa žinutė, — linktelėjo Henkas. — Nepakako faktų.

— Tai kas ten įvyko?

Atstūmęs savo puodelį, jis įsistebeilijo į mane.

— Velniai rautų, Ketai, tu iš akies trauktas tėvas! Toks pat užsispyręs.

— O vis dėlto?

Henkas susimąstė.

— Kad neturiu ką ir pridurti. Čaką rado jau negyvą, su durtine žaizda krūtinėje. Liudininkų, mačiusių peštynes, nebuvo. Niekas nieko nematė, niekas nieko negirdėjo...

— O motyvai?

— Į apiplėšimą nepanašu. Policija Čako kišenėse rado šimtą aštuoniasdešimt dolerių grynais ir laikrodį, kainuojantį maždaug penkis šimtus žalių. Be to, nužudytasis tikriausiai pažinojo žudiką ir jo nebijojo, jei šis sugebėjo prieiti taip arti. Bet juk galėjo būti ir kitaip...

— Ką turi omenyje?

— Gal Čakas Melonėjus ir tikėjosi nemalonumų, bet nemanė, kad reikalai taip komplikuosis, ir nebuvo pasiruošęs smūgiui.

— Šį variantą policija irgi išnagrinėjo, — Henkas gurkštelėjo kavos. — Bet aš manau, kad vargšelį Čaką pritvojo netikėtai.

— Kodėl?

— Kairėje rankoje Čakas buvo suspaudęs degtukų dėžutę, o greta lavono rado neuždegtą degtuką. Gal jis ruošėsi kam nors pridegti. Tam, kurį gerai pažinojo... Tą akimirksnį jam ir įvarė peilį.

— Ar policija irgi taip mano?

— Atvirkščiai. Jie nusprendė, kad Čakas norėjo prisidegti savo cigaretę, tačiau nespėjo... Žmogžudystės vietoje žliugsėjo purvas, mėtėsi daugybė nuorūkų, degtukų. Iš Čako kišenės buvo išbyrėjusios cigaretės, kurias jis nešiojosi palaidas.

Išgėręs kavą aš susimąsčiau.

— Norėčiau sužinoti visų, tą vakarą buvusių klube, pavardes.

— O kam? Kad suerzintum du šimtus gerbiamų miestelėnų ir mėgautumeisi jų reakcija? Aš bandžiau parankioti informacijos, bet nesėkmingai. Kas dar tave domina?

— Mane domina žmogus, pavarde Banermanas. Suprantate, Henkai? Rudis Banermanas.

— Kodėl būtent Rudis? — atsilošęs į kėdės atkaltę Henkas spitrėjosi į mane rimtomis akimis. — Jis smagiai truktelėjo tą vakarą. Iš pradžių Rudis kiurksojo kazino, paskui — bare, apačioje. Kai pasirodė policija, Rudis lindėjo tualete. Jis atrodė apgailėtinai ir smarkiai vėmė... Tiesa, greitai išblaivėjo, — kai tik paaiškėjo, jog šalia įvyko žmogžudystė. Išsikrapštė iš tualeto savomis kojomis ir išvažiavo be niekieno pagalbos. Ir, žinoma, tokios būklės jis nebūtų sugebėjęs taip smogti peiliu.

— Kuo gi perrėžė Čaką? Paprastu peiliu?

— Seržantas mano, jog žmogžudystės įrankis — tribriaunis stiletas, kurio kiekvienos briaunos plotis — trys keturi coliai. Kai Melonėjų aptiko, jis buvo miręs. Prieš dvidešimt minučių. Taigi žudikui pakako laiko atsikratyti visų įkalčių. Tai nesudarė problemų — juk vandenynas greta. Eik, surask adatą šieno vežime!

— Taip, žavi istorija...

— Išdėsčiau tau pagrindinius faktus, toliau analizuok pats. Trokšte trokštu išgirsti tavo nuomonę. O gal tirsi Čako bylą pats vienas?

— Henkai, regis, jūs pavyduliaujate?

— Skandalų kronika — mano duona, bičiuli, pats supranti...

— Gerai! Neketinu atimti iš jūsų duonos kąsnio, pasistengsiu tik padėti. Reikia sužinoti, kokie buvo sutuoktinių Melonėjų santykiai, taip pat — kas siejo Čako žmoną ir Rudį Banermaną.

— Tu gal kuoktelėjai, Ketai? Kaip jie gali būti susiję?

— Rudžio namuose — tos moters fotografija. Juk tai kažką reiškia?

— Vargu ar pasiseks ką nors išsiaiškinti, mano berniuk.

— Man visada sekasi, Henkai. Ir visur.

Banermanų giminė, nors pastaraisiais metais ir gerokai apšiurusi, vis dar buvo viena žymiausių Kalver Sičio šeimų. Tokiuose miesteliuose, kaip mūsiškis, visuomenės grietinėlę sudaro kelios vietinių aristokratų šeimos, ir į jų atstovus visą laiką nukreiptos budrios miestelėnų akys. Į juos žvelgiama kaip į itin svarbias personas, apie juos žinoma praktiškai viskas. Pavyzdžiui, su mano seniu, kol šis dar buvo gyvas, gatvėje sveikindavosi beveik kiekvienas — nuo dokininko iki nuolatinio prašmatnių klubų lankytojo.

Daugelis prisiminė ir jo sūnų, "išperą Banermaną". Kažkada po Makso sparneliu aš irgi jaučiausi pilnateisis ir gerbiamas šeimos narys, kaip ir visi kiti. Dabar man šitai pravertė — neteko ilgai gaišti, primenant apie save. Žmonės mielai su manimi bendravo.

Tad aš gana lengvai užmezgiau kontaktą su vienu stambiausių Kalver Sityje nekilnojamojo turto pardavimo agentu, Simonu Heiliu. O kai tik jis nugirdo, jog norėčiau pradėti nuosavą verslą kur nors mieste arba jo apylinkėse, mes tapome gerais draugais. Po nedidelių draugiškų išgertuvių Simonas ištraukė miesto planą ir bakstelėjo pirštu į, jo nuomone, geriausias vietas. Paskui aš gavau laiko suvirškinti jo pateiktą informaciją. Vėliau mes pradėjome rimtą pokalbį — kiekvieno rimto sandėrio preambulę.

Aišku, mes prisiminėme ir Vensą Kolbį. Tiesiai, nevyniodamas žodžių į vatą, Heilis paklausė, kodėl nesikreipiu į būsimąjį giminaitį. Aš atvirai atsakiau, jog ne itin juo pasitikiu.

— M-m, taip, — netvirtai numykė Heilis. — Daugelis į jį žiūri atsargiai. Ir visai ne todėl, kad laikytų niekšu ar apgaviku. Ne, jis gerbiamas mieste asmuo. Mano manymu, net per daug

protingas ir miklus. Čia, provincijoje, tokie nemėgstami. Nors reikia pripažinti: per tuos kelis Kalver Sityje pragyventus metus jis spėjo plačiai išskleisti sparnus.

— Aišku.

— Sklinda gandai, kad Kolbis rengiasi įkurti čia, pakrantėje, dar vieną linksmybių miestelį, supranti?

— Tai juk neišsenkantis pajamų šaltinis...

— Ir dar koks! Vien tik lošimo klubo atidarymas viršys visas statybos išlaidas. Svarbiausia, kad šalia eitų kelias. Geras privažiavimas — svarbiausia tokio verslo sąlyga.

— Tas gudruolis kuria didelius planus.

— Didelius. O jeigu pavyks įgyvendinti viską, ką sumanė, jis taps miestelio šeimininku.

— Bet tokiam projektui reikia milijonų. Vienas jis tokio kąsnio neapžios.

— Žinoma. Bet Kolbis nepritrūks monetų.

— O ką, jis toks turtingas?

— Jūs pamiršote Banermanų pinigėlius, — Simonas išdykėliškai mirktelėjo. — Jų pakaktų bet kokiam projektui. Net mažam valstybiniam perversmui. Ar nesusidomėjote tuo reikalu? O gal norėtumėte tam projektui pats vadovauti?

— Jūs pervertinate mano jėgas — tai ne mano nosiai. Be to, būtų žiauru atimti iš būsimo svainio svajonę.

Simonas, supratingai linktelėjęs, stumtelėjo arčiau miesto planą.

— Kaip norite... O dabar žvilgtelkime čionai...

— Jūs neprieštarausite, jei iš pradžių aš pats pasivažinėsiu po apylinkes ir pasižvalgysiu? Kad ir ką nuspręsčiau, jūs būtinai sužinosite.

— Jūsų valia, misteri Banermanai. Džiaugiuosi su jumis susipažinęs.

— Aš irgi, misteri Heili.

Papietavęs aš paskambinau Pitui Salvo ir paprašiau jį pakeliui į klubą užsukti pas mane. Nieko neklausinėdamas Pitas pažadėjo atvykti aštuntą vakaro.

Grįžęs į savo kambarį nusimaudžiau, nusiskutau ir ėmiau tvarkyti revolverį. Išardęs išvaliau, padėjau ant stalo ir ėmiau rengtis, nes laikrodis jau rodė be penkiolikos aštuonias. Į duris pabeldė. Tikriausiai Pitas atvažiavo kiek anksčiau. Nuskubėjau atidaryti durų net nepasivarginęs apsivilkti kelnių.

Ši klaida man brangiai kainavo. Pro duris įgriuvo dviese. Pirmasis įsiveržė Popėjus Geidžas, spindįs kaip neoninė reklama, ir iškart įrėmė man į pilvą trumpavamzdį pistoletą. Antrasis, kaip ir derėjo laukti, buvo Karlas Mato. Nuodinga šypsenėlė, papuošusi šlykščią fizionomiją, aiškiai išdavė jo planus.

— Atgal, vaikine!

Nebuvo prasmės prieštarauti ir aš tik mintyse iškeikiau save už žioplumą. Žengęs žingsnį atgal, numečiau rankšluostį, kurį vis dar laikiau rankose, ant stalo, uždengdamas ten gulintį pistoletą ir tyliai melsdamasis, kad gangsteriai nepastebėtų mano gudrybės.

Geidžas negaišo laiko veltui: iškart trenkė man per galvą pistoleto rankena. Kažkokiu šeštuoju jausmu aš sugebėjau nuspėti smūgio kryptį ir sušvelninti jį, nežymiai linktelėjęs į šoną. Bet Geidžas tuoj trinktelėjo antrąkart. Aš griuvau ant grindų lyg pakirstas. Skatinamas pritariamo Mato žvilgsnio Geidžas įsismagino. Jis spardė mane nesustodamas: liemenį, rankas, šonkaulius. Laimei, į galvą kliuvo tik kartą. Geidžas pradėjo dusti, paraudo, tačiau nesiliovė manęs talžęs. Aš stengiausi pridengti galvą bei veidą, o smegenis gręžė tik viena mintis: kaip aš, progai pasitaikius, atsiteisiu su tais šunsnukiais.

Pavargęs Geidžas padarė pertraukėlę. Ir čia aš vėl suklydau, pasisukęs į jį. Spyris į veidą buvo toks smagus, kad kelioms sekundėms praradau sąmonę.

Kai sudejavęs atsimerkiau, Karlas pareiškė:

— Štai dabar galima ir pasikalbėti. Stot!

— Gal jam padėti? — nusišaipė Geidžas.

— Neverta braižyti lakuotų batų, tas bjaurybė pats atsistos.

Aš pabandžiau atsikelti. Nuo veido lašėjo kraujas.

— Aš nemėgstu nemandagaus elgesio, — pro dantis iškošė Karlas Mato. — Aišku? Išimčių niekam nedarau.

Aš dar nepajėgiau kalbėti, tad neapibrėžtai maktelėjau galva.

— Ko atsibeldei į Kalver Sitį? — paklausė Mato.

— Aš... aš čia gimiau ir gyvenau vaikystėje.

— Taip, sakykim... O kodėl grįžai?

— Man atostogos, užsukau čia tik pravažiuodamas.

— Leisk, aš dar pridėsiu, — įsikišo Geidžas.

— Nereikia. Jam kol kas pakaks. Pažiūrėk į jo snukį — bifšteksas su krauju. Tikiuosi, berniukas susipras ir kuo greičiau išneš kulnus iš čia. Tikriausiai vyrukas atsigrūdo pas Banermanus kokios išmaldos kaulyti. Tokių prašytojų visur pilna. Ar matei jo "ratus"? Šlamštas. Jiems jau seniai laikas į šiukšlyną. O drabužiai?! Skudurai! Kam jis čia reikalingas... Bet jei nepaskubėsi dingti, drauguži, susilauksi dar didesnių nemalonumų. Tikiuosi, supratai mus, išpera Banermanai?

— Bet paklausykite...

Tuoj turėjo pasirodyti Pitas ir aš nė kiek neabejojau, kad išvydęs tokį vaizdą jis nesutriks.

— Užsičiaupk! — viauktelėjo Mato. — Kad ligi vakaro tavęs čia nė kvapo neliktų. Aišku? Antrąkart su tavimi niekas nesikalbės.

Aš nespėjau nė prasižioti. Mato davus ženklą, Geidžas smogė man koja.

Nepajutau net skausmo — iškart apgaubė minkšta, lipni tamsa.

Kažkas smarkiai mane purtė. Tamsa pradėjo sklaidytis, ir aš palengva atsipeikėjau. Mane kratė Pitas Salvo. Mano nelaimei, jis pavėlavo ištisas dvidešimt minučių. Gulėjau ant grindų pusnuogis. Drėgnu rankšluosčiu Pitas jau buvo nuvalęs kraują nuo mano kūno.

— Tai tu, Pitai? — sušvokščiau.

— Kas čia nutiko, Ketai? Kas tave taip išgražino? Kai atėjau, durys buvo atlapotos, o tu voliojaisi kraujo klane.

Sunkiai atsistojęs aš nusvyravau prie lovos.

— Du šunsnukiai netikėtai užsuko į svečius...

— Kas jie? Mes jiems kaipmat kailius nutarkuosim. Ar pažįsti juos?

— Pažįstu.

— Tada eime.

— Ne dabar, Pitai.

Jis numetė rankšluostį ir nieko nesuprasdamas įsistebeilijo į mane.

— Tu leisi jiems išsisukti?

Aš papurčiau galvą, ir kūną iškart pervėrė aštrus skausmas.

— Niekada!

— Tai kam gaišti laiką?

— Truputį luktelkim, bičiuli. Tie išgamos niekur nedings. Pirmiau man reikia kai ką sutvarkyti. Patikėk, ši diena — ne pati tinkamiausia atpildui.

— Gerai, reikalas tavo. Bet kaip čia atsitiko, kad tave sugebėjo taip apdoroti?

— Aš laukiau tavęs ir atidariau duris.

— Koks aš mulkis! — apgailestaudamas sušuko Pitas. — Jei ne senutė, su kuria užsiplepėjau...

— Tiek to, ką jau čia padarysi... Antra vertus, gal tai ir gerai. Tiedu vis tiek būtų mane užpuolę, jei ne čia, tai kitur. Bet dabar jiems galas! Jie pažins išperą Banermaną! — aš pabandžiau šyptelėti.

— Velniai rautų, Ketai, tu niekada nebuvai viščiukas. Bet ko gi laukti?

— Ko laukti? Dėl Melonėjaus žmogžudystės, Pitai! Privalau išsiaiškinti, kas jį nužudė ir kodėl. Galų gale — aš juk gyvas ir pasirengęs veikti. Nieko baisaus. Ne pirmą kartą gaunu į kaulus.

— Ne pirmą kartą?

— Taigi. Gal kokį septintą ar aštuntą...

Dušas mane atgaivino. Paskui Pitas profesionaliai ištrynė mano kūną, bent kiek pristabdydamas kraujavimą. Man pasisekė: kai nusivaliau visą kraują, pasirodė, kad gilių žaizdų ir įbrėžimų nėra, o kitus galima užgrimuoti. Tiesa, skaudėjo galvą. Automobilyje aš papasakojau Pitui viską, ką buvau spėjęs sužinoti, ir mes parengėme tolesnių veiksmų planą.

Nusprendėme, kad pirmiausia Pitas supažindins mane su misis Melonėj, pristatęs kaip seną Čako draugą. Išgirdęs apie jo mirtį, aš atseit panorau pareikšti našlei užuojautą.

Misis Melonėj gyeno mažame namelyje Centro gatvėje. Kuklus darželis priešais jos būstą ir nenaujas automobilis leido suprasti, kad moteris toli gražu nesimėgauja prabangiu gyvenimu. Antra vertus, buvo aišku: čia gyvenęs žmogus stengėsi visaip pagražinti žmonos buitį. Iš arti ši moteris neatrodė tokia prabloškiamai graži kaip scenoje, tačiau... Ji sėdėjo patogiai įsitaisiusi minkštame krėsle, buvo ištiesusi ilgas, grakščias kojas. Sumaniai išdėstyti šviestuvai pabrėžė jos įspūdingą, seksualią figūrą ir pirmiausia — putlią krūtinę. Tinkamas apšvietimas slėpė misis Melonėj metus, tačiau smulkios raukšlelės akių kampučiuose ir glebnoka veido oda išdavė: šeimininkė truputį vyresnė, nei norėtų atrodyti.

Tačiau elgėsi ji taip, lyg būtų dvidešimtmetė, ir visi Kalver Sičio vyrai tysotų prie jos kojų. Naktį klube šią nekaltą apgaulę palaikydavo grimuotojų profesionalumas ir vaivorykštinės "jupiterių" šviesos, bet čia... Tiek to, koks mano reikalas!

Pitas sąmoningai neištarė mano pavardės.

— Ketas Kėjus ir velionis Čakas kažkada, dar tarnaudami laivyne, buvo geri draugai. Ketas norėtų pareikšti jums užuojautą. Deja, aš privalau jus palikti, manęs laukia klube... Bet jums iki pasirodymo dar visa valanda, misis Melonėj...

Namo šeimininkė užliejo mane draugiškumu. Pitui išėjus, ji iškart pakeitė pozą, užmesdama kojį ant kojos, kad aš galėčiau įvertinti visus jos figūros privalumus. Moters judesiai kvietė gana atvirai. Plakdama kokteilį ji pasilenkė ir galėjai tik stebėtis, kaip nėrinių liemenėlė išlaiko pilnas krūtis, regis, tuoj iškrisiančias į ištiestus delnus. Mano delnus...

Tramdant staiga įsiplieskusį geismą man teko sukaupti visą valią. Padėkojęs už pasiūlytą bokalą aš atsisėdau priešais ją, leisdamas apžvelgti save vertinančiu žvilgsniu. Galų gale nutraukiau pernelyg užsitęsusią tylą.

— Labai užjaučiu jus, misis Melonėj, dėl tokios skaudžios nelaimės. Tarnaudami laivyne mes su Čarliu buvome geri draugai.

Kilstelėjusi savo bokalą, ji charakteringu gestu pasiuntė man... oro bučinį.

— Nereikia prisiminimų, bičiuli!

— Bet aš juk kalbu apie jūsų vyrą, misis...

— Tokių šiaudadūšių, kaip jis, negaliu pakęsti!

— Atleiskite, misis Melonėj, bet...

— Čakas pats kaltas dėl savo mirties, galite manimi patikėti, — apstulbino ji mane.

— O tas vaikinas, Sandersas? Jis, regis...

— Toks pat menkysta! Tas ir musės nenuskriaustų. Turbūt iš baimės pridėjo į kelnes, sužinojęs, kad jį įtaria žmogžudyste, — ji trim gurkšniais pribaigė savo kokteilį.

— Vadinasi, Sandersas prastesnis, pavyzdžiui, už Rudį Banermaną?

— Ką, ką?

— Rudį...

— Irgi mat, rado pavyzdį. Jūsų Rudis — dar didesnis menkysta! Pienburnis, anksčiau laiko užsimovęs vyro kelnes. Jei aplinkui būtų ramu, o pats Rudis neknapsėtų, įbedęs nosį į tuščią stiklą, gal ir sugebėtų patenkinti kokią gašlią bobą kibiomis rankomis ir liežuviu, — gosliai šypsodamasi misis Melonėj laukdama žvelgė į mane. — Na, misteri Kėjau, o koks esate jūs?

— Viščiukas niekada nebuvau.

— Štai kaip? O sakėte, kad esate Čako draugas. Tarp jo bičiulių tikrų vyrų neužtikau.

— O tarp laivyno draugų?

Vietoj atsakymo ji staigiu judesiu atplėšė suknelės užtrauktuką ir apnuogino viską, nors to visko ir taip mažai buvo paslėpta. Paskui lėtai ir gundomai atsilošė į krėslo atkaltę.

Aš pakilau.

— Labai sujaudintas, misis Melonėj. Bet, kaip jau sakiau, Čakas buvo mano draugas. Tad mums neverta skubinti to reikalo...

Maniau, blondinė pasius, kaip ir derėtų moteriai tokioje situacijoje. Bet ji tik sukikeno ir papūtė lūputes.

— O dar laikote save tikru vyru!

— Žiūrint, kaip jūs suprantate...

Ji žaibiškai nuplėšė nuo savęs paskutinius kūną dengusius drabužėlius ir atsigulė ant kušetės išskėstomis kojomis — klasikine poza, švytėdama goslia šypsena. Kol aš, karščio krečiamas, ieškojau tinkamų žodžių, misis Melonėj mane aplenkė:

— Vis tiek būsi mano, "tikrasis vyre", — pajuokiamai ištarė ji.

— Būtinai. Kitą kartą, — mestelėjau atidarydamas duris.

Riedėdamas centro link, aš ėmiau sisteminti šiandieninę informaciją, ir nusikaltimo vaizdas ėmė ryškėti. Bent jau neabejojau dėl žmogžudystės motyvų. Tačiau manęs dar laukė sudėtinga užduotis: susieti tą žmogžudystę su Geidžu, Mato ir, aišku, Banermanais! Jaučiau, kad toks ryšys yra. Bet kaip jį įrodyti? Aš žinojau tik vieną būdą...

5 skyrius

Stovėdamas prie užpakalinių durų žvelgiau į langą. Enė tvarkė virtuvę. Pabeldžiau. Senutė kilstelėjo galvą, paliko indus ramybėje ir užgesino šviesą. Paskui atsargiai paklausė:

— Kas ten?

— Tai aš, Ketas. Prašau, Ene, atidaryk!

Apsidžiaugusi ji atkabino grandinėlę, atšovė skląstį ir įleido mane į virtuvę.

— Koks čia prasimanymas! — burbuliavo senoji. — Banermanui nedera sėlinti pro užpakalines duris, net jeigu jis mano kačiukas...

— Negi tu pamiršai, Ene! Giminaičiai įleisdavo mane į savo namą tik pro tarnų duris. Prisimeni?

— Bet dabar šie pokštai baigėsi, Ketai Kėjau!

— Nesibaigė, mieloji, nesibaigė. Man reikia su tavimi pasikalbėti, kol niekas nesuuodė, kad aš esu name.

Enė prikando lūpą:

— Ketai Kėjau! Aš ne laisvas žmogus, aš — paprasta tarnaitė. Nepamiršk to. Todėl prašau...

— Daugiau nė žodžio, Ene! Tu — šių namų geroji dvasia, vienintelė, kuriai aš rūpėjau. Juk puikiai žinau, — jeigu ne tu ir Anita, jie būtų išspyrę mane gerokai anksčiau, nei pats susipratau išeiti. Banermanų šeimoje išperai ne vieta, ar ne?

Apkabinęs senutę per pečius, nusivedžiau ją į mažą nišą,

kur stovėjo virtuvinis stalas — tas pats stalas, už kurio mes su Ene dažnai pusryčiaudavome. Kažkada... Mes susėdome į tas pačias vietas, kuriose sėdėdavome kadaise. Aš prašnekau pirmas:

— Ene, tu visada žinodavai viską, kas vykdavo šiuose namuose. Jokios sienos, net pačios storiausios, nieko nepajėgdavo nuslėpti nuo tavo ausų. Šeimos paslaptys — tavo paslaptys. Aš nemėgstu kištis į kitų reikalus, bet šįkart Banermanų namuose kažkas dvokia. Tu ir pati supranti...

— Bet Ketai... Tu netyčia gali privirti tokios košės, kuri atsirūgtų mums visiems...

— Vadinasi, tu vis dėlto žinai, kas čia dedasi?

Ji kurį laiką dvejojo, paskui ryžtingai krestelėjo galvą.

— Ketai! Geriau tau nieko nežinoti.

— Kaip nori. Bet aš vis tiek išsiaiškinsiu, net jei prireiks imtis žiaurių priemonių. O tada visa tai, ką nutylėjai, gali prišaukti bėdą.

Enė tylėdama glamžė staltiesę, paskui sunkiai atsiduso:

— Tai vis Rudis... Tai jis nužudė žmogų automobilių aikštelėje šalia klubo...

— Ką?

— Aš sakau tiesą. Tą vakarą jis prisilakė kaip kiaulė. O girtas Rudis visai sukvailėja. Išėjęs iš Čerokio klubo jis norėjo pasiimti automobilį ir važiuoti namo. O budintysis pasakė, kad tokios būklės jis vairuoti negali. Jie susiginčijo. Tada Rudis nulingavo į klubą, kažkur susirado peilį ir sugrįžęs pasmeigė budėtoją. Štai ir viskas.

Aš suspaudžiau savo delnuose virpančias senutės rankas.

— Kaip tu visa tai sužinojai, Ene?

— Girdėjau, kaip tiedu gąsdino Rudį. Jie važiavo į aikštelę ir matė Rudį besišvaistantį peiliu.

Pagaliau viskas paaiškėjo.

— Taip... Greičiausiai tie tipai tvirtina, kad turi peilį su mano nelaimėlio brolio pirštų atspaudais. O tai — geležinis įkaltis prieš Rudį.

— Kaip tu įspėjai?

— O ką pasakė Rudis, kai jie atvažiavo?

— Jis nieko neprisimena. Buvo visai nusitašęs.

— Vadinasi, dabar tiedu šantažuoja Rudį, reikalaudami mokesčio už tylėjimą...

— Taip, tikriausiai. Bet daugiau aš nieko nežinau.

— Kas šiuo metu namuose?

— Visi mūsiškiai. Laukia Venso. O tiedu neseniai išvažiavo. Vėl kažko buvo atsibeldę.

Aš dar kartą apglėbiau Enę. Pasakiau, kad nesijaudintų, ir patikinau, jog viskas susitvarkys.

Į biblioteką reikėjo eiti per holą. Aš nuslinkau tyliai kaip šešėlis ir staigiai atlapojau abi durų puses. Ko gera, tokį pat įspūdį būtų padariusi į kambarį įriedėjusi bomba. Giminaičių veidus iškreipė baimė ir neapykanta.

Dėdulė Mailsas išbalo kaip kreida ir konvulsiškai sugniaužė krėslo ranktūrius. Rudis, žingsniavęs iš kampo į kampą, sustingo lyg į žemę įkaltas. Stengdamasis nutaisyti nepriklausomą miną, jis suspaudė krėslo, ant kurio sėdėjo Tedis, atkatę.

Tik Anita vikriai pašoko nuo kušetės ir žengė prie manęs. Bet jos šypseną dildė išgąstis, ir aš supratau, jog mieloji mergytė pasistengs išvesti mane iš čia, neleidusi nė prasižioti. Tačiau net ji šiandien nesutrukdys tam, kam lemta įvykti.

Švelniai suspaudęs Anitos alkūnes aš nuvedžiau ją prie rašomojo stalo, už kurio gunksojo susigūžęs dėdulė. Manau, visi, buvę šiame kambaryje, turėjo vieni kitiems ką pasakyti, tačiau nė vienas nesiryžo pertraukti tylos. Nevyniodamas žodžių į vatą aš paklausiau Rudžio:

— Kalbama, jog tu nužudei žmogų. Ar tai tiesa?

Bomba sprogo! Visi krūptelėjo, sujudo, pašoko nuo kėdžių. Anita sugniaužė mano delną, neatplėšdama akių nuo grindų.

— Kodėl taip manai? — suinkštė dėdulė Mailsas.

Aš įsmeigiau į jį akis.

— Po miestą sklando gandai. Be to, jus pešioja Geidžas su Mato. Aš seniai žinau, kas jie tokie. Žodžiu, lieka tik suderinti faktus ir atsakymas — kaip ant delno. Be to, Rudžio veide aiškiausiai parašyta, kad jis įklimpęs ligi ausų. Beje, tuo aš netgi džiaugiuosi. Dar kartą galiu įsitikinti, kad visi jūs — mėšlas! Bet kuriuo atveju, jums jau neteks vaidinti padorių piliečių. Neišdegs! Žmonės jau perkando jus. O jei dar šantažuotojams pa-

vyks įbauginti žudiką ir išpurtyti jo plunksneles, legendai apie Banermanų didybę — galas!

Rudis klausėsi manęs visai surūgęs. Dėdulė panėšėjo į savo šešėlį. Jo sena išdžiūvusi krūtinė keistai džeržgė ir kliuksėjo, tarsi kažkas liestų sudužusios fisharmonijos klavišus.

— O apie mane tu pagalvojai, Ketai? — tyliai paklausė Anita.

— Tu juk išteki. Greitai tapsi misis Kolbi, brangioji. Visa, kas susiję su Banermanais, tau neberūpės.

— Manai, po tokio skandalo jis mane ves?

— Iš kur man žinoti?

— Vensas visada man buvo atidus. Gal jis neatsisakys, bet... — Anita metė greitą žvilgsnį į tėvą, lyg klausdama ar galima tęsti, bet paskui ryžosi baigti frazę. — Jis ir taip padeda mums derėtis su tais tipais. Bandė susitarti taikiai, bandė grasinti... Kol kas — jokių teigiamų rezultatų. Jie nori pernelyg daug.

— Kiek?

Pagaliau Rudis neištvėrė.

— Užsikimšk, Anita! Ar tik nenori...

— Tylėt! — riktelėjau aš. — Tęsk, Anita.

— Jie reikalauja milijono dolerių.

— Nieko sau! — švilptelėjau. — Tai juk sužlugdys Banermanus. Ir ką jūs rengiatės daryti?

Giminaičiai tylėdami susižvalgė, o aš pajuokiamai perkreipiau lūpas.

Pagaliau dėdulė Mailsas sugergždė:

— Aišku, mes suprantame, kad... Beje, tarpusavyje pasitarėme ir nusprendėme, jog tavęs tai neliečia.

— Na, žinoma, neliečia! Man užteks to, kad brolelis išsisuks, o policija suleis nagus į Sandersą. Jis jau buvo teistas, o "prisiūti" jam žmogžudystės motyvą — vieni juokai. Alibi vaikinas neturi. Sužinojęs, kad Čakas Melonėjus nužudytas, Sandersas iš baimės dėjo į kojas — taip jį sukrėtė ši žinia. Ir, kaip suprantu, peilio, kuriuo buvo nužudytas Čakas, policija nerado. Tad Sandersas turi daug šansų patekti į elektros kėdę. O dabar atsakykite: ar pajėgs garbingoji Banermanų šeimyna, kurios narys — žudikas, žiūrėti žmonėms į akis? Ar žmogaus gyvybė jums nieko nereiškia?

Rudis neištvėrė: suspaudęs rankomis galvą, dejuodamas išlėkė iš kambario.

— Kur tu lenki? — pailsusiu balsu atsiduso Mailsas.

— Tiesą sakant, ir pats nežinau, — aš atidžiai nužvelgiau visus scenos dalyvius. — Tik matau, kaip virš namo, kuriame buvau ujamas ir niekinamas, pakibo grėsmingas kirvis. Tada aš buvau mažas, silpnas ir nepajėgiau apsiginti. O dabar... Na, ką gi! Pasidžiaugsiu jūsų nuosmukiu. Laikas ir man pasijuokti.

— Kaip tu gali, Ketai! — su ašaromis balse sušuko Anita. Ji apvedė žvilgsniu visus: senuką Mailsą, Tedį ir galiausiai Rudį, grįžusį į biblioteką bei susigūžusį prie durų. Po to atsigręžė į mane. — Prašau, neleisk keršto dvasiai tavęs apsėsti. Jie juk menkystos. Jie neverti tavo keršto.

— Žinoma, — sutikau. — Nesielvartauk taip, mažyte. Gal ši istorija išmuš iš jų puikybę ir pakeis charakterius. Galbūt Rudis susipras, jog elgtis reikia sąžiningai...

Bet pažvelgęs į Rudį aš suvokiau, jog pernelyg įsisvajojau. Tokia abstrakti sąvoka, kaip sąžinė, jam turbūt neegzistavo. Aš panorau mestelti šiems vaikinams porą aštrių žodelių, bet... Pasirodė Vensas Kolbis. Jis įžengė į namą su tokia išraiška, lyg viskas čia jau priklausytų jam. Tai man nelabai patiko. Apžvelgęs jėgų išsidėstymą, jis teisingai įvertino situaciją.

Įsmeigęs veriamą žvilgsnį į Anitą, paklausė:

— Kodėl papasakojote tai, ko pašaliniams nedera žinoti?

Pusseserė paleido mano ranką.

— Ketas pats viską išsiaiškino.

Vensas Kolbis atsisuko į mane.

— Ar galiu paklausti, kodėl kišate nosį ten, kur jūsų niekas neprašo?

— Bičiuli, jūs turbūt panorote gauti į dantis. Kitaip tokio netaktiško klausimo aš negaliu interpretuoti.

Išvydęs jo plėšrią šypseną ir keistą akių blizgesį, aš supratau, kas vyks toliau. Jis žengtelėjo manęs link.

— Vadinasi, netaktiškas klausimas, taip?

Aš nelaukiau jo atakos — trenkiau pirmas. Šaunus pavyko smūgis — net pirštų kauliukus nusimušiau.

Kolbis griuvo ant kušetės. Tikriausiai kažkada jis buvo spor-

tininkas, gal net mokėsi kovos menų — kitaip ko gi skeryčiotųsi! — bet vieną dalyką Vensas užmiršo. Tiesų, patikimą smūgį į žandikaulį. Ir, aišku, nukentėjo.

— Įsidėmėkite, Kolbi: kitąkart galiu ir nušauti! — atlapojęs striukę aš pademonstravau dėklą su keturiasdešimt penktojo kalibro koltu.

Jis mėgino atsistoti, tad nieko neatsakė.

— Gal padėsi jam, Anita? — kilniaširdiškai pasiūliau aš.

— Pats atsikels, — sausai metė mano brangioji mergaitė. — Aš juk mačiau, ką jis kėsinosi daryti. Tiesą sakant, man ir anksčiau ne visada patiko Venso elgesys. Taigi dabar gavo, ko nusipelnė.

Po tokių žodžių negalėjau nepabučiuoti Anitos.

— Ačiū, mažute!

Mes kartu išėjome iš bibliotekos. Prie paradinių durų aš stabtelėjau.

— Žinai, aš norėjau juos truputį pagąsdinti. Visai neplanavau peštynių. Tačiau, kad ir kaip ten būtų, ši žmogžudystė tavęs neliečia. Byla paini, žudiko ieškos ilgai — tokiems nusikaltimams nėra senaties termino. Be to, kol kas aš ir pats ne viską suprantu. Kol neišpainiosiu visų galų, tavęs nepaliksiu. Tačiau tu privalai man padėti.

— Kaip, Ketai?

— Pranešk man apie visus jų sumanymus. Tai labai svarbu, mažyte. Gerai?

— Žinoma, brangusis, — ištarusi šį žodį ji sutriko, bet po akimirkos patikliai prisiglaudė prie manęs. — Aš tavimi tikiu. Tu juk nelinki man pikto, ar ne?

— Viskas bus gerai, — padrąsinau ją šypsena.

Nejučia Anita vėl atsidūrė mano glėbyje. Bučiavau jos karštas lūpas, švelnias plaukų sruogas, nosies galiuką. Aplinkinis pasaulis staiga liovėsi egzistavęs, visas mano pasaulis buvo tik ji. Suvokęs, jog spaudžiu ją pernelyg stipriai, atlaisvinau glėbį. Mano širdis veržte veržėsi iš krūtinės. Matyt, ji jautė tą patį.

— Mes privalome būti kartu... Tučtuojau... Mes juk skirti vienas kitam, — slopiu balsu sukuždėjau aš.

— Taip, vienas kitam... Bet niekada nebūsime kartu, nors iš visos širdies to trokštu... Mes negalime... Tu pavėlavai!

Aš paleidau ją ir greitu žingsniu nuėjau prie automobilio. Širdį spaudė akmuo.

Viešbutyje pranešiau portjė, kad užtruksiu pas juos dar keletą dienų, apmokėjau naują sąskaitą ir nuėjau į savo kambarį. Vos įžengęs užrakinau kambario duris, pakišau po pagalve ginklą, nusimaudžiau ir virtau į lovą.

Radijas murkė kažkokią melodiją. Tyli muzika netrukdė man galvoti. Greičiau — atvirkščiai. Vadinasi, yra taip: Popėjus Geidžas su Karlu Mato atvyko į miestą, lydėdami "kasininką", kuris turėjo pristatyti kažkokiam klientui šimtą tūkstančių dolerių. Jei šioje operacijoje dalyvavo pats Karlas Mato, vadinasi, ji pakankamai svarbi. Visai atsitiktinai tie "kietuoliai" pastebėjo žmogžudystę. Tad nusprendė iš to pasipelnyti ir ėmė šantažuoti Rudį. Jeigu šiems gangsteriams pasiseks, jie pasiglemš riebią sumelę. Nors... Ar tikrai atsitiktinai Mato su Geidžu atsidūrė žmogžudystės vietoje? Tokie "atsitiktinumai" labai įtartini, žinau iš patirties. Ypač jei kvepia krūva žalių.

Klasikinių kūrinių koncertą pertraukė žinios. Klausiausi jų puse ausies. Staiga krūptelėjau: radijas trumpai pranešė, kad policija Sietle, Vašingtono valstijoje, rado pagrindinį įtariamąjį Kalver Sičio žmogžudystės byloje. Vyksta derybos dėl įtariamojo perdavimo...

6 skyrius

Rytiniai laikraščiai rėkte rėkė šviežiausias naujienas. Žurnalistai tvirtino, kad Sanderso kaltė praktiškai įrodyta ir jis praskys per pirmąjį tardymą. Čako Melonėjaus žmogžudystės aplinkybės buvo išnarstytos ligi paskutinio kaulelio.

Tik viename vietiniame laikraštėlyje kažkoks anoniminis autorius kritikavo policiją už tai, kad ji laikosi įsikibusi vienintelės versijos, ir kaltino įstatymų saugotojus neprofesionalumu. Bet tai buvo vien šauksmas tyruose. Visi išsijuosę rengėsi Sanderso teismui.

Nuo pat ankstyvo ryto aš važinėjau po apylinkes. Norėjau

pats apžiūrėti žemės sklypus, kuriuos man piršto Simonas Heilis. Teko kai ką brūkštelėti į bloknotą, kad kitąsyk kalbėdamasis su juo nepatekčiau į keblią padėtį.

Baigiau apžiūrą maždaug dešimtą valandą. Heilis tikriausiai jau savo vietoje. Grįžęs į miestą, aš nuvairavau tiesiai į jo kontorą.

Mūsų būsimas sandėris pasirodė Simonui visai pelninga operacija. Jis iškart atidėjo visus savo reikalus, pakvietė mane į kabinetą ir įsakė mūsų netrukdyti.

— Kurie iš mano rekomenduotų žemės sklypų jums labiausiai patiko, misteri Banermanai?

— Man krito į akį du: buvusios Uitvordo valdos ir misterio Hilo žemė. Tiesa, abu sklypai turi vieną trūkumą...

— Iškart jį pastebėjote? — kilstelėjo antakius agentas.

— Iš jūsų klausimo aišku, kad žinote, ką turiu galvoje.

— Suprantate, — atsiduso Simonas Heilis, — man atrodė, kad jums tai neturės didelės reikšmės. Na, ką, jei reikės, paieškosime ko nors tinkamesnio.

— Norėčiau su jumis pasitarti.

— Įdėmiai jūsų klausau.

— Matote, tokio masto pirkinį iškart pastebės žiniasklaida. O aš dėl asmeninių priežasčių norėčiau kol kas laikyti šią informaciją paslaptyje. Todėl paprašyčiau tęsti sklypo paieškas, bet negarsinti mano pavardės. Mane domina žemės, esančios greta to pramogų miestelio, kurio projektą kuria mano būsimasis giminaitis. Idealiausias variantas — sklypas tame pačiame rajone. Pabandykite jį man suderėti. Aš gerai užmokėsiu...

— Matote, misteri Banermanai...

— Kartoju, šis variantas man tinkamiausias. Turiu savų planų, susijusių su šiomis žemėmis. Modernūs pastatai, restoranai, keliai... Galbūt nedidelė lengvosios industrijos įmonė... Toks kompleksas būtų gana pelningas. Jūs man pritariate?

— Bet...

— Nesiginčykime, misteri Heili! Jeigu jūsų netenkina mano sąlygos, taip ir sakykite. Aš rasiu kitą maklerį.

Simonas Heilis pasidavė.

— Jeigu jūs primygtinai norite, — gerai, sutinku. Bet nega-

liu garantuoti, kad šį sumanymą pavyks realizuoti. Pasistengsiu išsiaiškinti, kiek pasistūmėję į priekį projekto rengimo darbai. Ir tada...

— Ir tada mes konkrečiai aptarsime visas sandėrio detales arba paieškosime kitų variantų.

— Aš — jūsų paslaugoms.

— Kiek užtruksite, kol surinksite informaciją?

— Jei nesutrukdys nenumatytos aplinkybės, vakarop aš jau žinosiu, kaip klostosi reikalai.

— Puiku! — aš pakilau. — Jei jūs nieko prieš, užsuksiu vakare.

— Iki pasimatymo, misteri Banermanai! — Heilis raiškiai išskandavo mano pavardę.

Sustojęs šalia "Kalver Sentinel" redakcijos, aš išsiropščiau iš automobilio ir, pastebėjęs viename iš langų Henką Fitersą, pamojau ranka. Senukas Henkas linktelėjo. Po poros sekundžių jis jau sėdėjo greta manęs.

— Kas naujo? — pasidomėjau.

— Kaip čia pasakius... Tiksliai nežinau. Man pavyko kai ką išsiaiškinti apie publiką, kuri tą vakarą linksminosi Čerokio klube. Be to, truputį paplepėjau su Čako kaimynais. Vienas mano bendradarbis gyvena tame rajone, šalia Melonėjų namo. Taigi surinkau visas aplinkinių kūmučių paskalas.

— Bobiški plepalai! Kam jie man?

— Nespjauk į juos! — Henkas prisimerkė. — Aš sužinojau kai ką naujo.

Aš atidžiai jį nužvelgiau.

— Gal tai, jog Čako žmoną dulkino pusė miestelio vyrų? Tai, jog ši gražuolė mėgsta patogiai gyventi ir keičia meilužius lyg pirštines, aš ir pats žinau.

— Galbūt, — Henkas palingavo galvą. — Tik tarp jos meilužių yra labai įdomių žmonių.

— Taip?

— Taip. Tik neskubėk, sūneli, — išsišiepė Henkas. — Pirmiausia, tavasis Rudis tikrai kažkada jai meilinosi. Juos dažnai matydavo drauge, pavyzdžiui, tada, kai ji kaitindavosi saulėje.

Rudis tiesiog alpėjo dėl tos damutės. Bet visada pasprukdavo prieš pasirodant Čakui.

— Jam sekėsi, — numykiau.

— Džonas Sandersas, kurį dabar įtaria žmogžudyste, irgi prie jos gretinosi. Kalbama, kad jis ateidavo pas ją į svečius. Be to, juos keliskart matė kažkokiame bare, sėdinčius už vieno staliuko. Dabar šie nereikšmingi faktai bus panaudoti prieš Sandersą.

— Tikriausiai, — sutikau.

— O štai įdomiausias faktelis. Viena garbinga pagyvenusi ledi, mėgstanti prieš miegą pakvėpuoti grynu oru, vakarais vaikštinėja gatve — ta gatve, kurioje gyvena misis Melonėj. Taigi ji ir to mano minėto bendradarbio žmona — abi jos papasakojo vieną ir tą patį: Čakui vakarais užtrukus budėjime, jo žmoną aplankydavo vienas ir tas pats svečias. Elgdavosi labai atsargiai. Bent jau niekas nesužinojo, kas jis toks.

— Ar jos nupasakojo jo išvaizdą?

— Gana išsamiai. Ateidavo apsirengęs striuke arba švarku. Veidą dengdavo plati skrybėlė. Nepriklausoma, pasitikinti laikysena. Pasirodydavo visada tuo pačiu laiku. Retai išlipdavo iš automobilio. Gražuolė laukdavo jo ant namo slenksčio. Purpt pro duris, niurkt į "ratus", jie apsisuka ir pirmyn!

— Koks automobilis?

Henkas gūžtelėjo pečiais.

— Pernelyg daug tikiesi iš pagyvenusios ledi, sūneli. Ji net automobilio spalvos nesugebėjo prisiminti. "Tamsus" — ir viskas! Beje... Abi damos mano, kad pas misis Melonėj atvažiuodavo Sandersas.

— Nuostabu! O ką manote jūs?

— Sunku pasakyti... Žmogus, vakarais lankęs šią damą, buvo aukštas ir liesokas. Panašu į Sandersą. O Rudis Banermanas — kresnas ir tuklus. Ką dar nori sužinoti?

— Pirmiausia suviršikinsiu tai, ką jau išgirdau.

Atidaręs dureles Henkas išlipo iš automobilio. Žengtelėjo šaligatviu keletą žingsnių ir kažką prisiminęs atsigręžė:

— Beje, Ketai, aš atsitiktinai sutikau seną tavo tėvo pažįstamą. Jis nori su tavimi susitikti. Primygtinai prašė tau tai pranešti.

— Kas jis?

— Tikriausiai tu jį prisimeni. Tai Džordžas N. Vilkinsonas, advokatas.

— Velniai rautų! Jam jau turbūt šimtas metų!

— Devyniasdešimt treji. Bet jis dar puikiai atrodo. Aš jam pasakiau, kad Makso Banermano sūnus grįžo. Vilkinsonas baisiausiai susijaudino ir pareiškė, kad privalo tave pamatyti. Tad turėk omenyje... Gal jis tau kuo nors pravers — juk daug ką žino iš praeities. Vilkinsonas mylėjo tavo tėvą. Jie drauge žvejodavo.

— Ačiū, seni! Būtinai jį aplankysiu, — pažadėjau. — O dabar pasakykite, Henkai, kuo iš vietinės policijos galima pasitikėti? Man reikia patikimo, sąžiningo, nešališko profesionalo.

— Manau, leitenantu Traversu. Jeigu kreipsiesi į jį, sakyk, kad aš rekomendavau.

Dar pusvalandį pasisukiojęs po gatves, aš radau policijos nuovadą ir pasiteiravau leitenanto Traverso. Budintis seržantas, pakėlęs telefono ragelį, kažko paklausė, paskui paaiškino, kur man eiti toliau.

Išvydęs leitenantą Traversą, iškart nusprendžiau — "profas". Nors savo laipsniui jis atrodė per jaunas. Traversas apmetė mane nuo galvos iki kojų protingu, truputį ironišku žvilgsniu, santūriu gestu kviesdamas atsisėsti. Mes paspaudėme vienas kitam rankas. Aš dar pamaniau, kad Traversas tikriausiai būtų privertęs mane nusiginkluoti, jei savo kolto nebūčiau palikęs automobilyje, ir tik po to pradėjęs pokalbį.

— Ar jūs kaip nors susijęs su vietiniais Banermanais? — pirmiausia pasidomėjo jis.

— Tam tikra prasme... Priklausau tai šeimai, bet esu nesantuokinė atžala. Kitaip sakant, "išpera Banermanas".

Jis linktelėjo, sudorodamas informaciją, ir pasiėmė cigaretę.

— Kažkada girdėjau šią istoriją, — Traversas užsirūkė. — Tad kuo galiu būti naudingas?

— Matote, Kalver Sityje aš atsitiktinai sutikau du tipus, gerai žinomus Čikagoje. Vienas jų — toks Popėjus Geidžas, o kitas — Karlas Mato.

Leitenantas, supdamasis kėdėje, įsmeigė į mane akis ir patylėjęs ištarė:

— Žinau, kad šie žmonės trainiojasi Kalver Sityje. Bet norėčiau, kad papasakotumėte, ką ir iš kur apie juos žinote, misteri Banermanai.

— Man teko susidurti su jais Čikagoje, tvarkant vieną reikalą. Tada jie abu priklausė "sindikatui". Man regis, to pakanka, kad susidomėtumėte šia informacija.

— Taip, taip, — jis lėtai išpūtė dūmus. — Patikėkite, aš vertinu jūsų pilietišką budrumą. Gaila, bet kol kas mes negalime jiems pateikti jokio kaltinimo. Nebent jūs atėjote pas mus su oficialiu pareiškimu. Gal norite parašyti skundą?

— Kol kas ne. Bet aš rengiuosi čia apsigyventi. Nenorėčiau, kad po miestą laisvai slampinėtų potencialūs nusikaltėliai. Kas gali garantuoti, kad jie nepradės trikdyti padorių piliečių ramybės?

— Tai jau mūsų rūpestis, misteri Banermanai. Kol kas, mano manymu, nerimauti nėra jokio pagrindo. Kaip žinote, mūsų valstijoje azartiniai žaidimai legalizuoti. Vadinasi, negalime išvengti margos bei įtartinos reputacijos žmonių, ieškančių čia dirvos savo veiklai. Šiuo metu Mato veikia legaliai, jis bando prasukti kažkokią aferą, dangstydamasis komerciniais interesais. Turint omenyje vietines sąlygas, manau, jis pasieks, ką nori, ir nepažeisdamas įstatymų.

— Dėkoju jums, leitenante. Man viskas aišku. Esu tikras, kad jūs apsaugosite mano kraštiečius nuo nusikalstamo pasaulio.

— Malonu tai girdėti, misteri Banermanai, — Traversas keistokai nužvelgė mane. Jo veidu šmėkštelėjo vos pastebima šypsenėlė.

Atsakydamas aš plačiai išsišiepiau ir atsisveikinęs išėjau iš kabineto. Man pasirodė, kad mano pavardė padarė karininkui tam tikrą įspūdį. Nors jis niekuo neišsidavė.

Po penkiolikos minučių aš pasiekiau Banermanų kontorą Meino gatvėje. Pakilęs liftu į brolelio Rudžio kabinetą, susidūriau su jo sekretore. Ji informavo mane, jog misteris Banermanas nieko nelaukia, o be išankstinio susitarimo nieko nepriima.

Pranešęs, jog aš irgi Banermanas, todėl įsakymas "nieko neleisti" manęs neliečia, apėjau merginą ir žengiau į kabinetą.

Mano nuostabai, jis buvo visai mažas, toks mažas, kad jame tilpo tik antikvarinių baldų kompektas ir skoningai prie jų priderintas baras. Apstatymas turėjo pabrėžti ne tik šeimininko turtingumą, bet ir plačius interesus. Kampe stovėjo golfo lazdos, virš minkštos kušetės kabėjo paveikslas brangiais rėmeliais, o sienos nišoje buvo įrengta stereosistema su televizoriumi.

Paskutinis šio vaizdelio štrichas buvo pats Rudis, pusiaugulom tysąs krėsle su drėgnu rankšluosčiu ant galvos. Išvydęs mane jis pašoko, glamžydamas rankose rankšluostį. Jo akyse sustingo siaubas.

— Kaip sekasi, broliuk? — linksmai pasisveikinau aš ir prisitraukęs artimiausią kėdę atsisėdau priešais Rudį. — Nelaukei? Tikiuosi, jau sukurpei versiją, kuria remdamiesi į elektros kėdę pasodins vargšelį Džoną Sandersą? O gal sumąstei kitokį variantą?

— Ketai... — jis krūptelėjo, nervingai aplaižydamas išdžiūvusias lūpas.

— Noriu tau kai ką papasakoti, Rudi. Bet pirmiau tu man kai ką papasakosi. Tik nedaryk staigių judesių! Situacija pasikeitė — aš jau nebesu nupiepęs žvirbliukas ir galiu išversti tave iš koto per minutę. Amžiaus skirtumas dabar man naudingas!

Jis tylėdamas susmuko krėsle ir vėl apsivyniojo galvą rankšluosčiu.

— Tavo kambaryje mačiau misis Melonėj fotografiją, — pradėjau, šaldydamas jį akimis. — Kur ją gavai?

— Nukniaukiau iš klubo vitrinos.

— Kam ji tau? Tu juk, tarp mūsų kalbant, impotentas.

Rudis kilstelėjo pasturgalį. Regis, iš jo putlių skruostų išbėgo paskutinis kraujo lašas — taip jie išbalo.

— Niekše! Tokio įžeidimo aš neužmiršiu... Tu įsibrovei į mano kabinetą. Tučtuojau skambinu policijai...

— Skambink! Telefonas šalia tavęs!

Mano pusbrolis sudejavo ir šliurpsėdamas nosimi vėl sudribo krėsle.

— Ar girdėjai klausimą? Jei nori kviesti policiją, — neprie-

štarausiu. Galų gale tai tavo teisė. Tik policija irgi pradės pokalbį tuo pačiu klausimu.

— Bet ji... Ji labai graži moteris, — pasidavė Rudis.

— Ar susitikinėjai su ja?

— Aš juk Banermanas! O tokios moterys kaip ji... Pats supranti...

— Kartoju: ar susitikinėjai su ja?

— Du kartus.

— Na, ir?..

— Aš ją palikau.

— Įdomu... Sunku patikėti.

— Ji... Ji neturi teisės skleisti apie mane paskalų.

— Kad ją nubaustum, tu nužudei Čaką Melonėjų. Ar ne? Kaip tai nutiko?

Rudžio galva bejėgiškai nusviro ant krūtinės.

— Neprisimenu. Aš... Aš tą vakarą gerokai išgėriau. Prisimenu, kad vėmiau... Daugiau nieko...

— O kada jie pas jus pasirodė?

— Kas jie?

— Geidžas ir Mato, tavo nusikaltimo liudininkai.

— Po dviejų dienų. Jie atvažiavo pas tėvą, viską jam papasakojo ir pateikė savo sąlygas. Tuo metu pas mus viešėjo Vensas. Mes... Mes nieko negalėjome padaryti. Absoliučiai nieko, — pastaruosius žodžius jis išspaudė virpančiu balsu.

— Kada baigiasi jų ultimatumo laikas?

— Šį šeštadienį, — išstenėjo Rudis, nepakeldamas į mane akių.

Vadinasi, liko trys dienos. Reikia vikriai suktis, kad per tris dienas surinktum milijoną grynais. O mano išdvėsęs pusbrolis tik seilėjasi, vartydamasis minkštame krėsle. Ne taip jau paprasta paversti nekilnojamąjį turtą pinigais. Bankinėms operacijoms reikia laiko ir kruopštumo. Daug popierizmo, daug biurokratiško vilkinimo. Be to, viską reikia atlikti tyliai ir nepastebimai. Įdėti į šantažuotojų kišenę reikalaujamą sumą lygiai taip pat sudėtinga, kaip ir atsikratyti pačių šantažuotojų. Tai kas tada...

— Kas tvarko visus popierius, Rudi?

— Vensas... Dėkui jam!

— Bet kodėl būtent jis?

— Tėvas labai silpnas. Jis sunkiai serga. Teko per advokatą perduoti visus įgaliojimus Vensui Kolbiui...

Su tuo viščiuku daugiau neturėjau apie ką kalbėti.

Pamatęs, jog aš išeinu, Rudis pasuko galvą ir neramiu balsu paklausė:

— O kodėl tu kišiesi į visa tai? Ką sumanei?

— Nieko ypatinga, — burbtelėjau. — Tik pasigėrėsiu jūsų žlugimu.

Pitas Salvo gyveno tame pačiame name, kaip ir vaikystėje. Aš lengvai jį suradau.

Iš pradžių pamačiau vieną berniūkštį, kaip du vandens lašai panašų į Pitą vaikystėje, paskui įžiūrėjau dar du, siaučiančius gėlių lysvėje. Pats Pitas, padėdamas berniūkščiams, tuo pat metu barėsi su žmona.

Išvydęs mane jis išsišiepė ir nusitempė į namą, norėdamas pristatyti savo brangiausiajai. Salvo buvo paprasti žmonės, ir vieno iš Banermanų, nors ne visai grynakraujo, vizitas jiems tapo nepaprastu įvykiu. Tad Pito žmona, vos pasisveikinusi su manimi, iškart puolė į miegamąjį ir grįžo iš ten pasipuošusi.

Jie su Pitu pasodino mane už stalo, padėjo puodelį kavos ir lėkštę su biskvitais. Misis Salvo aptarnavo taip, lyg aš būčiau tikras baronas ar bent jau Banermanų valdų paveldėtojas. Matyt, Salvo niekada jai nesakė, kad aš viso labo tik išpera!

Padėkojęs šeimininkams už svetingumą ir paplepėjęs apie šį bei tą, prašnekau apie reikalą:

— Pitai, ar gali savais kanalais sužinoti, kur apsistojo du šunsnukiai, neseniai atvykę čionai iš Čikagos?

— Pabandysiu.

Aš smulkiai apibūdinau jam Geidžo ir Mato išvaizdą, pasakiau pavardes. Pitas linktelėjo.

— Nesijaudink, rytoj viską sužinosime.

— Rytojus manęs netenkina.

— Na, ką gi... Aš tuoj surasiu kokį nors ryšių turintį vaiki-

ną... Tu, matyt, turi omenyje tuos vyrukus, kurie vakar viešbutyje tave apdorojo?

— Būtent.

— Iki šiol nesuprantu, kodėl jie paliko tave gyvą. Galėjom surasti tuos niekšus ir anksčiau...

— Turiu savų sumetimų, Pitai.

— Ką gi, tavo reikalas. O ką darysime dabar?

— Kol kas noriu tik sužinoti, kur juos rasti. Toliau — susitvarkysiu pats.

— Po velnių, Ketai! Jei tie vaikinai kaip nors susiję su Čako žmogžudyste, aš — su tavimi!

— Na, ačiū, bičiuli... žinojau, kad galiu tavimi pasikliauti! O pagalbos man prireiks labai greitai...

— Po dviejų valandų skambtelk man į darbą. Tikiuosi, tuo metu jau būsiu ką nors išsiaiškinęs. Gerai?

— Gerai! — aš mirktelėjau jam kaip vaikystėje.

Simonas Heilis buvo apsigimęs verslininkas! Jis ne tik surinko mane dominusią informaciją, bet ir užvertė fotografijomis, brėžiniais, planais ir kalnu visokių kitokių popierių. Man teliko žavėtis jo sumanumu bei profesionalumu.

Heilis pasodino mane į patogų krėslą, pats dalykiškai įsitaisė už rašomojo stalo ir ėmė vieną po kitos demonstruoti sunkiai įgytas brangenybes, nepamiršdamas lyg niekur nieko priminti, kiek pastangų jam tai kainavo.

— Dabar viską susumuokime, misteri Banermanai! — tratėjo jis. — Deja, patogus momentas jau praleistas. Visai neseniai Vensas Kolbis gavo teisę pirmas rinktis žemės sklypus. Šia teise jis galės naudotis tris mėnesius. Vienas sklypas apytikriai kainuoja ketvirtį milijono. O jei pridėsime pastatus ir visa kita, kas dar ten yra, suma padvigubėja. Tai dideli pinigai. Ir aš beveik tikras, kad Kolbis veikia ne vien savo vardu. Už jo nugaros aiškiai slepiasi "bosas". Bent jau niekada anksčiau Kolbis nebuvo taip plačiai užsimojęs. Aš gi apie savo konkurentų metodus žinau beveik viską, patikėkite! Viską sumetus...

— Viską sumetus išeina šnipštas! Tų sklypų man neregėti! — atsidusau.

— Neverta daryti skubotų išvadų! — dirbtinai žvaliai sučiulbo Heilis. — Jūs gi žinote: pinigai mėgsta keisti šeimininkus. Gal pasikeis sklypų atrankos terminai, gal valdžia nuspręs uždrausti pramogų centro statybą, bet, tiesą sakant... Gal jums geriau pasiieškoti kitų sklypų, misteri Banermanai?

Aš nutaisiau liūdną išraišką.

— Manau, teks paklausyti jūsų patarimo, misteri Heili. Rytoj dar kartą apžiūrėsiu viską, ką man rekomendavote. Gal ir susitarsime. Apgailestauju, kad sugaišinau tiek daug brangaus jūsų laiko.

— Ką jūs, ką jūs! — subruzdo makleris. — Nėra ko apie tai kalbėti! Mano pareiga — vykdyti kliento valią. Rekomenduoju kol kas neskubėti. O jei prireiks mano konsultacijos, misteri Banermanai, — aš visada jūsų paslaugoms.

— Būtinai į jus kreipsiuosi, misteri Heili!

Ir aš atsisveikinau.

Už kampo suradau telefono kabiną. Paskambinau į Banermanų namus. Ragelį pakėlė Enė. Aš paprašiau pakviesti Anitą.

— Mažyte, tai aš, Ketas.

— Kur tu esi?

— Mieste. Kas pas jus naujo?

Patylėjusi ji prašneko pašnabždom:

— Mūsų namus šiandien perėjo aibė žmonių. Tėtis su Tedžiu užsidarė kabinete ir man liepė niekur neišeiti. Vienas iš tų niekšų irgi šiandien buvo.

— Kuris? Tas vyresnis? Mato?

— Jis!

Anita vos girdimai aiktelėjo:

— Ketai, kas mums bus?

— Dar nežinau... Tačiau nemalonumų tikrai bus... O ką Vensas?

— Ką tik išvyko su tuo Mato... Klaiku!.. Aš viską girdėjau.

Jie nenori nusileisti nė per nago juodymą. Reikalauja pinigų iškart ir...

— Prašau, Anita, nusiramink! Nereikia taip jaudintis...

— Mato pasakė Vensui, kad laiku neišpildžius jų reikalavimų, jie nusiųs įkaltį tiesiai policijai! Tai košmaras... Aš nebegaliu to ištverti, Ketai. Prašau, Ketai, padėk mums... Prašau... Vensas dirba neatsikvėpdamas: jis sakė, jog didžiąją dalį savo nuosavybės jau pavertė grynaisiais.

— Ramiai, brangioji, laikykis! Aš turiu idėją. Dar niekas neprarasta. Pakentėk truputį, girdi?

— Padaryk ką nors, Ketai... Prašau!

— Būtinai pasistengsiu.

Padėjęs ragelį ar kurį laiką tylėdamas žvelgiau į telefono aparatą. Mano ausyse vis dar skambėjo Anitos balsas. Viską lems intuicija ir sumanumas. Nebėra laiko trypčioti vietoje.

Dar kartą "susisiekęs" su pakrante, paprašiau sujungti mane su Marčiu Sinkleriu. Jis sutiko patikrinti kai kuriuos duomenis. Atsakymą pažadėjo atsiųsti tiesiai į viešbutį. Jei nepaskambins, — vadinasi, nepavyko surasti reikalingų žmonių. Tada anksti rytą aš pats jam paskambinsiu.

Pasišnekėjęs su Marčiu nusprendžiau užšokti į savo kambarį. Palikęs apačioje "ratus", pakilau į savo kambarį, įėjau, uždegiau šviesą ir... Mano lovoje gulėjo nuoga moteris, visa paskendusi auksinėse garbanose. Ramiai ir neskubėdama ji vartė kažkokį žurnalą, lyg ilsėtųsi nuosavame miegamajame. Į viršų grakščia spirale kilo jos cigaretės dūmelis.

— Kaip jūs pas mane patekote, misis Melonėj? — nustebau aš.

— Irgi mat — problema! Pasakiau portjė, kad aš — jūsų žmona, — ji pakėlė aukštyn žiedais išpuoštą ranką. — Tik išvydęs mano brangenybes vaikinas amo neteko. Ar jos jums patinka?

— Dailūs žiedai. Bet argi jau baigėsi gedulas dėl vyro mirties?

— Ak, atsikabinkite, misteri Banermanai! Kiek galima apie tai kalbėti?

Aš kilstelėjau antakius, ir ji tai pastebėjo.

— Taip, taip! Jus vadina Ketu Kėjumi Banermanu, ar ne? Portjė tai patvirtino. O jūs, kiek prisimenu, laikote save tikru

vyru? Nors viskas, ką papasakojote apie laivyną ir tarnybą kartu su Čaku, — gryniausias melas, ar ne?

— Taip.

— Vadinasi, pirmasis vizitas buvo skirtas tam, kad apžiūrėtumėte mane iš arčiau?

— Žinoma.

— Ir viskas?

— Ne. Ieškojau motyvų, dėl kurių galėjo nužudyti jūsų vyrą.

— Radote?

— Tokia moteris kaip jūs — pats tinkamiausias motyvas. Jums pakaktų tik užsiminti, ir netgi toks menkysta kaip Rudis stvertųsi peilio. Todėl ir norėjau išsiaiškinti, kokie jūsų santykiai.

— Aš jau aiškinau praėjusį kartą....

— Noriu dar kai ko paklausti, — rūsčiai nutraukiau ją. — Jus retkarčiais aplanko dar vienas vyriškis. Ne Rudis, ne Sandersas. Kas jis?

— Ar tik nepavyduliaujate, misteri Banermanai? Kodėl domitės būtent juo? Apie mane sukiojasi daug vyrų...

— Turiu omenyje tą, su kuriuo pastaruoju metu jus mato dažniau nei su kitais.

Auksaplaukei gražuolei buvo nusispjaut į visas apkalbas ir liežuvavimus. Ji išdidžiai pakėlė galvą.

— Tai Arturas Sirsas. Taip, mes turėjome romaną!

— Ir kuo jums tas Sirsas įtiko?

— Gražus. Žavus. Moka elgtis su moterimis. Turi atsakantį biuiką ir storą piniginę. Jis irgi mane mylėjo, — misis Melonėj gracingai kaip katė pasirąžė ir nušvito gundoma šypsena. — Siūlė mesti Čaką ir kur nors drauge išvažiuoti. Žadėjo lepinti mane kaip princesę... Mėgstu, kai vyrai pameta galvas dėl manęs!

— Kodėl neišvažiavote?

— Pirma, aš bijojau Čako keršto. Tas pavyduolis būtų mane iš po žemių iškasęs. Be to, šlamančių tas Sirsas ne kažin kiek turėjo. Tik storą piniginę. Taip, akims apdumti... Mano nuomone, jeigu jau tapti išlaikytine, tai tik pinigų maišo. Ir kad visa kita būtų tinkamo lygio. Jūs mane suprantate?

Aš atsisėdau į krėslą. Blondinė pasiraivė, atskleisdama man visas savo grožybes ir akies kraštelių stebėdama mano reakciją.

— Ar jums šiandien nereikia dirbti? — pasišaipiau.

— Panorau jus pradžiuginti. Pitas išpliurpė, kur jūs apsistojote. O aš iš pirmo žvilgsnio nusprendžiau, kad jūs man tinkate. Tikiuosi, neapsirikau.

— Oho! O jei išmesiu jus iš numerio taip atrodančią?

— Neišmesite!

— Kodėl gi?

— Jūs labiau už viską trokštate likti su manimi. Jaučiu tai! Negi jums neįdomu, kuo aš taip traukiu vyrus, — ji aistringai išskėtė rankas. — Na, ateik, tikrasis vyre!

Pagunda buvo pernelyg stipri. Mano valia palūžo. Tikėdamasis, jog kada nors gausiu visų nuodėmių atleidimą, žengtelėjau prie lovos ir po akimirkos jau spaudžiau savo glėbyje geismu degantį kūną. Stangrų, goslų, prisirpusį... Mane apėmė nežabotas troškimas jį užvaldyti. Svaiginantis aistros sūkurys traukė vis gilyn. Ši moteris darė su manimi viską, ką norėjo, virpėdama, dejuodama, rangydamasi ir atsiduodama vis šiurkštesnėms mano glamonėms.

Taip, tai buvo tikra moteris: pašėlusi, nepasotinama, sugebanti įkaitinti kiekvieną — netgi tokį niekam tikusį lepšį kaip Rudis Banermanas.

Aistra prarijo mus. Aplinkinis pasaulis man nebeegzistavo: nei Pitas su savo pažadu šiandien surasti mano skriaudikus, nei Banermanų šeimos problemos, nei mano pikdžiuga dėl jų nelaimių, nei žūtbūtinis siekis rasti teisybę šioje purvinoje istorijoje, nei mano nepasiekiamoji, brangioji mergytė. Deja, ji — irgi!

Aš nugrimzdau į palaimos versmę.

7 skyrius

Rytą pabudau pirmas. Atsargiai pakilęs iš lovos nusimaudžiau ir matomoje vietoje palikau raštelį, kad viešnia nelauktų manęs, bet eitų namo — susitiksime vėliau. Išėjęs iš numerio susiradau taksofoną ir paskambinau Pitui Salvo.

Pitas neapvylė! Jis jau seniai buvo išsiaiškinęs, kad Gei-

džas su Mato apsistoję "Oranž Hause", Meino gatvėje. Be to, jie visą vakarą prakiurksojo Čerokio klube, stebėdami publiką ir gurkšnodami viskį. Po pusiaunakčio Geidžas jau buvo šiltutėlis ir Mato teko jį išvesti — Pito žodžiais tariant, prasivėdinti.

Artimiausio restorano, į kurį užbėgau papusryčiauti, lankytojai kalbėjo tik apie tai, jog konvojus tuoj tuoj atgabens į Kalver Sitį Džoną Sandersą. Jau buvo paskirta ir teisminio bylos nagrinėjimo data.

Laikas veikė mano nenaudai, ir aš negaišdamas nuskubėjau pas Henką Fitersą. Jis dar vartėsi lovoje. Turėjau smarkiai pasistengti, kol jį pažadinau. Pagaliau velniuodamasis ir keikdamas visą pasaulį jis išlindo iš po antklodės. Aš išviriau senukui kavos ir pagaliau, išmaukęs du puodelius, Henkas, mano džiaugsmui, atsipeikėjo.

Išvakarėse Fitersas kalbėjosi su leitenantu Traversu. Apie mane jis pasakė tik tiek, jog aš — iš "tų pačių Banermanų" ir kad jis gerai pažinojęs mano senį. Kadangi aš ir pats neskubėjau atskleisti leitenantui visų kortų, tokia rekomendacija man tiko.

— Ar jau spėjai pasižvalgyti po miestą, sūneli? — paklausė Henkas. — Kas ten girdėti?

— Ką galiu išgirsti tokioje ankstybėje?

— Tu neteisus, berniuk. Kai tik mieste pasirodo kuris nors Banermanas, iškart lauk naujienų. Tai — nesulaužomas dėsnis! Štai vakar tu bakstelėjai leitenantui Traversui į skaudamą vietą, prikišdamas jam tuos du valkatas iš Čikagos. Jis tiesiog pasiuto! Ar žinai, kodėl?

— Ne. Paaiškinkite.

— Prieš šešetą metų "sindikatas" jau bandė mieste užgrobti lošimų verslą. Net pasodino keliose skylėse savus žmones. Bet valdžia sugebėjo išvyti "kontrolierius". O dabar mafija vėl bando perimti kontrolę. Mato greičiausiai jų rezidentas. Ir nors visi žino, kad jis — mafijos statytinis, niekas nieko negali įrodyti. Jis veikia atsargiai, pagal įstatymus, ir jį aiškiai remia kažkas iš vietinių, antraip nebūtų toks pasitikintis. Akivaizdu, kad vyrukas čia jaučiasi puikiai, o tai reiškia, jog mūsų miestelį tuoj užgrius krūva nemalonumų.

— Kietas reikaliukas! — švilptelėjau. — Gerai... Apie

gangsterius pakalbėsime vėliau. O kol kas grįžkime prie mūsų istorijos.

— Tu vėl apie Banermanus?

— Žinoma!

— Aš viso labo tik reporteris, sūneli. Rašau skandalų kroniką. Jei pažeidžiamas įstatymas, jei kas nors įklimpsta į kokį mėšlą, aš privalau informuoti apie tai savo skaitytojus. O ko nori tu?

— Aš noriu išnarplioti tą painiavą su Sandersu. Ir kuo greičiau. Ar padėsite? Reikia kieto straipsnio. Viešosios nuomonės tyrimas, moralinė šios problemos pusė — žodžiu, reikia įkaitinti aistras... Užsitikrinus žiniasklaidos paramą, galima kalbėtis ir su policija. Tada pavyktų atidėti bylos nagrinėjimą ir pareikalauti papildomo tyrimo. Čako žmogžudystė labai neaiški, prisiekusieji turi tai pajusti. Jūs žinote, Henkai, kad aš teisus. Tad padėkite man.

— Nežinau, ar galėsiu... Man jau pensija ant nosies... Ketai, mūsų miestelis mažutis, visi vienas su kitu kaip nors susiję...

— O gal surizikuosime? Kažkada jūs su mano tėvu...

— Oi, sūneli, tu tempi mane į tokią avantiūrą...

— Tai kad visas jūsų gyvenimas — avantiūra.

Pitas Salvo padėjo man įsmukti į tuščią Čerokio klubo virtuvę. Pitas iškraustė visas dėžes, kur buvo laikomi indai, ir sudėjo ant stalo visus jose rastus peilius. Vienas iš jų atkreipė mano dėmesį. Aš ilgai sukiojau jį rankose, apžiūrinėdamas iš visų pusių, paskui pasakiau Pitui, kad noriu jį pasiimti.

— Kam? — nustebo Pitas.

— Ketinu parodyti gydytojui, dariusiam Čako Melonėjaus skrodimą.

— Bet juk žinoma, kad Čaką nudūrė stiletu!

— O tu žvilgtelėk į šį peilį atidžiau, — pasiūliau. — Ir pagalvok, kokią žaizdą galima juo padaryti. Jei esu teisus, vadinasi, žmogžudystės įrankis neišmestas, o grąžintas į savo vietą. Tegu policija apdoroja ir šią versiją.

— Gal tu ir teisus, — mąsliai burbtelėjo Pitas.

Gydytojas Entonis Vemberis ne itin apsidžiaugė mano pa-

siūlymu, bet aš buvau Banermanas, ir jis nedrįso prieštarauti. Probėgšmais nužvelgęs peilį, jis pareiškė, kad žaizda Čako krūtinėje padaryta aštriu įnagiu, kurio briaunos iš principo panašios į mano atvežto šaltojo ginklo konfigūraciją. Tiksliai nustatyti galima tik kruopščiai sulyginus žaizdos gylį su peilio ilgiu, žaizdos dydį su ašmenų pločiu ir patikrinus daugybę kitų parametrų. Tik tada jis galės duoti tikslų atsakymą. Gydytojas pažadėjo kuo greičiau pranešti ekspertizės rezultatus.

Mes su Pitu išėjome iš jo kabineto ryžtingai nusiteikę kažko imtis. Iki "Oranž Hauso" nebuvo toli, ir Pitas plėšriai išsišiepė, kai aš pasukau Meino gatve. Jis viską suprato teisingai.

Pirmas po kojomis pasipainiojęs viešbučio pasiuntinukas išklojo mums reikiamo kambario numerį. Aš pabeldžiau į duris, o Pitas užsiglaudė už jų taip, kad nebūtų matyti. Duris atidarė Popėjus Geidžas. Jis buvo pasirengęs bet kokiems netikėtumams, tad rankoje spaudė revolverį.

— Karlai, žiūrėk! — viauktelėjo Geidžas, išvydęs mane. — Žiūrėk, kas teikėsi mus aplankyti. Tas viščiukas iš pirmo karto ne viską suprato. Atėjo antros porcijos!

Nustūmęs į šalį popierius, Mato pakilo iš už stalo ir priėjo arčiau.

— Tau ką, vaikine, dar neužteko?

— Aš jau sakiau jums, kad žodis "vaikinas" sukelia man alergiją.

Aš žengiau į Mato pusę.

Geidžas subliovė man už nugaros:

— Stok! Šausiu!

To aš ir tikėjausi. Abu, sekdami man iš paskos, išleido iš akiračio paradines duris. Jie net neatsigręžė, kai į kambarį minkštai ir tyliai įslinko Pitas. Griebęs abu už apykaklių jis trenkė juos galvomis vienas į kitą. Mano bičiulis jėgos turėjo kaip dramblys, tad Geidžas su Mato griuvo ant grindų ir "išsijungė".

Apšniukštinėję visą kambarį, neradome nieko įdomaus, išskyrus, aišku, ginklą ir keturis tūkstančius dolerių.

Tuo metu Geidžas pramerkė akis. Išvydęs greta savęs Salvo, jis pabandė apsimesti vėl prarandąs sąmonę, bet Pitas bud-

riai jį stebėjo ir, šiurkščiai čiupęs, pakėlė nuo grindų. Geidžo akis aptraukė gyvuliška baimė.

— Mesk jį į krėslą, Pitai. Paruošime jam kai ką ypatinga, — patariau aš.

— Galima, aš praktiškai panaudosiu "tą ypatingą"? — paprašė Pitas.

— Neskubėk. Jis ir pats išskys. Galim turėti vargo tik su Mato.

Nuvilkęs Geidžą iki krėslo, Pitas bloškė jį ne itin švelniai. Niekšelis dėbsojo į Salvo siaubo pilnomis akimis. Jis jau suvokė, kad jėgos nelygios, ir drebėdamas laukė "kai ko ypatinga".

O su Karlu Mato tikrai teko pasiplūkti iš peties. Pitas nutempė jį prie krėslo kaip ir jo bendrą. Tačiau Mato nebuvo toks tylus kaip Geidžas. Atsipeikėjęs jis ėmė dėti mus į šuns dienas. Pitas, nelaukdamas mano komandos, ėmėsi jo pats. Aš nesikišau, tik kai gangsterio akys užtino, o smakrą nudažė kraujas, negarsiai ištariau:

— Mums reikia peilio, Karlai! To paties, kuriuo šantažuojate Banermanus.

— Patys ieškokite, — sušvokštė Mato.

Šįkart ir aš neištvėriau. Smūgis — ir Karlas gavo nokautą. Palaukiau, kol jis atmerks akis, ir perspėjau:

— Tavęs laukia rimti nemalonumai, vaikine. Jūs abu spąstuose.

Šliaužtdamas ant grindų, Mato apdovanojo mane pora švelnių žodelių. Ilgai negalvojęs Pitas rėžė jam į tarpuakį. Karlas nutilo.

Iš krėslo, ant kurio drybsojo Geidžas, pasigirdo gailios dejonės. Apsidairęs Pitas paklausė:

— Ar šitie niekšai nužudė Čaką?

— Vykdytojai — ne jie. Greičiausiai jie organizatoriai.

— Tai ko mes terliojamės su jais? Pribaikim — ir galus į vandenį. Ar tu nori dar kažką iš jų išpešti?

— Apsieikime be kraujo, Pitai. Nereikia mums į tai veltis — juos ir taip sutvarkys.

— Na, kaip žinai, bičiuli.

Pitas varstė gangsterius neapykantos pilnomis akimis.

Galvodamas, ką daryti toliau, aš nužvelgiau Popėjų Geidžą.

— Pitai, gal žinai netoliese kokią vietelę, kur galėtume laikinai paslėpti tą tipą? Nuošalią vietelę, kur niekas jo neišgirstų net riaumojančio.

— Senoji vištidė už jūsų valdų tiks?

Puiki idėja! Aš gerai prisiminiau tą griuvėną: Rudis su Tedžiu ne kartą bakštino ten savo jaunesnįjį broliuką — išperą. Ta vieta mums tiks!

Popėjus suprato, kad jam rengiama nedidelė ekskursija, ir sunkiai judindamas išputusias lūpas suinkštė:

— Klausykite... Aš beveik nieko nežinau... Kam aš jums?

— Ogi tam, mažiuk, kad visiems galėtum paaiškinti, jog tai Karlas įvėlė tave į šį mėšlą.

Palikę Mato ant grindų "Oranž Hause", mes su Pitu nuvežėme Geidžą į vištidę. Kad Popėjus per daug nespurdėtų, atsisveikindamas Pitas smagiai vožtelėjo jam į žandikaulį. Nutėškę Geidžą ant pjuvenų krūvos surišome jam rankas ir kojas, kad atsibudęs nepasipustytų padų. Neabejojau, jog šis klientas nesukels mums didelių problemų: atsikvošėjęs supras, kad išeities nėra, ir pats išklos viską, kas tik mus domins. Jei tik mums prireiks jo prisipažinimų.

Pasirūpinęs Geidžu, Pitas sėdo į mano automobilį, ir mes nuvažiavome į dėdulės sodybą. Įvažiavome pro užpakalinius vartus. Išvydusi mane Enė nusišypsojo geradariška šypsena ir iškart sukuždėjo, jog Rudis vakar vakare grįžo namo girtas kaip maišas, tad šiandien sunkiai serga, nesikelia iš lovos. Pusbrolis Tedis išvyko kažkur su reikalais, o dėdulė Mailsas su būsimuoju žentu užsidarė bibliotekoje.

Aš nužingsniavau holu ir, prieš įeidamas į biblioteką, minutėlę stabtelėjau prie durų, klausydamasis pro jas sklindančio jauno valdingo balso. Bet sunkios ąžuolinės durys mokėjo saugoti paslaptis, tad aš nesupratau, apie ką jie kalbėjo.

Pokalbis greitai baigėsi. Vikriai pasitraukęs į šoną aš pasislėpiau už kampo. Nenorėjau susidurti su savo būsimuoju giminaičiu, kuriam visai nejaučiau simpatijos. Vensas Kolbis išėjo iš namo, ir netrukus aš išgirdau automobilio burzgesį. Dabar galėjau peržengti bibliotekos slenkstį.

— Laba diena, dėdule!

Seniokas stovėjo šalia rašomojo stalo. Jo veidas buvo išmuštas raudonų dėmių, lyg kas būtų plojęs jam porą gerų antausių. Išgirdęs mano žodžius, Mailsas kilstelėjo galvą ir arogantiškai rėžė:

— Ar tau neatrodo, kad mes neturime apie ką kalbėtis?

— Neatrodo, — aš gūžtelėjau pečiais.

Senioko rankos ėmė tirtėti, žandikaulis nukaro. Varge, jį tuoj ištiks širdies smūgis!

— Ko tau reikia? — sugergždė jis.

Mes turėjome apie ką pasikalbėti, tačiau aš nežinojau, nuo ko pradėti.

— Aš žinau viską, kas vyksta... — pradėjau, tačiau dėdulė demonstratyviai atsuko nugarą, leisdamas suprasti, kad neketina manęs klausytis.

Aš prunkštelėjau ir išėjau į holą.

Anita leidosi laiptais. Sustojęs nusišypsojau jai. Ji nušvito, paskubom nubėgo žemyn ir, prisiartinusi prie manęs, suburkavo:

— Viens, du, trys, keturi — lėk, žvirbleli, paskraidyt!

Prieš daugelį metų ji erzindavo mane šiais žodžiais. O aš, nutaisęs grėsmingą miną, puldavau prie jos. Ji suspiegdavo, ir mes pradėdavome vaikytis vienas kitą po visą namą... Mėgstamiausias vaikystės žaidimas...

— Sveika, brangioji! Kokie šiandien tavo planai?

— Kol kas neturiu jokių. Vensas vis dar sėdi pas tėvą...

— Jau ne. Jis ką tik išvažiavo.

— Keista, — susiraukė mergina. — Net neužėjo pas mane.

— Pati supranti: reikalai!

— Žinai, dar visai neseniai jis buvo toks dėmesingas, jautrus, švelnus... O dabar staiga pasikeitė...

— Nesijaudink, viskas bus gerai.

Ji šyptelėjo. Mes nuėjome į virtuvę. Aš apkabinau liekną pusseserės taliją. Ji patikliai padėjo galvą man ant peties.

— Gal norėtum pasivažinėti? — pasiūliau.

— O kur tu susiruošei, Ketai?

— Tiesiog... reikia kai ką patikslinti...

— Mielai! — linktelėjo ji. — Aš tik pasiimsiu švarkelį.

Pakeliui į miesto centrą mes stabtelėjome prie mano viešbučio. Aš užbėgau sužinoti, ar kas nors neskambino. Budėtojas pranešė, jog skambino dukart. Pirmiausia — Semas Ridas iš Čikagos, antrasis — Henkas Fitersas.

Iškart surinkau Semo telefono numerį. Man pasisekė: radau jį besiruošiantį išeiti iš kontoros.

— Klausyk, Ketai! — suriko jis kitame laido gale. — Pas mane atsitiktinai užsuko senas pažįstamas, kadaise dirbęs su Karlu Mato. Tai va, jis pasakė, kad "sindikatas" visai nesiveržia į Kalver Sitį. Mato ten tvarko savo asmeninius reikalus! Regis, kalbama apie kažkokį labai pelningą sandėrį ir, įsidėmėk, visai teisėtą! Mato paklojo šiam projektui stambią sumelę, tačiau mano, kad ji greitai atsipirks... Supratai? Na, ką, naudinga informacija?

— Labai! Ačiū tau, Semai! Man daug kas paaiškėjo.

— Gerai, gerai! Tik atmink, tu man skolingas...

Mes atsisveikinome ir aš paskambinau Henkui Fitersui. Redakcijoje jo neradau. Man pranešė, jog senukas ilgai ieškojo manęs, paskui išvyko į vieną užmiesčio viešbutį rinkti medžiagos. Aš paskambinau paliktu numeriu ir po kelių sekundžių išgirdau ragelyje pažįstamą balsą:

— Sveikas, Ketai! Turiu naujienų...

— Klausau, Henkai!

— Ar prisimeni, aš pasakojau, kad mano kolega gyvena toje pačioje gatvėje kaip ir Melonėjai ir turi plepią žmoną?

— Prisimenu.

— Tai va, moteris užmiršo papasakoti svarbiausią dalyką. Tik dabar tai prisiminė. Vieną vakarą tipas, lankęs misis Melonėj, apsisukdamas greta jos namo, užkliudė bamperiu kitą automobilį, stovėjusį prie šaligatvio. Gal ant jo liko įbrėžimas, o gal buvo įlenktas sparnas, tiksliai nežinau. Bet nuo smūgio nukrito meilužio automobilio numeris. Ta moteris jį pakėlė ir užkišo už nukentėjusiojo automobilio priekinio stiklo — kad savininkas galėtų surasti jam žalą padariusį žmogų.

— Ir kada tai nutiko?

— Praėjusią savaitę.

— Ar ji žino, kieno "ratus" užkabino?

— Ne.

— Na, ką, sugalvosiu, kaip pasinaudoti šia informacija. Ačiū!

— Tiesa, vos neužmiršau! Man dar kartą skambino advokatas Vilkinsonas. Tu jau pamalonink senuką — užsuk pas jį. Jis labai nori tave pamatyti.

— Būtinai jį aplankysiu. Iki, Henkai.

Anitai jau buvo nusibodę sėdėti automobilyje, laukiant manęs. Man teko teisintis.

— Ar mums dar verta kur nors važiuoti? — ironiškai prunkštelėjo ji.

— Žinoma! Dabar mes pavaidinsime detektyvus mėgėjus. Tikiuosi, nemalonių staigmenų daugiau nesulauksime.

— Ką turi galvoje?

— Manau, visas problemas, užgriuvusias Banermanų šeimą, galima logiškai paaiškinti.

— O aš maniau, kad tu džiaugiesi mūsų nelaimėmis.

— Gal ir pasidžiaugčiau, velniai rautų, jei ne tu! Negaliu leisti, kad tie šakalai tave sudorotų! Visa, kas susiję su tavimi, man rūpi. Kol tu nešioji Banermanų pavardę, ji liks nesutepta, kad ir kiek man tai kainuotų... Aš jau sakiau, kad man ta šeimynėlė nerūpi. Juk esu netikras Banermanas. Aš tik išpera, senų seniausiai pabėgęs iš namų. Nieko neturiu — ir man nieko nereikia! Aš nepriklausomas ir tai man svarbiausia. Aš laimingas, nes laisvas žmogus visada laimingas. Na, o pragyvenimui visada galima užsidirbti. Tuo ir skiriuosi nuo Rudžio bei Tedžio. Jie — lepšiai, drebantys dėl savo turtų. Taip, aš jų nekenčiu. Tačiau tik dėl to, kad jie atėmė iš manęs šeimą ir tą mažą vaikiškos laimės dalelę, į kurią turėjau teisę. Bet visa tai — jau praeitis. Ir ji man nerūpi. Įsipainiojau į šį reikalą tik dėl tavęs, sesute.

— Ketai, mielasis, kaip aš tave myliu! Visada mylėjau.

— Žinau, mažyte.

— Kaip gaila, kad jau nieko nebegalime pakeisti... Per vėlu.

— O gal dar nevėlu? — sukuždėjau aš, užvesdamas automobilį ir trūkteldamas iš vietos.

Mes atvažiavome į Meino gatvę ir aš ėmiau vaikščioti iš buto į butą, klausinėdamas apie automobilį, nukentėjusį prieš savai-

tę. Slinko valandos, bet Anita kantriai laukė. Maždaug pusę šešių, kai jau pradėjau išsikvėpti, mane pašaukė pagyvenusi moteris. Aš jos net nepastebėjau. Anita atkreipė mano dėmesį:

— Ketai, tavęs nori paklausti!

— Klausau jūsų, mem!

Pažvelgęs į moterį atsiminiau, kad jau buvau užėjęs į jos butą.

— Jaunuoli, ką tik namo grįžo mano vyras ir aš papasakojau jam apie jūsų vizitą. Neseniai pas mus nakvojo senas bičiulis, savo automobilį paliko šalia namo. Iš ryto pastebėjome, kad jis apibraižytas, o prie priekinio stiklo buvo padėti svetimi numeriai.

— Ačiū, mem, jūs mane išgelbėjote. Gal dar pasakysite, kaip rasti nukentėjusio automobilio savininką? Tikiuosi, jo adresas neįslaptintas.

— Tuojau... Mūsų draugą vadina Džeku Deneriu, jis gyvena trečiojoje Šiaurės aveniu. Bet pirmiausia paskambinkite jam — numerį rasite telefonų knygoje.

— Jūs nepaprastai mums padėjote, mem. Dar kartą dėkoju.

Artimiausioje degalinėje aš radau telefonų knygą ir iškart paskambinau Deneriui. Jis nustebo, man priminus apie tą įvykį, tačiau padiktavo savo automobilio numerių skaitmenis. Aš savo ruožtu pažadėjau kuo greičiau užglaistyti tą incidentą, dar kartą padėkojau ir padėjau ragelį.

Pagaliau aklina siena įtrūko. Iš patirties žinojau, kad ji gali virsti griuvėsiais, reikia tik kalti į silpną vietą.

Man grįžus pas Anitą, ji paklausė:

— Tikiuosi, radai, ko ieškojai.

— Regis, radau... Supranti, jau daug kas ryškėja. Dar truputį — ir plykstelės šviesa. O kol kas važiuojam pas mane į viešbutį. Susitvarkysiu ir galėsime eiti vakarieniauti.

— Žinai, aš pažadėjau Vensui su juo susitikti.

— Tavo Vensas palauks. Mūsų broliška draugystė kažkada buvo sutvirtinta bučiniu, todėl aš irgi turiu teisių. Ar ne?

Anita šyptelėjo lūpų kampučiais.

— Mano sužadėtinis jaudinsis!

— Tada jis nusipelno dar vieno antausio, — vyptelėjau aš.

— Beje! Turėk omenyje, mielasis, Vensas tau niekada neatleis.

— Pats prisiprašė, — burbtelėjau.

Ji patylėjo, nusukusi akis į šoną.

— Žinai, jis amžinai veliasi į peštynes. Trokšta būti supermenas. Kažkada sportavo, nuo tada ir mano esąs nenugalimas... Ta jo puikybė apsunkina mūsų santykius.

— Aišku... Na, jei papasakočiau tau savo istoriją, tai...

Tuo metu aš stabdžiau prie viešbučio. Nutilęs vidury žodžio atidariau dureles. Ir tada priekyje su išjungtais žibintais važiavęs automobilis staigiai apsisuko. Jei ne automobilių aikštelės šviesos, akimirką apšvietusios jo vidų, man būtų jau galas...

Riktelėjęs Anitai "Gulk!", aš bloškiau ją nuo sėdynės ant šaligatvio pro antrąsias dureles. Driokstelėjo šūviai. Kulka pramušė stiklą virš mano galvos. Suskambėjo šukės.

Aš spėjau pačiupti koltą ir šoviau nuvažiuojančiam automobiliui į ratus. Bet į mane šovę žmonės jau dūmė visu greičiu, ir aš nepataikiau. Iš viešbučio bėgo žmonės, bet aš, nekreipdamas į nieką dėmesio, pakėliau merginą ir nusivedžiau į savo numerį. Iškart atlėkė administratorius, norėdamas sužinoti, kas nutiko. Teko paaiškinti, kad mane ką tik užpuolė ginkluoti vyrai. Laimė, niekas nenukentėjo. O užpuolikų aš nespėjau įžiūrėti, neįsidėmėjau ir jų automobilio numerio.

Greitai paaiškėjo, kad budėtojas iškvietė policiją. Į viešbutį atvyko leitenantas Traversas, lydimas seržanto. Jie pakilo į mano numerį.

— Misteri Banermanai, — pradėjo Traversas, — tikiuosi, sugebėsite protingai paaiškinti, iš kur gavote šaunamąjį ginklą...

Karininko balsas skambėjo ne tik oficialiai — jis buvo pabrėžtinai sausas.

Aš trumpai ir kiek įmanoma tiksliau papasakojau, kas įvyko.

— Žinote ką, — pro dantis iškošė Traversas, — pastaruoju metu aš per dažnai susiduriu su Banermanų šeimynėle. Jie kažkodėl nusprendė, kad gali daryti mieste viską, kas tik į galvą šauna. Mano vyresnybė, kalbėdama apie tuos, kurie bando diktuoti miestui savo sąlygas ir net lįsti į politiką, nekart paminėjo

šią pavardę. Anksčiau Banermanai vis išslysdavo iš mano nagų. Bet dabar aš pasistengsiu primygti uodegą nors vienam jų.

Kiekvienas žodis, regis, vis labiau šaldė Traverso žvilgsnį.

— Paaiškėjo, kad jūs turite ginklą. Parodykite jį!

Aš atlapojau striukę.

— Konfiskuokite, Fredai! — įsakė Traversas savo seržantui.

Suprasdamas, kas vyks toliau, aš atsistojau.

— Savo parodymus jūs privalėsite pakartoti policijos nuovadoje, — pareiškė leitenantas ir, žvilgtelėjęs į Anitą, pridūrė. — Jūs vyksite su mumis!

8 skyrius

Policininkai susodino mus aplink stalą. Centre gulėjo mano revolveris. Leitenantas Traversas didžiavosi savo veiksmais ir mielaširdingai leido Anitai paskambinti Vensui Kolbiui. Kolbio telefonas tylėjo, matyt, sužadėtinis jau buvo nugirdęs apie susišaudymą, sulaikymą ir dabar visu greičiu dūmė į nuovadą.

Aš pasakiau leitenantui, kad irgi noriu paskambinti. Kiek padvejojęs, Traversas įsakė seržantui įjungti dar vieną telefono aparatą. Aš susiradau telefonų knygoje Vilkinsono numerį. Tik man paaiškinus, kas ir iš kur skambina, advokatas baisiausiai susijaudino ir nieko neklausinėdamas pažadėjo tučtuojau atvažiuoti.

Jis atrūko po penkiolikos minučių. Nebuvau matęs Vilkinsono jau ketvirtį amžiaus, bet per tą laiką advokatas beveik nepasikeitė. Nors jau peržengęs devyniasdešimt trečiuosius metus, jis nebuvo nei sulinkęs, nei sukvailėjęs. Didinga ir tauri išvaizda vis dar kėlė pagarbą, tik kadaise vešli plaukų ševeliūra dabar buvo visai žila ir gerokai praretėjusi. Vilkinsoną gerbė ne tik mūsų mieste — jis buvo laikomas vienu žymiausių valstijos teisininkų.

Mes tvirtai paspaudėme vienas kitam rankas. Norėjau ištarti senukui kelias malonias frazes, bet jis nedavė man net prasižioti, iškart paprašydamas Traversą palikti mus kelias minutes

vienus. Leitenantas neprieštaravo. Iš jo veido išraiškos lengvai supratau, ką tuo metu galvojo. Patyręs policininkas, aišku, suvokė, jog mūsų pokalbis bus ilgas ir nelengvas, ypač dalyvaujant Vilkinsonui. Geriau luktelėti ir kruopščiai jam pasiruošti.

Nedidelis pokalbiams skirtas kambarys buvo prisisunkęs prakaito ir tabako dūmų kvapo. Per savo amžių aš praleidau daug valandų tokiuose kambariuose, ilgai ir kantriai šnekėdamasis su visokiais tipais. Ir nepasakyčiau, kad tai man patiko. Negaišdamas veltui nė sekundės, advokatas ištraukė iš didžiulio aplanko krūvą kažkokių popierių ir paklojo juos priešais mane, pirštu rodydamas į iš anksto pažymėtas vietas.

— Tikiuosi, jūs manimi pasitikite, Ketai Kėjau Banermanai?

— Besąlygiškai! Juk jūs, misteri Vilkinsonai, buvote ir mano senelio, ir tėvo advokatas.

— Na ir puiku! Tada pasirašykite ten, kur pažymėtos "varnelės", — jis ištiesė man rašiklį.

— O kam tai? — pasmalsavau aš, pasirašydamas ne mažiau kaip dvidešimtyje vietų.

Advokatas tvarkingai surinko popierius, sudėjo juos į aplanką ir įdėmiai mane nužvelgė.

— Ar jūs žinote visas savo senelio testamento smulkmenas?

Aš suglumęs gūžtelėjau pečiais:

— Kiek žinau, savo palikimą jis padalijo į dvi dalis: dėdulei Mailsui ir mano tėvui. Ar ne?

— Taip. Bet su kai kuriomis išlygomis. Į testamentą jis įrašė labai svarbias jums papildomas sąlygas. Po jūsų tėvo arba dėdės mirties pinigai turi atitekti jų vaikams, o mirus vaikams — šiuo metu gyvenantiems giminaičiams arba, savo ruožtu, mirusiojo vaikams.

— Įdomu! Aš nieko nežinojau...

— Būtent tokia formuluotė paskutiniajame testamento variante. Bet ir tai dar ne viskas. Jūsų senelis, gerai pažinojęs savo sūnus ir jų sugebėjimą švaistyti pinigus, įrašė į testamentą papildomą sąlygą, kad palikimas velionio giminaičiams atitenka tik tuo atveju, jei per trisdešimt metų jo nepareikalaus tiesioginiai paveldėtojai. Trisdešimtosios jūsų tėvo mirties metinės — rytoj!

— Vadinasi, jei teisingai supratau, aš esu vienintelis teisėtas kapitalo, kurį seniai iššvaistė mano tėvas, paveldėtojas. Kuriems galams jūs man tai pasakojate? Visai nereikalingas rašinėjimas. Juk mano senis praūžė savo dalį.

— Tiesa. Bet jūs menkai įvertinote savo senelio toliaregiškumą. Jis neleido sūnums laisvai disponuoti jiems atitekusiu kapitalu. Testamente yra speciali pastaba, draudžianti jūsų tėvui, kuris, sakykim... nerūpestingai elgėsi su pinigais, parduoti jam priklausantį nekilnojamąjį turtą. Sumokėjus visus per tuos metus susikaupusius mokesčius, jums, Ketai Banermanai, liks maždaug du milijonai dolerių.

Aš stryktelėjau kaip adata įdurtas.

— Ką?!

Advokatas patvirtindamas linktelėjo galvą.

— Taip, taip... Tikiuosi, dabar suprantate, kam reikėjo to, kaip jūs pavadinote, rašinėjimo?

— Atleiskite, misteri Vilkinsonai! Ar galėčiau dar jūsų paklausti? — kai kas man buvo neaišku. — O kokie dėdulės Mailso ir jo sūnų reikalai?

— Manau — jokie. Jie išpustė viską iki paskutinio cento. Liko tik vienas turtingas Banermanas — jūs.

— Oho!

— Ne viskas taip gerai, kaip atrodo. Man kelia nerimą dar vienas testamento punktas, deja, galintis viską sugadinti.

— Koks?

— Jūsų senelis visą gyvenimą stebino mane savo ekstravagantiškais poelgiais. Bet kartu jis gerbė įstatymus ir šventai jų laikėsi pats. Testamente yra pastaba, skelbianti, kad paveldėtojas, kažkokiu būdu įsipainiojęs į kriminalinę bylą, jeigu jo kaltę įrodo policija, automatiškai netenka savo dalies — pinigai atitenka Banermanui, nesutepusiam savo pavardės.

"Štai kodėl, — pamaniau, — dėdulė Mailsas bet kuria kaina stengiasi ištraukti savo sūnelius iš bėdos. Net ryžtasi atiduoti milijoną šantažuotojams..."

— O šiandien jūs pasielgėte labai neapdairiai, mano berniuk, — tęsė advokatas. — Jus sulaikė policija. Net jeigu jūs

niekuo neprasikaltote, nešioti ginklą be leidimo — irgi kriminalinis nusikaltimas. Jūsų laukia dideli nemalonumai.

— Esu tikras, šią problemą galima išspręsti!

Vilkinsonas abejodamas palingavo galvą. Jo veide švietė nuoširdus apgailestavimas.

— Nedarykite skubotų išvadų, misteri Vilkinsonai. Manau, man dar pasiseks! Beje... Nesmagu prašyti jūsų nedidelės paslaugos, bet, patikėkite, neturiu kitos išeities...

— Jeigu mano jėgos leis...

— Prašau, nuvažiuokite pas Pitą Salvo... — aš greitai nubraižiau ant popieriaus lapo, kaip rasti Pitą, — ir perduokite jam, kad atgabentų jo globai paliktus tipus, Geidžą ir Mato — jis supras! — į Banermanų namus maždaug... — aš žvilgtelėjau į laikrodį, — maždaug vienuoliktą nakties. Tikiuosi, iki to laiko mes visi ten susirinksime.

— Bet... — bandė prašnekti advokatas.

— Aš labai jūsų prašau, misteri Vilkinsonai, padarykite man paslaugą. Prašau!

— Gerai jau, gerai! — gūžtelėjo pečiais senukas.

Seržantas užėjo pas mus ir paprašė grįžti į didįjį kambarį, kur, mano nuostabai, jau buvo susirinkę visi Banermanai ir, aišku, pasipūtęs Vensas Kolbis. Gal man tik pasirodė, bet Anita stengėsi laikytis nuo jo atokiau, o man įėjus ji skausmingai suraukė kaktą. Likusieji giminaičiai žvelgė į mane su piktdžiuga. Bet aš apsimečiau, kad nepastebiu jų žvilgsnių.

Vensas Kolbis priėjo prie leitenanto Traverso.

— Tikiuosi, sere, jūs leisite mis Banerman vykti namo. Tai, kas įvyko, ją pernelyg sukrėtė.

— Prašau, — linktelėjo leitenantas. — Jei man ko prireiks, aš ją iškviesiu.

— Negi jūs kuo nors kaltinate mis Banerman? — nustebau.

— Aišku, ne, — nusišiepė Traversas. — Mis Banerman gali mus dominti tik kaip įvykio liudininkė. Visi kiti — irgi laisvi. Mane domina tik vienas žmogus.

Jis dūrė pirštu į mane.

Aš drąsinamai nusišypsojau Anitai. Ji pabandė išspausti atsakomąją šypseną, bet nepajėgė.

— Nesijaudink! — švelniai ištariau aš. — Pamatysi, viskas bus gerai. Ramiai važiuok namo.

Išėjus giminaičiams, savimi patenkintas Traversas atsisėdo priešais mane ir atsilošė į kėdės atkaltę.

— Na, ką, pradėsim...

Ištraukęs iš kišenės popieriaus skiautę, aš vikriai brūkštelėjau ant jos automobilio, prieš savaitę taip neatsargiai apsisukusio šalia misis Melonėj namo, numerį.

— Tai įdomi informacija, — lyg niekur nieko pastebėjau aš.

Leitenantas žvilgtelėjo į lapelį.

— Kas tai?

— Jei išsiaiškintumėte, kieno šis automobilis, mūsų pokalbis greitai baigtųsi, leitenante.

Traversas suglumęs pažvelgė į mane, bet vis dėlto iškvietė seržantą Fredą ir liepė jam pasidomėti tuo numeriu.

Penkiolika minučių mes su leitenantu tylėjome lyg vandens į burną prisisėmę. Pagaliau grįžo seržantas ir padėjo ant stalo raštelį.

Traversas perskaitė ir ištiesė jį man.

Išvydau tai, ką, tiesą sakant, ir tikėjausi išvysti. Dabar galėjau atsakyti į bet kurį leitenanto klausimą. Beje, mūsų pokalbis truko neilgai. Kai baigėme, aš pasiėmiau nuo stalo savo ištikimąjį "keturiasdešimt penktąjį" ir pasiūliau Traversui kartu su manimi važiuoti pas Banermanus.

Kai atvykome, laikrodžio rodyklės artėjo prie vienuoliktos. Dėdulės namas skendėjo šviesoje. Pro bibliotekos langus sklido susijaudinę balsai.

Man išdygus ant slenksčio, pusgirčiai Tedis su Rudžiu daužėsi taurėmis. Vensas Kolbis reikšminga mina kažką įrodinėjo dėdulei Mailsui, tūnančiam savo įprastinėje vietoje.

Tik viena Anita liūdnai sėdėjo kampe.

Tai, kas vyko toliau, galėtume pavadinti pantomima. Abu mano pusbroliai, išvydę mane, akimirksniu prablaivėjo. Dėdu-

lės žandikaulis nukaro, o per apatinę lūpą nutįso seilės. Ir tiktai Kolbis neprarado savitvardos.

— Mes nemanėme, kad taip greit išeisi iš belangės, — įgėlė jis.

— Kurgi ne! — burbtelėjau ir priėjęs prie Anitos krėslo atsisėdau ant ranktūrio. Sugriebusi mano ranką mergina mėšlungiškai suspaudė ją, sunkiai tramdydama besiveržiančias ašaras.

Aš leidau sau truputį pasityčioti iš giminaičių. Tiesiog sėdėjau ir tylėjau, nekreipdamas į juos dėmesio. Ir jie įtemptai tylėjo, žvelgdami išsigandusiomis akimis kaip triušiai į gyvatę.

Laikrodis ėmė mušti vienuoliktą. Hole pasigirdo žingsniai. Pitas Salvo įtempė į biblioteką surištus Geidžą ir Mato.

— Na, štai. Susirinko visa gauja, — paskelbiau.

Rudžiui sulinko kojos ir jis dribo į krėslą.

— Stok, niekše! Tai, ką pasakysiu, privalai išklausyti stovėdamas.

Aš apmečiau visus žvilgsniu.

— Pagaliau galėsiu jus pradžiuginti, brangieji giminėlės!..

— Ką jūs sau leidžiate... — pradėjo Kolbis.

Aš jį nutraukiau:

— O jums verčiau užsikimšti!

Kolbis nutilo.

— Jūs tikrai visi žinote, kad mūsų valstijoje legalizuoti azartiniai žaidimai. O tai — dideli pinigai be didelio vargo. Didelė pagunda daugumai žmonių. Ši idėja įsmigo į galvą ir kai kam iš čia esančių. Bet iš pradžių reikėjo krūvos šlamančių. Didžiulės krūvos. Ir iškart. Tas žmogus sugalvojo, kaip juos gauti — griebtis šantažo. Jam pasisekė: surado turtingą pusgalvį, degantį aistra vietinei gražuolei. Visi turbūt suprantate, apie ką aš kalbu: apie mūsų nevykėlį broliuką Rudį ir tokią misis Melonėj. Nežinau, kaip toliau klostėsi jų santykiai, tačiau net ir tuo atveju, jei mano pusbroliui vėl nepasisekė, priežastis būsimam konfliktui — akivaizdi.

Šantažuotojas veikė dviem kryptimis: jis įgijo turtingos ir mieste įtakingos Banermanų šeimos pasitikėjimą ir kartu užmezgė ryšius su Čikagos "sindikatu". Juk jo planui įgyvendin-

ti reikėjo stambaus pradinio kapitalo. Ir mafija paskolino jam pinigų.

Kitas operacijos etapas buvo gerokai lengvesnis. Reikėjo nutaikyti akimirką, kai Rudis Čerokio klube nusilaks iki žemės graibymo ir praras visus atminties likučius. Tokio įvykio ilgai laukti neteko. Žudikas nuvilko Rudį į tualetą, ten jį palikęs nuėjo į automobilių aikštelę ir iš virtuvės paimtu peiliu nusmeigė Čaką Melonėjų. Peilį jis padėjo atgal į vietą ir paprašė "sindikato" berniukų, kad tie įbaugintų Rudį Banermaną tariamu nusikaltimo įrankiu, nors to įrankio jis net akyse nebuvo regėjęs. Gangsteriai puikiai suvaidino savo vaidmenį. Jie aplankė vyriausiąjį Banermaną ir pareikalavo milijono dolerių, antraip grasino perduosią policijai tariamą įkaltį, įrodantį Rudžio kaltę. Pats Rudis tylėjo kaip pelė po šluota: jis absoliučiai nieko neprisiminė.

Na, o vėliau prasidėjo nesusipratimai: paaiškėjo, kad Banermanų šeimynėlė pinigų seniai nebeturi... Bet reikėjo kaip nors suktis. Geriausia išeitis — pasisavinti mano palikimo dalį. Tokia galimybė atrodė ranka pasiekiama. Dar pora dienelių ir...

Pabandykite nuspėti, kaip jautėsi žudikas, kai staiga lyg iš po žemių išdygau aš! Juk mafijos pinigai jau sukosi versle ir juos reikėjo grąžinti! Man atvykus, žudikas pats tapo šantažo auka — jį pričiupo "sindikato" vyrukai. Todėl reikėjo žūtbūt manęs atsikratyti. Iš pradžių Geidžas su Mato pabandė mane įbauginti: galų gale pakaktų man tik išvažiuoti, ir pinigėliai nuplauktų į kitą kišenę. Bet jiems nepavyko. Aš neišsigandau. Ir tada žudikas supanikavo. Jis pats pabandė mane pašauti. Jam net nereikėjo pataikyti, svarbiausia — įvelti mane į kriminalinę bylą. Tai reikštų jo pergalę. Tokiu atveju aš netekčiau savo palikimo! Žudikas buvo puikiai išstudijavęs senąjį dokumentą. Banermanai tik ir laukė, kol aš paslysiu, ir net neslėpė savo džiaugsmo išvydę mane policijos nuovadoje... Tad pasakykite dabar, kuris iš mūsų tikrasis "išpera"?

Manau, dabar žudikas trokšta pulti mane ir sudraskyti... Ramiau! Dar ne viską pasakiau. Gal norite sužinoti, kas įkvėpė žudikui tokį gudrų planą? Tai va, tuo metu šis žmogus artimai bendravo su Rudžio dievinama dama. Gražuolė jį pažinojo kaip Ar-

turą Sirsą. Būtent ji išpliurpė Sirsui apie Rudžio aistrą, apie žvėrišką Čako Melonėjaus pavydą, papasakojo savo meilužiui ir apie kitą gerbėją — Džoną Sandersą. Manau, policijos apklausiamas Sandersas prisimins anoniminį skambutį, pranešusį jam apie Čako Melonėjaus mirtį. Skambinusysis pranešė Džonui, kad jis — pagrindinis bylos įtariamasis. Galiu kirsti lažybų, kad tą vakarą buvusį jūreivį Sandersą kažkas specialiai nugirdė iki sąmonės netekimo, ir alibi vaikinas, aišku, neturėjo. Kas jam skambino ir kas jį girdė, policija nesunkiai išsiaiškins.

Na, o dabar — svarbiausia. Viskas ėjo lyg per sviestą, kol Sirsas pats padarė klaidą. Prieš savaitę, atvykęs į pasimatymą, jis savo biuiko bamperiu užkliudė automobilį, stovėjusį greta misis Melonėj namo. Nuo smūgio nukrito lentelė su numeriais. Atsitiktinai tą įvykį matė sena ledi. Ji pakėlė lentelę ir užkišo ją už nukentėjusiojo automobilio stiklo valiklio. Ir paaiškėjo, kad šiuo numeriu užregistruotas Venso Kolbio automobilis!

Taurė iškrito iš Kolbio rankų. Susvyravęs jis griebėsi už stalo krašto. Anita taip stipriai prisispaudė prie manęs, jog aš negalėjau pajudinti kairės rankos. Bet nesvarbu, dešinioji liko laisva ir aš žaibiškai ištraukiau revolverį.

— Šlykščiausia tai, — tęsiau aš, — kad jūsų, Kolbi, visai nedomino Anita. Tai ne jūsų moters tipas. Ji buvo tik priemonė tikslui pasiekti. Jos padedamas tikėjotės tvirčiau suglobti Banermanų kapitalus. O tapęs padėties šeimininku būtumėte atsikratęs ja be jokio sąžinės graužimo.

Nuo slenksčio Vensą atidžiai stebėjo Karlas Mato. Kolbio veidas priminė sustingusią kaukę...

— Jūs, Kolbi, tikriausiai dabar apmąstote išsigelbėjimo variantus. Pirmiausia tikitės pasinaudoti savo ginklu — neabejoju, kad turite pistoletą. Neverta! Aš vis tiek iššausiu pirmas. Maniškis — keturiasdešimt penktojo kalibro, tad savo krauju aptaškysite dėdulę Mailsą nuo galvos iki kojų.

Antrasis variantas — pasislėpti. Šokti pro langą ir taip toliau. Neracionalu: net jei paspruksite nuo policijos, mafija iškas jus net iš po žemių. Jūs gi — jų skolininkas, Kolbi, o su tais, kurie negrąžina skolų, šie vaikinai elgiasi griežtai.

Lieka trečias, pats geriausias variantas: jūs žingsniuojate tiesiai prie policijos automobilio, kuris jau seniai dulka prie įėjimo, ir savo noru vykstate į policijos nuovadą. Gal mitrūs advokatai sugebės pakeisti elektros kėdę įkalinimu iki gyvos galvos?

Tiesa, galite viską neigti, nors faktai — nepaneigiami. Tokiu atveju bylos svarstymas tęstųsi ilgai. Bet pažvelkite į Pitą Salvo. Jis — geriausias Čako draugas. Ir ne vienintelis, trokštantis susidoroti su jumis pats. Nieko gero negalite tikėtis iš tokių vaikinų kaip jis. Manau, jūs suprantate, Kolbi? Rinkitės!

Baltas kaip kreida Kolbis stovėjo prie stalo. Jo arogancijos neliko nė kvapo. Matyt, panašiai jaučiasi į kampą įvarytas žvėris, aplink užuodžiantis vien mirtį. Telieka nuolankiai pasiduoti likimui.

Jis lėtai pasuko prie atvirų durų į holą. Ten jau laukė leitenantas Traversas. Jis girdėjo kiekvieną žodį, nuskambėjusį bibliotekoje.

Visą trijulę susodino į policijos automobilį. Girdėjau, kaip suriaumojo variklis ir užkaukė sirena. Automobilis įsuko į plentą.

Aš paglosčiau Anitos ranką. Ji sėdėjo priblokšta, bet mano prisilietimas grąžino ją į realybę. Mano mergytė pagaliau suprato, jog tarp mūsų niekas nebestovi. Dabar niekas negalėjo sutrukdyti dviejų nežymių galingos Banermanų šeimos atžalų laimei. Mūsų gyvenimai apsivertė aukštyn kojomis. Ir tikiuosi — visam laikui!

— Jūs likote be pragyvenimo lėšų, broleliai, — nusijuokiau aš. — Apskritai tai ne katastrofa. Jums liko namas, žemės. Kitas dalykas, kad jūs nesugebate patys užsidirbti pragyvenimui, tad, manau, kad vis tiek nugrimsite į dugną. Bet man jūsų negaila. Net nedvejodami jūs rengėtės mane apvogti. Ką gi, savo palikimo dalį aš pasiimu. Kas lieka jums? Nežinau. Tikriausiai tik nešvari sąžinė. Pasvarstykite, kas tikrasis "išpera" — aš ar jūs? Greičiausiai jūs, garbingieji giminaičiai. Jūs — tikrieji išperos.

Nužvelgęs akių nepakeliančią kompaniją, pridūriau:

— Anita važiuos su manimi. Aš pasirūpinsiu ir Enės senatve. Manau, ji ir pati nenorės likti jūsų name.

Prie durų atsigręžiau. Rudis su Tedžiu sėdėjo nukorę galvas. Mailsas graibstėsi už širdies.

— Likite sveiki, giminaičiai! — mečiau žengdamas per slenkstį. — Šiandien jums — iškilminga diena. Prasideda nauja darbinė veikla. Sėkmės!

Žvaigždėmis nusagstytas dangaus skliautas gaubė mėnesienos nušviestą kelią. Automobilio radijo imtuvas murkė švelnią melodiją. Anita padėjo galvą ant mano peties. Mes ką tik įforminome santuoką, ir mano brangioji mergytė vis dar negalėjo patikėti, kad visi nemalonumai — jau praeityje. Mes tylėjome, bet aš žinojau, kad Anita tuoj prašneks ir užduos klausimą. Banermanai visada pasižymėjo smalsumu.

— Pasakyk, Ketai, kodėl leitenantas Traversas tavęs nesulaikė?

— Jis neturi jokios priežasties mane sulaikyti. Aš suteikiau jam naudingos informacijos.

— O kur mes važiuojame?

— Sutvarkyti mano reikalų.

— Suprantu. Bet ar gali pasakyti, kur būtent?

Aš nusišypsojau:

— Žinoma, galiu. Bet bijau, kad tu supyksi: tai truputį pakeis mūsų povestuvinės kelionės maršrutą. Matai, Niujorke sulaikytas vienas pabėgęs kalinys. Aš privalau palydėti jį atgal.

Ji įbedė į mane plačiai atvertas akis.

— Tai tu... tu...

— Taip, mieloji. Aš policininkas ir dabar atostogauju. O kadangi šefas žinojo, jog važiuosiu į savo gimtinę, tai pasiūlė grįžtant atgal atlikti tarnybinę užduotį. Aš sutikau — juk tokiu atveju apmokamos kelionės išlaidos.

— O, Ketai!

Aš nusikvatojau:

— O dabar paaiškėjo, kad aš — policininkas milijonierius! Tikiuosi, tu tam neprieštarausi, mieloji!

— Ne, Ketai! Aš jau matau, kaip puikiai mes gyvensim!

Aš švelniai paglosčiau jos koją, ir Anita aistringai prisiglaudė.

— Kai atliksiu tarnybinę užduotį, — pažadėjau, — mes praleisime tikrą medaus mėnesį. Ir tada — saugokis, Anita!

— Tai tu saugokis, katinėli! — sučiurleno laimingas juokas.

Mickey Spillane

MOTERŲ MĖGĖJAI

Detektyvinis romanas

1 skyrius

Tirštame nakties rūke išgirdęs laukinį riksmą, aš instinktyviai spustelėjau automobilio stabdžius. Kiek pasukęs į šoną, automobilis sustingo prie skersgatvio. Apskritai Niujorke klyksmai nieko nestebina, bet šiame rajone jis nuskambėjo nelauktai. Reikalas tas, kad miestą čia priminė tik pastatų griuvenos, krūvos sudaužytų plytų ir kalnai šiukšlių. Didžiuliame žemės sklype buvo rengiamasi statyti naują dangoraižį. Taigi šiame plote nuaidėjęs riksmas labiau priminė isterišką klyksmą. Be to, klykė vaikas.

Pačiupęs žibintuvėlį, aš iššokau iš automobilio ir nubėgau tarp griuvėsių vingiuojančiu takeliu. Dėl viso pikto, stengdamasis laikytis šešėlyje, dūmiau į tą pusę, kur buvo girdėti šauksmai. Tokioje vietoje galėjo bet kas atsitikti. Gal vaikas įkrito į kokią duobę arba jį užgriuvo nuvirtusi siena? Kvartalą apšvietė vos keli blausūs žibintai, tad visa statybų aikštelė skendėjo prieblandoje. Net automobiliai apvažiuodavo šį sklypą.

Pagaliau aš pamačiau aštuonmetį berniūkštį. Jis vilkėjo aptrintus džinsus ir megztinį. Suėmęs veidą delnais vaikas raudojo, drebėdamas visu kūnu. Pribėgęs apglėbiau jo pečius, bet jis, regis, manęs net nepastebėjo. Buvau matęs tokių atvejų ir anksčiau. Vaiką iš baimės ištiko šokas. Jo kūnas suakmenėjęs, akys suapvalėjusios ir tik baltymai blyksėjo tamsoje lyg du balti kamuoliukai. Staiga išvydau tai, kas išgąsdino berniuką.

Už šiukšlių krūvos gulėjo rudaplaukės moters lavonas, prispaustas betono plokštės. Kūną aiškiai kažkas stengėsi paslėpti nuo pašalinių akių, tačiau į griuvėsius atbėgęs pažaisti berniūkštis jį užtiko. Gyva ši moteris tikriausiai buvo graži, bet dabar jos subjaurotas kūnas atrodė šlykščiai.

Pakėlęs vaiką ant rankų prispaudžiau jį prie krūtinės ir pasukau prie savo automobilio. Berniukas įsiverkė, jo kūnelį tampė konvulsijos. Jis tvirtai įsikibo į mane savo mažomis liesomis rankutėmis. Jo akys pamažu įgijo protingą išraišką. Vaikas ėmė suvokti, kad dabar jis saugus. Nieko neklausinėjau, nes iš patir-

ties žinojau, jog šiuo metu tai beprasmiška. Jis vis tiek nesugebėtų normaliai atsakyti nė į vieną klausimą. Pasodinęs vaiką ant priekinės sėdynės, pats atsisėdau už vairo ir nuvažiavau prie nedidelio statybų kompanijos sargo namelio. Viduje burbuliavo radijo imtuvas, ir aš atlapojau duris.

Prie mažos dujinės viryklės, ant kurios garavo kavinukas, triūsė kresnas praplikęs vyras. Staigiai atsigręžęs jis įsmeigė į mane baimingas akis.

— Ei... — netvirtai pradėjo sargas.

— Kur jūsų telefonas?

— Bet, misteri, jūs...

— Ramiau, bičiuli, aš turiu teisę.

Išsitraukiau piniginę ir atsegiau ją, pademonstruodamas sargui savo licenciją, išduotą Niujorko policijos valdybos. Probėgšmais į ją žvilgtelėjęs žmogėnas įsistebeilijo į mano keturiasdešimt penktojo kalibro koltą.

— Turite rimtų nemalonumų, — pareiškiau aš. — Kur telefonas?

Palikęs ramybėje kavinuką, sargas mostelėjo virpančia ranka ir sulemeno:

— O kas nutiko? Jeigu jūs...

Nekantriai mostelėjęs ranka aš priėjau prie telefono ir surinkau Pato numerį.

Ragelį pakėlė budintis seržantas.

— Maikas Hameris, — prisistačiau. — Sujunkite mane su kapitonu Čambersu.

— Jungiu, — atsakė seržantas.

Greit ragelyje sugriaudė Pato balsas:

— Žmogžudysčių tyrimo skyrius. Kapitonas Čambersas klauso.

— Sveikas, Patai, tai Maikas. Aš esu Leirono statybų aikštelėje, sargo namelyje. Manau, tau reikia čionai atvykti. Pasiimk savo vaikinus ir medicinos ekspertą.

Patas susirūpinęs paklausė:

— Ką tu šįkart nupyškinai?

— Nekvailiok. Aš radau moters lavoną. Beje, kartu atsivežk gydytoją, radau ir gyvą vaiką.

— Gerai, pasilik ten. Aš tučtuojau išvažiuoju. Tik nieko neliesk!

— Nemokyk mokyto. Aš įjungsiu savo automobilio šviesas, kad jūs geriau susiorientuotumėte. Gal statybų aikštelėje dar liko vaikų. Berniūkštį paliksiu pas sargą. Tegul gydytojas iš pradžių jį apžiūri. Vėliau gal pavyks ką nors iš jo ištraukti.

Padėjęs ragelį, aš išėjau ir atnešiau vaiką į namelį. Paguldžiau jį ant išskleidžiamos sargo lovelės. Namo šeimininkas puolė manęs klausinėti, bet aš pasiunčiau jį po velnių. Užklojęs berniuką antklode, įsakiau jam niekur neiti ir laukti policijos. Vaikui tai aiškiai nepatiko, bet jis neturėjo kur dingti.

Aš nuvažiavau iki tos vietos, kur radau berniuką. Apsukęs automobilį pastačiau jį taip, kad žibintai apšviestų gretimą pastatą ir sklaidytų tamsą priešais. Tarp šiukšlių kalnų vos suradau vietą automobiliui pastatyti.

Kairėje rankoje laikydamas žibintuvėlį, dešinėje — koltą su atlenktu gaiduku, aš atsargiai nuslinkau į priekį, apšviesdamas griuvėsius. Vargu ar žudikas slėpėsi kur nors netoliese, bet verčiau vis tiek pasisaugoti ir nepakliūti į bėdą. Tolumoje pasigirdo policijos sirenų kauksmas, kas sekundę vis stiprėjantis. Tačiau aplink mane viešpatavo absoliuti tyla — nei garso, nei šnaresio. Kad nors pelė prabėgtų ar žiogas cypteltų...

Aš apšviečiau žibintuvėliu betono plokštės prispaustą lavoną. Tai buvo maždaug trisdešimties metų moteris. Ant jos kūno kabojo tik žalio apatinio trikotažo skiautės, o liemenį juosė dirželis. Statūs atsikišę krūtų speneliai tarsi siuntė dangui prakeiksmą, o priešmirtinė konvulsija ištiesino ilgas, lieknas kojas.

Iš pirmo žvilgsnio galėjai suprasti, kad mirtis buvo sunki ir kankinanti. Taisyklingus veido bruožus iškreipė siaubo grimasa, o pramerktos akys blausiai blizgėjo, lyg prieš mirtį pažvelgusios į pragaro bedugnę.

Man nereikėjo vartyti kūno, kad suprasčiau, kas nutiko. Moters šonų ir klubų oda buvo išraižyta raudonų rumbų. Kraujas sukrešėjęs ant nailoninių apatinių ir ilgų plaukų galiukų. Moterį surišo, paskui mirtinai užplakė. Aš atsargiai paliečiau nelaimingosios pilvą. Kūnas buvo šaltas. Jau para, kai ji mirusi, vadinasi, žudikui pakako laiko pasislėpti.

Staiga už mano nugaros sužviegė sirenos, ir policijos automobilių šviesos, perrėžusios tamsą, apšvietė mane. Kažkieno balsas įsakmiai pareikalavo, kad sustingčiau vietoje ir nė nemėginčiau krustelėti. Aš paklusau. Akinamas ryškios šviesos, vos įžiūrėjau kelias figūras, atsargiai artėjančias prie manęs. Pirmasis priėjo seržantas ir nutaikė į mane trisdešimt aštuntojo kalibro revolverį. Prisiartinęs Patas liepė seržantui paslėpti ginklą. Paėjęs į šoną, aš tylėdamas stebėjau policininkų veiksmus.

Medicinos ekspertas, apžiūrėjęs kūną, išvažiavo. Lavoną įkėlė į specialų furgoną ir nuvežė į lavoninę skrodimui. Greitai visą aikštelę užtvindė reporteriai ir fotografai. Greitosios pagalbos automobilis išvežė berniuką į ligoninę. Davęs paskutinius įsakymus, Patas gestu pakvietė mane prie vieno iš automobilių.

Išvažiavę iš griuvėsių, mes užėjome į naktinį barą, atsisėdome už staliuko kampe ir užsisakėme po puodelį kavos.

— Ką gi, išsiaiškinkime, Maikai, — burbtelėjo Patas.

— Tavo pareiga aiškintis, bičiuli, — atkirtau aš.

— Žinai, man jau įkyrėjo tokie sutapimai. Tu jau ne pirmą kartą atsirandi šalia lavono.

Gurkštelėjęs karštos kavos aš gūžtelėjau pečiais.

— Patikėk, Patai, aš nemėginu ištraukti kokio kliento. Visą dieną trankiausi po miestą, aiškindamasis vieną nelaimingą atsitikimą. Krauso Tilmano iš "Keinhard Bilding" užsakymu. Žinai tokią kontorą? Ji už penkių kvartalų į šiaurę nuo čia.

— Žinau, — suurzgė Patas.

— Gali patikrinti, jei nori.

— Pernelyg gerai tave pažįstu, Maikai. Verčiau nekišk nosies, kur nereikia.

— Net nesirengiu, — aš gūžtelėjau pečiais. — Kam man tai?

— Tu per daug smalsus. Viską bandai iššniukštinėti. Pats man vakar sakei. Velniai tave rautų, Maikai! Vestum pagaliau tu Veldą, ji tai sugebėtų tave pažaboti!

— Dėkui už patarimą, — numykiau.

Patą aš pažinojau jau daugelį metų. Jis visada buvo mažakalbis ir beveik nepasikeitė nuo tų laikų, kai mes susipažinome. Jis vis dar panėšėjo į smulkų prekybininką. Bet užtekdavo pažvelgti jam į akis ir iškart atpažindavai "mentą". Pato akys matė

daug mirčių. Prievartos ir žmogžudysčių virtinė įrėžė šiose akyse neišdildomą pėdsaką. Atrodė, kad jo žvilgsnis atspindi visą žmonijos istoriją: buvusią, esamą ir netgi būsimą.

— Na, ir ką tu manai? — paklausiau.

Per daugelį metų Patas pažinojo mane kaip nuluptą. Mes abu — vieno medžio vaisiai. Aišku, kiekvienas dirbome savo darbą, tačiau mūsų interesai dažnokai susikirsdavo. Ne kartą mums teko stovėti drauge prie kokio lavono, mąstant, nuo ko pradėti tyrimą. Todėl Patas iškart suprato mano klausimą.

— Jos apatiniai, — sumurmėjo.

— Ką turi omenyje?

— Prisimeni blondinę, kurią mes išgraibėme iš vandens praėjusį mėnesį? Tai buvo mokytoja iš Nebraskos.

— Kažką prisimenu. Skaičiau laikraščiuose. Na, ir kas?

— Jos apatiniai buvo lygiai tokie pat, tiktai juodos spalvos.

Aš nutylėjau. Žvilgtelėjęs į mane pro puodelio viršų, Patas tęsė:

— Mes palaikėme šį atvejį savižudybe. Tačiau mūsų dabartinis ekspertas mano, kad suklydome. Beje, įdomus tipas. Turi originalų hobį: kolekcionuoja nunuodijimus. Ir jis spėja, kad blondinė nunuodyta.

— Ką reiškia "spėja"? Argi nebuvo atliktas skrodimas?

— Skrodimas buvo atliktas. Tačiau kūnas per ilgai mirko vandenyje. Maždaug savaitę. Ekspertas nerado nieko, kas patvirtintų žmogžudystę.

— Tai kodėl jis nusprendė, kad ji nunuodyta?

— Jis mano, kad charakteringa dantenų deformacija liudija apie nuodų panaudojimą. Bet nėra tuo tikras šimtu procentų. Jau sakiau, kad kūnas per ilgai išbuvo vandenyje, užterštame netoliese esančios chemijos gamyklos atliekomis. Ekspertas norėjo atlikti išsamesnę lavono analizę, bet tikimybė ką nors išsiaiškinti buvo pernelyg maža. Kūną atidavė žuvusiosios tėvams, ir jie jį kremavo.

— Man regis, tu dar ne viską pasakei, — papriekaištavau.

— Aha, — pasimuistęs sutiko Patas, — ne viską. Mūsų ekspertas mano, jog tai buvo lėtai veikiantys nuodai, sukeliantys

ilgą ir skausmingą mirtį. Tokius nuodus naudoja kai kurios laukinės Pietų Amerikos gentys, norėdamos nubausti rimtus nusikaltimus padariusius savo gentainius.

— Kitaip tariant, tai kankinimai.

— Galima ir taip pasakyti, — Patas patylėjo ir dvejodamas ištarė. — Mane erzina laikraštininkai. Jie lyg musės medų puola kiekvieną bylą, su kuria susijęs tu. Ir šiandien jiems pasisekė. Tu juk visada nutėški jiems sensaciją.

— Tave gal naujoji vyresnybė ėda? — pasišaipiau.

— Velniai tave rautų, Maikai! — užvirė Patas. — Tu ir pats puikiai žinai, kaip mus spaudžia politikai ir teisėjai! Mūsų rankos surištos! Dirbti tokiomis sąlygomis — tas pats, kas bandyti išminuoti minų lauką, neturint minų ieškiklio!

Padėjęs pinigus ant stalo, aš užsimaukšlinau skrybėlę.

— Gerai, Patai, man metas, — pakilau. — Dėl manęs nesijaudink. Pranešk, jei sužinosi ką naujo.

— Puiku, — linktelėjo jis, tačiau balsas nuskambėjo netvirtai.

Virš Niujorko kabojo gižus, niūrus rytas, persunktas tirštos miglos ir suodžių. Gatvėmis skubėjo pirmieji praeiviai, ir netrukus miestas jau panėšėjo į ūžiantį skruzdėlyną. Miesto triukšme be jokio atgarsio skendo ir džiaugsmo, ir skausmo garsai. Regis, žmonės nekreipė nė menkiausio dėmesio vienas į kitą, judėdami savo įprastais maršrutais ir neturėdami nė mažutės vilties ištrūkti iš tų žabangų, kurias patys sukūrė. Didžiulis miestas kaip galingas slibinas rijo ir gromuliavo žmones, o jie apspangę vis dar laikė save šeimininkais.

Aš stovėjau savo biure prie lango ir žvelgiau žemyn. Miestas man panėšėjo į milžinišką gyvulį, kurio kailyje knibždėjo būriai parazitų. O jis, rodos, nekreipė į juos dėmesio. Bet tai apgaulingas įspūdis. Tik pajutęs skaudų įkandimą miestas iškart sučiaumodavo nevikrų skriaudėją.

Durys atsivėrė ir į mane kartu su silpnu skersvėju dvelktelėjo lengvas pažįstamų kvepalų aromatas.

Aš atsigręžiau.

— Labas, katyte.

Velda paglostė mane švelniu žvilgsniu, sakančiu, jog tarp mūsų viskas gerai, ir bloškė ant stalo šūsnį korespondencijos.

Aš grožėjausi Velda. Mano mieloji, nuostabioji, puošnioji gražuolė lėlytė. Jos vešlios, žvilgančios juodų plaukų garbanos, nerūpestingai besidraikančios ant pečių, traukė vyrų akis kaip magnetas. Moteriškų puikaus kūno linijų nepaslėpdavo jokie drabužiai. Platūs pečiai, aukšta, įžūli krūtinė, plokščias pilvukas, ilgos, grakščios šokėjos kojos, judančios begarsės muzikos taktu. Tokia miela, tokia žavi! Ir pavojinga moteris. Tą nedaug kas žinojo. Žymaus dizainerio siūtas kostiumėlis slėpė ne tik dievišką kūną, bet ir nedidelį brauningą. Veldos kišenėje gulėjo toks pat pažymėjimas kaip ir mano.

Žvelgdamas į ją aš, kaip visada, galvojau, kokia ji šauni ir koks aš netikęs. Jau seniai man reikėjo ją vesti. Juk mes tokie artimi! Aš gėriau tų žydinčių lūpų karštį, skendau jos akių bedugnėse. Tačiau Velda manęs neskubino. Ji atlaidžiai sutiko žaisti tą žaidimą tol, kol man patiks.

— Ar peržiūrėjai laikraščius? — paklausė ji.

— Kol kas ne, — atsakiau.

— Tu vėl įsisvajojai. Tavęs negalima palikti be priežiūros nė sekundei.

Aš paėmiau nuo stalo laikraštį. Pirmajame puslapyje puikavosi mano fotografija. Policija uždraudė garsinti nusikaltimo detales, bet plunksnagraužiai vis tiek sukurpė įspūdingą straipsnį. Bendrais bruožais jie išdėstė, kad aš, išgirdęs vaiko verksmą, sustabdžiau automobilį ir radau lavoną. Straipsnyje neužsiminta apie merginos mirties priežastis. Buvo trumpai aprašyta, kaip berniukas, atsitiktinai atsidūręs statybų aikštelėje, po betono plokšte pastebėjo lavoną. Velionės iki šiol niekas neatpažino. Niekas nepareikalavo atiduoti jos kūno. Mano pasirodymas nusikaltimo vietoje buvo išnagrinėtas plačiai ir vaizdžiai. Pateikęs išsamią mano biografiją, laikraštis siūlė skaitytojams pamąstyti, ar galėjo toks tipas kaip aš atsitiktinai atsidurti greta lavono. Man susidarė įspūdis, jog kažkuo smarkiai neįtikau straipsnio autoriui. Suglamžęs laikraštį nusviedžiau jį į kampą ir koja prisitraukiau kėdę.

— Mes vėl įklimpome! — pranešiau atsisėdęs.

Nusivilkusi paltą Velda pakabino jį ant pakabos. Aš ėmiausi

pasakoti vakarykštę istoriją. Man baigus, Velda patylėjo, apmąstydama informaciją, ir paklausė:

— Ar nemanai, kad tai gali būti mums naudinga?

— Ne, — irzliai burbtelėjau.

— Tai ko jaudiniesi? Man regis, jaudintis visai nėra ko.

— Aš nesijaudinu.

Ji sublizgino baltais, sveikais dantimis.

— Tiesa?

— Taip!

— Aš taip ir supratau. Bet vis dėlto paskambink Patui ir paklausk, kaip juda byla.

— Gerai, — sutikau ir pakėliau telefono ragelį.

Patas pasisveikino šaltai, neminėdamas mano vardo. Supratau, jog kabinete jis ne vienas.

— Minutėlę, — tarė jis.

Girdėjau, kaip atsistojo, žengė kelis žingsnius ir pastūmė stalčių.

— Klausau, Maikai.

— Skambinu grynai iš smalsumo, Patai. Ar paaiškėjo kas nors nauja?

— Nieko. Kūnas vis dar neatpažintas. Dabar mes tikriname pirštų atspaudus.

— O kaip jos dantys?

— Jos burnoje nė vienos plombos! Intuicija man kužda, jog tai pramogų mergina. Tikiuosi, ji užregistruota policijoje. O kaip tu? Kalbėjaisi su reporteriais?

— Ne, aš nuo jų pabėgau. Bet tikriausiai jie mane pagaus. Beje, aš neturiu ką jiems pasakyti. Žinai, man atrodo, tu suirzęs. Tiesa?

— Mičas Templas iš "Naujienų" pastebėjo abiejų merginų apatinių panašumą. Jis palygino etiketes. Drabužiai pirkti skirtingose vietose. Tai tokios specialios krautuvėlės, prekiaujančios erotiškais apatiniais. Tas kabliukas visai menkas, bet laikraštininkai gali išpūsti didelį muilo burbulą.

— O ką jie gali padaryti?

— Gali pastatyti ant ausų visus asilus, pakvaišusius dėl seksо. Tu puikiai supranti, kuo tai kvepia.

— Ar galiu kuo nors padėti?

— Na... Jei pažįsti Mičą, paprašyk jį sulėtinti greitį.

Aš prunkštelėjau į ragelį.

— Linksma dienelė manęs laukia.

Nusišaipęs Patas atsiliepė:

— Neprašau nieko neįmanoma. Tiesiog pasikalbėk su juo, mažyli.

Žodį "mažylis" jis ištarė itin raiškiai.

— Ir kada man padaryti oficialų pareiškimą?

— Kuo greičiau, tuo geriau.

Padėjęs ragelį aš draugiškai pliaukštelėjau Veldai per užpakalį ir pasiėmiau skrybėlę.

— Maikai, — pašaukė Velda.

— Ką?

— Ar Patas pastebėjo ryšį tarp dviejų nužudytųjų merginų apatinio trikotažo?

— Apie kokį ryšį tu kalbi?

— Na, blondinė vilkėjo juodais apatiniais, o rudaplaukė — žaliais.

— Taip, jis man tai sakė.

— Bet tai ne paprasti apatiniai, ar supranti? Tai specialūs drabužėliai vyrų geismui sužadinti.

— Patas mano, kad rudaplaukė sukosi pramogų versle.

— Tačiau blondinė buvo mokytoja!

— Mieloji, tu mąstai visai originaliai.

— O gal ir tau vertėtų apie tai pamąstyti, ką?

2 skyrius

Policijos nuovadoje mane sutiko gana šaltai. Aš nuėjau į Pato kabinetą ir, dalyvaujant stenografistui, daviau išsamius parodymus. Naujasis prokuroro padėjėjas iškart pačiupo lapą su mano parodymais ir pabandė išpešti iš jų bent ką, siejantį mane su žmogžudyste.

Galiausiai mes vos nekibome vienas kitam į kuodą, bet lai-

ku įsikišęs Patas mus nuramino. Beje, aš vis tiek spėjau įsiutinti prokuroro padėjėją. Jis paniuręs atsistojo ir įsakęs man neišvažiuoti iš miesto išdidžia mina paliko kabinetą.

— Man atrodo, šis vaikinas per daug prisiskaitė detektyvinių romanų, — mečiau Patui.

— Spjauk į jį, — Patas atsainiai gūžtelėjo pečiais. — Jie ten, prokuratūroje, visada niršta, kai prieš rinkimus laikraščiai praneša apie nusikaltimus.

— Nesuk man smegenų, Patai, — suurzgiau. — Pripažink, kad mano reikalai prasti. Tave smarkiai purto, ar ne?

— Kaip paprastai. Jie jau seniai galanda dantis į mūsų nuovadą. Kiek šaunių vaikinų išėjo iš darbo! Tiesiog nebegalėjo kentėti.

— Neleisk tiems pašlemėkams lipti tau ant galvos.

— Seni, aš valstybinėje tarnyboje, — atsiduso Patas.

— O aš ne, — nusišiepiau. — Ir apskritai nemėgstu malti liežuviu. Ten, koridoriuje, manęs laukia tuzinas žurnalistų. Žinai, jei mane įpykins, sukelsiu tokį triukšmą...

— Užmiršk tai!

— Gerai, gerai, aš pajuokavau, nesijaudink.

— Puiku. Ar jau matei Mičą Templą?

— Dar ne.

— Susitik su juo, Maikai. Padaryk man šią paslaugą. Kitkuo mes pasirūpinsime patys.

— Patai, aš jau sakiau, kad neketinu kištis į šią bylą.

— Puiku. Pasakyk tai laikraštininkams, laukiantiems tavęs koridoriuje, — Patas pakilo ir nuėjo prie durų. — Eime. Publika nusikamavo, laukdama mūsų pasirodymo scenoje.

Tas interviu Patui buvo tikra kankynė. Jis skausmingai raukėsi man pozuojant priešais fotoaparatus, ir su palengvėjimu atsidusdavo, kai aš sėkmingai išsisukdavau nuo atsakymų į klastingus klausimus. Tiesą sakant, gudrauti man beveik neteko, visi puikiai suprato, jog aš maža ką žinau. Kai kurie reporteriai paprašė pareikšti savo nuomonę apie žmogžudystę, bet aš atsisakiau. Vien tik Mičas Templas bandė rasti ryšį tarp šios ir ankstesnės žmogžudysčių.

Kai žurnalistai pagaliau išsinešdino, mes su Patu nusileidome į pirmąjį aukštą ir užsisakėme po puodelį kavos.

— Dėkui, mažyli, susidorojai puikiai.

— Nėra už ką. Aš juk tikrai neturėjau ką pasakyti.

— Taip, tačiau tu neišsakei ir savo spėjimų. Jei nori, tau kai ką papasakosiu.

— Tikiuosi, ką nors įdomaus, — burbtelėjau.

— Atrodo, jokio ryšio tarp tų dviejų nužudymų nėra, — rūgščiai išsunkė Patas. — Visai įmanoma, kad pirmasis atvejis — savižudybė. Damučių, kurios mėgsta vaikštinėti pusnuogės, pilna visur. Mano manymu, mūsų ekspertas paskubėjo su savo išvadomis. Beje, prieš išvežant kūną, jis spėjo pasiimti keletą odos gabalėlių analizei. Mat įtaria, kad pirmoji mergina galėjo būti nunuodyta kažkokiais lėtai veikiančiais nuodais, tačiau kategoriškai to netvirtina.

— Ir kas iš to?

— Nieko! Mes neturime kūno, vadinasi, negalime įrodyti, kad tie odos gabalėliai — būtent tos merginos. Po kelių dienų chemikalų juose neliks nė kvapo. Nuodai baigia suirti.

— O ką gali pasakyti apie antrąją merginą?

— Žymės ant jos kūno padarytos rimbu. Tokie rimbai naudojami cirkuose. Jie importuojami iš Australijos.

— Ar suradote pirkėjus?

— Kur ten! — numojo ranka Patas. — Tų atributų reklamą gali pamatyti bet kur, netgi žurnaluose. Juos parduoda šimtais, siunčia paštu. Neįmanoma nustatyti visų pirkėjų.

— Vadinasi, tau telieka pirštų atspaudai...

— Ir dar fotografijos. Mūsų vyrukams iš fotolaboratorijos pavyko atkurti jos veidą, — jis ištraukė iš kišenės nuotrauką. — Tokį veidą lengva prisiminti. Ji buvo tikra gražuolė.

— Ar paliksi man tą fotografiją?

— Imk. Greitai ji pasirodys laikraščiuose.

— Gerai, — aš paslėpiau nuotrauką. — Paskambinsiu tau iškart, kai pasikalbėsiu su Templu.

— Manai, sugebėsi jį įkalbėti?

— Tikiuosi, — išsišiepiau. — Žinau apie jį tai, ko jis nenorėtų pagarsinti.

Apie pusę pirmos aš susitikau su Miču Templu restorane "Žydrasis kaspinas". Per keturiasdešimtį persiritęs Mičas labai brangino dabartinę savo padėtį. Jis sunkiai iškovojo teisę spausdinti savo straipsnius pirmosiose laikraščių skiltyse. Sėkmė pragaištingai veikė Mičą: jis pasidarė dar ciniškesnis nei anksčiau. Man net neteko aiškinti mūsų susitikimo tikslo. Mičas iškart viską suprato, kai tik jam paskambinau.

— Na, Maikai, varyk, sakyk, kaip nusiritai iki tokio gyvenimo, — nusišaipė jis mums susėdus už staliuko. — Nuo kada tapai policijos pasiuntinuku?

— Man patikėjo šias pareigas už mano sunkų kumštį, — atsakiau.

Niūriai pažvelgęs į mane, Mičas kreivai vyptelėjo ir tarė:

— Tik nesugalvok manęs šantažuoti dėl to vakarėlio jachtoje. Tu jau dukart panaudojai šį triuką. Tai negarbinga.

— Sutarta, — sutikau. — O ką tu pasakytum apie tą istoriją su Liusi Delakor? Kodėl neparašei nei apie ją, nei apie tą namą, iš kurio ji pabėgo?

— Kas tau pripliurpė apie ją? — pašoko reporteris.

— Tu gi žinai, turiu daug draugų, — nusijuokiau. — Vadinasi, Liusi reikalo mes dar neaptarėme, ar ne?

— Gerai jau gerai, pristabdyk arklius. Ko tau reikia?

— Patas nori kai ko paprašyti. Palik ramybėje tų dviejų nužudytų moterų apatinius, gerai?

Mičo veidas įgijo mąslią svajoklio išraišką.

— Hm-m, — numykė jis. — Taigi aš teisus.

— Mičai, nelįsk į šią bylą, — pavargusiu balsu patariau žurnalistui. — Patas nenori, kad įpainiotum į tai seksą. Publiką gali užvaldyti nuodėmingos mintys. Patylėk bent keletą dienų, kad Patas ramiai padirbėtų. Paskui galėsi daryti viską. Rašyti apie tai, kas tau šaus į galvą. Na, kaip, sutarta?

— Aš nusivariau nuo kojų, aiškindamasis šią bylą! Man pavyko nustatyti ryšį tarp drabužių etikečių! Ir viskas veltui, ką?

— Ir ką tau pavyko išsiaiškinti?

Mičas sunkiai atsiduso.

— Aš sudariau galimų pirkėjų sąrašus. Pardavėjai tvirtina, kad ši prekė labai paklausi. Apatinius galėjo įsigyti provincialai, nusprendę parvežti dovanų savo žmonoms, galėjo nupirkti kariškiai ar... mergytės, panorėjusios šiais drabužiais uždegti kokių nors turtingų seniokų širdis.

— Ir tai viskas, ką sužinojai? — nustebau.

— Tu pats supranti, kad apibūdinti visų pirkėjų išvaizdos neįmanoma. Bet aš išsiaiškinau, kad drabužius pirko ir dvi katytės. Sau. Galėčiau jas aplankyti, bet abejoju, ar tai bus naudinga. O tu ką manai?

— Velda pastebėjo įdomų spalvų derinį. Blondinės apatiniai buvo juodi, o raudonplaukės — žali. Gal čia yra už ko užsikabinti?

— Bet juk tai pačios populiariausios spalvos! Balti arba rožiniai apatiniai neturi paklausos, kuklios mergytės šiandien nebemadingos, — Mičas palingavo galvą. — Klausyk, o gal pasakytum Patui, kad aš vis dar tiriu šią bylą?

— Jis irgi ją tiria.

— Taip, keista, kad niekas daugiau nepastebėjo tokio akivaizdaus ryšio. Vis dėlto tai kabliukas.

— Tikriausiai visi mano, kad mokytoja nusižudė, — garsiai mąsčiau aš. Todėl ir nesusieja tų dviejų atvejų.

— Savižudybės versija labai abejotina, — sumurmėjo Mičas.

— Ir Patas abejoja, — atsakiau. — Beje, jis tvirtina, kad savižudžiai dažnai išeina iš namų vienais apatiniais.

— Taip, taip, — išsiblaškęs burbtelėjo Mičas. — Mergina galėjo išeiti iš namų ir apsirengusi. Paskui kažkur pametė paltą, kažkas jį rado ir pigiai pardavė. Pavyzdžiui, už butelį viskio.

— Tai ką man perduoti Patui?

— Pasakyk, kad aš tylėsiu lygiai savaitę. Paskui išsakysiu savo spėjimus dėl šių apatinių, — jis pažvelgė į mane pro bokalo viršų. — O ką manai tu, Maikai? Tavo nuomonė man labai įdomi. Ar turi kokių nors versijų?

— Aš nesidomiu šiomis žmogžudystėmis.

— Į tave nepanašu, — suabejojo Mičas. — Tu visada pasižymėjai smalsumu.

— Aš ir dabar smalsus, — nusišypsojau. — Mielai perskaitysiu "Naujienose" apie visas versijas.

Palikęs restoraną aš nuriedėjau gatve, pasukau į Brodvėjų ir pėsčias nukulniavau į savo biurą. Debesim aptrauktas dangus krapino įkyrų, smulkų lietų. Gatvėmis sruveno upeliai, o šaligatviais plaukė margaspalvių skėčių srautas.

Aš stabtelėjau prie artimiausio laikraščių kiosko. Pirmieji laikraščio puslapiai mirgėjo akį rėžiančiomis antraštėmis, pranešančiomis apie rastą raudonplaukės merginos lavoną. Vienaame dienraštyje radau savo ir greta gulinčio lavono fotografiją. Nusipirkęs kelis laikraščius sugrūdau juos į apsiausto kišenę ir pasukau į "Keihard Bilding".

Velda paliko man raštelį, kuriame brūkštelėjo, jog išeina kai ko nusipirkti ir greitai grįš. Aš paskambinau į Krauso ir Tilmano biurą. Atsiliepė Voltas Kenlis. Išklausęs jo įprastinius pamokymus, padėjau ragelį. Paskui ant Veldos raštelio prirašiau, jog kelioms dienoms išvažiuoju. Atsiprašęs pridūriau, jog, didžiam mano apgailestavimui, mūsų pasimatymą ir vakarienę teks atidėti vėlesniam laikui.

Aišku, Velda susierzins. Šiandien jos gimimo diena, o aš net užmiršau nupirkti jai dovaną.

Vietoj dviejų dienų užtrukau ištisą savaitę. Į biurą įėjau be penkiolikos minučių penktą. Velda sėdėjo prie spausdinimo mašinėlės. Baigusi spausdinti puslapį, ji pagaliau pakėlė į mane akis.

— Su gimtadieniu, — pasveikinau ją.

— Ačiū, — lediniu tonu atrėžė ji.

Šypsodamasis numečiau jai ant kelių ryšulėlį, kurį nupirkau prieš dešimt minučių. Neištvėrusi Velda šyptelėjo lūpų kampučiais. Išvyniojusi ryšulėlį klyktelėjo — jos rankose suspindo perlų vėrinys.

— Nejaugi tai tikri perlai? — sušnabždėjo Velda.

— Pardavėjas tvirtino, kad tikri.

— Eikš pas mane...

Priėjęs aš pasilenkiau ir pabučiavau minkštas, kvepiančias lūpas. Mano kūnas suvirpėjo. Visada taip būna, kai paliečiu Veldą. Atstūmęs ją sunkiai iškvėpiau orą.

— Tu smarkiai rizikuoji, mieloji...

— Juk tu pats nori.

— Jaučiu, pražudysi mane.

— Galbūt, — sumurkė ji. — Tu manęs bijai?

— Liaukis mane provokavusi! — įširdau. — Kitaip aš tuoj sprogsiu!

— Galiu tau padėti.

Suvėlęs jos plaukus, prisėdau ant stalo krašto. Ten gulėjo į tris krūveles surūšiuota korespondencija: pranešimai, dalykiniai laiškai ir asmeninės žinutės.

Ėmiau sklaidyti tuos popierius.

— Ar yra kokių naujienų, vaikuti?

— Tu ką, neskaitei laikraščių? — nustebo ji.

— Žinai, brangioji, ten, kur aš buvau, laikraščių nėra. Ten vien kalvos, akmenys ir medžiai.

— Nejaugi? Tai va, nustatyta nužudytosios raudonplaukės asmenybė.

— Kas ji?

— Maksina Delani. Ji šoko striptizą Vakarinėje Pakrantėje. Dukart buvo patraukta baudžiamojon atsakomybėn, atseit — už klientų gundymą. Bet abu kartus įrodymų nerasta. Pastaruoju metu dirbo kažkokioje reklamos agentūroje Čikagoje. Ją ten fotografuodavo visiškai nuogą.

— Taip, įdomi detalė. Ar toje popierių krūvoje yra kas nors naudinga?

— Regis, nieko ypatinga. Beje, yra kažkoks paketas, pasižiūrėk.

Siuntinių krūvoje aš radau didoką plokščią paketą su atgaliniu adresu ir visiems žinomo Dudzono miestelio, kur laikomi kai kurie buvę Niujorko gyventojai, pašto ženklu. Nuvynioję popierius išėmiau dėžutę. Tipografijos būdu išspausdintas laiškas teigė, jog dėžutėje esantį daiktą padarė vienas kalinys. Apačioje buvo prirašyta, kad aukas galima siųsti fondui, remiančiam kalinių laisvalaikio organizavimą. Dėžutėje gulėjo visai elegantiška rankų darbo odinė piniginė su auksinės spalvos įspaudu: "Maikas Hameris, draudimo agentas".

Pasukioję piniginę rankose mečiau ją ant stalo.

— Na, ir ką apie tai manai? — paklausiau Veldą.

— Manau, tai reiškia, kad tavo reputacija sugadinta, — atsakė ji. — Gal pasiųsti jiems skundą?

— Verčiau nusiųsk jiems penkis dolerius. Gal tai tik pokštas, — įkišęs piniginę į kišenę, paklausiau. — Na, o ką manai apie vakarienę?

— Aš mielai, mano brangusis draudimo agente.

Mes jau ėjome pro duris, kai staiga suskambo telefonas. Norėjau ignoruoti skambutį, bet Velda mikliai prišoko prie stalo ir griebė ragelį. Tiesdama jį man šnipštelėjo:

— Patas.

— Sveikas, mažyli, — sududenau į ragelį.

— Klausyk, Maikai, kada tu paskutinį kartą matei Mičą Templą? — keistu balsu paklausė Patas.

— Prieš savaitę. O kas nutiko?

— Ir po to daugiau su juo nesusitikai?

— Ne.

— Ar jūs kartais nesusiginčijote? Gal jis pridarė tau kokių nors nemalonumų?

— Velniai tave rautų, Patai! — įniršau. — Aš juk viską tau papasakojau! Kas nutiko?

— E-e... Klausyk, ar turi alibi praėjusioms dienoms?

— Galiu nurodyti tris liudininkus, kurie tau pasakys, kur praleidau visą praėjusią savaitę! Patenkintas? O dabar nesuk man galvos ir sakyk, kas nutiko!

— Kažkas nužudė Mičą. Jį rado jo paties bute su durklu, įsmeigtu į širdį. Mičas gulėjo ant kilimo plūsdamas krauju.

— Kas rado?

— Jo draugužė. Ji turėjo reporterio buto raktą. Mergužėlė spėjo paskambinti mums, paskui apalpo. Atvažiuok, Maikai, mums reikia pasikalbėti.

— Gerai, — atsakiau ir, padėjęs ragelį, pažvelgiau į Veldą, jausdamas, kaip šiurpsta mano oda.

— Kažkas atsitiko? — tyliai paklausė ji.

— Mičas Templas nužudytas.

Lėtai linktelėjusi Velda paklausė:

— Jis vis dar tyrė tų merginų nužudymą, ar ne?

— Taip, — linktelėjau aš.

— O ko iš tavęs nori Patas?

— Matyt, jis nori sužinoti mūsų su Miču pokalbio smulkmenas.

— Na, ką gi, eime, — atsiduso Velda.

Mičas Templas gyveno naujame name, rytiniame miesto rajone. Šiame prabangiame pastate gyveno turtingos įžymybės. Uniformuotą durininką, nepratusį prie tokių gausių svečių antplūdžių, sutrikdė pulkas policijos automobilių ir karininkų, kurie būriavosi priešais masyvias raižytas duris.

Prie įėjimo budįs seržantas pažino mus su Velda ir praleido į namą.

Mes liftu pakilome į šeštą aukštą. Laiptinėje buvo du butai. Vieno iš jų durys — plačiai atlapotos. Policininkai bute dirbo savo įprastus darbus. Išvydęs mus, Patas pamojo ranka. Atsargiai apėję kruviną dėmę ant kilimo, mes prisiartinome prie kūno. Vaikinai iš kriminalinės laboratorijos baigę savo darbą stovėjo nuošalyje ir pusbalsiu aptarinėjo beisbolo rungtynių rezultatus.

— Galima apžiūrėti? — paklausiau aš Patą.

— Pirmyn, — linktelėjo šis.

Atsiklaupęs ėmiau tyrinėti lavoną. Mičas gulėjo ant šono kraujo klane. Jo pirštai gniaužė batisto nosinaitę, kuri paprastai kyšodavo iš švarko kišenėlės. Atsistojęs aš nusekiau akimis kruviną pėdsaką, kuris tęsėsi nuo durų iki žaizdos Mičo krūtinėje. Maždaug dvidešimties jardų ilgio kraujo juosta.

— Kas nors paaiškėjo? — paklausiau Pato.

— Iš visko sprendžiant, žudikas paskambino, Mičas atidarė duris ir į jo krūtinę iškart buvo suvaryti aštuonių colių ilgio ašmenys. Templas griuvo aukštielninkas, o žudikas uždarė duris ir ramiausiai pasišalino.

— Žaizda buvo mirtina, ar ne?

— Taip, — linktelėjo Patas.

— O kodėl jis bandė pasiekti švarką?

— Matyt, norėjo kuo nors sustabdyti kraujavimą. Deja, bute nieko nerasta. Stebiuosi, kaip Mičas sugebėjo nusigauti iki

kėdės. Ekspertas irgi to nesupranta. Reporteris buvo visai silpnas, dukart krito, o paskutiniuosius colius šliaužė.

— Betgi į butą niekas negali patekti be išankstinio durininko skambučio, — pastebėjau.

Patas nepatenkintas susiraukė.

— Kol kas mums nepavyko nustatyti tikslios mirties datos. Profesionalus žudikas sugeba parinkti tinkamą akimirką. Dabar mes apklausiame gyventojus ir bandome išsiaiškinti, ar nepastebėjo name pašalinių. Bet aš beveik tikras, kad nieko nesužinosime. Čia gyvenantys žmonės nenori turėti jokių reikalų nei su lavonais, nei su policija. Čia net kaimynai vienas kito nepažįsta.

— Niujorkas, — atsidusau aš.

— O kaip tu, Maikai? — pažvairavo į mane Patas.

Aš papurčiau galvą.

— Mane iškart gali išbraukti iš įtariamųjų sąrašo. Aš nemačiau Mičo nuo mūsų susitikimo restorane. Aš juk atpasakojau tau mūsų pokalbį. Mičas pažadėjo savaitę laiko apie tai nerašyti. Bet jis ketino savarankiškai tęsti tyrimą. Gal ką nors iškapstė? Juk turėjo daugybę informatorių.

Patas piktai sušnirpštė.

— Mes neradome jokių užrašų, patvirtinančių, kad jis tiria tą bylą. Templo sekretorė irgi nieko nežino. Ji tvirtina, kad Mičas ištisomis dienomis kažkur dingdavo, bet savo skilčiai medžiagą pateikdavo reguliariai. Mes analizuojame visas jo paskutines publikacijas. Gal pasiseks ir rasime, už ko užsikabinti.

— Gal tai jo straipsnio apie mafiją, publikuoto prieš mėnesį, atgarsis?

— Vargu. Mafijos žmonės pernelyg protingi. Jie nemedžioja žurnalistų. Jiems iš to nebūtų jokios naudos. Mafija stengiasi likti šešėlyje. Čia pasidarbavo kažkas kitas.

— Manai, jis ką nors sužinojo apie tuos prakeiktus apatinius?

— Gali būti. O tu nieko neišsiaiškinai?

Aš kyštelėjau ranką į kišenę, norėdamas išsitraukti cigaretes, bet užčiuopiau piniginę.

— Žiūrėk, Patai, aš viso labo tik draudimo agentas, — pajuokavau, mesdamas piniginę Veldai. — Taip mane kažkas įvertino.

Sugavusi piniginę Velda įsidėjo ją į rankinuką.

— Atleisk, Patai, bet vargu ar aš kuo padėsiu, — atsidusau. — Nebent jūsų departamentas skubiai priimtų mane į darbą policijoje.

— Aišku, — burbtelėjo jis. — Tikiuosi, ši bėda mus aplenks. Gerai, Maikai, tapnok iš čia, kol nesulėkė plunksnagraužiai. Tik tavęs jiems ir trūksta. Ir taip ištrimituos apie šią žmogžudystę po visą pasaulį.

— Žvelk į tai filosofiškai, seni.

— Pasistengsiu. Jei ką nors sužinosi, pranešk man.

— Būtinai.

— Geriau išeik pro užpakalines duris.

Aš nužingsniavau išėjimo link, bet prie durų sustojau.

— Patai, ar informuosi, kaip juda reikalai?

Kreivai nusišiepęs Patas linktelėjo.

— Gerai jau gerai, senas perėjūne.

Mes nusprendėme pavakarieniauti Veldos namuose. Ji kruopščiai organizuodavo tokius pasisėdėjimus, kurie įtartinai panėšėjo į pasalūniškas žabangas vyrams. Velda paruošė nuostabų bifšteksą. Kol ji, apsisiautusi mėlyno šilko peniuarą, sukinėjosi po butą, aš negalėjau atitraukti akių nuo gundančių klubų ir dailaus užpakaliuko. Veldai atsisėdus priešais mane, jos peniuaro atlapai susiskliautė, paslėpdami nuo mano žvilgsnio viliojantį griovelį tarp jos krūtų. Beje, tik Veldai sujudėjus, visos grožybės vėl atsiverdavo mano godžioms akims.

Aš dorojau bifšteksą, nejausdamas jo skonio, nes mintys sukosi tik apie vieną dalyką. Pagaliau atstūmiau tuščią lėkštę. Pildama į mano puodelį kavą, Velda pastebėjo:

— Dabar supratai, ko tau trūko visą tą laiką?

— Tu mažas klastingas velniūkštis angelo sparneliais, — atsakiau, išsiimdamas cigaretes. — Duok ugnies.

Paėmusi rankinę Velda iš jos viską iškratė, rado degtukus ir ištiesė man. Prisidegęs grąžinau jai dėžutę. Dėliodama viską atgal Velda staiga paėmė kalinio atsiųstą piniginę, pasukiojo ją ir tarė:

— Kaip manai, kodėl kalinys atsiuntė tau tą žaisliuką?

— Nežinau, — gūžtelėjau pečiais. — Tikriausiai tai vienas iš jų perauklėjimo programos punktų. Tu juk skaitei laišką.

— Ne tai turėjau galvoje. Kai tokios dovanos siunčiamos žymiems žmonėms, paprastai jų pareigos nurodomos tiksliai. Tenai tave tikrai pažįsta. Gaila, čia nėra žmogaus, padariusio tą daiktą, pavardės.

— Nagi, duok, pažiūrėsim! — užsidegiau aš.

Paėmęs piniginę, ėmiau ją vartyti. Tai buvo paprasta piniginė su skyreliais vizitinėms kortelėms, asmens dokumentui ir kišenėlėmis čekiams.

— Nieko ten nėra, — sumurmėjau. — Kvaila kažko ieškoti toje piniginėje. Visi siuntiniai iš kalėjimo kruopščiai tikrinami, kad kaliniai neperduotų žinutės į laisvę. Tai tiesiog reklaminis triukas.

— Tada paieškok slapto skyriaus, — sukikeno Velda.

Staiga aš apmiriau, kažką užčiuopęs už sulenkimo linijos. Atidžiai apžiūrėjęs piniginę radau slaptą, beveik nepastebimą kišenėlę.

Viduje buvo raštelis.

Pieštuku primarginta tualetinio popieriaus skiautė. Perskaičiau jį dukart. Štai kas ten buvo rašoma:

"Gerbiamasis Maikai, per radiją aš išgirdau apie raudonplaukės moters, kurios kūną jūs radote, žmogžudystę. Mano sesuo pažinojo šią merginą, taip pat kitą merginą, pavarde Peston. Sužinojęs apie tos Peston mirtį, neteikiau tam reikšmės. Tačiau ši mirtis mane sujaudino. Aš jau keturis mėnesius negaunu iš Gretos jokios žinutės. Maikai, prašau, suraskite ją ir paprašykite, kad man parašytų. Sumokėsiu jums, kai išeisiu į laisvę.

Haris Servisas".

Paėmusi iš mano rankų raštelį, Velda atidžiai jį perskaitė.

— Peston, — mąsliai sumurmėjo ji. — Elena Peston... Taip vadino mokytoją, kurios lavoną rado vandenyje?

— Matyt, tai ji, — sutikau.

— O tas Haris Servisas...

— Tai aš jį pasodinau.

— Kodėl jis tau parašė?

— Tikriausiai ant manęs nepyksta. Apskritai jis nepasitiki policininkais.

— Ir ką darysi?

— Neturiu supratimo!

— Gal perduoti tą raštelį Patui?

— Jokiu būdu! Tada visi laikys mane paskutiniu šunsnukiu. Hariui reikėjo labai pasistengti, kad perduotų man tą raštelį. Jis specialiai parašė ant piniginės "draudimo agentas", kad užgautų mano jautrią stygą.

Velda ištiesė man popieriaus skiautę.

— Tu neprivalai padėti tam Servisui.

— Aišku, neprivalau, — burbtelėjau. — Aš sučiupau jį plėšiantį, o jis net nebandė manęs nudėti. Turbūt jis laiko mane padoriu žmogumi ir mano, kad galima manimi pasitikėti, — aš dar kartą perskaičiau Serviso raštelį. — Taip, tai nevilties klyksmas.

— Maikai, tai, ką sumanei, — gryniausia nesąmonė.

— Klientas, aišku, neįprastas.

— Patui tai nepatiks, — Velda paniuro. — Tu jam žadėjai nesikišti į bylą. Žiūrėk, prisišauksi bėdą.

— Viešpatie, kas gi čia tokio! Aš tiesiog surasiu tą mergaitę!

— Ai, ką aš čia veltui burną aušinu, tu vis tiek darysi savaip! Tik prašau, nedaryk to dabar!

— Gerai, — linktelėjau.

— Gerai, — pakartojo Velda ir gosliai nusišypsojusi prisiglaudė prie manęs. Viena ranka ji glostė mano nugarą, o antrąja sagstė kelnių diržą.

3 skyrius

Perskaitęs Hario Serviso dosjė sužinojau, kad jo artimiausia giminaitė — sesuo Greta.

Aš nustačiau, kad prieš pusantrų metų, kai Servisą už ginkluotą apiplėšimą patupdė į belangę, jo sesuo gyveno Grinvič Vilidže. Absoliučiai neprisiminiau, ar ji buvo teisme, bet vartydamas senus laikraščius vienoje nuotraukoje pastebėjau juodą

paltą vilkinčios moters nugarą. Ji laikė už rankos Harį, kuriam tuo metu buvo skaitomas nuosprendis.

Pusę trijų dienos Gajus Gardneris įėjo į savo kontorą, linktelėjo man, pakvietė atsisėsti, o pats įsitaisė prie spausdinimo mašinėlės.

— Kas šįkart jus domina, Maikai? — paklausė jis.

— Hario Serviso byla.

— Kiek prisimenu, tu padarei jam paslaugą, įkišdamas už grotų ir taip išgelbėdamas nuo elektros kėdės. Negi nusprendei sujaukti tą seną bylą?

— Aišku, ne.

— Tai koks reikalas?

— Kai Hariui skaitė nuosprendį, kažkokia moteris laikė jį už rankos. Nuotraukoje matyti tik tos moters nugara. Įtariu, kad ji — Serviso sesuo. Gal kuris nors jūsų laikraščio fotografas išsaugojo to proceso nuotraukas? Norėčiau gauti tos moters atvaizdą.

— Ar ji ką nors iškrėtė?

— Ji gali tapti svarbia vienos bylos liudininke. Man reikia kai ką patikrinti.

— Gerai, tuoj paieškosiu, — tarė Gajus. — Luktelėk.

Greitai informacijos skyriaus klerkas atnešė man dvi momentines nuotraukas. Vienoje mergina nufotografuota profiliu, kitoje — buvo matyti visas veidas. Antroji nuotrauka buvo kur kas geresnė, nors Gretos vilkimas paltas nė kiek neslėpė jos putnių, itin moteriškų linijų. Plačiakraštė skrybėlė dengė mielą, simpatišką veiduką, kuris ir be jokios kosmetikos atrodė gražus. Skoningai pasidažiusi Greta tikriausiai taptų gražuole. Ši nuotrauka nepateko į laikraštį, nes pats Haris joje žvelgė kažkur į šoną. Kitoje fotografijos pusėje kažkas pieštuku užrašė: "Greta Servis, sesuo". Gretą supo dar trys veidai: Hario advokato, prokuroro ir parduotuvės, kurią Haris bandė apiplėšti, savininko.

— Gajau, ar galiu paimti šią nuotrauką? — paklausiau.

— Aišku, imk, — burbtelėjo jis, įsikniaubęs į savo popierius. — Paskui papasakosi man apie tą bylą, gerai?

— Manau, ji tavęs nesudomins. Taip sau, niekai.

— Nori mane apgauti? — Gajus pakėlė akis. — Net nebandyk. Tavo žvilgsnis viską išduoda.

— Tada turbūt neverta lošti pokerio, kaip manote?

— Su manimi neverta. Su Patu — irgi.

Aš atsistojau ir pasiėmiau skrybėlę.

— Vadinasi, nori informacijos, Gajau?

— Žinoma. Bet ne dabar. Aš išvykstu į Majamį. Laikas padaryti pertrauką. Parašyk man, kai viskas baigsis.

— Gerai, — linktelėjau. — Ačiū už nuotrauką.

Aš nesunkiai radau reikiamą namą Grinvidž Vilidže. Tai buvo neišvaizdus triaukštis rudų plytų pastatas. Jame glaudėsi dailininkų ir rašytojų studijos. Įėjęs į holą sustojau prie gyventojų sąrašo, kabančio virš pašto dėžučių. Gretos Servis pavardės neradau. Tai manęs nenustebino. Po brolio teismo Greta galėjo ir pasikeisti pavardę. Dabar man padėti galėjo tik sėkmė.

Priėjęs prie pirmųjų durų spustelėjau skambučio mygtuką. Trakštelėjo užraktas, durys prasivėrė, ir galvą iškišo susivėlęs vaikinas dėmių išmargintais marškiniais.

— Jūs atėjote pas mane? — pasiteiravo mieguistu balsu.

— Aš ieškau Gretos Servis, — atsakiau.

Nusišaipęs vaikinas papurtė galvą.

— Na, tai tikrai ne aš, seni. Šioje blakynėje aš turbūt vienintelis vyras. O jūs, kaip supratau, ieškote moters?

— Man sakė, kad Greta Servis gyveno čia prieš pusantrų metų.

— Ei, seni, tai buvo dar prieš mane. Aš čia apsistojau tik prieš šešias savaites.

— O kiti gyventojai? — paklausiau.

Palyginęs savo gaurus, vaikinas susiraukė:

— Kiti? Ta avinų banda apsigyveno antrajame aukšte maždaug prieš keturis mėnesius. Kuoktelėję studentai! Gaurai ligi juosmens, siauri suplyšę džinsai ir jokios moralės! Supranti, apie ką aš? Pats esu irgi geras diegas, bet šitie — tikri mėšliai. Gyvena iš atsitiktinių uždarbių ir nuolat gauna čekius iš namų. Man regis, jų tėvai siunčia pinigus tik todėl, kad šitie šunsnukiai negrįžtų. Tėvų vietoj aš...

— O kas dar čia gyvena? — pertraukiau jo monologą.

Vaikinas sukikeno.

— Pakalbėk su Kleo. Ji gyvena trečiajame aukšte. Tiesa, dažniausiai ji nesugeba kalbėti, bet gal jums pasiseks. Kalbama, kad Kleo seniai ten gyvena.

— Kokia jos pavardė?

— Neturiu supratimo, — gūžtelėjo pečiais vyrukas. — Nė karto negirdėjau, kad į ją kas kreiptųsi pavarde.

— Dėkui. Pabandysiu ją surasti.

Linktelėjęs vaikinas dingo už durų. Pakilęs į antrąjį aukštą aš sustojau laiptinėje. Vieno buto durys buvo praviros, už jų buvo girdėti kažkoks triukšmas. Aš įsiklausiau. Du balsai ginčijosi dėl kažkokio muzikanto privalumų, o kita porelė traukė dainelę pagal užsikirtusios plokštelės akompanimentą. Dešimtą valandą ryto šiame kambaryje blaivų žmonių nebuvo.

Nusprendęs paklausyti ką tik įgyto "pažįstamojo" patarimo, užkopiau į trečią aukštą.

Radęs nurodytas duris paskambinau. Jokio atsakymo. Paskambinau dar kartą, ir pagaliau kambaryje subrūžavo lėti žingsniai. Durys vos vos prasivėrė — tiek, kiek leido grandinėlė. Paskui plačiai atsilapojo. Taip elgiasi daugelis moterų, matyt, trokšdamos akimirksniu priblokšti lankytoją.

Taip, tai buvo vaizdas, vertas dailininko teptuko. Atsirėmusi ranka į staktą priešais mane stovėjo mergina. Šviesa, kuri liejosi pro prancūziškus buto langus, kiaurai peršvietė jos peniuarą, apibrėžiantį putnias kūno formas. Šukuosena "a la pudelis" rėmino gražų veidelį. Beveik fiziškai jutau, kaip juodos veriančios akys čiupinėja mane nuo galvos iki kojų. Ji turbūt tikrino, valdomas aš ar ne.

Atsipeikėjęs aš išspaudžiau šypsenėlę ir paklausiau:

— Jūs Kleo?

— Taip, tokiu vardu mane šaukia, paslaptingas nepažįstamasis, — atsakė ji, varstydama mane akimis. — Man atrodo, kažkur esu jus mačiusi.

— Aš vardu Maikas Hameris, — prisistačiau.

— Ak, taip! — nusijuokė ji. — Jūsų fotografijas dažnai spausdina pirmuosiuose laikraščių puslapiuose.

Ji timptelėjo mane už rankovės.

— Nestypsokite kaip stulpas, įeikite.

Aš įėjau, glostydamas ją akimis. Kleo vėl nusijuokė.

— Nekreipkite dėmesio į mano išvaizdą. Aš piešiu autoportretą. Nustebinau jus, taip? — viltingai paklausė ji.

— Truputį, — sutikau.

Prunkštelėjusi ji nepatenkinta papurtė galvą.

— Tokie vyrai, kaip jūs, per ilgai gyvena pasaulyje. Todėl jų niekuo nenustebinsi. Mano nuomone, tokius, kaip jūs, reikėtų žudyti vietoje, — ji šypsodamasi užkišo už ausies neklusnią garbaną. — Užtat kitos rūšies vyrams tai padaro įspūdį.

— Pirmąkart girdžiu apie kitos rūšies vyrus, — įsiterpiau.

Nuėjusi į kambarį ji nutūpė ant medinės taburetės priešais molbertą.

Aš apsižvalgiau. Ši moderniai ir profesionaliai įrengta studija visai nepanėšėjo į tas varganas palėpes, kuriose glaudėsi dauguma pradedančių dailininkų. Didžiuliai langai ir įstiklintas stogas teikė studijai puikų apšvietimą, kurio neišpeiktų net priekabiausias tapytojas. Visi dailininko reikmenys buvo sudėlioti stelažuose palei sieną. Kitos sienos buvo nukabinėtos įrėmintais paveikslais. Originalai, juodai baltos kopijos, reprodukcijos. Daugumą paveikslų žymėjo trumpas parašas "Kleo".

— Patinka? — paklausė ji.

— Neblogi, — linktelėjau. — Tikriausiai paklausi prekė.

— Taip, juos neblogai perka, — atsakė mergina. — Pragyvenimui užtenka. Beje, esu tikra, kad jūs nesate matęs nė vieno mano paveikslo. Jūs nepanašus į žmogų, skaitantį madingus dailininkų žurnalus. Nežinau kodėl, bet mane laiko viena geriausių dailininkių.

Aš prisiartinau prie molberto. Taip, šio paveikslo nespausdintų nė vienas padorus žurnalas. Kūnas ir veidas, matyt, priklausė pačiai dailininkei... Bet siužetas... Nors paveikslas buvo dar nebaigtas, jo idėja nekėlė abejonių. Drobėje dailininkė nutapė patyrusią gundytoją, kiekvienam vyrui siūlančią viską, kad ir ko jis trokštų. Ir visai ne dėl pinigų, o dėl to, kad moteris pati to geidžia. Ji alsavo gaivalinga aistra ir noru suteikti dievišką pa-

laimą pirmam pasitaikiusiam bei patirti ją pačiai. Jautėsi, kad pasidavęs jos kerams, amžiams išnyksi geidulių gelmėje.

— O kaip jis vadinasi?

— O kaip jūs pavadintumėte?

— Natiurmortas "Geismų puota".

— Ką gi, įspėjote.

— Vargu ar pelningai jį parduosite, — suabejojau.

— Taip manote? — nusijuokė mergina. — Jūs nustebtumėte sužinojęs, kokių tik norų nepareiškia mano klientai. Beje, šis darbas tikrai neparduodamas. Tai — džiaugsmas sielai. Kartais tarp užsakymų aš laisvai atsiduodu savo hobiui. Gerai, baikim šią kalbą. Jūs atėjote ne apie dailę pakalbėti.

Pasitraukęs nuo molberto, aš atsisėdau ant kėdės su aukšta, tiesia atkalte.

— Ar pažinojote tokią Gretą Servis? — paklausiau.

— Taip, — atsakė ji. — Kurį laiką Greta gyveno apačioje.

— Ar jūs artimai bendravote?

Kleo gūžtelėjo pečiais.

— Kaip čia pasakius? Tiek, kiek čia apskritai galima bendrauti. Juk šioje lūšnoje gyvena daugiausia provincialai, kurie nuoširdžiai mano, kad Grinvič Vilidžas — tik paprastas rytinės Niujorko pakrantės rajonas. Aišku, senbuviai — visai kas kita.

— O Greta? Ji buvo provincialė ar senbuvė?

— Senbuvė. Neprisimenu, iš kur ji pas mus atvyko. Regis, kažkur dirbo manekene. Čionai persikėlė, nes jai patiko, be to, viliojo nedidelė gyvenamojo būsto nuoma.

— O ką jūs čia veikiate? — atsainiai pasidomėjau aš.

Kleo nusišypsojo:

— Aš? O, man čia irgi patinka. Kažkada seniai prisiklausiau apie šią vietą visokiausių istorijų. Gyvenu čia jau dešimtį metų ir teisėtai galiu laikyti save senbuve. Tiesą pasakius, aš skiriuosi nuo kitų mūsų gyventojų.

— Ir ką tai reiškia?

— Na, jau sakiau, kad padoriai uždirbu. Mėgstu gerai pavalgyti ir galiu sau leisti apmokėti sąskaitą normaliame bare, o ne kurioje nors užkandinėje. Mane čia laiko balta varna. Ir daug kas šaiposi. Jie šaiposi ir iš mano darbų, už kuriuos gaunu pini-

gus. Bet kai aš nusprendžiu surengti nedidelį vakarėlį, jie puola naikinti valgius ir gėrimus tarsi godūs šakalai, — staiga nutilusi Kleo rimtai paklausė. — O kam jums reikia Gretos Servis?

— Mano bičiulis nori perduoti jai kelis žodžius. Tai kur man ją rasti?

Patylėjusi Kleo mąsliai ištarė:

— Jūs tikriausiai žinote apie jos brolį?

Aš linktelėjau.

— Po to įvykio Greta iš čia išvažiavo, — tęsė Kleo. — Ir, atrodo, niekas nežino kur. Jos vardu ateidavo krūvos laiškų, jais buvo užkimšta pašto dėžutė. Tikriausiai Greta niekam nepaliko naujojo adreso.

— O draugų ji turėjo?

— Su ja buvo nelengva draugauti. Kliudė uždaras būdas. Porą kartų mačiau ją su skirtingais vyrais, bet...

— Ką?

— Man regis, ji jiems buvo visai abejinga. Atrodo, Gretą labiau domino pinigai.

— Tai ji medžiojo storas pinigines?

— Fu, kaip vulgaru! Ne. Ji tiesiog norėjo turėti savo pinigų. Taip sakant, užsidirbti. Kelis kartus ji skundėsi man savo nepritekliumi.

Nuslydusi nuo taburetės Kleo gracingai pasirąžė. Šilkinis aptemptas chalatėlis pabrėžė jos apetitiškas formas.

— Greta pasižymėjo ryžtingumu bei energingumu, — pridūrė Kleo. — Kada nors ji būtinai pasieks savo.

— Įdomu, kaip?

— Jeigu jau moteris ko nors užsimano, būtinai tą gauna! Kiekvienas žmogus turi slaptų sugebėjimų.

— Taip, taip, — pritariau aš, reikšmingai nužvelgęs jos šilkinį chalatėlį.

— Jūs greitai pagaunate kalbos esmę, — nusišaipė ji.

— Ar kuris nors gyventojas galėtų žinoti, kur rasti Gretą?

Kiek paabejojusi Kleo gūžtelėjo pečiais ir atsakė:

— Galbūt. Galiu pabandyti pasiteirauti.

— Būsiu jums labai dėkingas.

— O kuo pasireikš jūsų dėkingumas? — šyptelėjo ji.

— O ko norėtumėte?

— Ar sutiksite man papozuoti?

— Vargu ar aš tiksiu jūsų natiurmortams.

— Ta-aip? — žaismingai nutęsė ji. — To ir bijojau.

Nusijuokęs aš atsistojau.

— Brangioji, atsargiau rinkite žodžius. O tai dar sumanysiu pasiskųsti jūsų namo savininkui.

— Mūsų namo savininkas — moteris. Esu tikra, ji irgi jums patiktų.

— To dar betrūko, — sumurmėjau ir pasukau prie išėjimo.

Prie durų sustojau ir atsisukau. Kleo stovėjo prie lango. Saulės spinduliai ryškiai nušvietė jos gundančią figūrą.

— Dar aplankysiu jus, — pažadėjau.

— Lauksiu, — sušlamėjo ji.

Apšiuręs namas, kuriame kažkada gyveno Greta Servis, priklausė "Merion Rielšn" Brodvėjuje. Sekretorius palydėjo mane į užmiesčio namų nuomos skyriaus vedėjo, tokio misterio Ričardo Hardžio, kabinetą. Nedidukas praplikęs vyras pasiūlė atsisėsti ir mandagiai pasiteiravo, kuo galėtų padėti.

— Greta Servis? — susimąstė misteris Hardis. — Taip, taip, puikiai ją prisimenu. Bet kažin ar galėsiu jums padėti.

— Ar ji nepaliko savo naujo adreso?

— Deja, ne. Mes ilgiau kaip mėnesį saugojome korespondenciją, atėjusią jos vardu, paskui išsiuntinėjome atgaliniais adresais. Tikėjomės, kad mis Servis mums praneš, kokiu adresu siųsti jai paštą, tačiau nesulaukėme jokios žinutės. Beje, mūsų tai nenustebino. Žinote, tokie nuomininkai — gana keisti žmonės. Jie dažniausiai nenori, kad kiti žinotų, kur išvyksta.

— Gal pas jus liko bent vienas jai siųstas laiškas?

— Ne. Mes visus išsiuntėme. Bet jei kas ir liko, jums iš to nebūtų jokios naudos. Ten daugiausia buvo parduotuvių sąskaitos, keli reklaminių agentūrų čekiai bei įvairūs pranešimai. Mis Servis buvo užmokėjusi už butą į priekį, tad mes ne itin visu tuo domėjomės.

Padėkojęs misteriui Hardžiui, aš atsisveikinau ir išėjau į gatvę. Pilkais debesimis aptrauktas dangus dvelkė drėgna vėsuma.

Įsiliejęs į praeivių srautą, greitai pasiekiau savo biurą. Velda kaip tik kalbėjo telefonu. Baigusi pokalbį, ji padėjo ragelį ir klausiamai pažvelgė į mane.

— Sužinojai ką nors? — pasiteiravo.

Išklojęs jai visas negausias naujienas, aš linktelėjau į stalą, ant kurio gulėjo du aplankai.

— Kas tai?

— Informacija apie Eleną Peston ir Maksiną Delani. Gal tau pravers. Apskritai čia vien laikraščių iškarpos, tačiau jose rasi viską, ką sugebėjo išsiaiškinti policija. Aš nusprendžiau parinkti žinių ir susisiekiau su keliais žmonėmis, gyvenusiais tame pačiame miestelyje kaip ir Peston. Kalbėjausi su mokyklos direktoriumi, su dviem dėstytojais ir su žmogumi, pardavusiu jai nenaują automobilį. Mis Peston reputacija puiki, bet man pasirodė, jog darbas mokykloje nebuvo jos vienintelė veikla.

Atitraukęs žvilgsnį nuo aplankų, aš sutrikęs įsistebeilijau į Veldą.

— Ką turi galvoje?

— Taip, nieko konkretaus... Tiesiog tokia mano nuomonė. Gal jai įtaką darė tas automobilių pardavimo agentas? Tai toks tipas, kuris jau nepraleistų savo šanso.

— Kuria prasme?

— Na, tai žmogus, pasirengęs dumti paskui kiekvieną sijoną. Jis prasitarė, kad norėtų išvysti mis Peston su bikiniu. Pirkdama iš jo automobilį ji užsiminė, kad ketina keliauti. Moteris atrodė susijaudinusi dėl tokios tolimos kelionės. O tas tipas nusprendė, kad kukli mokytoja iš provincijos panoro išvykti į didelį miestą ir šauniai pasilinksminti. Jo nuomone, Peston troško pasislėpti nuo kolegų akių.

— Ir iš kur toks stebėtinas atvirumas?

— Aš pasakiau, kad noriu sukurti apsakymą pagal tą bylą. Jis visą laiką nerimavo, ar aš teisingai užrašiau jo žodžius.

— O ką sužinojai apie Maksiną Delani?

— Aš paskambinau Verniui. Jis susisiekė su policijos karininku, kažkada suėmusiu Delani. Tas "mentas" mano, jog Delani priklausė tai netikšų "genčiai", nuolat atakuojančiai Holivudą ir jo apylinkes. Iš pradžių jie ryžtu degančiomis akimis veržiasi į

sėkmę ir šlovę, bet greitai viskuo nusivilia ir praranda bet kokį gyvenimo džiaugsmą. Griebiasi kokio nors įtartino uždarbio, pasineria į girtuoklystę, narkotikus, susideda su neaiškaus plauko tipais. Bobas Saiveris paskambino į vieną agentūrą, kur Delani dirbo manekene. Ten pasakė, kad ji nepateisino jų vilčių. Be gražaus veiduko ir dailios figūros, ji daugiau niekuo nepasižymėjo. O jiems reikėjo originalios merginos, taip patys sakė. Be to, mis Delani kažkodėl laikė save žvaigžde ir atitinkamai elgėsi.

— Vadinasi, merginos vertos viena kitos, — padariau išvadą.

— Taip, jos turi daug bendra, — sutiko Velda ir luktelėjusi netvirtai ištarė. — Maikai...

— Ką?

— Aš vis galvoju apie tą apatinį trikotažą, kurį vilkėjo tos merginos. Rudaplaukė su žaliais apatiniais — tai suprantama, o štai juoda spalva nelabai tiko tai Peston.

— Žmonės keičiasi, mieloji.

— Bet juk visi tvirtino, kad Peston buvo klaikiai senamadiška ir konservatyvi.

— Savo namuose. O dideliame mieste jos niekas nepažinojo.

— Kaip manai, ar jos kaip nors susijusios?

— Tikiuosi, mes greitai tą išsiaiškinsime. O kol kas patikrink parduotuvių, kuriose apsipirkdavo mis Servis, čekius. Pasistenk išuostinėti, ar jie ką nors apie ją žino. Gal kam nors paliko savo naująjį adresą? Keista, kad Greta Servis neapmokėjo sąskaitų. Juk taip galima prarasti kreditą!

— Gerai, — nusišaipė Velda. — O savo adresą tu rengiesi palikti iki pareikalavimo?

— Taip, — atsakiau. — Aš paliksiu tavo adresą. Užsuksiu pas tave vėliau.

— Dėkoju.

— Tik iš meilės tau, brangioji.

Tu vis dar didelis berniukas, — atsiduso Velda, nukeldama telefono ragelį.

Donaldas Harnėjus gyveno devintajame "Steiheil Bildingo" aukšte. Savo kontora jis dalijosi su trim kolegomis advokatais, kol kas nesusiradusiais turtingos klientūros. Toji kompanija turėjo bendrą sekretorių, kuris tylėdamas mostelėjo į duris, išgir-

dęs, pas ką atėjau. Žinodamas, kad Harnėjus nepakenčia visokių formalumų, aš įžengiau į jo kabinetą nesibeldęs.

Atraitojęs marškinių rankoves Donaldas reikšmingai sėdėjo už stalo. Už jo ausies kyšojo pieštukas. Išvydęs mane jis pakilo, atsainiai nubraukė nuo kaktos plaukus ir ištiesė ranką.

Paskutinį kartą mes su Donaldu matėmės Hario Serviso teisme. Apklausdamas mane kaip liudininką, advokatas Harnėjus uždavė keletą su areštu susijusių klausimų ir tuo viskas baigėsi. Teismas perskaitė nuosprendį. Donaldas sugebėjo sušvelninti bausmę, kiek tai buvo įmanoma.

Atsilošęs į krėslo atkaltę, jis paklausė:

— Kas nutiko, Maikai? Mano klientas išnešė muilą?

— Ne, Haris ne toks, — atsakiau. — Manau, jis stengsis, kad būtų paleistas prieš laiką. Tiesiog noriu kai ką apie jį sužinoti.

— Neturiu teisės atskleisti privačios informacijos.

— Žinau. Bet kalbama apie tavo kliento gerovę. Beje, jis ir mano klientas, — aš nusišypsojau. — Tu nepatikėsi, bet Haris paprašė manęs paslaugos.

Ištraukęs Hario Serviso raštelį, ištiesiau jį Donaldui. Perskaitęs raštelį Harnėjus paslėpė jį savo piniginėje.

— Kaip jam pavyko jį persiųsti?

— Patekęs į beviltišką situaciją žmogus pasidaro nuostabiai išradingas. Ar žinai ką nors apie jo seserį?

Metęs į mane šnairą žvilgsnį Harnėjus ėmė muistytis ant kėdės.

— Teismas man pasiūlė imtis Hario bylos. Vaikinas neturėjo pinigų pasisamdyti advokatui. Teismas tęsėsi tris dienas. Prokuroras bandė "prisiūti" kaltinamajam dar kelias neišaiškintas vagystes, bet jam nepasisekė. Hario sesuo pasirodė teismo salėje paskutinę dieną. Ji buvo prislėgta sielvarto. Manau, vaikystėje jie buvo labai artimi, bet vėliau beveik nepalaikė ryšių.

— Ką ji veikė?

— Nesakė. Pareiškė, jog padarys viską, kad tik jiems su broliu nebestigtų pinigų. Pažadėjo viską sutvarkyti iki to laiko, kol jis grįš iš kalėjimo. Man pasirodė, jog tai tik emocijų protrūkis.

— Žinoma, — linktelėjau.

Harnėjus sunerimęs žvilgtelėjo į mane.

— Aišku, Greta Servis sakė tai rimtai, bet aš ne kartą girdė-

jau panašius patikinimus. Turiu pasakyti, jos žodžiai skambėjo įtikinamai, bet kaip viena moteris gali tai pasiekti?

— Yra visokių būdų, — miglotai numykiau aš.

— Ir visų jų rezultatai apgailėtini, — pratęsė mintį Donaldas. — Ar dėl to atėjai pas mane?

— Greta dingo. Haris dėl jos jaudinasi. Beje, ar aplankei jį kalėjime?

— Taip, du kartus. Važiavau ten kitais reikalais, bet kartu aplankiau ir Harį.

— Apie ką jūs kalbėjotės?

— Na, bendromis temomis. Jam, atseit, viskas gerai, dabar dirba, tikėdamasis pelnyti paleidimą anksčiau laiko, sesuo jį dažnai lanko. Man regis, jis suprato, kad nusikaltimai pernelyg brangiai kainuoja. Kartą netgi pasiteiravo apie tave.

— Štai kaip?

— Taip. Paleidęs tavo adresu porą "švelnių" žodelių, vėliau pridūrė, jog apskritai tu neblogas vyrukas. Todėl, kad nenudėjai jo, nors ir galėjai.

Išsitraukęs cigaretes aš užsirūkiau.

— Tai gana keista, ar taip nemanai?

— Kas būtent?

— Kodėl Haris nusprendė susisiekti su manimi tokiu ekstravagantišku būdu? Juk galėjo užmegzti ryšį su manimi per tave.

Vyptelėjęs Harnėjus suburbėjo:

— Na, čia visai nieko keista. Tu juk puikiai pažįsti tuos vaikinus, Maikai. Aš jiems — įstatymo atstovas. O tu... Tu per daug savotiškas, tavo reputacija tokia skandalinga! Esi artimesnis tai publikai nei aš. Tad kuo konkrečiai aš galiu padėti?

— Surask Gretą Servis ir pranešk man, — aš išsišiepiau. — Kai Haris išeis į laisvę, honorarą galėsime pasidalyti pusiau.

— Klausyk, o tu nieko Hariui neskolingas?

— Nieko. Jis tiesiog paprašė padėti. Žmonės turi padėti vienas kitam, ar ne?

Harnėjaus lūpas perbraukė šypsena.

— Visi jūs vienodi, velnio užsispyrėliai!

— Tai sutarta? — paklausiau aš.

— Gerai jau, gerai, — atsiduso jis. — Sutarta.

Grinvič Vilidžas — tai tiesiog miražas, kaip ir visas Holivudas. Realybėje jis neegzistuoja. Šios vietos gyvos tik senukų ir naivių, romantiškų jaunuolių mintyse. Tai, dėl ko buvo sukurtas Holivudas ir Grinvič Vilidžas, jau kadų kadais išnyko, be pėdsakų ištirpo ore. Tūkstančiai žmonių veltui klaidžioja po šias vietas, tikėdamiesi surasti jų širdžiai mielą realybę, tačiau rasti čia galima nebent silpnus, negrįžtamai pranykusios praeities šešėlius. Bet kai kurių buvusios šlovės ženklų vis dėlto liko. Pavyzdžiui, mažos, vingiuotos gatvelės, pilnos visokiausių keistuolių, bandančių išlieti savo gyvenimą drobėse arba nespausdinamuose rankraščiuose. Tie keistuoliai vis dar traukia čia turistus. Tačiau miestas pernelyg didelis ir vis dar sparčiai auga, tad jis nepajėgs išsaugoti tos pirmykštės mažos salelės. Komercijos pasaulis sukūrė savas taisykles, ir tūkstančiai vargšų nuskendo Grinvič Vilidže, tikėdamiesi atrasti ten paskutinę prieglaudą. Ir tik čia gali pajusti praėjusių laikų aromatą. Šis saldus miražas tarsi sudaro kontrastą nesulaikomu ir šaltu progreso puolimu, tiesiog būtinas Niujorkui.

Čia gyvenantys žmonės naktį dalija į tris dalis. Vakare šioje vietovėje viešpatauja perdegę realistai ir cinikai. Paskui juos pakeičia nerūpestingi stebėtojai. Galiausiai pasirodo ramybės ir tylos mėgėjai. Jie ropščiasi iš savo svajų pasaulio, kad vėl paskęstų naujose fantazijose.

Sėdėdamas prirūkytame bare, aš mažais gurkšneliais siurbčiojau savo kokteilį ir stebėjau trečiąjį antplūdį. Po vidurnakčio ėmiau kas pusvalandį užsakyti gėrimus, kol barmenas pajuto man pagarbą. Jo draugiški jausmai reiškėsi tuo, kad įpildavo man šiek tiek didesnę porciją ir kartkartėmis priėjęs prie baro pasiskųsdavo vargingu gyvenimu ir sunkia profesija. Gavęs įprastą užmokestį, jis priėjo prie manęs ir atsirėmė į barą.

— Klausyk, vaikine, tu juk iš miesto ar ne?

— Iš miesto, — patvirtinau.

— Mano reikalai visai blogi, — atsiduso barmenas. — Darbo ligi kaklo, o pajamų beveik nėra. Gailiuosi, kad palikau sani-

tarijos skyrių. Velniai rautų mano antrąją pusę, ji mat nenorėjo būti šiukšlininko žmona! Kiauliškas gyvenimas.

— Taip, dabar visiems sunkūs laikai, — pritariau.

— Ar turi darbą?

— Tu ieškai darbo?

— Ne, darbą galiu rasti ir mieste.

Jis atidžiai įsižiūrėjo į mano veidą.

— Man regis, esu tave kažkur matęs. Tu kartais ne iš kontrabandos skyriaus?

— Ne.

— O gaila. Būtum radęs čia užsiėmimą, — vyrukas klastingai man mirktelėjo. — Tai kur aš tave mačiau, a?

Išsitraukęs iš vidinės kišenėlės vizitinę kortelę, ištiesiau ją barmenui.

— Eik sau! — švilptelėjo jis. — Aš juk sakiau, kad kažkur tave mačiau! Tai ko čia ieškai?

— Ieškojau, — pataisiau jį. — Visą naktį bandžiau rasti Gretą Servis.

— O kodėl manęs apie ją neklausi?

— O tu ją pažįsti?

Barmenas gūžtelėjo pečiais.

— Ji čia apsilankydavo. Tikriausiai gyveno kažkur netoliese. Ar jai kas nutiko?

— Kol kas nežinau. Jos ieško brolis.

— Tas, kuris kalėjime sėdi? Bet ar ne tu jį į belangę įgrūdai, ką?

— Panašiai, — sutikau. — O dabar jis manęs paprašė surasti seserį.

— Jau seniai jos nemačiau. Regis, Greta Servis iš čia išvažiavo, bet keletą kartų dar buvo pas mane užėjusi. Su kažkokiu pravažiuojančiu kalakutu. Būtum matęs jo skrybėlę! Mergiotė laikėsi į jį įsikibusi. Šlamančių vyrukas turėjo kaip šieno ir nešykštėjo. Tiesa, paskui ji ėmė dalytis gėrimu bei pinigais su savo senais bičiuliais, ir tas kalakutas pasiuntė ją velniop.

— Tu jį pažįsti?

Pasiėmęs skudurą barmenas ėmė kruopščiai trinti baro viršų.

— Kad jų neįmanoma atskirti. Panašūs vienas į kitą kaip tos

pačios ankšties žirniai. Dauguma jų dabar tupi už grotų. Aš apskritai stengiuosi nieko nepastebėti. Geriau nuo tos publikos laikytis atokiau.

— Su kuo dar ją matei?

— Kelis kartus buvo atėjusi su vietiniais vaikinais. Tai įprastas dalykas. Jie pasėdėdavo, išgerdavo... Apskritai man į akį krito tik tas tipas su skrybėle.

Paėmęs tuščią mano stiklą, barmenas suplakė naują kokteilį. Aš pakramsnojau šiaudelį, o barmenas, pritariamai linktelėjęs, tęsė:

— Beje, aš kai ką prisiminiau. Kartą, uždaręs barą, nusprendžiau nueiti pas Liu Miči. Ten sutikau Gretą kažkokio užsieniečio ir išvaizdžios mergiotės kompanijoje. Vaikinas buvo panašus į užsienietį.

— Kuria prasme?

— Na, toks tamsiaodis, juodaplaukis... Gal indas ar kažkas panašaus. Jie gėrė, juokėsi ir be paliovos plepėjo. Ta mergiotė, sėdėjusi šalia Gretos, buvo tikras saldainiukas. Lėlytė! Ir drabužiai aukščiausios klasės. Tikriausiai turistė. Dauguma čia mėgsta pasirodyti išsipustę.

— O kada tai buvo?

Suraukęs antakius, barmenas kelias sekundes pamąstė.

— Gana seniai, net neprisimenu kada. Daugiau Gretos nemačiau. Turbūt kur nors išvažiavo.

Ištuštinęs bokalą numečiau ant stalo kelis dolerius ir atsistojau.

— Ką gi, man jau laikas, — tariau. — Smagu buvo paplepėti.

— Užeik dažniau. Bet kuriuo metu. Kartais čia būna visai smagu.

— Puiku, — nusišypsojau aš.

Gatvės buvo prikimštos žmonių. Regis, jie atgydavo tiktai sutemus ir tik tam, kad nueitų į kokį barą arba restoraną, užsisakytų kavos ar alaus ir be galo, be krašto gvildentų vien tik jiems suprantamas temas. Keliu lėtai riedėjo du patruliniai automobiliai. Neapšviestose vietose policininkai atidžiai stebėjo praeivių veidus, tarsi laukdami įvyksiant kokį nemalonumą. Beje, praeiviai nekreipė jokio dėmesio į policininkus.

Pasiekęs 7-ąją aveniu aš pasukau į dešinę, perėjau du kvartalus ir nužingsniavau prie taksi sustojimo aikštelės. Staiga pamačiau Kleo. Ji sėdėjo gatvės kampe įsikūrusiame bare. Pastūmęs duris įėjau ir atsisėdau greta merginos.

— Sveikas, paslaptingas nepažįstamasis, — atplėšusi akis nuo laikraščio tarė ji.

— Jūs ką, nugara mane pajutote?

— Ne, žvilgsniu iš šono. Jei neužmiršote, aš dailininkė.

Sulanksčiusi laikraštį, Kleo atsainiai bloškė jį į šoną. Paskui, pažvelgusi į mane, nusišypsojo.

— Nusprendėte paklaidžioti naktinėmis gatvėmis?

— Taip. Čia daug kas pasikeitė.

— Pasaulyje viskas keičiasi. Ar apie Gretą ką nors sužinojote?

— Kol kas nieko. Ji mažai paliko pėdsakų, — pakvietęs barmeną, aš užsakiau "Keturias rožes" ir bokalą imbierinio alaus. — Beje, kur ji dirbo?

— Į Gretą kreipdavosi daugybė agentūrų. Ji beveik visada sutikdavo ir neblogai uždirbdavo. Dažniausiai dirbdavo modeliu drabužių parduotuvėse. Prisimenu, kartą pasiunčiau ją pas Dalsi...

— Kaip jūs pasakėte?

— Dalsi Makiles, mano darbdavė. Prektono firmos žurnalo redaktorė. Pinigai, aukštuomenė, pasaulio aukštosios mados naujienos. Tai specialus žurnalas toms, kurios perka šimtus dolerių kainuojančias sukneles. Greta su ja pasikalbėjo, bet viskas tuo ir baigėsi. Mat Gretos išvaizda pernelyg įprasta, žemiška, jei taip galima pasakyti. O Prektono firma mėgsta perkarusias, plokščiakrūtes, ilgakojes pempes. Greta jų būry atrodytų lyg apetitiška vištaitė.

— O kiek tos "pempės" uždirba? — paklausiau.

— Sudarančios pirmąjį dvidešimtuką uždirba po penkiasdešimt gabalų per metus. Likusios gauna vieną ar du šimtus per mėnesį. Bet tai trunka vos keletą metų, kol veidukas dar šviežias ir skaistus. Vienintelė tų vargšelių viltis — pačiupti turtingą diedą.

— O jūs neieškote turtingo?

Smagiai nusikvatojusi Kleo atsakė:

— Mano gyvenimas — mano pačios rankose. O ištekėjusi aš buvau dukart. Ir abu kartus nesėkmingai. Dabar renkuosi pati ir tik tuos, kurie man patinka.

— Ateis laikas ir jūs apsigalvosite, — užtikrinau aš.

— Galbūt. Dėl tokio, kaip jūs, gal ir apsigalvočiau! — pasilenkusi ji įžnybo man į ranką. — Įsidėmėkite, aš priklausau agresyvių moterų tipui!

Truktelėjęs alaus aš paklausiau:

— Kaip manote, ar Greta galėjo išvažiuoti su kokiu nors vyru?

Suraičiusi niekinamą grimasą, Kleo papurtė galvą.

— Greta kvaršino sau galvą gerokai rimtesniais dalykais. Ji galvojo apie pinigus, o ne apie vyrus. Aš jau sakiau, — pakėlusi savo stiklą Kleo žvilgtelėjo į mane. — Jūs pasiryžęs žūtbūt ją surasti, ar ne?

— Pasistengsiu, bet nesu tikras, ar pasiseks. Greta puikiai užtrynė savo pėdsakus.

— Šis miestas pasižymi viena įdomia ypatybe, — susimąsčiusi pratarė Kleo. — Anksčiau ar vėliau, tačiau būtinai sutiksi labai seniai matytą pažįstamąjį. Gal kas nors iš vietinių ir matė Gretą? Jeigu jums tai tikrai svarbu, mes galėtume drauge apeiti keletą vietų ir su kai kuo pasišnekėti.

— Šiandien jau išgėriau savo normą, — atkirtau.

Vienu mauku išsausinusi bokalą, Kleo nuslydo nuo taburetės, sučežindama nailoninę suknelę. Įbedusi į mane akis, ji vylingai nusišypsojo ir pagrasė pirštu.

— Beje, Gretos skonis buvo savotiškas. Labiausiai jai patiko kuoktelėję intelektualai.

— Gerai, veskite, — atsidusau.

Turbūt jei čia staiga pasirodytų vaiduoklis, į jį niekas nė dėmesio neatkreiptų. Šioje kompanijoje buvo nepriimta pristatyti naujai atvykusiųjų. Ore plaukiojo tiršti tabako dūmai, pro kuriuos prasimušė ir lengvas saldokas uždraustos "žolytės" aromatas. Dauguma lankytojų irgi plaukiojo nerealiame svajų pasaulyje. Kurį laiką mes su Kleo tylėdami slampinėjome tarp tų žmonių, paskui mano palydovė pasilenkusi sukuždėjo į ausį:

— Čia kasdien susirenka "žolės" mėgėjai. Greta dažnokai čia ateidavo. Dauguma tų vaikinų turėtų ją pažinoti. Paklausinėkite jų. Gal jums pasiseks. Jei nebegalėsite su kuo nors bendrauti, duokite man ženklą, aš jus išgelbėsiu.

Kambaryje būriavosi apie dvidešimt žmonių. Daugelis, gulėdami ant grindų, klausėsi graudaus dviejų gitarų stūgavimo. Jas virkdę vaikinai sėdėjo ant palangės. Trumpaplaukė mergina aptemptais džinsais dainavo apie nelaimingą gyvenimą. Jos akys buvo užmerktos, kumščiai sugniaužti, o poza reiškė kartu ir liūdesį, ir protestą. Dukart apėjęs visą kompaniją, pagaliau nusprendžiau prisidėti prie dviejų vaikinų virtuvėje. Jie sėdėjo prie improvizuoto baro ir vaišinosi alkoholiu. Už krūvos butelių įžiūrėjau didžiulį prikaistuvį iki pusės pripildytą monetų, tarp kurių mėtėsi keli vieniši dešimties dolerių banknotai. Ištraukęs iš kišenės penkinę, numečiau į prikaistuvį.

Barzdotas vaikinas išsišiepė:

— Tik pažiūrėkite, tarp mūsų atsirado bankininkas.

Jis kilstelėjo savo bokalą, sveikindamas mane.

— Sėskitės, bičiuli. Čia mes nedažnai išvystame tokios vertės banknotus.

Aš prisipildžiau savo bokalą.

— Puikus vakarėlis.

— Mėšlas, — niekinamai numojo tas, kuris buvo su barzda. — Būdavo smagu, kai čia ateidavo viena katytė, meistriškai šokdavusi pilvo šokį. Ar mėgsti tokius dalykėlius?

— Ne.

— Taip ir maniau. Tu — ne iš tokių.

— Užtat aš mintinai moku pirmąsias dešimt eilučių iš "Ganio Dino", — tariau.

Nusikvatojęs barzdyla prilipo prie alaus butelio.

— Aš turbūt senstu, bičiuli. Tokius, kaip tu, lengva suprasti. Štai man jau greitai sueis trisdešimt ketveri, o aš vis dar maskatuoju koledže. Tiesa, jaunų bendrakursių kompanijoje man nebejauku. Net pradedu manyti, jog tėtušis buvo teisus, įkalbinėdamas mane dirbti jo kontoroje. Tačiau tik pradėjus mąstyti apie tokį darbą, entuziazmas išgaruoja, — patylėjęs jis mąsliai ištarė. — Gal pradžiai man nusiskusti barzdą?

— Gerai būtų ir nusikirpti, — patariau.

— Ir tada studentiška kepuraitė pasidarys man per didelė, — nusijuokė jis. — O kaip tu čia patekai, bičiuli?

— Kleo atvedė.

— A, ta bandelė putliu užpakaliuku. Apie ją pasakoja visokias įdomybes, bet tikriausiai tai tik fantazijos. Kiekvienas sveikas vyras norėtų su ja permiegoti. Ar jau pasigardžiavai tuo saldžiu kąsneliu?

— Ne.

— Na, na! Tai bent atsakymas! Kitas tavo vietoje būtų sumelavęs. Tikiuosi, bent ketini tai padaryti?

— Apie tai dar negalvojau.

— Klausyk, drauge, tavo požiūris į gyvenimą neteisingas. Taip gali tiesiog prašauti. Kleo nepakenčia abejingo elgesio. Beje, kur tu su ja susipažinai?

— Aš ieškojau Gretos Servis ir susidūriau su Kleo. Anksčiau Greta gyveno tame pačiame name.

— Greta? — barzdotasis nustebęs sužiuro į mane. — Juk ji seniai išvažiavo. Turėjai su ja reikalų?

— Niekada nesu jos matęs.

— Tikiu. Daugelis bandė prie Gretos prisigretinti, bet ją ne taip lengva įkalbėti. Vaikinai ligi šiol ją prisimena. Kartą Solas atsitiktinai sutiko ją mieste, bet mergelė išnešė kulnus net nepasisveikinusi. Nenori mat pažinti senų draugų!

— O kas tas Solas?

— Štai jis! — barzdyla parodė į vaikiną raudonai languotais marškiniais, kuris tupėjo prie durų, parėmęs rankomis smakrą. Jis klausėsi dviejų gitarų akompanuojamos dainos. — Palauk, tuoj jį atvesiu.

Mano pašnekovas, trumpai šnektelėjęs su Solu, atvedė jį pas mane. Solas Dekeris — taip jį vadino — vertėsi atsitiktiniais uždarbiais, kurdamas skelbimus ir karštas kriminalines žinutes madingiems moterų laikraščiams. Vieno tokio žurnalo redakcijoje jis ir susipažino su Greta, kuri ten uždarbiavo.

— Vienas Gretos draugas prašė manęs perduoti jai raštelį, — tariau aš. — Jis rado jai kažkokį darbelį.

Solas susiraukė:

— Manau, Gretai dabar nusispjaut į senus draugus ir į savo darbą. Aš sutikau ją išeinančią su kažkokiu tipu iš prabangaus baro. Puikavosi kailiais ir briliantais. Linktelėjusi man pasisveikino ir mikliai išnyko. Aš tik spėjau paklausti, ar girdėjo ji apie Eleną Peston. Greta kažkaip keistai pažvelgė į mane, tylėdama linktelėjo galvą ir sėdo į taksi.

— Eleną Peston? — perklausiau.

— Tai ta beprotė, kuri nusiskandino! Ji kartu su Greta filmavosi "Sinjore Fešize". Aš tada irgi ten uždarbiavau. Reikia pripažinti, tos mergytės turėjo pasisekimą. Manau, jos buvo artimos draugės. O dabar Greta visai neblogai įsitaisė.

— Taip? — sumurmėjau.

— Žinoma! Tas tipas, su kuriuo ji vaikščioja, labai panašus į Čarlį Čapliną. Žemutis, juodutis, siaurais ūseliais ir drėgnomis akimis. Jis kažkaip per daug skubėdamas įgrūdo ją į taksi.

— O kur galėčiau rasti Gretą? — paklausiau.

Solas išsišiepė.

— Niujorke. O kurgi dar?

— Gal kas nors pasakytų tiksliau?

— Vargu. Aš vienintelis, matęs ją pastaruoju metu. Mergiotė, matyt, gavo, ko troško. Ir mes jai neberūpime. Esu tikras, ji daugiau nebesiplūkia.

Dainininkai užtraukė naują dainą. Šįkart — apie prakeiktą karą. Išgėręs kokteilį aš nuėjau į kambarį. Kleo sėdėjo ant kušetės, apsupta gauruotų jauniklių. Gurkšnodami alų, jie bandė užmegzti su ja rimtą pokalbį. Nusprendžiau jiems padėti: priėjau ir šypsodamasis paėmiau Kleo už rankos. Kad neįžeisčiau jautrios geltonsnapių savimeilės, seno draugo tonu pareiškiau:

— Mums laikas eiti, brangioji.

Vienas spuoguotas nupiepėlis griebė man už alkūnės ir piktai sušnypštė:

— Nagi, dėdule, nesišakok!

Suspaudęs pirštais jo riešą aš grikštelėjau dantimis ir švelniu kaip surūdijęs gelžgalis balsu paklausiau:

— Jūs kažką sakėte?

— Ne, ne, viskas gerai! — paskubomis užtikrino jis.

Kleo sukikenusi kibo man į parankę, ir mes pasukome išėjimo link.

— Na, tu tiesiog genijus! — su pasigėrėjimu nutęsė ji. — Eime pas mane gerti kavos. Noriu tau kai ką parodyti.

Tik išėjusi lauk, Kleo pakibo man ant kaklo. Jos karštos lūpos įsisiurbė į manąsias taip stipriai, lyg norėdamos praryti visą. Švelniai paėmusi mano ranką prispaudė ją prie savo minkšto pilvo. Paskui ėmė traukti ją prie krūtinės. Mano pirštams palietus Kleo kūną, jis įsitempė ir rangydamasis prisispaudė prie manęs, degdamas atvira, nežabojama aistra. Aš atsargiai atsitraukiau ir suėmiau jos rankas. Kleo akys žiburiavo deginančiu geismu, drėgnos lūpos virpėjo. Apmetusi mane nuo galvos iki kojų įdėmiu žvilgsniu, ji paklausė:

— Tai nenori kavos?

Aš nutylėjau.

Liūdnai šypsodamasi Kleo pirštų galiukais perbraukė mano veidą.

— Tiek to, herojau, kitą kartą tikrai neišsisuksi.

— Neaušink veltui burnos, — nusišypsojau aš.

4 skyrius

Įėjęs į biurą nusivilkau šlapią apsiaustą, papurčiau jį ir numečiau ant kėdės atkaltės. Ant mano stalo garavo puodelis kavos — Veldos dėmesio ženklas. Nugėrus pusę puodelio, į kambarį įėjo Velda ir padėjo ant stalo išspausdintą pranešimą.

— Tai audringą naktelę praleidai? — įgėlė ji.

Mintyse nusikeikęs, aš ramiai atsakiau:

— Laiko veltui neleidau. Regis, užtikau Gretos Servis pėdsakus.

— Aš irgi.

— Tikrai? Nagi, greičiau pasakok.

— Ji buvo pasiskolinusi šešis šimtus dolerių. Ir atidavinėjo skolą dalimis, kiekvieną mėnesį po tam tikrą sumą. Paskui staiga sumokėjo visą likusią dalį iškart. Aš pasišnekėjau su viena

moterimi iš parduotuvės kredito skyriaus. Toje parduotuvėje Greta apsipirkdavo. Ta moteris pasakė, kad Greta vilkėjo gerokai brangesnę suknelę, nei parduodamos jos parduotuvėje. Tai kur buvai praėjusią naktį?

— Dirbau, — atsidusau.

Paskui trumpai išdėsčiau Veldai viską, ką sužinojau. Pabrėžiau tą faktą, kad Greta buvo artima Elenos Peston draugė. Žymėdama bloknote pastabas, Velda dalykiškai paklausė:

— Nori, kad tuo pasidomėčiau?

— Taip, pabandyk. Paklausinėk tos Peston pažįstamų. Tikriausiai jie prisimena savižudybę. Jei reikės ką nors patepti, duok kelis dolerius. Apsimesk reportere, norinčia išsiaiškinti kai kurias smulkmenas. Ir, prašau, būk atsargi.

— O kaip tu apskritai laikaisi? — Velda bakstelėjo alkūne man į šoną, vylingai sužibindama dantimis. — Gerai, gerai, aš tau nepriekaištauju. Bet galėjai persivilkti švarius marškinius. Ant tavo apykaklės — lūpų dažų žymė.

— Aš tik stengiausi gerai atlikti savo vaidmenį, — atsakiau.

— Žinoma! Kartais man norisi tave užmušti, — Velda įpylė man dar kavos. — Tai kokios tavo išvados?

— Atrodo, kažkas aiškėja. Gretą matė mieste. Apsikarsčiusią kailiais ir deimantais. Atrodo, ji susirado turtingą klientą.

— Tokią pat versiją girdėjau ir kredito skyriuje. Jūs su Patu galėtumėte peržiūrėti pareiškimus apie dingusius žmones.

— O kam? Tai beprasmiška. Jos niekas neieškos. Haris kreipėsi tiesiai į mane. Mums abiem teks gerokai pamiklinti kojas.

— Kaip manai, ar ją pažins pagal tą nuotrauką, kurią tau davė Gajus? Ta nuotrauka ne itin gera.

— Žinau, kur gauti puikią Gretos fotografiją!

Pasiėmusi kavos puodelį, Velda atsisėdo ant mano krėslo ranktūrio.

— Nori pasakyti, kad aš dirbsiu, o tu tuo metu ištvirkausi?

— O dėl ko aš priėmiau tave į darbą? — linksmai nustebau.

— Och, prisišauksi tu bėdą! — rūsčiai pažadėjo ji.

— Gerai, tai dar pamatysim. Ar Patas skambino?

— Ne. Bet skambino Gajus. Prašė tau pasakyti, kad atidėjo

savo kelionę. Nori sukurpti porą straipsnių apie Mičo Templo žmogžudystę. Paskambink jam.

— Gerai.

Baigęs gerti kavą, aš pasiėmiau apsiaustą.

— Grįšiu po pietų, brangioji.

— Maikai...

— Taip?

— Aš vis prisimenu tuos apatinius...

— Aš irgi, nesijaudink. Mičo Templo žmogžudystė — ne atsitiktinė. Patas būtinai ką nors išknis. O kai tik jis užtiks pėdsakus, aš apie tai sužinosiu.

Prektono kontora buvo įsikūrusi keturiasdešimties aukštų dangoraižio, neseniai pastatyto 6-ojoje aveniu, viršutiniuose aukštuose. Tai tikras komercijos dievo monumentas, surėstas iš stiklo ir betono. Viduje švaru kaip ligoninėje. Įėjęs į holą sustojau prie direktorių tarybos sąrašo ir susiradau Dalsi Makiles, atsakingąją madų skyriaus direktorę. Jos biuras — paskutiniame aukšte. Įėjau į moterų pilną liftą. Man paspaudus paskutinio aukšto mygtuką, jos persimetė supratingais žvilgsniais.

Patekau į tikrą moterų karalystę. Ant sienų kabėjo akvarelės, langus dengė skoningos užuolaidos, o visas grindis dengiantis storas blyškiai žalias kilimas sugėrė žingsnių garsą. Priimamojo sienas puošė aliejiniais dažais tapyti paveikslai, bet kažko čia vis dėlto trūko. Dvi užguitos vyriškos lyties būtybės, stypsančios priimamajame, panėšėjo į vargšes išgąsdintas pelytes, patekusias į namą, prigrūstą kačių. Jie vergiškai įsiteikiamai šypsojosi gražiosios lyties atstovėms, išdidžiai plaukiančioms pro šalį su įmantriausiomis labiau karūnas primenančiomis skrybėlėmis ant galvų. Rūpestingai atlikdamos savo niekingą darbelį, vyriškos lyties būtybės dėkingai priimdavo atsainius savo viršininkių linktelėjimus, nuolat kartodamos: "Dėkoju, dėkoju".

Vienas iš jų nužvelgė mane taip, lyg būčiau smulkus gatvės prekeivis, išdrįsęs prisiartinti prie grafų pilies vartų. Jis jau žiojosi klausti, ko man reikia, bet, pastebėjęs greitą priimamojo sekretorės žvilgsnį, tylėdamas nuėjo į šalį.

Sekretorė, rūsčios išvaizdos moteris griežtai apibrėžta burna ir valdingu veriančių akių žvilgsniu, labai panėšėjo į kilmingųjų mergaičių pensiono direktorę. Veido išraiška aiškiai leido suprasti, kad jos niekas nesuminkštins ir niekas nepapirks. Tikras sarginis šuo, pasodintas čia tam, kad aplotų, o ne sveikintų visus lankytojus. Ji vilkėjo pusiau kariško sukirpimo kostiumą, o balsas skambėjo šaltai ir priešiškai.

— Kuo galiu padėti? — įsakmiai paklausė.

Nustebau, išgirdęs šią frazę. Man atrodė, jog toji moteris tiesiog pasiteiraus, kurių velnių aš čia šlaistausi.

— Norėčiau pamatyti Dalsi Makiles.

— Jums paskirtas susitikimas?

— Ne.

— Tada tai neįmanoma.

Trumpas ir ryžtingas atsakymas. Kad man neliktų jokių abejonių, "sargybinė" iškart įsikniaubė į kažkokius popierius ant savo stalo.

Tačiau aš nepriklausiau tam mikimauzų klanui, kurio du atstovai sukiojosi priimamajame. Apėjęs stalą, aš pasilenkiau prie sekretorės ausies ir kai ką sušnabždėjau. Šios akys iššoko. Ji akimirksniu pabalo, paskui užsiliejo raudoniu, o iš gerklės išsiveržė gilus užspaustas nei tai riksmas, nei tai cypimas.

— Na! — griežtai pareikalavau.

Krestelėjusi galvą, moteris aplaižė perdžiūvusias lūpas. Paskui staigiai pašoko ir skubiai dingo už durų, ant kurių kabojo lentelė "Pašaliniams įeiti draudžiama".

Po minutės ji grįžo ir nuolankiai ranka prilaikydama duris leido man įeiti į kabinetą. Kai nusišypsojau jai tiesiai į veidą, baimingai atšlijo ir mikliai užtrenkė paskui save duris.

Moteris, sėdėjusi ant kušetės, nepanėšėjo į mano vaizduotės sukurtąją. Daili keturiasdešimtmetė, žydinti brandžiu grožiu, kurį suteikia tik amžius, jei, aišku, gamta susilieja su mados reikalavimais ir sugebėjimu prisižiūrėti. Sidabrinio atspalvio plaukai minkštomis bangomis rėmino švelniai įdegusį veidą, išryškindami jausmingą burną ir putlias lūpas, kuriose žaidė mandagi šypsena.

Atidėjusi ant kavos staliuko kažkokius prospektus, moteris gracingai pakilo nuo kušetės. Aš žavėdamasis stebėjau, kaip sko-

ningai ir dailiai juoda suknelė aptempia jos liekną figūrą, aukštą krūtinę ir stamantrius klubus. Bet labiausiai mane pakerėjo akys. Didžiulės, žalios — lyg du kibirkščiuojantys smaragdai.

— Mis Makiles? — mandagiai paklausiau aš.

Nušvitusi baltadante šypsena, ji ištiesė man ranką.

— Ką jūs pasakėte mis Tabor? Niekada nemačiau jos tokios išsigandusios.

— Nenorėčiau to pakartoti.

— Ji net nežino jūsų pavardės.

Aš atsargiai paspaudžiau tvirtą sausą delną.

— Maikas Hameris, privatus detektyvas.

— Nejaugi? — nusijuokė ji. — Tai kažkas nauja. Regis, dabar aš suprantu, kodėl mis Tabor taip išsigando. Man jūsų vardas atrodo pažįstamas. Ar negalėjau girdėti jo anksčiau?

— Visai įmanoma.

Vėl atsisėdusi ant kušetės, ji ištiesė man cigarečių pakelį. Aš atsisėdau ant kėdės, ir mes su mis Makiles prisidegėme jos inkrustuotu žiebtuvėliu.

— Prisipažinsiu, jūs sužadinote mano smalsumą, misteri Hameri. Sakykite, ką dabar tiriate?

Išpūtęs dūmų debesį, aš ištraukiau iš kišenės nuotrauką.

— Taip, nieko įdomaus. Ieškau tokios mergaitės. Tai Greta Servis, ji dirbo manekene.

Paėmusi nuotrauką, mis Makiles atidžiai ją apžiūrėjo.

— Manote, kad turiu ją pažinti?

— Galbūt. Patarta Kleo, ji kreipėsi į jūsų agentūrą.

— Kleo? — pagyvėjo mis Makiles. — Aš pažįstu Kleo. Ji — viena iš geriausių mūsų bendradarbių.

— Kaip manote, ar pas jus gali būti Servis fotografijų?

— Manau, taip, — mis Makiles paėmė telefono ragelį. — Marta, pažiūrėkite, ar nėra mūsų kartotekoje Gretos Servis nuotraukų? Tai pozuotoja. Jei rasite, atneškite man.

Padėjusi ragelį, ji pažvelgė į mane.

— Ar ta mergina dirbo mūsų agentūroje?

— Suprantate, e-e... Man regis, Greta ne visai tiko tam darbui. Juk visos jūsų manekenės — aukščiausios klasės.

— Laimė, mus domina moteriškosios žmonijos pusės nuo-

monė, — nusišypsojo mis Makiles. — Jūs, vyrai, žiūrite į moterį kaip į lengvabūdišką nuotykį...

Aš pažvelgiau į ją, ir mano lūpas ištempė nevalinga šypsena. Atlošusi galvą mis Makiles išsiliejo skambiu juoku. Jos akys sužiburiavo.

— Ačiū Dievui, aš irgi ne aukštos klasės. Ir visai nenorėčiau marinti savęs badu!

— Vargu ar badavimas ką nors pakeistų, — tariau aš. — Viską lemia prigimtis.

— Šiame kambaryje retai gali išgirsti tokius žodžius, — moters akyse sužibo vylingas iššūkis. — Atrodo, jūs geras šios srities specialistas.

— Kol kas nusiskundimų nesulaukiau, — kukliai atsakiau.

Mūsų pokalbį sutrukdė beldimas į duris. Į kambarį įėjo aukšta liesa mergina. Rankose laikė aplanką. Perdavusi jį mis Makiles, ištįsėlė iškart išėjo, mestelėjusi į mane atsargų žvilgsnį.

— Iš visko sprendžiant, priimamajame jūs palikote neišdildomą įspūdį, — pastebėjo mis Makiles, atversdama aplanką.

Pervertusi jį Dalsi ištiesė man.

Viduje aš radau mašinėle išspausdintą tekstą su smulkiai aprašytais Gretos Servis išoriniais duomenimis. Jos namų adresas — Grinvič Vilidže. Dar ten buvo kelios siuvimo pramonės skelbimų iškarpos ir keletas įvairiais kostiumais vilkinčios Gretos fotografijų. Jos veidą slėpė arba aukšta pakelta apykaklė, arba plačiakraštė skrybėlė.

Tikrai, nė viena suknelė Gretai netiko taip, kaip būtų tikęs bikinis. Pernelyg moteriškas buvo jos kūnas, o juslingumo veide negalėjo paslėpti jokie triukai. Juodi kaip derva plaukai išdavė pietietišką merginos temperamentą. Kad ir kokiais drabužiais ji pozuotų, vis tiek žiūrėdamas į nuotraukas jautei, kad Greta mieliau vaikščiotų visai nuoga.

— Manau, jūs irgi pastebėjote? — paklausė mis Makiles.

— Graži mergina, — atsakiau.

— Aš ne apie tai. Ta mergaitė tiesiog netinka mūsų agentūrai.

Išsirinkęs labiausiai pavykusią nuotrauką, aš paklausiau:

— Ar galiu ją pasiimti?

— Žinoma. Tikiuosi, ji padės jums. Negatyvai vis tiek lieka

mums. Kartais mes gauname labai specifinių užsakymų, nors taip būna retai.

Aš įsidėjau nuotrauką į kišenę.

— Sakykite, gal kuris iš jūsų darbuotojų žino ką nors apie Gretą?

— Vargu. Ji kreipėsi į mus prieš keletą mėnesių. Pas mus kasdien ateina naujų mergaičių. Galiausiai pradedame jų nebeskirti. Deja, mūsų verslas nuasmenina žmones. Prisimenu, kaip gavau Kleo raštelį dėl Gretos. Tą raštelį perdaviau kažkam iš personalo. Kleo gana dažnai rekomenduoja mums merginas. Kai kurias mes įdarbiname. Kleo turi puikią nuojautą, tačiau tąkart ji suklydo. Man atrodo, ji bandė trokštamą paversti tikru. Gretos Servis fotografijos labiau tiktų vyriškiems žurnalams.

— O kiek jie moka?

Gūžtelėjusi pečiais, Dalsi pagalvojo ir tarė:

— Mažiau nei mes. Mūsų merginos gauna didelius honorarus. Kai kurios įsitaiso Holivude.

Aš atsistojau.

— Ačiū, mis Makiles. Atleiskite, kad jus sugaišinau.

— Malonu buvo su jumis pasikalbėti, — jos akyse sublykčiojo valiūkiškos kibirkštėlės. — Šiandien sėkmingas rytas... — ji vos suraukė nosytę. — Gal pranešite man, kai surasite tą mergaitę?

— Būtinai.

— Jums tai gal atrodo juokinga, bet aš motiniškai rūpinuosi šiomis merginomis. Jų darbas toks sunkus!

Mis Makiles ištiesė man ranką. Regis, aš per daug stipriai spustelėjau jos delną, bet mis Makiles nė nemirktelėjo. Jos paspaudimas buvo tvirtas ir malonus.

— Tikrai jums pranešiu, kai surasiu Gretą, — pakartojau aš.

— Iš anksto jums dėkoju. Prašau, nepamirškite.

Išvydusi mane, priimamojo "sargybinė" instinktyviai atšlijo, o kai praeidamas pro šalį mečiau į ją žvilgsnį, veidą išpylė raudonis. Kitą akimirką moteris piktai prunkštelėjo ir apsimetė, kad manęs nepastebėjo. Kiti tarnautojai palydėjo mane nustebusiais žvilgsniais.

Paspaudęs lifto iškvietimo mygtuką, aš ėmiau laukti, už už-

darų durų klausydamasis oro švilpesio šachtoje. Pagaliau švilpesys nutilo, ir durys lėtai atsivėrė. Iš kabinos išėjo išvaizdus vyriškis, nešinas lagaminėliu, kokius paprastai nešioja diplomatai. Abejingai nužvelgęs mano veidą, lankytojas pasuko į priimamąjį. Įėjęs į liftą, aš spustelėjau mygtuką "holas". Liftas pristatė mane apačion kartu su keliais tarnautojais ir pozuotojomis. Atsidūręs gatvėje, aš giliai įkvėpiau parfumerijos aromatu persmelkto oro.

Per pastaruosius dešimt metų 6-oji aveniu prarado savo individualumą. Dabar ji virto tipiška verslo imperijos dalimi. Kai užėjau į "Žydrosios rožės" restoraną, kur turėjau susitikti su Gajumi Gardneriu, priešpiečių laikas jau buvo pasibaigęs.

Mes pasirinkome staliuką kampe, prie pat baro. Aš atsisėdau veidu į salę, o Gajus — priešais mane. Jis įniko traukti iš kišenių kažkokius popierius ir dėlioti juos ant stalo. Gajus muistėsi ant kėdės, kol galiausiai neiškentė:

— Maikai, į kokį mėšlą tu šįkart įklimpai?

— Nereikia taip jaudintis, drauguži, — nusišypsojau. — Pabandyk pats įspėti.

— Gerai, pabandysiu, — Gajus sujudo, įsitaisydamas patogiau, paskui nusmaukė ant kaktos akinius. — Iš pradžių tu radai Maksinos Delani lavoną, paskui susitikai su Miču Templu, po to jį kažkas nudėjo, o vėliau su Patu buvai jo namuose. Žiniasklaidos ten kažkodėl neleido.

— Palauk, Gajau, ne taip greitai.

— Bet tai tiesa! Mūsų reporteris matė, kaip tu išsėlinai pro užpakalines duris. O štai dabar tu ieškai Gretos Servis. Maikai, ką tu sumanei? Man regis, visai kuoktelėjai!

— Gajau, nusiramink...

— Nepertrauk manęs! — įširdo jis. — Man teko atidėti kelionę į Majamį. Mičą Templą nugalabijo, o jis buvo mūsiškis! Ir tu vis dar žaidi su manimi slėpynių! Kada visa tai baigsis?

— Jei tu bent minutę užsičiaupsi, aš pabandysiu paaiškinti.

— Klausyk, Maikai, kuo tu mane laikai? Prisimink, kiek mums kartu teko išgyventi!

— Gerai, pastatyk ausis. Bet įsidėk į galvą, aš išsakau tik spėliones...

Aš trumpai išdėsčiau viską, ką žinojau. Gajus karštligiškai kažką užsirašinėjo popieriaus skiautėje.

Baigęs paklausiau:

— Na, ir ką apie tai manai?

— Vadinasi, taip. Haris Servisas tvirtina, kad jo sesuo pažinojo abi merginas: ir Eleną Peston, ir Maksiną Delani. Tu išsiaiškinai, kad Greta kažkaip susijusi su Peston. Turint omenyje, kuo jos abi vertėsi, tai nenuostabu. Jos netgi privalo turėti aibę bendrų pažįstamų. Daugybė merginų ieško darbo ir susitinka įvairiose reklamos agentūrose. Tu sužinojai, kad Greta gyvena kažkur mieste. Išskyrus jos brolį, niekas jos neieško. Jis ieško tik todėl, kad sužinojo apie tų dviejų merginų mirtį. Štai, regis, ir viskas.

— Greta dingo, — priminiau jam.

— Visai ne, — paprieštaravo Gajus. — Mes tiesiog nežinome, kur ji šiuo metu. Negi tai ką nors nustebintų mūsų mieste? Kažkoks vyrukas apkarstė ją kailiais, apkabinėjo brangiais niekučiais, ir ji iškart užmiršo senus draugus. Kas čia tokio? Įprastas reiškinys.

— Taip tai taip, — sumurmėjau, — bet žinai, mane kamuoja negera nuojauta...

— Ramiau, bičiuli! — sustabdė mane Gajus. — Man labai nepatinka toks tavo žvilgsnis. Dabar aš beveik įsitikinęs, jog tu visa galva nersi į šią pamazgų duobę!

— Galbūt... Ar apie Templą sužinojai ką nors nauja?

Nuleidęs akinius ant nosies galo, Galus dėbtelėjo į mane pro stiklų viršų.

— Aš visada sakiau, kad reporterių geriau nepykdyti. Templo žmogžudystė išjudino širšių lizdą. O tu juk žinai, kiek turime informacijos šaltinių. Mes tam tikra prasme irgi "mentai". "Naujienos" visada siunčia savo vaikinus į visus karščiausius taškus. Kiti leidiniai elgiasi lygiai taip pat. Todėl mes gauname tokios informacijos, apie kurią net policininkai nenutuokia.

— Pavyzdžiui?

— Mičas buvo patyręs reporteris ir kruopščiai viską užrašinėjo. Bobis Deilas, redakcijoje apžiūrinėdamas asmeninius Mičo daiktus, rado ir jo dienoraštį. Vienintelis dalykas, kurį ištyrė

Mičas, — ryšys tarp Delani ir Peston. Jis prirašė ištisą puslapį versijų šia tema. Ten užsirašė ir Pato Čamberso prašymą, kurį šis perdavė per tave. Prisimeni? Patas prašė, kad Mičas kol kas netirtų šios bylos.

— Patas niekuo nekaltas.

— Niekas jo nekaltina. Bet Mičas nepaklausė patarimo. Jis apėjo daugybę parduotuvių, parduodančių panašius į aukų apatinius drabužius. Jis iššvaistė tris šimtus dolerių, pirkinėdamas visokius niekus tose parduotuvėse. Mičo nužudymo dieną į jo biurą ėmė plaukti pašto paketai.

— Na ir kas?

— Mičas tikrai kažką aptiko! Dėl to jį ir nužudė! Mirties dieną jis buvo smarkiai susijaudinęs ir visą valandą prasėdėjo informacijos biure, vartydamas fotografijas. Registracijos žurnale jokio įrašo nėra, vadinasi, jis nieko su savimi nepasiėmė. Informacijos biuro tarnautojas net nežino, kuriame skyriuje Mičas dirbo.

— Ar pats Mičas paliko kokius įrašus?

— Jis buvo arba pernelyg susijaudinęs, arba nespėjo nieko užrašyti.

— Taip, keista. Į Mičą tai nepanašu.

— Taip ir yra! Deilas tvirtina, jog kažkokius užrašus Mičas nuolat nešiojosi su savim.

— Bet jo bute nieko nerado.

— Ir kokią galime padaryti išvadą? Juk Mičas ne veltui iš paskutiniųjų jėgų šliaužė prie savo švarko. Jam pavyko išgriebti iš kišenės tik nosinę. O gal jis bandė išgelbėti užrašus? Visai įmanoma, kad žudikas juos pačiupo ir pasislėpė.

— Bet juk žmogžudystės užsakovai turėjo pagalvoti apie tai, jog gali būti tų užrašų kopijos.

— Gal ir pagalvojo. Bet jie turėjo tik tą vienintelį šansą, kuriuo ir pasinaudojo. Ir neprašovė pro šalį... Beje, anksčiau ar vėliau, kas nors vis tiek išplauks į viešumą. Mičo pėdomis dabar seka ir policininkai, ir reporteriai. Mes jau išsiaiškinome, kad Mičas Templas keturis kartus skambino politiniam apžvalgininkui Normanui Harisonui. Normano nebuvo namuose, ir Mičas prašė, kad pasirodęs šis iškart paskambintų jam. Mičas mirė taip

ir nepasikalbėjęs su Normanu. Jie susitikdavo labai retai, tad šie skambučiai tikrai keisti.

Pamatęs, kad rengiuosi kalbėti, Gajus mane sustabdė:

— Palauk, aš dar nebaigiau. Tą dieną, kai Mičas knaisiojosi informaciniame biure, jis per pasiuntinį pasiuntė raštelį tokiam Mileriui, dirbančiam inžinieriumi "Perikl Kemiklz" kompanijoje. Jei tiksliau, jis dirba egiptiečių filiale. Kaire. Mes išsiaiškinome, kad Mičas norėjo susitikti su Mileriu dėl kažkokio svarbaus reikalo. Bet inžinierius rengėsi vykti į Egiptą ir nebeturėjo laiko pasimatyti. Tas Mileris dievagojasi, kad nenutuokia, kam Mičui jo prireikė. Kažkada jie drauge tarnavo armijoje, paskui atsitiktinai susitiko, ir Mičas sukurpė recenzijas porai Milerio knygų, kuriose šis aprašė savo patirtį Artimuosiuose Rytuose. Žodžiu, jų tarpusavio santykiai buvo visai paprasti.

— O kokios tai knygos?

— Aš jas peržiūrėjau. Radau bibliotekoje. Viena nuotykių, kita — techninio pobūdžio. Jos neturėjo paklausos. Nė vienoje jų neradau nieko, kas galėtų nušviesti šią bylą.

— O kada Mileris jas parašė?

— Maždaug prieš dešimtį metų.

— Ir paskui nieko daugiau nerašė?

— Bent jau nieko neišspausdino. O ką?

— Gal rengėsi dar ką nors rašyti?

— Galbūt. O kodėl klausi?

— Gali būti, jog dabar jis — žymus savo srities specialistas, — sumurmėjau.

— Kur tu suki, Maikai?

— Kol kas ir pats nežinau. Ar Patas visa tai žino?

— Aišku. Mes juk bendradarbiaujame su policija.

Aš nusišaipiau.

— Na, kaipgi, žinoma, bendradarbiaujate su policija. Bet tik tada, kai patys suviršKinate gautąją informaciją.

— Na, toks mūsų darbas, — visai neįsižeidęs linktelėjo Gajus. — Be to, mes žinome įstatymą apie įkalčių pateikimą.

— O ką galima laikyti įkalčiu, jūs, aišku, nusprendžiate patys, ar ne?

Gajaus lūpos pajuokiamai virptelėjo.

— Tu puikiai viską supranti, Maikai. Beje, ko ketini imtis?

— Ieškoti Gretos Servis, — atsakiau.

— Manai, tas kelias teisingas?

— Kito paprasčiausiai nematau.

— O jei tas kelias nuves iki Mičo žmogžudystės?

— Mičas buvo mano bičiulis, Gajau, — liūdnai atsidusau.

— Taip, mums reikia apgalvoti visas versijas. Ir tavo keliu, be tavęs, daugiau nėra kam eiti. Tikiuosi, tau pasiseks.

Ištraukęs iš kišenės Gretos Servis fotografiją, ištiesiau ją Gajui.

— Manau, tu su savo vaikinais man padėsi. Paprašyk jų padauginti šią nuotrauką ir visur išsiuntinėti. Gal kas nors ją pažins. Man regis, Greta turėtų sukiotis Manheteno rajone. Beje, originalą būtinai atsiųsk į mano biurą. Privalau grąžinti šią nuotrauką mis Makiles. Puikus pretekstas dar kartelį pamatyti tą lėlytę.

Linktelėjęs Gajus išsišiepė:

— Negi tikiesi ją suvilioti, Maikai? Ji priklauso aukštuomenei, o tu ten svetimas. Jei užsitempsi ant savęs smokingą, tai kur paslėpsi savo prakeiktą patranką? Pasvarstyk apie tai, drauguži!

Patas sėdėjo už stalo savo kabinete. Jo plaukai styrojo į visas puses, po akimis juodavo tamsūs ratilai. Iš visko sprendžiant, Patas praleido bemiegę naktį. Linktelėjęs į mano pasisveikinimą, jis parodė man kėdę, atsakė į du telefono skambučius, smarkiai patrynė pavargusį veidą ir sunkiai atsiduseęs pareiškė:

— Ir kurių velnių aš tuo užsiimu, ką?

— Tave kas nors spaudžia? — pasmalsavau.

— Tu gal tyčiojies? Juk žinai, kad rinkimai ant nosies. Visi tiesiog kuoktelėję dėl tos Templo žmogžudystės!

Patas mostelėjo ranka.

— Beveik nieko. Užtat tapau moteriško apatinio trikotažo specialistu. Mes jau patikrinome visas parduotuves. Pardavėjos prisimena, kad pardavė tokius apatinius, bet neprisimena kam. Mičas joms aiškino, kad nori savo draugei surasti tokį pat liemenuką, kokį jo draugas nupirko savo žmonai. Jis bandė išsiaiš-

kinti, kas pirko juodus ir žalius drabužėlius. Bet šios spalvos tokios populiarios, kad pardavėjos nieko nepajėgė prisiminti. Dabar visi Mičo skudurai pas mus.

— O kodėl Mičas prisipirko tiek šlamšto?

— Neturiu supratimo. Galbūt jis stengėsi pamaloninti pardavėjas. Eime, pats pamatysi...

Mes atsistojome ir nuėjome į gretimą kambarį. Ant grindų, ant stalo, ant kėdžių stūksojo kalnai tuščių kartoninių dėžučių, o ilgas stalas palei sieną buvo užverstas permatomais moteriškais daikčiukais.

Priėjęs prie stalo ėmiau kraustyti visą tą gerą, atidžiai apžiūrinėdamas etiketes. Brangios erotiškos liemenėlės ir kelnaitės aiškiai skirtos ne kuklioms namų šeimininkėms. Pusė jų buvo rausvos, raudonos, žalios spalvos, kita pusė — juodos.

— Ar nustatyta, kokius baltinius jis pirko paskiausiai? — paklausiau.

— Ant keturių pakuočių pažymėta Templo mirties data. Viskas buvo nupirkta iš ryto. Tikslesnio laiko nepavyko nustatyti. Tą dieną parduotuvės pardavė tūkstančius tokių komplektų įvairioms moterims ir vyrams. Mūsų vaikinai numynė kojas, bandydami ką nors išsiaiškinti, bet nieko nepešė. Viešpatie, kaip man visa tai įkyrėjo! Ir kodėl viskas taip painu?

— Aš džiaugčiausi galėdamas tau padėti.

— O-o, tik ne tai! — sudejavo Patas. — Aš iki šiol krūpčioju vien pagalvojęs, kad būtent tu radai tos moters — Delani — kūną.

— Ar sužinojai ką nors apie ją?

— Kol kas žinome tik tiek, kad nei jos, nei Peston neatpažino nė viena moteriško trikotažo parduotuvių pardavėja. Beje, kai ką pavyko sužinoti. Maždaug prieš mėnesį Vaisas atidarė kontorėlę, kurioje prekiavo pornografiniais atvirukais ir į juos panašiais filmais. Toji Delani neblogai ten atrodo. Ją atpažino vienas mūsiškis. Tų filmų pardavėjai neturi žalio supratimo, kas susuko šias juostas. Bet vieno kadro galiniame plane mes užfiksavome langą. Pro tą langą matyti kažkokie pastatai. Žodžiu, mes radome viešbutį, kuriame buvo filmuojama ši pornografija. Apklausę viešbučio personalą sudarėme žodinius vaikinų, gyvenu-

sių tame numeryje, portretus ir dabar stebime viešbutį. O gal užklys kuris nors iš tos šutvės?

— Hm, neblogai. Nors kiek pajudėjote.

— Taip, bet daugiau nieko neturime. Tokiuose filmuose besifilmuojančių merginų pavardės paprastai būna išgalvotos. Kol kas tos Delani kūną laikome šaldytuve. Oregone gyvena kažkoks tolimas jos giminaitis, bet jis nė girdėti nenori apie šią bylą. Žodžiu, mes trypčiojame vietoje.

— O ką sužinojote apie Peston?

— Nieko. Žinau tiek pat, kiek ir tu.

— Negi net nebandėte nustatyti, kokiais nuodais ją nunuodijo?

Patas nusišiepė.

— Labai jau tu nuovokus, Maikai, — burbtelėjo jis. — Aišku, mes bandėme nustatyti. Užklausėme Vašingtoną, bet, tiesą sakant, aš sėkmės nesitikiu. Mūsų medicinos ekspertas informavo kolegas, turinčius tokį patį hobį. Jis viliasi, kad kuris nors jų sugebės mums padėti. Gal ir pavyks išsiaiškinti, iš kur tas šlamštas.

— Ši byla smarkiai atsiduoda seksu, — tariau aš.

— Gali būti, — atsiduso Patas. — Kils baisiausias skandalas, jeigu ta istorija pateks į laikraščius. Jie tikrai sugebės ją išpūsti!

— Tiesa, — pritariau Patui.

— Tikiuosi, tu palaikai kontaktą su laikraštininkais? Ar viskas gerai?

— Taip.

— Tada nesuprantu, ko čia atsibeldei. Man dėl to neramu.

— Ar prisimeni Harį Servisą?

— Aišku, prisimenu.

— Tai va, jis nori, kad surasčiau jo seserį. Vyrukas jau daugiau kaip mėnuo nieko apie ją negirdėjo...

— Ką-ą?! — Patui iš nuostabos akys ant kaktos iššoko. — Jis nori, kad būtent tu ją surastum?

— Tu juk pats žinai, kad Haris nė už ką nesikreips pagalbos į policiją.

— O kaip jis su tavimi susisiekė?

— Manyk, kad šio klausimo negirdėjau.

Patas nepatenkintas susiraukė.

— Gerai, velniai tave griebtų. O ko nori iš manęs?

— Noriu aplankyti Harį. Ar kuris nors iš tavo bosų galėtų tai suorganizuoti?

— Dėl tavęs niekas nė mažojo pirštelio nepakrutins.

— Tu gi žinai, kad aš ir pats galiu surengti tą pasimatymą.

— Žinau, — burbtelėjo Patas. — Bet geriau to nedaryk. Pabandysiu tau padėti.

— Ačiū.

Mąsliai žvilgtelėjęs į mane, Patas sukišo rankas į kišenes.

— Maikai, pasakyk man tiesą: Haris pats su tavimi susisiekė?

— Jei manimi netiki, galiu apie tai papasakoti, tačiau duok žodį, kad viską iškart užmirši.

— Verčiau nereikia.

— Kodėl?

— Jei tai buvo tavo iniciatyva, turėsiu apkaltinti tave trukdymu policijai.

Aš nusijuokiau, bet ne itin nuoširdžiai. Beje, Patas, regis, manimi patikėjo.

— Drauguži, pažįsti mane jau ne pirmus metus.

— Taigi, taigi. Todėl ir nerimauju.

Sulinkęs seniokas, laikraščio informacinio biuro vedėjas, kažkada buvo laikomas neblogu reporteriu. Paskui atėjo senatvė, ir jis laiką leido tarp žurnalistinių atributų, skųsdamasis jaunikliais, per lengvai viską gaunančiais šiame neteisingame pasaulyje.

— Labas, Bifai, — pasisveikinau aš.

Šlubuodamas senukas prisiartino prie manęs ir pasitaisė akinius.

— Griausmas mane nujotų, jei tai ne Maikas Hameris! — mes paspaudėme vienas kitam rankas. — Gerai, kad nusprendei mane aplankyti! — senukas nusišypsojo. — Menu, dažnokai keikdavau tave savo straipsniuose.

— Buvo, buvo...

— Bet juk žinai, kad ne iš blogos valios tai dariau, — sukikeno jis, — o tik dėl strateginių sumetimų. Tu visada buvai šaunus ir sėkmės lydimas vaikis. Iki šiol nesuprantu, kaip tau pavykdavo sausam išlipti iš balos.

— Tokia mano strategija.

Apėjęs pertvarą, jis užsirūkė apkramtytą cigaro galiuką.

— Taigi, kuo galiu padėti, Maikai?

— Pas tave neseniai buvo užėjęs Mičas Templas, ar ne?

Senukas net užspringo ir su nuostaba pažvelgė į mane.

— Negi ir tu lendi į šį reikalą?

— Tenka, — atsidusau, — Bifai, ar moki saugoti paslaptis?

— Taip. Juk žinai, aš — ne plepys.

Aš trumpai papasakojau jam apie susitikimą su Miču Templu, spėdamas, kad jo nužudymas kažkaip susijęs su mano tiriama byla. Bifas puikiai suprato, kad pasakoju jam ne viską, ką žinau. Bet tokios buvo žaidimo taisyklės, ir jis neįsižeidė. Man išėjus jis, be jokios abejonės, sukurs savą įvykių schemą.

— Kažin ar galėsiu ką nors naujo pasakyti, — tarė jis. — Jau kalbėjausi su policininkais. Mičas užėjo pas mane ir išbuvo čia kažkiek laiko. Jis peržiūrėjo kartoteką. Aš dirbau savus darbus ir nekreipiau į jį dėmesio. Mičas nieko manęs neklausinėjo, nieko nenorėjo pasitikslinti ar pasiaiškinti.

— Kiek žinau, savo reportažuose Mičas retai naudodavo fotografijas.

— Taip, — linktelėjo Bifas. — Jeigu ir panaudodavo nuotraukas, tai tik pačias šviežiausias, ir po to jas siųsdavo čionai.

— O kurioje sekcijoje jis dirbo?

— Maikai, iš mano vietos matyti tik pirmoji stelažų eilė. Mičo aš net nemačiau. Manęs jau to klausė. Bet aš nieko nemačiau, tiktai girdėjau, kaip jis stumdė kažkokius stalčius.

— Gal kas nors buvo užėjęs čia, kai Mičas rausėsi kartotekoje?

Pamąstęs Bifas gūžtelėjo pečiais.

— Neprisimenu. Žinai, aš tau galiu tiksliai pasakyti, kur Mičas nesirausė. Kabaretų ir pramogų kartoteka, taip pat medžiaga apie Brodvėjų štai ten, kairėje. Mičas tūnojo kažkur prie galinės sienelės, ten, kur sudėta bendroji kartoteka. Kortelės

išdėstytos abėcėlės tvarka. Klausyk, Maikai, tu juk pažįsti Elą Keisį! Jis rašo detektyvus. Tai va, jis bandė rasti ant stelažų Mičo pirštų atspaudus, bet nepavyko. Niekas nežino, kur ir ko ieškojo Mičas.

Visą tą laiką netoli mūsų grindis brūžino kažkoks senukas. Aš nekreipiau į jį dėmesio, kol jis nepakėlė galvos ir nepasakė:

— Aš žinau, kur buvo Mičas.

Lėtai atsisukę mes su Bifu įsmeigėme akis į senuką, ramiai šluostantį grindis. Aš krenkštelėjau:

— Kur?

— Sekcijoje P—T. Jis išbarstė korteles ir man teko jas surinkti.

— Kodėl anksčiau to nesakėte? — paklausiau.

— O manęs niekas neklausė, — sumurmėjo senukas.

— Prašau, parodyk man tą vietą, — paprašiau Bifo.

Bifas nuvedė mane prie lubas siekiančių stelažų. Sekcijoje P—T buvo keturiasdešimt stalčių. Kiekvienas iki viršaus prikimštas popierių.

— Tu bent numanai, kiek čia fotonuotraukų? — paklausė manęs Bifas.

— Ne.

— Kiekviename stalčiuje maždaug šimtas vokų. O kiekviename voke apie dešimt nuotraukų. Teks paprakaituoti, Maikai. Ar galiu kuo nors padėti?

— O kaip jūs pasiekiate viršutinius stalčius?

— Yra kopėčios.

Pamojęs Bifui aš pasisukau į valytoją.

— Sakykite, ar Mičas Templas naudojosi kopėčiomis?

— Taip, — burbtelėjo senukas ir išėjo iš kambario.

— Tai velnias, — sugergždė Bifas. — Jo, matote, niekas neklausė. Ir ką darysime toliau?

— Apatinę sekcijos dalį galime atmesti, — nusprendžiau. — Liks viršus. Kaip manai, ar Elas Keisis galėtų apžiūrėti stalčius?

— Manau, suras tam laiko.

— Tai pamėtėk jam tą idėją. Tik neužsimink apie mane, gerai?

Bifas nustebęs įbedė į mane akis.

— Man sakyti, jog aš pats tai sugalvojau?

— O kodėl gi ne? — aš gūžtelėjau pečiais. — Ar anksčiau taip nenutikdavo?

— Nutikdavo, bet tai buvo seniai.

— Vadinasi, vėl pasikartojo.

Palikęs redakciją, 42-ojoje gatvėje pagavau taksi ir paprašiau nuvežti į "Keihard Bilding".

Piko valandos jau buvo pasibaigusios ir mieste viešpatavo neaiški, apgaulinga tyla, skelbianti artėjančią naktį.

Įėjęs į lifto kabiną, pakilau į aštuntą aukštą ir nužingsniavau tuščiu koridoriumi prie savo biuro durų.

Ištraukęs raktų ryšulį jau norėjau atrakinti duris ir staiga apmiriau. Prie durų stiklo buvo priklijuota popieriaus skiautė su išspausdintu tekstu: "Išėjau. Greitai grįšiu". Ištraukęs iš dėklo koltą atlaužiau saugiklį ir atsistojau taip, kad mano šešėlis nekristų ant stiklo. Prie mano durų dažnai prilipindavo raštelius. Šis, be jokios abejonės, buvo išspausdintas mano mašinėle ir ant mano popieriaus. Tačiau nei aš, nei Velda niekada nerašydavome vienas kitam tokių žinučių. Tiesiog neturėjome tokio įpročio.

Aš nuplėšiau popierėlį. Po juo žiojėjo kumščio dydžio skylė. Raštelis buvo priklijuotas taip, kad niekas nepastebėtų išdaužto stiklo ir nepraneštų budinčiam sargui.

Pasukęs rankeną, aš stumtelėjau duris ir jos atsivėrė. Įėjęs į kambarį užčiuopiau ant sienos jungiklį ir įjungiau šviesą. Paskui koja uždariau duris.

Vos pažvelgus tapo aišku, kad mano biurą kažkas kruopščiai apieškojo. Kažkas labai profesionaliai išvertė viską nuo pat apačios iki viršaus, nepraleisdamas nė vienos smulkmenos.

Rašomojo stalo stalčių ir kartotekos turiniai buvo išversti ant grindų. Aišku, visi popieriai rūpestingai peržiūrėti. Krėslų pagalvėlės nespjaudė pūkais, bet visos buvo apverstos, tikriausiai ieškant naujų, šviežių siūlių. Baldai pajudėję iš savo vietų — kažkas labai domėjosi, ar aš ko nors neslepiu už jų.

Net pajutau savotišką pasitenkinimą. Kažkam šiame didžiuliame mieste nepaprastai rūpėjo mano reikalai.

Atsisėdęs ant besisukančios kėdės, aš pasisukau į langą ir mąsliai įsmeigiau akis į vakarinio Niujorko žiburius.

Mintyse pabandžiau išsiaiškinti šį įvykį. Matyt, kažkas nusprendė, jog aš neatsitiktinai suradau Delani kūną. Turint omenyje jos praeitį, galėjai spėti, kad ji buvo įtraukta į kokią nors nešvarią ir neteisėtą veiklą. Kažkam nepatiko privatus tyrimas — juk aš lipau Delani ant kulnų. Gal tai susiję su Greta Servis? Kaliniai galėjo sužinoti, kad Haris, rūpindamasis seserimi, susisiekė su manimi. Jei Greta bendrauja su negerais žmonėmis, jiems nepatiks net mintis, jog aš galiu įsisukti jų tarpan. Ir dar neužmirškime Mičo Templo. O aš susitikau su Miču jo žūties išvakarėse. Kažkas nusprendė patikrinti, kiek aš informuotas.

Pakėlęs telefono ragelį, surinkau Veldos numerį. Niekas nekėlė ragelio visą amžinybę. Pagaliau išgirdau kitame laido gale balsą ir paprašiau pakviesti Veldą. Balsas atsakė, kad Velda dar negrįžo. Padėkojęs paprašiau jai pasakyti, kad paskambintų man tik grįžusi.

Puikiai supratau, kad ieškoti biure įsiveržėlių pirštų atspaudų, — beprasmiška. Greičiausiai dirbo profesionalai su pirštinėmis. Apžiūrėjęs kambarį nusprendžiau, kad niekas nedingo. Informacija, kurią man rinko Velda, tikriausiai liko seife. Mes visada imdavomės tokių atsargumo priemonių.

Kartais tyla būna stebėtinai garsi. Pavyzdžiui, jūs braunatės per džiungles ir išgirstate spengiančią tylą. Visi aplinkui sustingsta, paukščiai ir žvėrys nutyla, ir jūs suprantate, kad už medžių slepiasi žmogus, nutaikęs į jus šautuvą. Tokia iškalbinga tyla gali įsiviešpatauti kambaryje, pilname besilinksminančių žmonių, jums netikėtai išdygus tarpduryje. Jūs skaudžiai pajuntate visuotinį priešiškumą.

Aš pajutau pavojų anksčiau, nei sukliko džiunglėse išgąsdinta papūga ar pabiro į visas puses spiegiančios beždžionės. Trenkiausi į grindis kaip rąstas ir tučtuojau nuriedėjau į šoną, pasisukdamas veidu į praviras duris, kur išdygo figūra juodais drabužiais. Ji iškart ėmė pyškinti į mane iš automatinio pistoleto. Mano rankoje atsirado 45-ojo kalibro patranka. Neprašytas svečias taip ir nepataikė. Jo kulkos pramušė daugybę skylučių mano biuro grindyse, o aš suspėjau tik tris kartus prakiurdinti akiplėšos krūtinę.

5 skyrius

Vyrukas gulėjo veidu žemyn. Akimirksniu ištikusi mirtis net nespėjo nutrinti nuo jo veido nustebimo išraiškos.

Priešais mano biurą esančios patalpos durys buvo praviros. Aš atlapojau jas, įjungiau šviesą ir žvilgsniu apmečiau kambarį. "Keihard Bilding" nuomojo visus kambarius.

Šis nepasižymėjo baldų gausa: medinis rašomasis stalas, du kėdės ir drabužių kabykla. Viską dengė storas dulkių sluoksnis, langų stiklai nešvarūs, ant grindų buvo matyti dažno baldų stumdymo pėdsakai.

Vienas kėdės stovėjo prie pat durų. Mano nušautas vaikinas, matyt, ilgai sėdėjo jame, atidžiai klausydamasis iš holo sklindančių garsų. Gal jis iškratė mano biurą ir nieko neradęs pasislėpė čia ramiai laukti, kol aš pasirodysiu. Jei šio kambario durys atsidarytų į kitą pusę, aš tikriausiai net nebūčiau spėjęs įeiti į savo biurą. Ir tada Patas įrašytų mano pavardę į savo statistinę ataskaitą.

Apieškojęs kūną radau šešiasdešimt du dolerius, keletą monetų, porą guminių pirštinių, parduodamų pigiuose kioskeliuose, ir dvi kietas plastikines plokšteles. Jas įsikišau į kišenę.

Vyrukas vilkėjo gana panešiotais drabužiais. Kostiumas buvo pirktas daugiau kaip prieš metus. Visa kita — gatavų drabužių parduotuvėje. Jei policijos kartotekoje šio tipo nėra ir laboratorija nenustatys kokių nors konkrečių žymių, nustatyti nusikaltėlio asmenybę bus sunkoka. Jis galėjo turėti kokius penkiasdešimt metų. Liesas, penkių pėdų ūgio. Tamsūs plaukai jau pradėję retėti, bet žilų dar nebuvo matyti. Aš atidžiai įsižiūrėjau į jo veidą, bandydamas įsiminti šiurkščius bruožus ir keistą spalvą. Veidą jau dengė mirties blyškumas, bet kai kurie požymiai buvo aiškiai būdingi tam tikriems europiečiams arba lotynų amerikiečiams.

Nė kiek neabejojau, jog šis pasikėsinimas — tyčinis. Tokie vyrukai, kaip šis, specializuojasi vienoje siauroje srityje ir bet kuo neužsiima. Galbūt pasikėsinimą rengė du žmonės. O gal tam tipui buvo įsakyta išsiaiškinti, ką aš spėjau sužinoti, arba įsitikinti, kad nieko svarbaus nežinau.

Velniai rautų, ir ką tokio aš sužinojau?

Išėjau į koridorių. Liftas vis dar laukė tame pačiame aukšte. Matyt, niekas negirdėjo šūvių. Tokių senų pastatų, kaip šis, sienos storos, tvirtos ir sugeriančios bet kokį triukšmą.

Pamąstęs aš radau neblogą išeitį iš susidariusios padėties. Gana rizikingą, bet galinčią išvaduoti mane nuo įkyrių aiškinimųsi policijoje. Žinojau, kad tris kambarius greta manojo nuomoja smulkūs verteivos. Jie galėjo palikti čia ką nors vertinga. Išdaužęs skyles trijų durų stikluose, aš atrakinau spynas ir įlindau paeiliui į kiekvieną kambarį, vildamasis, kad juose neįtaisyta signalizacija. Kiekvieną patalpą mažumėlę apjaukiau, stengdamasis nepalikti pirštų atspaudų. Guminės pirštinės nužudytojo kišenėje paaiškins, kodėl jų nėra. Paskutiniame kambaryje radau ant stalo auksinį laikrodį su apyranke. Paėmęs jį grįžau į savo biurą ir įkišau laikrodį lavonui į kišenę, sukurdamas tiesioginį apiplėšimo įkaltį. Nusprendęs, kad jau padariau viską, paskambinau Patui.

Pusę dešimtos jau visi žinojo, kas įvyko. Vaikinas iš laikraščių kiosko prisiminė matęs žmogų, įėjusį į tuščią pastatą. Tuo metu jis uždarinėjo savo kioską. Du nuomininkai patvirtino, jog dažnai leidžia per rankas grynus pinigus, kurių, tiesa, niekada nepalieka biure, tačiau piktadarys galėjo to ir nežinoti. Nužudytojo kišenėje rastas laikrodis įtikino policininkus, kad tai apiplėšimas.

Aš papasakojau, kad, pamatęs išdaužtą stiklą, įėjau į savo biurą ir radau kratos pėdsakus. Norėdamas patikrinti, ar nėra pastate pašalinių, pasukau į koridorių ir kitą akimirką mane pabandė nušauti.

Valdytojas patvirtino, kad name pilna tuščių kambarių. Išgirdęs kylant liftą, vagis galėjo pasislėpti viename iš jų, tikėdamasis išlikti nepastebėtas. Pabandęs iš ten išsinešdinti, išvydo mane ir persigandęs ėmė šaudyti.

Bet aš žinojau, kad viskas vyko kitaip. Žudikas iš anksto pasiruošė dvi plastikines plokšteles, tikėdamasis jomis atrakinti mano spyną. Bet jam nepavyko, nes mano biurą saugojo spyna su šifru. Tada jis išmušė stiklą, įsibrovė į mano kambarį, apieškojo jį ir, plastiko plokštelėmis atsidaręs gretimą patalpą, pasislėpė joje.

Patas nusivežė mane į nuovadą, kur pasirašiau visus reikalingus popierius. Vienas iš detektyvų pranešė, kad nužudytojo tapatybės nepavyko nustatyti, o štai 38-ojo kalibro kolto kilmę jie išsiaiškino. Licencija koltui kažkada buvo išduota vienam juvelyrui, kurį galiausiai vis tiek apšvarino, kartu išsinešdami ir patranką. Laboratorijos ekspertai ant nužudytojo drabužių nerado nė vienos etiketės. Tiesa, jie tvirtino, kad batai pagaminti ir pirkti Ispanijoje. Tikriausiai ten pat nevykėlis plėšikas pirko ir kitus drabužius. Jo pirštų atspaudai buvo pasiųsti į Vašingtoną, o fotografija — teletaipu į Interpolą. Gal tas tipas užsienietis ir paskelbta jo paieška?

Atidžiai perskaitęs mano pareiškimą, Patas abejingai tėškė jį ant stalo.

— Labai įtikima, — pro dantis išsunkė jis. — Velniai rautų, aš beveik tikiu tuo!

— Tu visada pasižymėjai perdėtu įtarumu, — pastebėjau.

— Toks mano darbas, bičiuli. Ir dabar aš linkęs nepasitikėti. Pirmiausia tu randi Maksinos Delani lavoną, po to tave bando nušauti!

— Na, ši byla aiški ir suprantama.

— Nejaugi? — nusišaipė Patas. — Negi tavo nuojauta nekužda, jog kažkas medžioja tavo skalpą?

Kietai sunėręs pirštus, jis šypsojosi, šaldydamas mane lediniu žvilgsniu.

— Tu juk žinai, Patai, mano skalpą ne taip lengva nurėžti, — bandžiau pajuokauti.

— Netrink man smegenų, Maikai!

— Klausyk, be maniškių, turi dar keturių liudininkų parodymus. Viskas liudija, jog tai buvo bandymas apiplėšti. Vogtas koltas, laikrodis, guminės pirštinės! Ir tas tipas slėpėsi gretimame kambaryje! Ko tu dar nori?

— Galėčiau išsakyti tau kitą požiūrį apie šį incidentą, — tarė Patas. — Tačiau to nedarysiu. Žinai, kodėl? Nes turiu neginčijamus valdytojo parodymus. Jis tvirtina, jog kai kurie kambariai buvo tušti ir nerakinami. Vieną tokį radome ir tavo aukšte. Bet kiti juk buvo užrakinti!

— Man tiesiog pasisekė, kad aš turėjau ginklą. Kitas mano

vietoje jau būtų buvęs lavonas, o tau ant sprando būtų pakibusi dar viena žmogžudystės byla.

— Kol kas ir tos dar nebaigiau.

— Tikiuosi, greitai baigsi. Įdomu, kas tas į mane šaudęs tipas?

— Sužinosi. Kaip manai, ar tai susiję su byla, kurią dabar tiri?

Gūžtelėjęs pečiais, aš atsistojau ir užsimaukšlinau skrybėlę.

— Su kokia byla, Patai? Šiuo metu aš tik bandau surasti Gretą Servis.

— Gal galėsiu tau padėti, — ištraukęs stalčių, Patas išėmė iš ten voką ir ištiesė man. — Čia leidimas pasimatyti su Hariu Servisu. Jūsų pokalbis bus įrašinėjamas. Tikriausiai rytoj tu gausi iš prokuroro padėjėjo šaukimą į teismą. Tad niekur nedink.

— Gerai, Patai. Ačiū.

— Nedėkok. Man tiesiog smalsu, kaip toli spėsi pažengti, prieš gaudamas švino užtaisą į sėdynę.

Atrodytų keista, bet kai kuriems žmonėms kalėjimo putra eina į naudą. Haris Servisas priklausė būtent tai retai kategorijai. Jis sulyso, veidas sumenko ir prarado tą įžūlią išraišką, kurią demonstravo teisme.

Harį pradžiugino mano apsilankymas. Iš pradžių jis sutriko, bet greitai atgavo savitvardą. Gerai žinojo kalėjimo taisykles bei jų sudėtingas vingrybes ir buvo tikras, kad aš irgi jas žinau. Todėl, persimetę supratingais žvilgsniais, mes neištarėme nieko, kas vėliau būtų galėję pakenkti Hariui. Į juostelę įrašytą mūsų pokalbį vėliau kruopščiai išanalizuos policija.

— Seniai nematėte sesers? — pasidomėjau aš.

— Seniai. Nerimauju dėl jos.

— Bet ji pakankamai suaugusi ir gali pati savimi pasirūpinti.

— Taip, žinoma. Bet ji pernelyg ima į širdį mano bėdas. Stengiasi visokeriopai man padėti. Bandžiau ją įtikinti, kad išsipainiosiu pats. Išėjęs iš čia gyvensiu dorai, galite manimi patikėti.

— Džiaugiuosi tai girdėdamas, — aš atsidusau. — Norėtųsi kuo nors jus pradžiuginti, bet kol kas neradau jūsų sesers. Ji išsikraustė iš savo ankstesnio buto. Vienas senas pažįstamas kaž-

kada sutiko ją mieste, bet nespėjo normaliai pasikalbėti. Man atrodo, beprasmiška jos ieškoti.

— Bet ji vienintelis man artimas žmogus.

— Gal pažįstate ką nors iš jos draugų?

Dviprasmiškai žvilgtelėjęs į mane, jis atsakė:

— Daugiau nieko nepažįstu.

— Aišku, — linktelėjau. — O kaip ji elgėsi per paskutinį pasimatymą?

Suerzėjęs ant kėdės Haris suraukė kaktą.

— Kaip čia pasakius... Ne visai įprastai.

— O kaip?

— Aš net nežinau, kaip tai paaiškinti... Ji nieko nenorėjo pasakoti. Tik pareiškė, kad greitai mūsų gyvenimai susitvarkys, ji turės krūvą pinigų. Ji dažnai taip kalbėdavo, todėl aš nekreipiau dėmesio į tuos žodžius. Greta sakė, kad ir dabar turi pinigų, bet neaiškino, iš kur jų gavo. Man labai nepatiko jos veido išraiška. Ji buvo tokia, kaip vaikystėje, kai Greta darydavo ką nors neleistina.

— Ji nieko nepasakojo apie savo draugus?

— Pasakojo, tik ne tada, anksčiau. Kažkas tarp jų rezgėsi, bet Greta nesigilino į smulkmenas. Aš tik supratau, kad ji nusprendė kažkur dalyvauti. Man tai pasirodė keista, nes Greta sunkiai bendrauja su žmonėmis. Visi jos pažįstami — kažkokie keistuoliai.

— Keistuoliai? — perklausiau. — Ką turite omenyje?

Haris gūžtelėjo pečiais.

— Gal aš ne taip pasakiau. Žodžiu, tai tokie žmonės, kuriems į viską nusispjaut. Tai vis Grinvič Vilidžo gyventojai.

— Hm, informacija per kraštus nesilieja... — sumurmėjau aš.

— Suprantu, — linktelėjo Haris. — Aplankiusi mane paskutinį kartą, Greta atvertė užrašų knygutę, ir aš pastebėjau voką su antspaudais... — išraiškingai pažvelgęs į mane, Haris pirštu ant stalo parašė žodį "Bredberis". — Kartą ten buvau. Pasakiau apie tai Gretai, bet ji iškart užvertė knygutę ir numojo ranka, atseit, viskas čia niekai. Man pasirodė, kad ji kažką nutylėjo.

— Tai vietelė Ailende?

— Taip, — palaižęs lūpas Haris pridūrė. — Vokas buvo švie-

siai žalios spalvos ir toks pailgas. Paprastai tokiuose siunčia dalykinius laiškus.

Aš pažvelgiau į laikrodį. Pokalbio laikas ėjo į pabaigą.

— Gerai, drauguži, aš pamėginsiu ką nors išsiaiškinti.

— Aš pasitikiu jumis, Maikai.

— Padarysiu viską, ką galiu.

Haris pakilo ir įdėmiai pažvelgė man į akis.

— Maikai... — jis užsikirto. — Aš nekaltinu jūsų, kad atsidūriau čia. Tai tik mano kaltė. Labai džiaugiuosi, kad tada nenušoviau jūsų.

— Jūs net nebandėte, — linktelėjau aš. — Todėl man pasisekė kur kas labiau nei kitiems.

Aš turėjau galvoje vakarykštį įvykį, apie kurį Haris, aišku, nieko nežinojo.

Pakeliui į miestą nusipirkau degalinėje laikraštį ir perverčiau jį. Pirmuosius puslapius užėmė reportažai apie būsimus atominės bombos bandymus. Savimi patenkinti puskvailiai iš SNO tikino visuomenę, kad imsis visų būtinų priemonių. Kaip ir visada, JAV bandė paversti atpirkimo ožiu. Keiktelėjęs aš nusispjoviau ir perskaičiau trumpą žinutę apie nakties įvykį "Keihard Bildinge". Žurnalistas tik prabėgomis paminėjo mano pavardę. Jis parašė, kad aš — žmogus, neseniai radęs Maksinos Delani lavoną. Toliau buvo pranešama, kad atsitiktinai užklupęs įsilaužėlį nusikaltimo vietoje aš šaltakraujiškai jį nušoviau, kai tas bandė pabėgti. Nužudytojo tapatybė dar nenustatyta.

Pakilęs liftu įžengiau į savo biurą. Ten jau sėdėjo Velda ir Gajus Gardneris. Sėdėdami skirtinguose kampuose, jie gurkšnojo kavutę ir taikiai plepėjo abstrakčiomis temomis. Aiškiai buvo matyti, kad vengia temos, kuri iš tikrųjų juos domino. Atmosfera atrodė įtempta ir persunkta neišsakyto nerimo.

Paptelėjęs cigarą, Gajus išėmė jį iš burnos ir paklausė:

— Girdėjau, tu vėl pasižymėjai?

Aš pakabinau skrybėlę ant kablio sienoje.

— Ką turi galvoje?

Su palengvėjimu atsidususi Velda piktai ištarė:

— Galėjai bent pranešti man, kur esi.

— Ir ko jūs taip manimi rūpinatės?

Pabaigęs kavą Gajus pastatė tuščią puodelį ant stalo.

— Supranti, Maikai... — jis atsiduso. — Patas dabar tiria tą bylą, į kurią tu įsipainiojęs. Mes irgi kai ką žinome. Tu labai įtikinamai viską paaiškinai, bet mes irgi kai ką suprantame.

Įsikišo Velda:

— Maikai, skambino prokuroro padėjėjas. Pirmadienį tave kviečia į teismą. Ir dar jis domėjosi tavo licencija.

— O kas pagaliau nutiko? — paklausiau aš.

Velda nusišypsojusi įpylė man kavos.

— Paklausk Gajaus, Maikai.

Aš atsisukau į Gardnerį:

— Na, ką ten turi?

— Tu kai ką žinai, Maikai. Senukas Bifas iš informacijos skyriaus paprašė Elo Keisio pagalbos. Dviese jie peržiūrėjo apie trisdešimt aplankų, kuriuose nužudymo dieną rausėsi Mičas. Velniškai keista kolekcija, niekada nesu tokios matęs. Joje surinkti visi, pradedant polo žaidėjais, baigiant politikais. Keisis mano, kad tu kažko nepasakai. Jis nori, kad tu išsiaiškintum, ką vaikėsi Mičas.

— Bet juk Bifas tvirtina, kad Mičas nieko nerado.

— Iš kur Bifas tai gali žinoti? Mičas galėjo paprasčiausiai įsidėti į kišenę tai, ką rado.

— O kam? Jis galėjo tą tiesiog persirašyti.

Gajus tiriamai nužvelgė mane.

— O tu žinai, kas tai buvo, Maikai?

— Neturiu supratimo, — gūžtelėjau pečiais.

— Tada kodėl tave bandė nužudyti?

— To aš irgi nežinau.

Gajus susimąstė. Įkišęs į burną cigaro nuorūką, jis atsistojo.

— Teks man asmeniškai tuo užsiimti, — ištraukęs iš kišenės kažkokį voką, numetė jį ant stalo. — Čia Gretos Servis nuotraukos, kurių tu prašei. Tokias pat išdalijau vaikinams. Jie pastatys ausis ir išplės akis.

— Ačiū, Gajau,

Pasičiupęs apsiaustą, jis pasuko išėjimo link, bet prie durų sustojo.

— Gerai, Maikai, pasakyk man tik vieną dalyką. Tai ne re-

portažui, tiesiog noriu patenkinti savo smalsumą. Tas vyrukas, kurį nušovei, jis... Juk viskas buvo kitaip, ar ne? Tu pamelavai policijai?

— Ne, — nusišypsojau aš.

— Velniai tave nujotų, — suburbėjo Gajus ir išėjo.

Priėjusi prie durų, Velda užrakino jas ir grįžo prie stalo.

— Viskas pernelyg painu, ar ne?

— Ir vis dėlto mes kai ką turime, — ištariau. — Gal tai ne itin didelė vertybė, bet kažkas dėl jos nerimauja.

Paskui perpasakojau Veldai mūsų su Hariu pokalbį ir išklojau tiesą apie susišaudymą koridoriuje.

Velda suraukė nosytę.

— Aš apklausiau Elenos Peston kaimynus. Kai kurie prisiminė jos draugę, labai panašią į Gretą. O viena pastabi senutė išdėstė man savo išvadas. Jos nuomone, Elena Peston buvo nelaiminga ir vos sudūrė galą su galu prieš susipažindama su Greta. Greit po jų pažinties Peston ėmė švytėti brangiais apdarais ir kiekvieną savaitgalį kažkur išvažiuoti automobiliu. Gretos automobiliu. Senutė neskiria automobilių markių. Bet kiekvieną penktadienį draugužės išvykdavo kartu su lagaminais. Grįždavo paprastai pirmadienį. Kartą Peston negrįžo. Greitai ją rado negyvą.

— Hm, — sumurmėjau. — Vadinasi, Greta turėjo automobilį?

— Gal jį išsinuomojo? Vienas berniukas sakė, jog tai buvo nedidelis juodas automobilis. O ta mergina panaši į Gretą. Ar man surašyti garažus, nuomojančius automobilius?

— Taip... Ir sužinok, jei pavyks, kokį kilometražą rodė spidometras. O ta mergina, panaši į Gretą, ar grįžo ten po Peston žmogžudystės?

— Tikriausiai ne. Kai policija baigė tyrimą, Peston tėvai pasiėmė iš namo jos daiktus. Po trijų dienų į jos kambarį įsikėlė kitas žmogus.

— Gal apie ją dar kas nors klausinėjo?

— To nepavyko išsiaiškinti.

— Gal tau nenorėjo sakyti tiesos?

— Nesijaudink, aš vaidinau puikiai. Niekas nieko neįtarė.

— Bet aš turiu priežastį jaudintis, — pareiškiau. — Manau, mums vertėtų laikytis atokiau nuo mūsų biuro. Pagyvensime "Karterio Leilando" viešbutyje. Užsakyk du gretimus numerius.

— Gerai, vaikine, — nusijuokė Velda.

Švelniai pliaukštelėjęs jai per užpakaliuką, aš pažvelgiau į laikrodį. Jis rodė pusę keturių.

— Mums metas, eime.

Patui pavyko nustatyti mane nužudyti bandžiusio vyro tapatybę. Mes su juo sėdėjome baro kampe. Priešais stovėjo lėkštės su sumuštiniais ir puodeliai su alumi. Iki vakarienės dar buvo marios laiko, tad bare sėdėjo vos keli žmonės. Patas parodė man raportą, kurį policija gavo prieš valandą. Interpolo Paryžiaus skyrius persiuntė į Niujorką pirštų atspaudus bei fotografijas. Nužudytąjį vadino Orelu Bucheriu. Alžyrietis, dezertyras, smulkus nusikaltėlis, tris kartus teistas. Prieš trejus metus pabėgo iš kalėjimo ir nuo to laiko paskelbta jo paieška. Raporte buvo pranešama, kad Orelas nesikreipė dėl paso nė į vienos šalies, kurią aptarnavo Interpolas, policiją.

— Vadinasi, atvyko nelegaliai? — paklausiau.

— Pas mus kasmet atvyksta šimtai, o gal ir tūkstančiai tokių tipų kaip jis. Jie skverbiasi čionai per Meksiką ir Floridos pakrantę.

— O kodėl būtent pas mus?

— Vašingtonas mano, kad jiems reikia politinio prieglobsčio. Kitos šalys jų neįsileidžia. Pas juos ten pilna priešų. Atvykti pas mus legaliai jiems trukdo nusikalstama praeitis.

— O ką konkrečiai žinome apie šį tipelį?

Gūžtelėjęs pečiais Patas atsikando sumuštinio.

— Kol kas nedaug. Mes radome jo nuomojamą kambarį Bronkse. Jis ten gyveno maždaug pusantrų metų, versdamasis atsitiktiniais uždarbiais. Iš visko sprendžiant, šlamančių jam pakako, bet išlaidauti sau neleido. Jei neskaičiuotume artimiausio baro sugėrovų, draugų jis neturėjo. Kartą per dvi savaites atsivesdavo į butą prostitutę, su kuria beveik nešnekėdavo. Mes ją apklausėme. Mergina prisiminė tiktai grąžą, kurią turėjusi ati-

duoti, kai gavo penkiasdešimties dolerių banknotą. Iki tol jis mokėdavo smulkiomis kupiūromis.

— Ar pinigai buvo nauji? — paklausiau.

Supratingai šyptelėjęs, Patas pasakojo toliau:

— Jeigu jis ir turėjo pinigų, mes jų neradome. Jei tarsime, kad Orelą pasamdė nužudyti tave, jis privalėjo turėti daug pinigų. O ir šaulys jis niekam tikęs. Todėl tavo istorija vis dar atrodo teisinga.

Kažką sumykęs aš nugėriau alaus gurkšnį.

— Jis panašus į kariškį. Be to, turėjo automatinį pistoletą.

— O kas dabar ne kariškis? Su tokia praeitimi Orelas galėjo įsigyti bet kokį ginklą. Šiais laikais kiekvienas gali pasirinkti patranką pagal savo skonį.

Sukramtęs sumuštinį Patas tęsė:

— Mes kai ką radome jo kambaryje. Per ankstesnes vagystes pavogtus daiktus bei įsilaužimo įrankius.

Aš pritariamai linktelėjau. Remiantis Pato informacija, visai gali būti, kad tas vyrukas tik bandė apvogti mano biurą. Jis visai neketino manęs žudyti, o susišaudymas įvyko atsitiktinai. Aš kaltas tik dėl to, kad išmušiau stiklus kituose kambariuose.

— Tikiuosi, bylą galima laikyti baigta?

Išgėręs alų Patas pastatė ant stalo tuščią bokalą. Paskui nuvėrė mane šaltomis akimis ir gudriai nusišiepė:

— Tu taip manai?

Kelias sekundes aš tylėdamas žvelgiau į jį.

— Patai, neerzink manęs!

— Žinai, praėjęs vakaras buvo sunkus. Ar prisimeni prieš keturis mėnesius įvykusią avariją, kai žuvo mergaitė? Tai va, vakar mes atlikome lavono ekshumaciją. Ji taip apdegė, kad nebuvo įmanoma atpažinti. Bet panaudoję dantų tyrimo duomenis vis tiek nustatėme tapatybę. Analizės parodė stiprų apsinuodijimą alkoholiu. Niekas tokios būklės nebūtų sugebėjęs vairuoti automobilio. Tarkim, tai ypatinga mergina, ji kažkaip suėmė save į rankas ir pajėgė vairuoti. Paaiškėjo, kad ji tikrai mokėjo gerti. Paskutinį kartą ją matė Grinvič Vilidže. Pati šnekėjo, kad rengiasi važiuoti į kažkokį vakarėlį, bet smulkmenų neaiškino. Žmonės, bendravę su ja tą vakarą Grinvič Vilidže, turi geležinius alibi.

Jų nuomone, tai, kas įvyko, ne atsitiktinumas, o greičiau neišvengiamybė.

— Tai kas tave kamuoja, Patai?

— Medicinos ekspertai rado ant jos kūno tokių sužalojimų, kurie negalėjo atsirasti dėl avarijos. Jų negalėjo padaryti ir gaisras automobilio viduje.

— Man regis, tu ne itin giliniesi į detales.

— Ar girdėjai apie tą bylą, Maikai?

— Liaukis, Patai!

— Gerai, pažiūrėk štai čia, — atsiduseęs jis ištiesė man fotografiją.

Iš nuotraukos šypsojosi simpatiška dvidešimtmetė. Ji vilkėjo neįprasto kirpimo graikiško stiliaus suknelę. Atsirėmusi į koloną, mergaitė provokuojamai žvelgė į mane.

— Kas ji?

— Policijos duomenys skelbia, kad ji dirbo naktiniame klube dainininke. Išvaizda — šimtas balų, tačiau balsas silpnokas. Žodžiu, karjeros padaryti jai nepavyko. Jos agentas sunkiai rasdavo darbą. Jis tvirtina, kad mergina meistriškai išviliodavo pinigus iš barų lankytojų, kuriuose dirbo. Ji neteko tėvų, būdama šešiolikos, ir gyveno De Moine su broliu invalidu. Merginos brolis gaudavo pensiją už dalyvavimą Antrajame pasauliniame kare ir turėjo krantinėje kuklią krautuvėlę. Jis atsiuntė pinigų sesers laidotuvėms.

Patylėjęs Patas išdrožė:

— Pabandyk susieti šią bylą su tomis dviem. Ką pasakysi?

— Pasakysiu, kad kažkoks estetas mėgsta gražius lavonus.

— Dar vienas kabliukas.

— Koks?

— Ši mergina pažinojo Gretą Servis. Jos vienu metu dirbo toje pačioje agentūroje. Pozuotojomis. Filas Silvestras fotografavo jas reklaminiam prospektui.

— Jūs jo ieškote?

— Paskelbėme paiešką penkiose valstijose, — Patas pašnairavo į mane. — Maikai, mūsų keliai susikryžiavo, bet kol kas tu niekuo nepadėjai policijai. Kaip juda tavo reikalai?

— Neturiu kuo pasigirti.

— Haris Servisas irgi nenori kalbėti.

— Tai įkiškite jį už grotų.

— Negudrauk, Maikai, gali pergudrauti pats save. Haris kalbėjo apie kažkokį laišką, mes perklausėme juostelę! Koks tai laiškas?

— Man Haris nieko nesakė.

— Maikai, slėpti informaciją nuo policijos yra labai negerai.

— Apie kokią informaciją tu kalbi? Man patikėta tiktai privati informacija. Gal užmiršai, kad aš — privatus detektyvas?

— Velniai tave rautų! — iškošė pro dantis Patas. — Suprask, Maikai, aš neketinu spausti tavęs prie sienos. Man reikia tavo nuomonės. Kas, tavo manymu, gali sieti šias merginas?

Aš pamojau Edui ir jis atnešė alaus bokalą. Pasigardžiuodamas išgėriau alų ir neskubėdamas ištariau:

— Vadinasi, taip. Turime tris vienos profesijos merginas. Visai įmanoma, kad jos pažinojo viena kitą. Reklamos versle sukasi vis tie patys žmonės, todėl nenuostabu, kad mūsų mergytės susitiko. Tai visai galimas dalykas. Dvi iš jų mirusios, o viena dingo.

— O apie ketvirtą tu užmiršai?

— Kol kas tik spėjimai. Peržvelk statistiką ir pamatysi, kiek daug žmonių žūva automobilių avarijose.

— Ką manai apie Gretą Servis? Ar ji gyva?

— Manau, kad gyva. Kai kas ją visai neseniai matė mieste.

— Maikai, šios merginos dirbo reklamos agentūrose. Jos neturėjo tėvų, neturėjo pinigų. Kiekvieną jų už padorią sumą galėjai sugundyti. Ir už pinigus jos galėjo padaryti bet ką!

— Patai, mes abu ne naujokai šiame darbe. Ką turi galvoje? Džeką Skerdiką?

— O kad ir jį! Nė viena mergina nebuvo iššaginta prieš mirtį.

— Jei tos žmogžudystės — vieno žmogaus rankų darbas, turiu pastebėti, jis dirba labai švariai. Ir labai neįprastai. Pats pagalvok, kuriam galui jam nuodyti Peston kažkokiais retais, egzotiškais nuodais? Kaip jis jų gavo? Ar tau neatrodo keista? Tokia mirtis kažkaip nedera prie bendro įvykių fono.

— Bet juk yra sąsajos tarp šių mirčių! — karštai paprieštaravo Patas.

— Taip, norint jas galima įžvelgti.

Patas įsispitrėjo man į akis.

— Maikai, visi keliai veda pas tave.

— Vis dėlto nusprendei mane spustelėti?

— Ne. Gal vėliau ir pabandysiu, bet ne dabar. Dabar aš vargstu su tuo Orelu Bucheriu. Maikai, prisipažink, juk tavo parodymai neteisingi?

— Žinai, jūs su Gajumi kai kuo panašūs, — atsidusau.

— Kuo gi?

— Jis manęs klausė to paties.

— Ir ką jam atsakei?

— Tą patį.

Suraukęs vešlius antakius, Patas ištraukė iš kišenės pinigus ir metė juos ant baro.

— Maikai, nesislėpk nuo žmonių. Vienišiai šiame pasaulyje pasmerkti. Mes su tavimi visada žaidėme drauge. Ir aš nenorėčiau prarasti gero partnerio. Puikiai tave pažįstu, todėl kol kas nusileidžiu tavo įgeidžiams. Tačiau privalai suprasti, kad mano viršininkai su tavimi nežais. Be to, kai kurie žmonės trokšta tavo skalpo. Mes abu galime išlėkti velniop iš tos smėlio dėžės! Pasistenk nesuklysti.

— Aš stengiuosi, — patikinau jį.

— Maikai... Dar vienas klausimas. Tas susišaudymas su Orelu Bucheriu... Negi viskas vyko taip, kaip aprašei savo pareiškime?

— Ne, — aš papurčiau galvą.

— Viešpatie, ar bent nutuoki, ką darai?

— Patai, to paties manęs nuolat klausinėja įvairiausi žmonės.

Aš pažinojau tą rajoną, kuriame gyveno Bucheris. Jis ribojosi su lūšnynais, kur buvo perkeliami nuomininkai iš rekonstruojamų kvartalų. Čia visur viešpatavo niūri melancholija. Tarp namų ant ištiestų virvių džiūvo skalbiniai, o tų namų gyventojai pasižymėjo agresyviu priešiškumu. Kvartalo egzistenciją palaikė tik merijos dotacijos, tačiau visi barai duso perpildyti, o šaligatviai buvo užkimšti labai senų automobilių.

Aš prisiminiau, kaip prieš porą metų čia radau pogrindinį alkoholinių gėrimų gamybos cechą. Nuo to gėralo viename po-

būvyje kojas pakratė iškart dvidešimt žmonių. Tikriausiai kai kas iš vietinių mane atmena, juk aš, rinkdamas faktus, palikau šiose užeigose krūvą dolerių.

Tuometinė policija iš bejėgiškumo tik kramtė nagus. Net apmokami informatoriai mažai kuo "mentams" pagelbėjo. Tačiau kai drumstos gerai pagirdytų čiabuvių akys išvysdavo kelis žalius popierėlius, jų liežuviai iškart išberdavo reikalingas žinias. Juo labiau kad tuos popierėlius spausdavo mano ranka. Čia visi žinojo, jog aš nerašysiu oficialių raportų ir neišduosiu savo geranorių padėjėjų.

Maksas Kjudis dirbo naktiniu barmenu "Seviljos" užkandinėje. Man įėjus į tą apšiurusią užeigą, Maksas trynė purvinu skuduru baro paviršių. Sugavęs jo žvilgsnį supratau, kad Maksas mane pažino. Netardamas nė žodžio jis pastatė priešais mane bokalą alaus ir iškart atskaitė grąžą iš dvidešimtinės, kurią numečiau ant baro.

— Orelas Bucheris, — tariau, ištiesdamas jam dešimt "žalių".

Vikriai paslėpęs banknotą, Maksas pasilenkė ir paklausė:

— Tai ką, vadinasi, tu jį nudėjai?

— Uhu, — burbtelėjau.

— Taip ir žinojau! Jis pats kaltas, mulkis nelaimingas!

— Kodėl taip manai?

— Amžinai užsiiminėjo visokiais nešvariais reikaliukais.

— Vienas?

— Taip, — linktelėjo Maksas. — Draugų jis neturėjo. Šlykštus tipas, su juo niekas nenorėjo susidėti. Porą kartų išvilkau jį už apykaklės iš baro. Nusigėrė iki žemės graibymo ir buvo pasirengęs mane užmušti.

— Šėliojo, ar ką?

— Nelabai. Manau, tai jis prieš porą mėnesių nugvelbė iš Arnio patranką. Kai paskutinį kartą jį iš čia išmečiau, pajutau kišenėje pistoletą.

— Kas apie jį galėtų papasakoti?

— Ko gera, niekas. Paprastai Orelas sėdėdavo prie staliuko vienas. Niekam jis nerūpėjo ir jam į visus buvo nusispjaut, — Maksas atsiduseęs pasitrynė nosies galiuką. — Žinai, kartą Orelas mane nustebino. Mačiau, kaip jis įsėdo į didžiulį prašmatnų

automobilį. Tai įvyko Lentis aveniu. Orelas užsirioglino ant užpakalinės sėdynės. Už vairo sėdėjo vairuotojas plačiakrašte skrybėle. Man pasirodė, kad jis gerai pažinojo Orelą. Dar pamaniau, kad pasaulis aukštyn kojom apsivertė. Bucheris — tokiame automobilyje!

— Esi tikras, kad matei Bucherį?

— Absoliučiai tikras! — barmenas, suraukęs antakius, palietė mano ranką. — Kažkada senasis Gripis sakė irgi matęs tokią sceną. Tiesa, Gripis visada girtas, juo pasikliauti negalima. Bet jis tvirtina matęs, kaip Orelas įsėdo į prašmatnų automobilį.

— Gal man pasikalbėti su Gripiu?

— Pasikalbėti? — Maksas prunkštelėjo. — Tada tau teks nusileisti šešias pėdas po žeme. Prieš porą mėnesių Gripis palindo po sunkvežimiu.

Supratau, kad skubinti įvykius, — beprasmiška. Jeigu jau Maksas nesugebėjo atsakyti į mano klausimus, tai iš kitų atsakymų juo labiau nesulauksiu.

— Kalbama, jog Bucheris tampėsi su kažkokia šliundra, — mestelėjau aš.

— Aha, — linktelėjo Maksas. — Su Rozi. Bet ji žino dar mažiau nei aš. Ji pasirengusi gulti po kiekvienu už bokalą alaus arba už dolerį. Tik tokia ir galėjo aptarnauti Bucherį. Liusi Dig ir Doli pasiuntė jį šunims šėko pjauti. Atstojęs nuo jų, Bucheris susidėjo su Rozi. Žmonės nelabai jį mėgo. Ir žinai, niekas čia jo neapverks. Gal retkarčiais prisimena tik todėl, kad policija dažnai klausinėja.

— Puiku. Ačiū už informaciją.

— Maikai, pasakiau tau viską, ką žinojau. Daugiau niekuo padėti negaliu. Jei ką nors sužinosiu, kur man tave rasti?

Ištraukęs iš kišenės vizitinę kortelę, užrašiau ant jos viešbučio pavadinimą.

— Jei ką nors sužinosi, paskambink į viešbutį. Čekį tau išsiųsiu paštu.

Kai prisiskambinau Gajui, jis jau rengėsi išeiti. Visą valandą ieškojo manęs, skambinėdamas į visas vietas, kur tikėjosi ma-

ne rasti. Aplink Gajų sukinėjasi aibė žmonių, tad mes susitarėme susitikti "Pas Tedį" ir ramiai pasikalbėti. Pėstute nukulniavęs visą kvartalą, aš sustabdžiau taksi ir pasakiau taksistui restorano adresą.

Gajus jau laukė manęs atskirame kabinete kartu su aukštu liesu vaikinu.

— Sveikas, Maikai! Tu pažįsti Elą Keisį? — Gajus linktelėjo į savo kaimyną.

— Teko susitikti.

Mes paspaudėme vienas kitam rankas, ir aš paklausiau:

— Bifas man sakė, kad jūs peržiūrėjote informacijos skyriaus dosjė? Ar radote ką nors įdomaus?

— Sėskis, Maikai, — tarė Gajus. — Apie tai ir norėjome su tavimi pasikalbėti.

Aš atsisėdau, ir Gajus linktelėjo Elui.

— Nagi, dėstyk.

Gurkštelėjęs kavos Elas atsilošė į kėdės atkaltę.

— Na, ką, pradėsime nuo to, kad aš sužinojau, kur pabuvojo Mičas prieš pareidamas namo tą dieną, kai jį nužudė. Jis užėjo į moteriškų drabužių parduotuvę Brodvėjuje ir klausinėjo tų prakeiktų baltinių. Paskui nusipirko vieną komplektą. Pardavėjai pasakė savo pavardę ir biuro adresą. Komplektas kainavo dvylika dolerių, bet Mičas sumokėjo pardavėjai dvidešimt. Mergina nuėjo į realizacijos skyrių, o kai grįžo, Mičo jau nebebuvo. Ji gerai prisiminė tą atvejį, nes Brodvėjaus gyventojai retai palieka arbatpinigius. Iš pradžių pardavėja nenorėjo apie tai pasakoti, nes bijojo, kad valdytojas sužinos apie arbatpinigius. Paskui ji dar prisiminė, kad, išrašant čekį, Mičas visą laiką stebėjo kažkokį pirkėją, apžiūrinėjantį tuos drabužėlius. Mičas taip atsidėjęs jį stebėjo, kad pardavėjai teko dukart pasitikslinti jo adresą. To tipo ji niekada anksčiau nebuvo mačiusi.

— O ką Mičas pirko?

— Seksualius trumpučius juodos spalvos nailoninius marškinėlius. Gal Mičas pažino tą tipą, kurį taip įdėmiai stebėjo, ir pasekė jį. Tą pačią dieną Mičas užėjo į informacijos skyrių ir kažko ten ieškojo.

— Gal kuri nors kita pardavėja pažinojo tą žmogų?

— Ne. Jį aptarnavo naujokė. Bet nepažįstamasis nieko nepirko. Tik paklausė, ar yra kitokios spalvos apatinio trikotažo. Pardavėja atsakė neigiamai ir jis išėjo. Beje, tą rytą parduotuvėje buvo demonstruojamas visas spalvų asortimentas. Bet jo tai, matyt, netenkino.

Žvelgdamas į savo pašnekovus staiga pajutau, kaip atskiros detalės mano galvoje klostosi į vientisą logišką grandinę. Trūko tik vienos grandies.

— Vadinasi, trūko tik vienos spalvos apatinių drabužėlių, — mąsliai sumurmėjau.

— Ne, buvo visas spektras spalvų, — paprieštaravo Elas Keisis. — Aš net specialiai sutikrinau su jų registracijos knygomis.

— Trūko baltos spalvos, — tvirtai pakartojau.

Gajus su Elu tylėdami susižvalgė.

— Tikrai, — suraukęs kaktą murmtelėjo Keisis. — Kaip jūs atspėjote?

— Mičas Templas pasufleravo. Juk jis bandė ištraukti baltą nosinę, kyšančią iš jo švarko kišenės. Jam reikėjo nosinės, kad nurodytų mums spalvą.

Nusmaukęs ant kaktos akinius, Gajus įsmeigė į mane nustebusias akis.

— Bijau, kad nesuprantu tavęs, Maikai.

— Velda pirmoji įtarė, jog čia yra kažkoks ryšys. Žali apatiniai rudaplaukei, juodi — blondinei. Kokiai merginai tiks balta spalva?

— Brunetei, — sumurmėjo Gajus.

— Būtent, — linktelėjau. — Tokiai, kaip Greta Servis.

6 skyrius

Paini, tamsi istorija pamažu ėmė ryškėti. Trūkstama grandis viską sustatė į savo vietas. Anksčiau ar vėliau, Patas prieis tą pačią išvadą. Policija tyrė visų psichų sąrašus. Psichų, kurie, norėdami patenkinti savo iškrypusius polinkius, buvo pasiryžę bet kokiems kraštutinumams. Tuos iškrypėlius sugauti buvo vel-

niškai sunku, nes jie pasižymėjo gyvatišku gudrumu ir savotiška logika. Savo tinklus jie rezgė fantastiškai vingriai, juos išpainioti — praktiškai neįmanoma. Greičiausiai mes užčiuopėme tikrąjį siūlo galą, tačiau versija be įrodymų — nulis.

— Ar Patas apie tai žino? — paklausiau.

— Jis seka tais pačiais pėdsakais kaip ir mes. Manau, jo vaikinai į savo klausimus gaus tokius pat atsakymus. Kito varianto aš tiesiog nematau.

— Ir kiek laiko jūs slėpsite šią informaciją?

— Tol, kol nežengsime nors žingsnio pirmyn, — atrėžė Elas. — Šiandien iš Vašingtono grįžo Normas Harisonas. Jis ten peržiūrėjo paskutinės senato komisijos ataskaitas ir žadėjo pasirausti savo popieriuose, kad išsiaiškintų, ar Mičas nepaliko kokio raštelio. Juk Mičas jam negalėjo prisiskambinti, o be telefono, jo name yra pneumatinis paštas.

Užsirūkęs Gajus pareiškė:

— Vakare susitinku su Normu. Jis dabar rengia vieno iš SNO narių ir vėl priimtos šalies atstovo politinį susitikimą. Tai kažkas afrikietiška... Eisi su manimi?

— Kodėl kvieti būtent mane?

— Nes tu įklimpęs į tą pelkę ligi ausų. Mes irgi. Tik susivieniję pajėgsime išsiaiškinti, kas nužudė Mičą.

— Ką gi, sutinku, — nusijuokęs aš pažvelgiau į Elą Keisį. — O jūs?

— Grįšiu į informacijos biurą. Atrodo, supratau, pagal kokią sistemą dirbo Mičas. Aišku, kad jis ieškojo informacijos tikrai ne abėcėlės tvarka. Jei rasiu paskutinę jo peržiūrėtą kortelę, galėsime susiaurinti paieškų ratą. Jei ko ir truks, mes galėsime tai atkurti pasinaudoję negatyvais.

Aš atsistojau.

— Gerai, aš su jumis.

Džeraldo Jutos namas, naujas triaukštis pastatas, stovėjo 5-ojoje aveniu priešais Centrinį parką. Apie Džeraldą Jutą kai ką žinojau, tačiau tik iš laikraščių. Pakeliui Gajus papasakojo apie jį.

Jutas valdė keletą stambių korporacijų ir jau 1930-aisiais

tapo multimilijonieriumi. Iš pradžių politinėje arenoje jo nebuvo matyti. Galiausiai žmona nusprendė, jog dabartinei jų padėčiai Čikaga per maža ir pernelyg niekinga. Ji privertė vyrą persikelti į Niujorką. Po metų ji mirė, bet Jutas jau buvo pamėgęs aukštuomenės gyvenimą. Šiek tiek vėliau Jutas smarkiai praplėtė savo veiklos lauką ir tapo visokių menų mecenatu. Be to, jį laikė neoficialiu įvairiausių svarbių personų, atvykusių su vizitais į Niujorką, priėmimų šeimininku.

Jutas nelindo į politiką, bet kartais jo įtaką panaudodavo prieš vieną ar kitą SNO atstovą.

Visuomeninė veikla nė kiek nepakenkė Juto verslui. Biržoje jo firmų akcijos buvo kotiruojamos gana aukštai, o per šešiasdešimt dvejus savo gyvenimo metus Jutas neįsivėlė nė į vieną skandalą.

Styginio kvarteto griežiama melodija liejosi po kambarius, kuriuose dūzgė negarsi šneka. Pagarbiai lenkdamasis liokajus paėmė mūsų skrybėles. Svečiai stoviniavo nedideliais būreliais. Tarp jų zujo padavėjai su padėklais, nukrautais taurėmis su šampanu. Nors priėmimas buvo neoficialus, vyrai vilkėjo smokingus, o deimantais švytinčios moterys atrodė ką tik nužengusios iš Paryžiaus madų žurnalų puslapių.

Taip, Džeraldas Jutas mokėjo vertinti gerus ryšius. Tarp svečių išvydau Ričį Solsberį, daugelio sensacingų Vašingtono straipsnių autorių, Polą Gregorį, kurio politines apžvalgas spausdino stambiausi šalies žurnalai, ir Džiną Sigldoną, tarptautinių naujienų skyriaus vadovą.

Jutas kalbėjosi su Normanu Harisonu. Pamatęs mus, jis pasisveikino su Gajum, kuris jam pristatė mane.

Nepaisant amžiaus, Jutas atrodė tiesiog puikiai, nors jau ryškėjo pilvukas. Jis nužvelgė mane aštriu kritiško stebėtojo žvilgsniu. Jautei, kad tos gyvos akys gali ir smagiai nusijuokti iš pavykusio pokšto, bet gali ir sustingdyti žmogų ledine išraiška. Kai jis pažvelgė į mane, pasijutau tarsi kiaurai peršviestas rentgeno spindulių.

— Misteris Hameris? Labai džiaugiuosi. Neseniai visi laikraščiai rašė tik apie jus.

— Tai atsitiktinumas, — tariau aš.

— Bet jūsų verslui tai naudinga, — nusišypsojo jis.

— Taip, galbūt.

— Dėl tokių kaip Maikas aš negaliu rašyti visko, ką žinau, — pareiškė Gajus.

— Kodėl?

Gajus išsišiepė.

— Jei Maikas sumanys parašyti savo autobiografiją, jis būtinai prisimins mane iš išdės visą tiesą. Kaip vakarėlis?

— Puikiai. Mes pagerbsime Paką El Amborą ir jį lydinčius asmenis. Rodome jam miestą ir taip toliau. Svečiai eis visą vakarą. Leiskite, aš jus kam nors pristatysiu.

— Neverta, — numojo ranka Gajus. — Aš čia beveik visus pažįstu. O jei ko ir nepažįstu, susipažinsiu pats.

— Tada gal misterį Hamerį?

— Nesivarginkite, Džeraldai. Maikas visur jaučiasi kaip namuose. Jis užmezga pažintis neįtikėtinai mikliai, o jo ryšių gausa mane tiesiog stebina.

— Tada pristatysiu jus nors vakaro šeimininkei.

Jis nuvedė mus prie artimiausios porelės. Moteris juoda suknele, vilnijančia apie grakščią figūrą, kalbėjosi su rytietiško gymio vyru.

— Brangioji... — pradėjo Džeraldas. — Leiskite jus atitraukti minutėlę.

Moteris atsisuko. Meistriškai padažytos vos įkypos akys spindėjo. Plaukai blykčiojo sidabro atspalviais. Išvydusi mane Dalsi Makiles išplėtė akis ir sušuko:

— O, Maikai, džiaugiuosi jus matydama!

Bakstelėjęs Džeraldui alkūne, Gajus sukuždėjo:

— O ką aš sakiau!

Nusijuokęs Džeraldas pristatė jos pašnekovą Džeimsą Lusotą. Minutę paplepėję, jie nuėjo į šalį, palikę mus su Dalsi, laikančius rankose šampano taures.

— Puikus virsmas: iš madų žurnalo redaktorės — į priėmimo šeimininkę.

— Mano klientams patinka tokios metamorfozės, — nusišypsojo ji ir, paėmusi mane už parankės, nuplaukė per minią, linkčiodama bei sveikindama pažįstamus.

Pastebėjau, kad Gajus kalbasi su Normanu. Apie ką, neišgirdau.

— Tokie vakarai suteikia mūsų publikacijoms ypatingo prašmatnumo, — kalbėjo Dalsi.

— Nebijote, kad aš galiu pakenkti jūsų reputacijai?

— O ne! Jūs vakarą paversite pikantišku.

— Bet tai nepadės užmegzti reikalingų ryšių.

Ji suspaudė mano ranką.

— Galbūt. Bet man su jumis įdomu. Žinote, kokia sumaištis kilo mano agentūroje jums išėjus? Aš nustebau išgirdusi, kad mano tarnautojos skaito laikraščius! Visada maniau, kad jos labiau vertina rafinuotesnę literatūrą. Sužinojau apie jus daug įdomybių.

— Tada aš stebiuosi, mis Makiles, kad jūs vis dar kalbatės su manimi.

— Turiu pripažinti, kad jūs neblogai išmanote moters psichologiją... — sumurkė ji. — Beje, mane vadina Dalsi. Maikai, jūs privalote nuraminti mano smalsumą. Jūsų juk nebuvo kviestųjų sąraše. Kaip čia patekote?

— Dėl visagalės žiniasklaidos. Mane atsitempė senas draugas — Gajus Gardneris, kurio pavardė figūruoja kviestųjų sąraše. Nepasakyčiau, kad man čia įdomu, bet mes su Gajumi turime dalykinį susitikimą.

— Gajus yra ir Džeraldo draugas. Aš džiaugiuosi už jus. Ar čia yra kas nors, su kuo norėtumėte susitikti?

Aš pastebėjau skirtinguose salės kampuose stoviniuojančias vyrų kompanijas. Pasipuošę juodais smokingais, jie panėšėjo į solidžius varnus, apsupusius ryškiaspalvį kolibrį. Retkarčiais tarp jų nuvilnydavo smagūs juoko gūsiai. Pagyvėję pokalbiai aiškiai liudijo, kad vyrišką kompaniją papildė šauni mergina.

— Gal su Prektono merginomis, — tariau aš.

Dalsi juokais pagrasino man pirštu.

— Ai, ai, misteri! Juk jos tik pudruoja akis ir smegenis. Be to, sakyčiau, jums jos per jaunos.

— O jiems? — aš linktelėjau į vyrus, besibūriuojančius aplink merginas.

Dalsi linksmai nusijuokė.

— Tikrai įdomu! Per kiekvieną asamblėjos sesiją jie arba kimba vienas kitam į gerkles, arba kuria bendrus planus, kaip iš pagrindų pakeisti pasaulį. Dabar jie laigo aplink dvidešimtmetes mergaites kaip mokinukai! Tos merginos tiesiog nepakeičiamos tokiuose priėmimuose, antraip čia visi susirietų. Dailūs snukučiai priverčia pamiršti politiką.

— Kodėl SNO posėdžiuose netaikomas toks veiksmingas metodas? Man regis, tai visiems būtų į naudą.

— Tą patį aš sakiau Džeraldui. Iš pradžių jam ši idėja nepatiko, bet dabar jis, atrodo, pakeitė nuomonę ir pats prašo pakviesti tas mergaites. Apskritai šią idėją mestelėjo jo žmona.

— O kaip jūs tapote šio priėmimo šeimininke?

— Aš tiesiog darau karjerą, negi to nežinojote?

— Kažkokius gandus vėjas atpūtė, — linktelėjau.

— Tiesą sakant, mane tam ruošė nuo pat gimimo. Aš gimiau Vidurio Vakaruose, geroje šeimoje. Mokiausi aristokratiškoje mokykloje ir užmegzdavau naudingas pažintis. Tad viskas ėjo iš anksto nužymėtu keliu. Nors toks gyvenimas man nelabai patinka... — gurkštelėjusi šampano, Dalsi pridūrė. — Visos Prektono mergaitės, kurias čia matote, — iš padorių šeimų. Viena susižadėjusi su kongresmenu, kita — su turtingu pramonininku, dvi pakviestos į Holivudą.

— Sekasi kai kuriems!

— Ne, tai ne sėkmė. Merginos atkakliu darbu pelnė tokį likimą. Jos turi atitikti itin aukštus reikalavimus. Jeigu nebūtų vertos, mes jų tiesiog nekviestumėm į tokį vakarėlį.

Pastačiusi tuščią taurę ant padėklo, Dalsi paėmė naują.

— Beje, ar radote tą merginą, kurios ieškojote?

— Dar ne. Miestas labai didelis, jame sunku surasti reikalingą žmogų.

— Ir mūsų fotonuotraukos jums nepadėjo?

Aš papurčiau galvą.

— Tos merginos niekas nematė. O juk tokį veidą nesunku prisiminti.

Dalsi atkragino smakrą ir mąsliai pažvelgė į mane.

— Žinote, man šovė į galvą mintis...

— Kokia?

— Tą merginą fotografavo Tedis Geitsas. Kartais jis sudaro asmeninius kontraktus ir panaudoja modelius, kurių mes atsisakome. Gali būti, kad jis turi tos mergaitės registracijos kortelę. Paprastai jis taip ir elgiasi...

— Kaip man jį rasti?

— Jums nereikia jo ieškoti. Jo biuras — mūsų pastate, o aš turiu raktus, — ji žvilgtelėjo į laikrodį. — Dabar aštunta vakaro. Priėmimas tęsis iki pusiaunakčio. Ar ketinate pasilikti čia iki galo?

— Ne.

— Tada gal mes susitikime mano agentūros vestibiulyje? Dvyliktą trisdešimt. Pažiūrėsime, ką turi Tedis savo kartotekoje.

— Ar jūsų tai neapsunkins?

— Kaip čia pasakius... Apskritai man patinka baltieji medžiotojai. Gerai, dabar man reikia vaidinti vakarėlio šeimininkės vaidmenį. Linkiu maloniai praleisti laiką!

Aš palydėjau ją žvilgsniu, įvertindamas Patricijos stotą ir eiseną, išdidžią ir tuo pat metu labai moterišką. Pastebėjau, kad esu ne vienintelis, žiūrįs jai įkandin. Kai Dalsi dingo iš akiračio, apgailestaudamas atsidusau.

Normanas Harisonas nerado nieko, kas paaiškintų Mičo Templo paieškų tikslą. Mičo kabinete jis peržiūrėjo visus įrašus ir dosjė, bet už nieko neužsikabino. Normano sekretorius prisiminė Mičo skambutį, bet jų pokalbis buvo labai trumpas. Mičas prašė perduoti Normanui, kad tasai tik grįžęs jam paskambintų. Daugiau vaikinas nieko neprisiminė.

Sėdėdami visi drauge bibliotekoje mes spėliojome, kas galėjo Mičą priversti paskambinti Normanui. Nesugalvojome nieko gudraus. Paskui Normanas prisiminė, kad kartą jie su Miču buvo kažkokiame priėmime. Mičas domėjosi Normano straipsnio apie mafiją politiniais užkulisiais. Vėliau Normanas rašė reportažus apie politinę situaciją SNO ir apie artėjančius rinkimus Valstijose. Tai Mičo tikrai nedomino, nes jo darbo sritis buvo visai kita.

Įėjusi kambarinė pranešė, kad Gajus kviečiamas prie telefono. Jis išėjo ir grįžo po kelių minučių, sunkiai slėpdamas susijaudinimą. Palaukęs, kol bibliotekoje liksime trise, Gajus pasakė:

— Elas Keisis mano radęs vairuotoją, kuris paskutinis matė Mičą. 21-ojoje gatvėje Mičas pačiupo taksi ir paprašė taksisto sekti kažkokį automobilį su keleiviais. Paskui jis penkiolika minučių laukė, kol vienas iš keleivių išeis iš parduotuvės. Tas išėjo, spausdamas po pažastimi ryšulį, ir pasuko į kvartalo galą, kur sėdo į automobilį, matyt, iškviestą telefonu parduotuvėje. Mičas nusekė tą automobilį iki Belt Parkvelo, bet paskui sekamasis padidino greitį. Taksistas bandė pavyti tą automobilį, bet kelią užtvėrė kelių policija. Jį nubaudė už greičio viršijimą, ir Mičas paprašė, kad taksistas parvežtų jį namo.

— Ar vairuotojas tikras, jog tai buvo Mičas?

— Taip, jis pažino Templą iš fotografijos. Mičas dosniai užmokėjo, arbatpinigiai viršijo baudą.

— Ar ką nors sužinojote apie antrąjį automobilį?

— Gaila, ne. Jie jo nepavijo. Jau temo, o judėjimas buvo labai intensyvus. Taksistas sako, jog tai buvo tamsiai mėlynas automobilis. Markės jis neprisimena.

— Velniškai gaila. O ką sako parduotuvėje?

— Elas apklausė visas pardavėjas. Niekas neprisiminė nieko neįprasta. Tiesa, tądien parduotas vienas balto apatinio trikotažo komplektas. Elas patikrino visas čekių šakneles. Už pirkinį sumokėta grynaisiais, tad jokios pavardės, jokio adreso.

Aš susimąsčiau. Kažkas šioje istorijoje man nepatiko, bet nesupratau, kas būtent.

— Reikia pranešti apie tai Patui, — pagaliau išspaudžiau aš.

— Jau pranešta, — tarė Gajus. — Tik kokia iš to nauda, vis tiek nežinome, ko ieškoti.

— Mičas jį pažino, — garsiai mąsčiau aš.

— Na, ir kas? — paklausė Gajus. — Mičas daug ką pažinojo.

— Įdomu, kodėl jis sekė tą tipą? — negalėjau nurimti. — Juk aibė vyrų perka liemenėles savo katytėms. Kodėl Mičas išskyrė tą vienintelį?

— Gal jis matė tą tipą ir anksčiau perkantį apatinį trikotažą? — paklausė Normanas ir pats atsakė. — Todėl ir įtarė, kad tas vyras įsipainiojęs į žmogžudystę.

— Galime pabandyti išsiaiškinti, — atkuto Gajus. — Padėsime Patui pasirausti kartotekoje, a? Maikai, eisi su mumis?

— Ne, eikite be manęs. Aš pradėsiu paieškas kita kryptimi. Vėliau tau paskambinsiu.

Mes palikome biblioteką. Džeraldas, pamatęs, kad išeiname, pareiškė nuoširdžiai apgailestaująs, bet nebandė mūsų sulaikyti. Atsisveikinę su kai kuriais svečiais, mes pasukome prie išėjimo. Dalsi Makiles palydėjo mus iki durų. Aš jai šnipštelėjau, kad kai ką dar patikslinsiu, paskui mes, kaip ir susitarėme, susitiksime "Prekton Bildinge".

Paėmęs taksi, Gajus nuvežė mane iki "Njus Bildingo" ir ten išlaipino. Nieko neklausinėdamas paspaudė man ranką, palinkėjo sėkmės ir nuvažiavo.

Aš pasukau prie nedidelio baro kampe, kur mėgdavo pietauti žurnalistai. Timą Reilį radau ten. Jis sėdėjo savo mėgstamoje vietoje ir plepėjo su barmenu. Anksčiau Timas dirbo sporto apžvalgininku, dabar sėdėjo korektorių skyriuje, tačiau pirmai progai pasitaikius vis prisimindavo savo mėgiamiausią temą — beisbolą.

Man prisėdus greta, Timas plačiai nusišypsojo ir jau pravėrė burną, bet aš nesileidau įtraukiamas į diskusiją apie sportą.

— Timai, turiu reikalą, — pareiškiau.

— Maikai, garbės žodis, man neliko nė vieno bilieto. Supranti...

— Aš ne apie tai, Timai. Mane domina Mičas Templas.

Akimirksniu surimtėjęs Timas atstūmė savo stiklinę ir linktelėjo.

— Aš klausau, Maikai.

— Sakyk, ar Mičas saugojo savo reportažų juodraščius?

— Žinoma, — net nesuabejojo Timas. — Taip daro visi. O jei vėliau reikės ką nors atkurti?

— Ar galėčiau į juos žvilgtelėti?

— O kam? Gali peržvelgti senus laikraščius.

— Tai per ilgai truktų. Su juodraščiais aš susidoroju greičiau.

Vienu mauku pabaigęs savo martinį, Timas numetė ant stalo suglamžytą banknotą ir pakilo.

— Eime.

Po kelių minučių jau sėdėjome redakcijoje. Kampe, kur dirb-

davo Mičas, tvyrojo kažkoks negeras, suduseęs kvapas. Už durų vis dar kabojo senas Mičo apsiaustas, o peleninėje kūpsojo krūva nuorūkų. Kažkas jau buvo iškraustęs stalą. Ant jo riogsojo kalnas suverstų popierių. Greta stovėjo kartoteka su trimis stalčiais. Du iš jų — pustuščiai. Kadangi ten mėtėsi tik mašinėle išspausdinti Mičo juodraščiai, sutvirtinti sąvaržėlėmis, stalčiai išvengė kruopščios apžiūros.

Aplankuose gulėjo mėnesiniai darbo planai. Pirmasis — dvejų metų senumo. Kituose aplankuose — kortelės su įvairiais gandais, kuriuos reikėjo patikrinti, faktai, patvirtinantys arba paneigiantys tuos gandus, įvairių asmenų įdomūs pastebėjimai. Visa tai galiausiai būdavo panaudojama reportažuose.

Prisitraukęs kėdę, aš įsitaisiau priešais kartoteką.

— Tau padėti? — paklausė Timas.

— Ne. Tiesą sakant, aš ir pats dar nežinau, ko ieškau.

— Gerai. Tada sėdėk čia, kiek reikės. Tau niekas netrukdys. Jei rasi ką įdomaus, pakviesk mane, gerai?

— Žinoma, Timai, pakviesiu. Ačiū tau.

— Nėra už ką, — jis linktelėjo ir išėjo.

Mičo Templo tikrai negalėjai vadinti paprastu Brodvėjaus gandonešiu. Jo užrašuose radau tiesiog stebėtinai įdomios informacijos, vėliau pavirtusios aštriais ir glaustais reportažais.

Mičas lakstė po visą Niujorką, ieškodamas šviežios medžiagos. Pagrindinė tema buvo Brodvėjus, bet Mičas dažnokai nuklysdavo į šoną, mitriai gaudydamas karštus faktus. Užuodęs grobį Templas virsdavo negailestingu medžiokliniu šunimi. Jo straipsniai privertė sukurti specialią mafijos vadeivų veiklos tyrimo grupę. Šis tyrimas, kiek prisimenu, baigėsi triukšmingu teismo procesu. Porą kartų Mičas įlindo ir į politinę sferą, demaskuodamas kelių miesto "tėvų" machinacijas.

Mičo užrašuose radau Dalsi Makiles ir Džeraldo Juto pavardes. Jie dažnai rengdavo priėmimus arba dalyvaudavo juose kaip svečiai. Aristokratiškieji Dalsi kavalieriai buvo tarptautinio masto politikos bei verslo figūros. Kaip Prektono firmos atstovė, Dalsi apvažinėjo visą pasaulį. Ją šiltai priėmė geriausi Europos ir Amerikos namai. Mičas pažymėjo, jog Dalsi Makiles buvo susijusi su kai kuriais stambiais politiniais įvykiais ir da-

lyvaudavo visuose rafinuotuose SNO atstovų pasilinksminimuose. Bet ji neteikė pirmenybės nė vienai politinei grupuotei ir nė su vienu iš politinių veikėjų nesistengė užmegzti artimų ryšių.

Gerokai daugiau informacijos Mičas surinko apie Džeraldą Jutą. Džeraldas ne kartą finansavo įvairias politines akcijas ir dažnokai įsipainiodavo į sandėrius, susijusius su žvalgyba bei tarptautiniais santykiais. Porą kartų Džeraldas buvo užmezgęs ryšius su gerai visuomenėje žinomomis damomis. Viename iš savo reportažų Mičas užsiminė, kad Jutas panaudojo savo įtaką vienos pietų Afrikos valstybės delegatui, kad gautų naudingą mineralinių resursų eksploatavimo kontraktą. Beje, šis faktas jokios sensacijos nesukėlė. Šiais laikais toks reikalų tvarkymo būdas vos ne visuotinai priimtas ir nieko, aišku, nebestebina.

Užrašuose radau daugybę žinomų ir nežinomų pavardžių. Tris savaites Mičas savo reportažuose vainojo JAV vyriausybę už vengimą vykdyti prisiimtus įsipareigojimus. Juose buvo minima ir Belaro Riso, atsiradusio tarptautinėje arenoje iškart po Antrojo pasaulinio karo, pavardė. Jis suorganizavo savo šalyje perversmą, dėl kurio ji iš kolonijos virto nepriklausoma valstybe, paskyrusia Belarą SNO atstovu. Pastaruoju metu Belaras siekė, kad jo šalis, vadovaujama Pak El Amboro, būtų priimta į arabų koaliciją.

Aš pamaniau, kad čia Mičas aiškiai prašovė: šalis prisijungė prie arabų koalicijos, o Paką El Amborą pagerbė priėmime. Templas nėrėsi iš kailio, stengdamasis prigriebti tą kompaniją, bet čia jam nepavyko. Nepaisant Mičo tyrimo ir jo reportažų, šioje šalyje viršų laimėjo dvi darbininkų sąjungos, plykstelėjo sukilimas, iš dalies sugriovęs sostinę ir pakeitęs valstybės galvą.

Žvilgtelėjęs į laikrodį, aš skyriau sau dar dešimt minučių ir ėmiausi paskutinio aplanko. Jau nebesitikėjau sėkmės ir sklaidžiau juodraščius vien sąžinei nuraminti.

Reikia pripažinti, aš skaičiau su malonumu, bet kažko ypatinga neaptikau. Vėl šmėkštelėjo Belaro Riso pavardė. Vienoje žinutėje buvo rašoma, kad jį sumušė kažkoks plevėsa, kitoje užsimenama, kad italų vyriausybė apkaltino jį ryšiais su spekuliantais, juodojoje rinkoje beprotiškomis kainomis pardavinėjan-

čiais vaistus. Perskaičiau dar kelis reportažus apie pramogų verslo skandalus, bet neradau nieko, už ko galėčiau užsikabinti.

Peržiūrėjęs maždaug trečdalį popierių, pamaniau, kad veltui gaištu laiką. Jie neatskleidė man Templo mirties priežasties. Reporteris privalėjo atrasti kažką labai svarbaus, kad tas demaskuojamasis griebtųsi žmogžudystės kaip paskutinės priemonės jį nutildyti. Nė vienas normalaus proto žmogus neatimtų gyvybės dėl tokių niekų, kurių Mičas primargino ištisus lapus. Beje, žudikas gali nebūti normalaus proto. Gal jis paprasčiausias psichas...

Dvyliktą valandą ir dvidešimt penkios minutės aš stovėjau prie "Prekton Bildingo". Naktinis budėtojas mėtė į mane neramius žvilgsnius.

Pasirodžius mis Makiles ir pasisveikinus su manimi, jis iškart nurimo. Dalsi jau buvo spėjusi persirengti. Dabar ji vilkėjo sijoną, nertinį ir trumpą žaketą. Tokia panėšėjo į mergytę, slapčia pasprukusią iš namų į pasimatymą.

— Ar seniai čia? — šypsodamasi paklausė ji.

— Penkias minutes, ne ilgiau, — atsakiau. — Kaip praėjo vakarėlis?

— Nuostabiai. Labai gaila, kad jūs taip anksti išėjote. Būtumėt galėjęs išvysti pasaulio didžiuosius, žmonijos likimo lėmėjus.

Pusbalsiu paaiškinau, ką manau apie visus žmonijos likimo lėmėjus, ir Dalsi, pridengusi burną delnu, sukikeno.

Ji turėjo asmeninio lifto raktą. Liftas akimirksniu nusileido, paskui nunešė mus į dešimtą aukštą, fotografų karalystę. Pagraibiusi sieną, Dalsi uždegė šviesą ir nuvedė mane koridoriumi pro fotolaboratorijas, kuriose džiūvo negatyvai, pro didžiulius stendus, ant kurių kabojo pusnuogių gražuolių egzotiškos augmenijos fone nuotraukos. Mes sustojome prie durų, ant kurių išvydau lentelę su Teodoro Geitso pavarde.

— Atėjome, — sušnabždėjo Dalsi.

Atrakinusi duris ji įėjo, uždegė šviesą ir prisiartino prie katalogo.

— Kaip, sakėte, tos merginos pavardė?

— Servis, — atsakiau. — Greta Servis.

Atitraukusi stalčių, Dalsi perbėgo pirštais vokus ir vieną iš-

traukė. Atidariusi jį išėmė Gretos fotonuotraukas ir jų sąrašą. Ant voko buvo atspausdintas Grinvič Vilidžo adresas.

— Tai jos senas adresas, — tariau. — Reikia kito.

Dalsi įdėjo voką atgal į stalčių ir jį pastūmė.

— Luktelkite, regis, žinau, kur dar galime paieškoti, — tarė ji, eidama prie Geitso stalo.

Ant stalo stovėjo besisukantis būgnas su kortelėmis. Dalsi pasuko jį ir paklausė:

— Gal šis?

Priėjęs žvilgtelėjau į kortelę. Joje buvo užrašyta Gretos pavardė. Senas adresas užbrauktas ir prirašytas naujas: viešbutis "Sandloras". Žinojau šią vietą — pigūs nakvynės namai 8-ojoje aveniu. Žemiau, po adresu, buvo prirašyta nieko man nesakančių santrumpų. Kampe perskaičiau dar vieną pavardę: Hauel.

— Na, ką pasakysite? — paklausė Dalsi.

— Kol kas tai viskas, ką turiu. Reikia patikrinti šį adresą.

— Gal geriau paskambinti?

— Jokiu būdu! Taip galime išgąsdinti Gretą, — paėmęs Dalsi ranką švelniai ją spustelėjau. — Labai jums ačiū. Labai man padėjote. Niekada to neužmiršiu.

Jos akyse šmėkštelėjo lengvas liūdesio šešėlis.

— Maikai, aš... Žinote, labai norėčiau eiti su jumis. Ar leisite man? O gal manote, kad aš pernelyg smalsi?

— Ką gi, tada mums reikia paskubėti, — aš nusišypsojau. — Jūs tikrai smalsi.

Taksistas išlaipino mus prie "Sandloro" viešbučio, ir mes nužingsniavome į holą. Tame viešbutyje gyveno vargšai, neišgalintys sau leisti jaukesnių namų. Hole mus prislėgė sunkus pridvisęs oras, atsiduodantis pigiu tabaku.

Klibantys krėslai, nuplyšęs kilimas. Patalpos kampuose stovėjo nugeibusios palmės, o prie lifto durelių, ant kurių kabojo lentelė, pranešanti, kad jis neveikiantis, dar du vazonai su kažkokiais augalais.

Už pertvaros krėsle snaudė vargingai atrodąs portjė. Greta jo liūdnai stovėjo trys tušti alaus buteliai.

Aš priėjau prie pertvaros ir garsiai paklausiau:

— Kur čia gyvena Greta Servis?

Pramerkęs mieguistas akis portjė papurtė galvą ir suburbėjo:

— Tokios pas mus nėra.

— Jūs tuo tikras?

— Žinoma, — tingiai numykė šis. — Aš juk sakiau...

Prisiminęs kortelės kamputyje įrašytą pavardę pasidomėjau:

— O Hauel? Kuriame numeryje ji gyvena?

Sunkiai pasukęs galvą portjė dėbtelėjo į gyventojų sąrašą, priklijuotą ant stiklo, ir suniurzgė:

— Du šimtai devintas. Antras aukštas, — ir ištiesė ranką prie telefono.

— Nereikia, — kietai ištariau.

Portjė staiga išsitempė, paraudo ir piktai žvilgtelėjo į mane. Jo žvilgsnis akimirką prašviesėjo.

— Kaip norite, — burbtelėjo ir, gūžtelėjęs pečiais, vėl susmuko krėsle.

Paėmęs Dalsi už rankos, aš patraukiau į laiptinę.

Mes pakilome į antrą aukštą, radome du šimtai devintą kambarį, ir aš pabeldžiau. Palaukęs kelias sekundes pabeldžiau dar kartą. Už durų pasigirdo prislopintas triukšmas. Aš pabeldžiau trečią kartą.

— Einu, einu, — pasigirdo už durų. — Nesulaužykite durų. Velnias, ką ten dar atnešė?

Pasigirdo krentančios kėdės garsas, pusbalsiu ištarti keiksmai ir pagaliau pro duris nušvito šviesos juostelė. Skambtelėjo grandinėlė, spragtelėjo užraktas ir durys atsivėrė.

— Sveika, Greta! — linksmai pasakiau.

Tai tikrai buvo ji. Tiesa, ne tokia kaip fotografijose, bet vis dėlto Greta Servis. Veidas gerokai išblyškęs, oda praradusi gaivų šviežumą, juodi plaukai susivėlę. Švelniai tariant, Gretos grožis nebebuvo toks ryškus, kaip anksčiau.

Ji buvo užsimetusi paprastą maudymosi chalatėlį, kurį prilaikė viena ranka, kad neprasiskleistų.

Įstūmęs ją atgal įėjau pats, įtempiau paskui save Dalsi ir uždariau duris. Iš visko sprendžiant, Gretai tikrai nekaip sekėsi. Kambarys buvo beveik tuščias — atrodė taip, kad nesukeltų poli-

cijos, kartkartėmis aplankančios panašios rūšies viešbučius, priekaištų. Spintoje kabojo kelios suknelės, ant nakinio staliuko gunksojo tuščias džino butelis, ant grindų mėtėsi stiklinės šukės.

Greta išsigandusi mus apžiūrinėjo.

— Ko jums reikia? — pagaliau paklausė ji.

— Ar jūs Greta? — pakartojau savo klausimą.

Atidžiai mane nužvelgusi, ji tarė:

— Atrodo, esu jus mačiusi.

— Maikas Hameris, — prisistačiau.

Ji iškart mane prisiminė.

— Gyvuly! — piktai sušnypštė.

— Ramiau, mergyte, nereikia taip jaudintis. Tik nekaltink manęs, kad įgrūdau tavo nekaltą brolelį į kalėjimą. Beje, būtent jis ir paprašė manęs tave surasti.

Nudelbusi akis Greta atsitraukė per žingsnį.

— Na, štai, radote mane, — stengdamasi žiūrėti į šoną tarė ji. — Patenkinti? O dabar galite nešdintis velniop.

— Kas tau nutiko? — paklausiau.

Ji pakėlė galvą, kietai sučiaupusi lūpas.

— Ne jūsų reikalas. Palikite mane ramybėje.

— Haris nori tave pamatyti.

Ji nusigręžė ir įsispoksojo į purviną langą.

— Jam nebus malonu matyti mane tokią, — sukuždėjo.

— O man atrodo, jam tas pats.

— Gerai, aš jį aplankysiu, kai tik galėsiu. Taip jam ir perduokite.

— Greta, nesispyriok, sakyk, kas tau atsitiko?

Mes sugavome vienas kito žvilgsnius lango stikle.

— Tiesiog man nepasisekė. Aš turėjau puikių idėjų, bet nepavyko jų įgyvendinti.

— Tai ką man pasakyti Hariui?

— Pasakykite, kad aš dirbu, — mergina gūžtelėjo pečiais. — Mažumėlę užsidirbau įvairiose vietose. Bet esu tikra, jog manęs dar laukia didysis šansas, — tariant paskutinę frazę jos balsas užlūžo.

Greta staigiai atsigręžė. Jos chalatėlis prasiskleidė ir pro permatomus naktinius marškinius išryškėjo puikus kūnas.

— Tegu jis kol kas palieka mane ramybėje! Kai aš viską sutvarkysiu, pati jį aplankysiu. Ir neieškokite manęs daugiau. Aš galiu daryti, ką noriu. Haris ir pats ne itin gerai įsitaisė, ar ne? Aš bent jau laisvėje, o jis? O dabar palikite mane ramybėje! Nešdinkitės!

— Greta, — taikiai tariau aš. — Ar nenorėtumėte pasikalbėti apie Eleną Peston?

Gūžtelėjusi pečiais, Greta abejingai atsakė:

— Apie ką čia kalbėtis? Elena nusižudė.

— Kodėl?

— Nežinau. Tikriausiai kuoktelėjo dėl kokio nors vaikino.

— O jūs įsitikinusi, kad tai buvo savižudybė? — paklausiau, įdėmiai žvelgdamas jai į veidą.

Vos krūptelėjusi ji suspaudė kumštelius.

— Ji mirė. Koks skirtumas, kaip tai įvyko?

— Elenai, aišku, jokio skirtumo. Bet tai svarbu kitam žmogui. Tai gal pasikalbėsime?

Greta pasisuko, priėjo prie spintos ir ėmė traukti iš ten sukneles.

— Velniai jus rautų, — burbėjo ji, mesdama drabužius tiesiai į lagaminą, stovintį ant grindų. — Dabar teks nešti muilą iš čia į kitą vietą, kur manęs niekas negalės rasti, — veržliai atsigręžusi Greta Servis nusmeigė mus degančiomis akimis. — Tai dingsite jūs iš čia ar ne?!

— Gal galėtume jums kaip nors padėti? — paklausė Dalsi.

— Tai nieko nepakeis, — įsiterpiau. — Mes veltui gaištame laiką. Eime!

Mes išėjome iš viešbučio. Aikštelėje stovėjo keletas taksi. Aš pasodinau Dalsi į pirmąjį automobilį, paprašiau vairuotojo luktelėti ir pasukau prie antrojo taksi. Ištraukęs iš kišenės vizitinę kortelę, suvyniojau ją į penkių dolerių banknotą ir ištiesiau vairuotojui. Atsargiai paėmęs pinigus, jis klausiamai žvilgtelėjo į mane.

— Iš viešbučio tuoj išeis moteris su lagaminu. Jeigu ji ieškos taksi, pasodink ją į savo automobilį. Paskui paskambink man ir pasakyk, kur ją nuvežei. Duodu žodį, nepasigailėsi...

Apžiūrėjęs mano kortelę dukslioje žibintų šviesoje, taksistas šyptelėjo.

— Gerai, Maikai, — tarė jis. — Padarysiu viską, kaip sakei. Būk tikras, bičiuli.

Dalsi Makiles namas didingai stūksojo didelio parko centre. Tokiame komfortiškame, ištaigingame name galėjo leisti sau gyventi tik labai turtingi žmonės. Pažinojau keletą garsių žmonių, nuomojančių apartamentus tame name. Išvydusi mano veide nuostabą, Dalsi tarė:

— Nesistebėk, Maikai. Prektono firmos direktorių taryba reikalauja, kad aš gyvenčiau būtent čia. Tai tiesiog firmos prestižo reklama. Beje, jie ir yra to namo savininkai, tad aš mielai sutikau.

— M-m, nekvaila, — sumurmėjau. — Ir sekasi gi kitiems.

— Jei norite, galite nors laikinai pasimėgauti šia prabanga. Taip atsidėkočiau jums už tai, kad paėmėte mane į tą naktinį žygį.

— Bet juk labai vėlu, — prieštaravau.

— O man atrodo, pats laikas kavai. O gal jūs toks senamadiškas, kad atsisakysite?

Kažką numykęs nusekiau paskui ją į liftą.

Tyliai šnarėdamas liftas kilo į viršų. Tas švilpimas man priminė iš toli sklindančių balsų kuždesį. Balsai man bandė kažką pasakyti, bet aš niekaip nesupratau ką. Pamaniau, kad jau senstu. Anksčiau suvokdavau gerokai greičiau. Dabar beviltiškai vėluodavau, kaip šįvakar "Sandlore". Aš išpildžiau Hario prašymą ir suradau jo seserį. Pasakysiu jam, kad ji gyva ir sveika, tik nekaip atrodo. Negalima jos kaltinti už tai, kad nenori pasimatyti su Hariu. Gal ji ir pažinojo žuvusias merginas, bet tai nieko nereiškia. Greta gyva ir tai svarbiausia. Ji nenori, kad kas kištųsi į jos gyvenimą ir, aišku, turi tokią teisę.

Liftas sustojo, aš mašinaliai nusekiau paskui Dalsi į nedidelį prieškambarį, o iš jo — į milžinišką svetainę. Viena svetainės siena buvo visiškai permatoma. Už to gigantiško lango visa didybe spindėjo naktinis Niujorkas.

— Na, ką, jau atsipeikėjote? — nusišypsojo Dalsi. — Mes namie. — Ji paėmė mane už rankos. — Kavos ar ko nors stipresnio?

— Kavos? — atsakiau. — Klausykite, o jūs tikra, kad jūsų draugai neprieštaraus dėl mano apsilankymo?

— Mano draugai? — nustebo ji.

— Taip, tie, su kuriais dažnai susitinkate. Jie, regis, užima aukštus postus?

Dalsi sukikeno — visai kaip išdykusi mergiūkštė.

— Taip, dauguma jų tikrai nemalonūs tipai. Gerai, prisėskite, aš tuoj išvirsiu kavos.

Ji išėjo į virtuvę. Pasigirdo indų skambesys ir greit po kambarį pasklido kavos aromatas.

Girdėjau, kaip Dalsi tylutėliai niūniuoja kažkokią melodiją. Priėjęs prie patefono uždėjau Vagnerio plokštelę. Įjungiau minimalų garsą ir atsidaviau galingai, užvaldančiai muzikai.

Grįžo Dalsi. Pastačiusi padėklą ant marmurinio staliuko šalia kušetės, ji atsisėdo greta manęs.

— Ko toks susimąstęs, Maikai? Ar aš jus taip veikiu?

Pažvelgiau jai į akis. Iš taip arti buvo matyti, kad moteriška branda tik sušvelnino klasikinį Dalsi grožį. Aptemptas nertinis išryškino jos dailią krūtinę, ilgos sukryžiuotos kojos pabrėžė gundančią klubų liniją.

— Tik ne jūs, — nusišypsojau.

— Galvojate apie Gretą Servis? — paklausė ji.

— Taip.

Paėmusi puodelį ji gurkštelėjo karštos kavos.

— Negi jūs nepatenkintas tuo, ką sužinojote?

— Patenkintas, bet ne visai. Ir pats nežinau, kodėl.

Padėjusi puodelį ant stalo, Dalsi atsilošė į kušetės atlošą ir mąsliai ištarė:

— Regis, aš žinau. Gaila, bet taip atsitinka dažnai ir daugeliui merginų. Jos niekaip negali suvokti, kad mūsų pasaulis labai žiaurus. Juk aplinkui daugybė puikių veidų ir kūnų, manančių, jog būtent jiems turi tekti visa, kas geriausia. Ir jei to negauna, niekaip negali su tuo susitaikyti. Kelias aukštyn neįtikėtinai sunkus. Leistis žemyn gerokai lengviau. Jūs, Maikai, puikiai tai suprantate.

— Gretai ir anksčiau tekdavo įveikti sunkumus, — paprieštaravau. — Čia kažkas kita. Aš visada laikiau ją stipria.

— Nesėkmės palaužia daugelį, — atsiduso Dalsi. — Ir nieko čia nepadarysi.

— Nieko, — kaip aidas atkartojau aš. — Jos brolis irgi turės su tuo sutikti.

— Ir jūs daugiau neturėsite preteksto įsiveržti į mano vienišą gyvenimą, — su liūdesio šešėliu balse sušlamėjo Dalsi. — Vienišą ir monotonišką.

— Galbūt aš rasiu kokį pretekstą.

Ji įsispitrijo į mane ir jos akyse subliksėjo žarijos. Tai buvo nuostabios akys — bedugniai tamsūs ežerai po ilgomis, į viršų užriestomis blakstienomis. Pravėrusi burną Dalsi aplaižė lūpas rausvu liežuvėliu ir sušnabždėjo:

— Tai raskite jį dabar, tą pretekstą.

Paskui ji ištiesė ranką prie jungiklio ir išjungė šviesą.

Ją galėjai lyginti tik su nuostabiu, švelniu žiedpumpuriu, lėtai prasiskleidžiančiu ir iškart pražystančiu. Dalsi rankos apsivijo mano kaklą, ir mūsų lūpas sujungė karštas bučinys. Paskui ji suėmė mano delnus ir ėmė švelniai jais braukyti po savo kūną, lyg demonstruodama mėgstamiausias glamones. Įsitikinusi, kad aš viską supratau teisingai, ji aistringai prigludo prie manęs. Dalsi žavingai dejavo, kai ją bučiavau. Ji virpėjo po mano godžiomis rankomis ir skandino mane į palaimos prarają.

Išėjau iš Dalsi namų jau pradėjus švisti. Sustabdęs taksi nuvažiavau prie "Karterio Leilando" viešbučio, pakilau į savo kambarį ir nusimečiau batus. Gretimo kambario durys buvo užrakintos. Kritęs ant lovos įsispoksojau į lubas.

Mano galvoje pulsavo viena ir ta pati mintis: tai pradžia ar galas?

7 skyrius

Prabudau jau įdienojus. Pažvelgęs į laikrodį ir išvydęs, jog mažoji strėlė artėja prie keturių, aš tyliai nusikeikiau. Beveik visą dieną praleidau lovoje. Kai pakilau, nuo mano krūtinės nusirito raštelis. Aš perskaičiau:

— "Susitiksime "Žydrajame kaspine" šeštą valandą, bjaurusis girtuokli".

Raštelis buvo pasirašytas viena raide "V". Aš pažinau Veldos braižą.

Nusimaudęs iškart pasijutau geriau. Lagamine, kurį čia atgabeno Velda, radau viską, kas reikalinga, ir apsirengiau. Patikrinęs, kaip veikia mano 45-ojo kalibro "patranka", įbrukau ją į dėklą ir užsimečiau apsiaustą.

Prisiminęs praėjusią audringą naktį, aš patenkintas šyptelėjau ir, prisitraukęs telefoną, surinkau tarnybinį Dalsi numerį. Atsiliepė ta pati mis Tabor, sena pana, kurią aš taip klaikiai išgąsdinau, pirmąkart pasirodęs "Prekton Bildinge". Mandagiu sausu tonu mis Tabor informavo mane, kad mis Makiles dešimtos valandos reisu išskrido į Vašingtoną. Grįš tikriausiai po poros dienų. Paskui mis Tabor pasidomėjo, kas jos klausia, ir aš prisistačiau. Ragelyje iškart suspengė tyla. Kažkokiu kimiu balsu mis Tabor pasakė, kad perduos mis Makiles, jog aš skambinau.

Padėjęs ragelį jau rengiausi išeiti, kai staiga suskambo telefonas.

— Alio? — aš vėl pakėliau ragelį.

— Maikas Hameris?

— Taip, tai aš.

— Skambina Rėjus Takeris. Prisimenate, jūs vakar prašėte, kad pasekčiau tą mergaitę?

Prisipažinsiu, buvau visai apie tai pamiršęs.

— Taip, Rėjau, aišku, prisimenu. Tai kur ji nuvažiavo?

— Tai ne taip paprasta, Maikai. Išėjusi iš viešbučio, ji sėdo į mano automobilį. Aš nuvežiau ją prie penkiaaukštės automobilių aikštelės. Tai 8-osios ir 46-osios gatvių sankryžoje. Žinote? Ji man užmokėjo ir įėjo į pastatą. Aš pavažiavau į šoną, sustojau ir ėmiau laukti. Greitai iš ten išriedėjo automobilis. Man pasirodė, kad už vairo sėdi ta pati mergina. Norėjau ją pasekti, bet pasitaikė klientas. Kurį laiką mes važiavome ta pačia kryptimi. Paskui ji pasuko į dešinę, privažiavo 7-ąją aveniu ir pasuko į kvartalą, kuriame yra pietinis įėjimas į Vestsaid Haivėjaus metro stotelę. Ten jos automobilį pamečiau iš akių.

— O koks tai buvo automobilis?

— Šviesiai mėlynas sedanas "ševrolė". Naujutėlis. Deja, neįžiūrėjau numerio. O, taip, vos nepamiršau! Dešinysis užpakalinis sparnas buvo truputį įlenktas.

— Ačiū, Rėjau. Kur man pasiųsti čekį?

— Nesirūpink, Maikai. Man buvo malonu padėti.

Vyrukas padėjo ragelį.

Taip, čia aiškiai kažkas dvokia. Iš kur šlykščiame viešbutyje gyvenusi mergina gali turėti naujutėlį automobilį? Beje, gal taksistas apsiriko? Juk jis tik spėjo, kad už vairo sėdi Greta Servis. Jei tai tikrai buvo ji, turbūt pasinaudojo ta mokama aikštele iš atsargumo, kad jos niekas nesusektų.

Aš žinojau tą penkiaaukštę automobilių aikštelę. Vartai automobiliams ten buvo vienoje pusėje, o klientams skirtas įėjimas — kitoje. Jei Greta norėjo atsikratyti seklių, tai kaip tik ten galėjo praslysti nepastebėta.

Užsimaukšlinęs skrybėlę aš liftu nusileidau į holą, pasiteiravau, ar man nėra laiškų ir išėjau į gatvę. Po penkių minučių jau sėdėjau taksi. Vairuotojui pasakiau "Sandloro" viešbučio adresą.

Dar niekas Niujorke manęs nebuvo palaikęs užsieniečiu, tačiau tas taksistas kažkodėl nusprendė, kad aš turistas. Pažvelgęs į mane veidrodyje, jis pareiškė:

— Jei tikitės ten rasti kokią katytę, bičiuli, tai smarkiai apsirinkate.

— Apsirinku? — suglumau. — Kodėl?

— Tai ne tokia vieta, kur jų verta ieškoti, — paaiškino taksistas.

Aš nusišiepiau.

— Tikrai?

— Taip.

— Ką gi, turėsiu omenyje. Bet važiuoju tenai ne damos ieškoti. Ten gyvena mano draugas.

— Užjaučiu jūsų draugą, — atsiduso vairuotojas. — Bjauri vieta. Tikra dvokianti skylė.

Įėjęs į viešbutį pamačiau už pertvaros sėdintį kitą portjė. Tai buvo aukštas, liesas, gunktelėjęs vaikinas panešiotu mėlynu kostiumu. Nejudrios šeško akys, regis, gebėjo matyti viską aplinkui. Man praeinant pro šalį, vaikinas tyliai sušvapsėjo:

— Misteri...

Aš sustojau, grįžau ir tylėdamas įbedžiau į jį akis. Nutėškęs užguito žvėriuko žvilgsnį, jis sumurmėjo:

— Ar galėčiau, e-e... kuo nors padėti?

— Galėtumėte, — linktelėjau. — Jei sėdėtumėte savo vietoje ir tylėtumėte. Aišku?

Jo mažos akutės susiaurėjo ir įgijo gyvatišką išraišką. Gūžtelėjęs pečiais, portjė įkniubo į kažkokią knygą.

Pakilęs laiptais aš nužingsniavau koridoriumi ir sustojau prie kambario, kuriame buvau praėjusią naktį, durų. Kambaryje degė šviesa. Viduje dudeno kimokas vyriškas balsas. Tas žmogus berte bėrė keiksmažodžius. Moteriškas balsas bandė prieštarauti, irgi nevengdamas keiksmų. Staiga pasigirdo smūgio garsas. Aš ryžtingai atlapojau duris.

Ant grindų šalia sienos gulėjo gyvenimo sulamdyta nešvari blondinė.

Ranką ji glaudė prie skruosto. Greta stovėjo tvirtai surėstas milžiniško ūgio vyras. Jis vilkėjo sportinę striukę ir džinsus. Išvaizda išdavė, kad jis boksininkas ir ne itin vykęs: į šoną nusukta nosis, sumankyta ausis, randas ant skruosto.

Žvilgtelėjęs į mane, jis nusišiepė ir užbaubė:

— Supainiojai duris, mažyli!

— Ne, nesupainiojau, — paprieštaravau.

Jis nustebęs įsispoksojo į mane. Jo skruostai virptelėjo.

— Varyk iš čia, vaikine! Žaibiškai!

Aš likau stovėti kaip stovėjęs. Gorila susiraukė, įgaužė galvą į pečius ir, atstatęs rankas su galingais kumščiais, grėsmingai pajudėjo į mane. Kai užsimojo, taikydamasis man į žandikaulį, aš nėriau jam po ranka ir iš visų jėgų rėžiau į pasmakrę. Gorila nulėkė prie sienos. Neleidęs jam atsikvošėti, dešine smogiau į pilvą ir dėl tikrumo — į kairę į ausį. "Boksininkas" susvyravo, bet ant kojų išsilaikė. Tada, pamynęs tikrų boksininkų taisykles, rėžiau skiausčiu delnu jam per kaklą, ir vyrukas griuvo lyg pakirstas. Griūdamas užkliudė spintą ir nuvertė stalinę lempą.

Blondinė žvelgė į mane plačiai išplėstomis, siaubo pilnomis akimis.

— Kodėl taip pasielgėte? — sušnabždėjo ji.

— Nesijaudink, vaikuti. Juk jis tau smogė, ar ne?

Mergina sujudėjo, bandydama atsistoti. Aš padėjau jai ir pasodinau ant lovos.

— Velnias, — tyliai keiktelėjo ji. — Aš gi jam dirbu. Dabar jis mane užmuš! Jūs ką, psichas? Kokio velnio lendate ne į savo reikalus? Kas jus prašė? Ir ką čia apskritai veikiate?

Išsitraukęs piniginę praskleidžiau ją, kad blondinė pamatytų mano metalinį žetoną. Kaip ir tikėjausi, ji nebandė atidžiau ją apžiūrėti. Perkreiptu veidu neramiai žvelgė į savo draugužį, vis dar besiilsintį prie sienos.

— Jūsų pavardė? — pareikalavau.

— Bet paklausykite, misteri... — gailiai sulemeno ji.

— Tavo pavardė? — pro dantis iškošiau. — Kas tu tokia?

Nuleidusi galvą ji mėšlungiškai sugniaužė paklodę.

— Virdžinija Hauel.

— Kur Greta Servis?

Krūptelėjusi ji suraukė antakius ir pažvelgė į mane.

— Nepažįstu jokios Gretos.

Man dažnokai tekdavo turėti reikalų su kekšėmis, tad neblogai įgudau atskirti, kada jos meluoja, kada ne. Ši, atrodo, sakė tiesą. Taigi grįžau ten, nuo kur pradėjau.

— Kur buvai praėjusią naktį, Virdžinija?

— Aš... — ji sutriko. — Aš dirbau.

— Na, ir?..

— Aš buvau viešbutyje, 45-ojoje gatvėje. Buvau su vaikinu iš provincijos. Taip man atrodė. O gal jis jūreivis, kas ten žino? Jis nelabai man patiko, bet davė šimtinę, tad pasilikau su juo visai nakčiai.

— Kur tu jį pakabinai?

Virdžinija linktelėjo į vaikiną ant grindų.

— Jis paskyrė pasimatymą. Jis visada taip daro. Nemėgsta, kai aš dirbu viena, — mergina nelinksmai nusijuokė. — Jei iš manęs ko nors norite, aš nieko neturiu. Jis atėmė visus pinigus. Galite patikrinti jo kišenes. Net procentų man nepaliko, gyvulys!

— Ar leidai kam nors naudotis šiuo kambariu?

— Kam reikalinga tokia dvokianti skylė?

— Neatsakei į mano klausimą.

— Ne, niekam neleidau.

Aš pasilenkiau ties vaikinu. Jis sunkiai kvėpavo, iš lūpų kertelės tekėjo kraujo srovelė. Priėjęs prie spintos atidariau dureles. Viduje kabojo tos pačios suknelės ir lagaminas, kurį mačiau praėjusią naktį.

— Misteri, verčiau išeikite, jis nekenčia "mentų"...

— Kas jis toks?

— Lorencas Džonsas, buvęs boksininkas.

— Matyt, šiandien jis prastos formos, — pašaipiai nusijuokiau.

— Jis labai pavojingas, misteri. Galite būti tikras, jis ieškos jūsų.

Aš ištraukiau iš boksininko kišenės piniginę. Viduje radau penkis šimtus trisdešimt dolerių, vairuotojo teises, kuriose šis viešbutis buvo užregistruotas kaip jo nuolatinė gyvenamoji vieta, ir du bilietus į bokso rungtynes Gardene kitą savaitę.

— Kuriame kambaryje tas Lorencas gyvena?

Virdžinija niekinamai perkreipė lūpas.

— O kas jį žino? Lorencui dirba šešios merginos, ir jis nakvoja tame kambaryje, kuris tuo metu tuščias. Jis niekada už nieką nemoka. Sako, kad gyvena čia, bet, aišku, meluoja. Gal kada nors ir gyveno, bet iki tol, kol rado šias merginas.

— Gerai, pakalbėkime apie praėjusią naktį.

Atsidususi ji užmerkė akis ir pasakė viešbutį, kambarį ir vyriškio vardą. Pavadino jį Badu. Vidutinio amžiaus, tamsiaplaukis, ant smakro randas, kalba su nežymiu akcentu. Lorencas Džonsas, susitikęs su ja vienuoliktą vakaro įprastoje vietoje, pasakė, kur reikia eiti, ir ji nuėjo.

— Šiais laikais, — pridūrė Virdžinija, — visi taip dirba. O juk prieš dvejus metus aš per naktį uždirbdavau du šimtus "baksų".

— Visada yra kelios galimybės, — pastebėjau. — Tik nereikia delsti.

— Tai tušti žodžiai! Kur man eiti?

Nusviedęs ant lovos Lorenco piniginę, aš pasilenkiau, kad pakelčiau boksininką. Staiga už nugaros pasigirdo:

— Sustink, vaikine!

Pasukęs galvą, išvydau tarpdury stovinčius du tipus. Vienas užstojo savo kūnu duris, kitas mėsčiojo rankoje vėzdą. Iš pirmo žvilgsnio pažinau užsigimusius gangsterius, užgrūdintus žiauriuose gatvės mūšiuose. Jie mėgo savo amatą, be to, buvo neblogai ginkluoti.

Pirmasis, matyt, pajutęs, ką ketinu daryti, žaibiškai šoko prie manęs. Tas niekšas pakibo ant manęs ir užsimojo vėzdu. Aš pakišau ranką, ir ji akimirksniu sumedėjo nuo smūgio. Gangsteris nutaikė vėzdą man į galvą, bet aš smogiau niekšui į paširdžius. Tas atšoko staugdamas, bet ir vėl metėsi prie manęs. Turbūt mano smūgis nebuvo pakankamai tikslus ir stiprus.

Antrasis tipas atlėkė nuo durų ir dėjo kumščiu man į šoną. Aš griuvau ant lovos, nublokšdamas Virdžiniją ant grindų. Tiesą sakant, tas smūgis mane išgelbėjo. Vėzdas švilpdamas perrėžė orą prie pat mano ausies. Tiesa, aš tai suvokiau gerokai vėliau.

Tie niekšai nežinojo, kad aš irgi nebuvau naujokas peštynėse. Staigiai išsitiesęs, iš visų jėgų trenkiau batų kulnais antrajam užpuolikui į veidą. Paskui persiverčiau per galvą ir atšokau prie sienos.

Gorila su vėzdu puolė mane. Jo šlykščioje fizionomijoje sustingo piktdžiugiška ir įžūli šypsenėlė. Jis užsimojo vėzdu, bet aš, nėręs jam po ranka, griebiau ir taip stipriai užsukau už nugaros, kad kaulas lūžo iškart. Išmetęs savo ginklą, vyrukas plačiai išsižiojo, ketindamas sustaugti iš skausmo, bet, praradęs sąmonę, blinktelėjo ant grindų. Aš prišokau prie jo ir dėl viso pikto spyriau į veidą. Jis sutrūkčiojo lyg skudurinė lėlytė ir nurimo.

Kambario kampe sėdinti Virdžinija, užsidengusi burną ranka, spoksojo į mane išsprogusiomis akimis. Kalbėtis su ja buvo beprasmiška. Pakėlęs skrybėlę, aš apžvelgiau kambarį.

Lorencas Džonsas dingo be pėdsakų.

Aš nusileidau į holą. Portjė, mane išvydęs, pabalo kaip drobė. Aš prisiartinau, čiupau jį į glėbį ir vieną po kito tėškiau tris antausius. Portjė susigūžė ir neišspaudė nė žodžio. Jis gavo ko nusipelnęs ir, matyt, tikėjosi, kad likę dramos dalyviai pasielgs su juo ne ką blogiau. Sudribęs ant savo kėdės jis tylėdamas stebėjo, kaip aš, pakėlęs telefono ragelį, paskambinau Patui ir papasakojau jam, kas atsitiko.

Situacija klostėsi taip, kad Gretą reikėjo surasti kuo greičiau. Tam reikėjo preteksto. Būtina surasti ir Lorencą Džonsą. Tam preteksto nereikėjo. Jo paieškai pretekstas jau buvo.

Patas liepė man pasilikti vietoje, kol atvyks jo pasiųsta brigada. Pasak jo, tai kieti vyrukai, ir tiedu banditai neapsidžiaugs.

Pažvelgiau į laikrodį. Po penkiolikos minučių turėčiau susitikti su Velda. Jai teks manęs luktelėti.

Gatvėje purškė lietus. Bandydamas pagauti taksi, aš perėjau du kvartalus. Pagaliau sustabdžiau automobilį, skubiai įsiropščiau į jį ir liepiau taksistui nuvežti mane prie "Prektono Bildingo".

Išvydęs mane budintysis pranešė, kad visi jau išėjo. Tai buvo tas pats vaikinas, budėjęs praėjusią naktį, kai atėjome čia su Dalsi. Aš jam tai priminiau, ir jis iškart mane atsiminė. Pasakiau, kad mis Makiles prašė paimti iš Teodoro Geitso biuro kai kuriuos popierius. Tai labai skubu, ir jei aš neatliksiu mis Makiles nurodymo, kai kas neteks galvos.

Po tokių samprotavimų budintysis pareiškė karštą norą man padėti. Jis tučtuojau iškvietė savo padėjėją, o pats palydėjo mane į viršų. Aš priėjau prie stalo ir ėmiau sukti būgną su kortelėmis. Norėjau dar kartą žvilgtelti į tas keverzones, kuriomis buvo išmarginta Gretos Servis kortelė.

Tris kartus pervertęs korteles, taip ir neradau reikalingos. Budintysis nenuleido nuo manęs akių.

— Ar radote, ko ieškojote, misteri?

— Ar misteris Geitsas turi sekretorę? — pasidomėjau.

Kiek pagalvojęs budintysis linktelėjo.

— Taip. Regis, ją vadina mis Vald.

— Kur galėčiau rasti jos telefoną?

— Pažiūrėkite ant stalo. Gal ten yra telefonų knyga?

Priėjęs prie stalo jis pats ištraukė stalčių, paėmė storą žinyną ir ėmė jį sklaidyti.

— Štai ji, — tarė jis ir garsiai perskaitė numerį.

Pakėlęs telefono ragelį aš paskambinau mis Vald.

— Alio? — suskambo malonus balsas.

— Mis Vald? — pasitikslinau.

— Ta-aip...

— Mis Vald, aš ieškau misterio Geitso. Ar jis šiandien buvo savo biure?

— Taip, atėjo maždaug dešimtą valandą, atšaukė visus susitikimus ir išėjo.

— Ar nepasakytumėte, kur galėčiau jį rasti?

— Gal jis namuose? — netvirtai spėjo mis Vald. — Ar skambinote jam į namus?

— Dar ne.

— Paskambinkite. Jeigu jo namuose nerasite, tai aš niekuo nebegalėsiu padėti. Neturiu supratimo, kur jis galėtų būti. Teks jums palaukti iki ryto.

— Ačiū, — mandagiai padėkojau ir surinkau Geitso numerį.

Ragelyje pasigirdo ilgi pypsėjimai. Palaukęs supratau, jog namuose nieko nėra, padėjau ragelį ir užsirašiau adresą bei telefoną.

— Ar viską išsiaiškinote, sere? — įsiteikdamas paklausė budintysis.

— Taip, — linktelėjau. — Kol kas viską. Dėkoju.

Aš gana greitai suradau Geitso namą. Tai buvo rudų plytų pastatas 50-ojoje gatvėje. Bute Geitsas buvo įsirengęs studiją. Likusias patalpas name užėmė kiti fotografai. Pirmajame aukšte degė šviesa. Matyt, kažkas iki šiol dirbo.

Holo durys buvo atviros. Aš įėjau, pakilau laiptais į antrąjį aukštą ir spustelėjau Geitso buto durų skambutį. Niekas neatidarė, aš paskambinau dar kartą ir įsiklausiau. Už durų viešpatavo tyla. Išsitraukiau iš kišenės visrakčių rinkinį. Išmėginęs šešis, pagaliau atrakinau spyną.

Spausdamas rankoje koltą, kita ranka užčiuopiau jungiklį ir uždegiau šviesą. Geitso studija niekuo nesiskyrė nuo kitų fotografų studijų. Patalpoje tvyrojo chemikalų kvapas. Apėjęs visus kambarius įsitikinau, kad šeimininko nėra.

Dvi sieninės spintos buvo prikimštos drabužių. Drabužinės stalčiuose irgi gulėjo marškiniai bei apatiniai. Viskas idealiai tvarkinga ir neįmanoma suprasti, ar Geitsas pasiėmė ką nors su savimi, ar ne.

Ant rašomojo stalo mėtėsi fotoaparatus parduodančių firmų

katalogai, atplėšti vokai su laiškais, o stalo viduryje stovėjo toks pat būgnas su kortelėmis, kaip ir biure. Greitai peržiūrėjęs korteles, neradau Gretos Servis pavardės. Prie sienos stovėjo metalinių katalogų eilė. Aš priėjau ir ištraukiau stalčių su raide "S". Jame radau segtuvą su bandomosiomis nuotraukomis, kurių dublikatus mačiau "Prekton Bildinge". Uždaręs stalčių, aš perbėgau akimis likusius ir grynai iš smalsumo pažvelgiau į stalčių su raide "P".

Radau kortelę su Elenos Peston vardu.

Aplanke gulėjo keturios bandomosios nuotraukos, bet jų užteko įspūdžiui susidaryti. Tedis Geitsas dirbo profesionaliai. Kiekvienas putnaus Elenos kūno colis ryškiai švietė pro permatomą graikiško stiliaus tuniką. Elena, kaip ir Greta, aiškiai netiko pozuotojos darbui Prektono firmoje. Tokių apvalainų, žydinčių mergyčių fone visos kitos atrodytų kaip žalgos.

Sudėjęs fotografijas atgal į voką, aš ištraukiau stalčių su raide "D", kuriame radau Maksinos Delani nuotraukas. Ji irgi netiko Prektono kolekcijai. Pernelyg stambūs klubai, pernelyg aukšta krūtinė, pernelyg jausminga veido išraiška ir per putlios lūpos. Nė užuominos nežemiško trapumo ir angeliško nekaltumo, tokio populiaraus dabartiniuose madų žurnaluose.

Uždaręs stalčius, aš vėl persukau būgną su kortelėmis, bet neradau nei Elenos Peston, nei Maksinos Delani pavardžių. Ir visai nenuostabu. Abi merginos jau negyvos, tad Geitsas dėl visai suprantamų priežasčių galėjo išimti jų korteles iš katalogo. Stebino tik tai, kad nebuvo ir Gretos Servis kortelės.

Nuvalęs savo pirštų atspaudus nusileidau į pirmą aukštą, išėjau į gatvę ir, sustabdęs taksi, pasakiau "Žydrojo kaspino" adresą.

Iš visko sprendžiant, Velda nebesitikėjo šiandien mane išvysti. Ji baigė gerti savo kavą, Edžina mėgino prablaškyti ją kažkokiais pokalbiais, bet čia priėjau aš. Nirtulingai blykstelėjusi akimis, Velda piktai atstūmė puodelį ir klausiamai įsispitrijo į mane. Aš tylomis pasidžiaugiau, kad šalia nėra kokio sunkaus daikto, nes jaučiau, kad Velda mielai paleistų jį į mane. Beje,

atidžiau įsižiūrėjusi Velda pastebėjo mano veide įbrėžimų ir kraujosruvas. Rūsti jos išraiška akimirksniu sušvelnėjo.

Edžina atnešė man kavos ir sumuštinių. Aš per tą laiką papasakojau Veldai apie savo nuotykius. Nugėręs gurkšnį kavos, pamaniau, jog apie kai kurias detales verčiau patylėti. Mano galvoje klaidžiojo daugybė versijų, bet reikėjo laiko, kad jos susikoncentruotų į kažką konkretaus ir išbaigta. Moksliškai tariant, mano idėjos turėjo subręsti.

Paaiškėjo, jog Velda irgi laiko veltui neleido. Pasirodo, mums skambino Gajus ir Patas. Patas spėjo, kad į šią niūrią istoriją įsipainiojęs du tipai, teisti už iššaginimus. Dėl amnestijos jie išėjo iš kalėjimo, turėjo nustatytu laiku registruotis vietinėje policijos nuovadoje, bet abu kažkur dingo, ir policija paskelbė jų paiešką.

Du mane užpuolę gangsteriai jau sėdėjo kardomojo kalėjimo kameroje. Jie tvirtino, jog portjė pasamdė juos, kad išmestų mane iš viešbučio. Patas ieškojo manęs, norėdamas išsiaiškinti šį reikalą. Buvo paskelbta Lorenco Džonso paieška. Mano manymu, tai visai neperspektyvus jėgų švaistymas. Tokie tipai, kaip jis, ilgam nuskęsdavo beribio Niujorko dugne. Virdžinija Hauel pasakė jam dirbusių merginų koordinates, bet pačio Džonso kol kas niekas nematė.

Gajus pageidavo mane išvysti kuo greičiau. Pasak jo, Elas Keisis iškapstė kai ką labai svarbaus, ir aš turįs tai sužinoti. Jis prašė ateiti į jo biurą dešimtą valandą vakaro.

Išdėsčiusi visas naujienas, Velda pasidomėjo:

— Na, ir ką manai?

— Apskritai — čia išvien nesąmonės, — aš gūžtelėjau pečiais. — Bet žinai, kartais ir drumstame vandenyje gali sugauti stambią žuvį. Reikia čiupti kiekvieną pasitaikiusį šansą.

— Turiu dar kai ką, — pranešė Velda. — Radau Gretos išnuomotą automobilį. Ji nuomojo "ratus" du kartus ir užregistravo savo vardu. Beje, pirmąkart spidometras užfiksavo šimtą aštuoniasdešimt mylių, o antrą kartą — šimtą dvylika. Atstumai beveik lygūs.

Atidariusi rankinę, Velda pasikuitė joje ir ištraukė Niujorko bei jo apylinkių — Džersio bei Long Ailendo — žemėlapį.

— Visai įmanoma, kad abu kartus ji važiavo vienu ir tuo pačiu maršrutu. Aš čia nubrėžiau apskritimą šešiasdešimties mylių spinduliu. Štai, pažiūrėk...

Ji ištiesė man žemėlapį.

Įbedęs akis į flomasteriu apibrėžtą ratą, aš suburbėjau:

— Čia aibė kvadratinių mylių. Beje, mus domina tik perimetras...

— Tik tuo atveju, jei Greta iki reikiamo taško važiavo tiesiai, — protingai pastebėjo Velda.

— Manau, su ja dažnai važinėjo ir Elena Peston, — samprotavau aš. — Praktika rodo, kad moterys nelinkusios nukrypti nuo iš anksto pažymėto maršruto.

Atidžiai ištyrinėjęs žemėlapį, aš pažymėjau visus miestus, pro kuriuos galėjo važiuoti Greta. Tokių atsirado nemažai. Pagal mūsų schemą Greta galėjo pasiekti gana nutolusias nuo miesto vietas. Pavyzdžiui, Bredberio gyvenvietę Long Ailende. Veldos nubrėžta linija tiksliai pataikė į šį tašką.

Išsitraukęs tušinuką, aš apvedžiau Bredberio miestelį ir pareiškiau:

— Manau, paieškas pradėsime čia.

Žvilgtelėjusi į žemėlapį, Velda linktelėjo.

— Taip, tu teisus. Laiškas, kurį Haris matė pas Gretą, atėjo iš Bredberio.

— Būtent. O kai Haris paklausė apie šį laišką, ji iškart pakeitė temą. Tai kažką reiškia.

— Maikai, aš pažįstu šias vietas. Kai buvai mažutė, tame miestelyje gyveno tik labai turtingi žmonės. Nežinau, kaip klostosi jų reikalai dabar, bet įžymių personų ten pakankamai.

— Pas kurį iš jų galėjo važiuoti Greta? — balsiai pagalvojau.

— Maikai, simpatiška moteris galėjo važiuoti pas bet ką, — nusišypsojo Velda. — Vis dėlto mes aptikome kažkokį pėdsaką. Aš aplankysiu viešbučius pakeliui į Bredberį ir kai ko paklausinėsiu. Kaip manai?

— Tik būk atsargi. Paskambink man, kai tik galėsi. Ir neužmiršk, kad daug kam tu — gardus kąsnelis.

— Būtent, — nusigriebė žodį Velda. — Laikas ir tau būtų tai suprasti, — ji užliejo mane švelnia, supratinga šypsena.

— Taip, taip... — išsiblaškęs sumurmėjau aš. — Bet tik pamąstau apie šeimos galvos pareigas, ir mane iškart apninka melancholija...

— Velniai tave rautų, Maikai, — nepiktai suurzgė Velda, žvilgtelėjusi į mano kažkada dovanotą žiedą. — Pati nesuprantu, ką aš tavyje radau? Juk dėl tavęs žlugdau savo gyvenimą!..

— Tai turbūt likimas, — atsidusau. — Mes pasmerkti žengti per gyvenimą kartu... Na, ką, eime?

Taip, įniršęs Patas galėjo bet ką įbauginti. Užšaldęs mane lediniu žvilgsniu, lyg būčiau tikriausias įtariamasis, jis oficialiu tonu iškalė:

— Tai kodėl nesulaikei tos Gretos Servis?

— O kuo remdamasis? — nusprendžiau pasitikslinti.

— Galėjai remtis manimi!

— Na, kaipgi, žinoma! Jei Greta įsipainiojusi į šią istoriją, iškart būtų užtrynusi visas pėdas. Negi to nesupranti?

— Puikiai matau, kur tu lenki, Maikai! Bet su manimi tokie triukai neišdegs!

— Na, ką tu kalbi? Suprask, bet kuris Gretos pasamdytas advokatas iškart paguldytų tave ant menčių. Aš ir pats įklimpęs ligi ausų. Ar sužinojai ką nors apie Lorencą Džonsą ir Geitsą?

— Deja, ne. Džonsas kažkur slapstosi, o Geitsą paskutinis matė "Prekton Bildingo" liftininkas. Jis sako, kad Geitsas išėjo pusę vienuoliktos. Bagažo su savimi nesinešė, bet labai skubėjo. Valytoja, tvarkanti Geitso butą, tvirtina, kad iš jo niekas nedingo. Beje, ji įsitikinusi, kad Geitsas turi meilužę. Pas ją turi ir drabužių pamainą. Dabar bandome ieškoti tos moters. "Sandloro" viešbučio portjė nepasakė nieko naudinga. Jis pažino tą Hauel, bet Gretos — ne. Man regis, portjė kažką nutyli. Mes jį spaudžiame, bet kol kas — be rezultatų.

— O Dalsi Makiles?

— Šįryt ji pasirodė per televiziją, Vašingtono kanalu. Transliavo madų demonstravimą. Vašingtone ji apsistojo pas savo draugę, vieno politinio šulo žmoną. Makiles tvirtina, kad ji nieko nežino apie Geitsą. Ji mano, kad jis kažkur išvyko su reika-

lais. Mūsų vaikinai taip nemano, juk visa Geitso įranga liko jo studijoje.

Atsirėmęs į kėdės atkaltę, sunėriau rankas už galvos.

— Apie Mičą Templą laikraščiuose ne itin daug rašoma.

— Taip, laikraštininkai nors šįkart mus palaiko.

Pažvelgęs į sieninį laikrodį, Patas pranešė:

— Pagaliau mūsų medicinos ekspertas gavo atsakymą į savo užklausimą dėl nuodų, kuriais buvo nunuodyta Peston. Tie nuodai ne tokie reti ir egzotiški, kaip iš pradžių manė ekspertas. Yra daugybė tų nuodų darinių. Jau kelis amžius jie naudojami Rytuose. Nuvertus kažkokią karališką dinastiją, nuodai pasidarė "nebemadingi", tačiau vis tiek jų galima gauti. Interpolas informavo, jog pastaruoju metu šie nuodai kelis kartus panaudoti Turkijoje. Kraujo kerštas...

— Kur tu lenki? — paklausiau.

— Tiesiog garsiai mąstau.

— A, tada aišku. Atleisk, kad sutrukdžiau tavo gilius apmąstymus.

— Mums niekaip nepavyksta nustatyti Delani žmogžudystės priežasties.

— Tačiau šansą turite. Pabandykite pakabinti jos šeimininką.

Prunkštelėjęs Patas metė į mane sutrikusį žvilgsnį.

— Nieko sau, koks tipas! — ir sviedė ant stalo pieštuką. — Tikriausiai tas berniukas kietas riešutėlis. Neturiu supratimo, kaip prie jo prieiti! Turbūt ir tu nežinai.

Aš gūžtelėjau pečiais ir nutylėjau.

— Velniai rautų, Maikai, pasakyk nors žodį!

— Jaučiu, kažkas mus vedžioja už nosies. Per daug vienas su kitu nesusijusių faktų. Man regis, šios dramos organizatoriai — žmonės, kuriuos mes bijome įtarti. Paprastai tokių žmogžudysčių objektais tampa tam tikras sąlygas atitinkantys asmenys, ir... — aš pasisupau ant kėdės. — Žinai, nemanau, jog tai vieno maniako rankų darbas. Pernelyg tiksliai viskas suorganizuota. Jei būtų veikęs vienas žmogus, mes jau seniai būtume užčiuopę kokį siūlelį. Juk visos tos žmogžudystės tarpusavyje susijusios. Vadinasi, jokiems atsitiktinumams vietos nėra.

— Ko gero, tu teisus, — sunkiai atsiduso Patas.

— Gal Teodoras Geitsas su tuo susijęs? Jo kartotekoje radau visų trijų merginų fotonuotraukas. Bet Gretos kortelė dingusi. Greta galėjo jam paskambinti ir pranešti, kad aš ją radau. Tada Geitsas sunaikino jos kortelę ir išnyko pats.

— O kam? — paklausė Patas.

— Geras klausimas. Norėčiau rasti į jį atsakymą. Gal jį kažkas siejo su Greta? Galbūt kas nors užmokėjo Lorencui Džonsui už tai, kad šis pernakvotų Virdžinijos Hauel kambaryje. Esu beveik tikras, kad ji pati nieko negavo.

— Mes rasime tą Lorencą Džonsą!

— O ką tai duos? Jis gi paprastas suteneris. Tokio tipo niekas nė nepriimtų į verslą, sukantį milžiniškus pinigus. Greičiausiai juo pasinaudojo kokioje nors konkrečioje situacijoje. Ir visai realu, kad su Lorencu ryšį užmezgė Geitsas. Arba kas nors nurodė Geitsui Lorencą, arba jis pats kada nors naudojosi jo paslaugomis. Tai išsiaiškinsi sučiupęs Geitsą. Gaila, laiko turite mažokai...

Patas atsistojo ir priėjo prie lango.

— Mičas Templas žuvo dėl to, kad, bandydamas sudėlioti visas detales į vientisą paveikslą, kažką atpažino, — atsigręžęs Patas įsmeigė į mane veriantį žvilgsnį. — Paskui tas tipas šovė į tave... Ir mes vėl neišaiškinome. Velniai rautų, ar tau neatrodo, kad kovojame su vaiduokliais?

— Tie vaiduokliai per daug materialūs.

— Būtent! Maikai, mes baloje! Laikraščiai suplėšys mus į gabalus, jei nieko nesugebėsime jiems pakišti!

— Taip, tikriausiai, — sutikau. — Visi miesto reporteriai tiesiog iš kailio neriasi. Blogai, kad jų negalima paversti atpirkimo ožiais. Beje, Patai!

— Ką? — įtariai suurzgė jis.

— Ką žinai apie Bredberio miestuką?

— O kodėl jis tave domina?

— Šiaip, grynai iš smalsumo.

Patas nutėškė man šaltą šypseną, ir aš paaiškinau:

— Kai aplankiau Harį Servisą, jis pasakė, jog matė Gretos rankinėje voką su Bredberio antspaudu. Pats Haris laiško neskaitė.

Pato veido išraiška kiek suminkštėjo.

— Kada jis matė tą voką?

— Per paskutinįjį pasimatymą su Greta.

Kiek patylėjęs Patas informavo:

— Tai kurortinis pakrantės miestelis. Viena iš mėgstamų turčių vietelių. Buvau ten prieš penkerius metus.

— Ir tai viskas, ką gali man pasakyti?

— Maikai, tu kažką suuodei?

— Ne. Šiaip klausinėju, dėl viso pikto.

— Manau, Greta ten galėjo lankytis. Bredberyje daugybė paplūdimių, uostas jachtoms. Pastaruoju metu miestelį užplūdo dailininkai ir pozuotojos. Juos ten gali nors semte semti. Vietiniai gyventojai netgi ėmė skųstis: jie mano, kad dykaduonių pulkai darko peizažą. Beje, skundai jiems nepadėjo. Ir dar, neseniai kelios pasiuntinybės įsigijo ten žemės sklypus.

— Kurios?

— Prancūzų ir kažkuri iš Artimųjų Rytų. Jos persikraustė tenai maždaug prieš dvejus metus.

Linguodamas galvą, aš nusijuokiau:

— Tai bent, Patai! O aš maniau, kad tu nesidomi, kas dedasi už miesto ribų...

— Sužinojau tai visai atsitiktinai. Keli mūsų vyrukai išėjo į atsargą ir neblogai įsitaisė Bredberyje. Gauna ten dvigubą algą.

— Jie dirba pasiuntinybėse?

— Ne, jie atidarė savo biurą. Bredberyje vyksta kasmetiniai džiazo festivaliai. Todėl ten ir suplaukia visokios šiukšlės. Vietiniai gyventojai pareikalavo, kad valdžios organai garantuotų mieste viešąją tvarką, priešingu atveju pagrasino sukelti tarptautinį skandalą. Kiekvienais metais situacija ten blogėja. Verčiau Džeraldas Jutas užsiimtų labdara kitoje vietoje.

— Džeraldas Jutas?

— Taip, tas pats tipas, su kuriuo užvakar susipažinai priėmime.

— Jis ten turi vilą?

— Tai ne jo vila. Jis finansuoja džiazo festivalius, o vila skirta ponų iš SNO pasilinksminimams. Miesto valdžia irgi prisideda, bet tas indėlis labai jau kuklus. Jutas demonstruodavo retą dosnumą ir susikūrė puikią reputaciją, kartu sumažindamas ir savo mokesčius.

Sudribęs ant kėdės, Patas įdėmiai stebėjo mane.

— Velda dabar ten, — pasakiau.

— Ten pilna agentų iš Vašingtono. Jie rūpinasi svarbių SNO asmenų saugumu. Vyriausybė labai saugo jų vertingas gyvybes. Velniai griebtų tą diplomatinį imunitetą! Mes net bijome bausti tuos dykūnus už ne vietoje pastatytą automobilį!

Pato žodžiai nušvietė mano smegenis ir padėjo sugauti taip ilgai vis slystančią loginę grandį. Stengdamasis paslėpti jaudulį, aš pakilau ir ištiesiau Patui sulankstytą raštelį.

— Ar negalėtum kaip nors perduoti jo Hariui? — paklausiau.

— Gerai, — linktelėjo Patas. — Beje, ar tu ketini pareikšti kaltinimus tiems tave užpuolusiems šunsnukiams?

— O kaipgi!

— Tada privalėsi daug ką papasakoti teismui...

8 skyrius

Man atėjus į biurą, Elas Keisis, Gajus ir dar du senukai iš informacijos skyriaus sėdėjo už stalo apžiūrinėdami kažkokius popierius ir gyvai šnekučiuodamiesi.

Nusviedęs ant kėdės skrybėlę bei apsiaustą, aš įsipyliau kavos ir priėjau prie stalo.

— Ką turite? — paklausiau.

Gajus stumtelėjo petimi Elą.

— Papasakok jam!

Elas išdėliojo priešais mane maždaug dešimt fotonuotraukų.

— Mičas Templas peržiūrėjo daugybę aplankų. Mes aptikome pirštų atspaudus ant jo sklaidytų lapų kraštų. Ypač kruopščiai jis tyrinėjo du aplankus. Tiksliau, jį sudomino fotografijos. Ant jų pilna jo pirštų atspaudų.

— Tai tos nuotraukos? — paklausiau.

— Taip, tos pačios. Šešiasdešimt aštuonias fotografijas jungė rubrika "Bendroji politika". Nuotraukos pačios įvairiausios. Mes atpažinome visus, esančius pirmajame plane. Turime tris

šimtus pavardžių, pusė jų kartojasi. Bet kodėl Mičą sudomino būtent tos fotografijos, mes taip ir nesupratome.

— Ir kiek iš tų nuotraukų buvo išspausdinta laikraštyje?

— Maždaug trečdalis. Kitoje nuotraukų pusėje yra antspaudas su publikacijos data.

— O gal kitoje pusėje radote dar kokių žymių?

— Radome, — linktelėjo Gajus. — Mes viską patikrinome ir išsiaiškinome, kad fotografijos ryškintos Niujorke praėjusiais metais. Pažiūrėk, gal sugebėsi visa tai sujungti į vientisą grandinę.

Aš ėmiau atidžiai tyrinėti fotografijas. Kai kurias jų buvau matęs laikraščiuose. Jų autoriai — įvairūs fotografai.

Daugelį tų žmonių aš pažinojau, apie kitus buvau girdėjęs, tačiau radau ir visai man nepažįstamų veidų. Negalėjau surasti jokio ryšio tarp šių žmonių ir Mičo mirties. Mes paleidome fotonuotraukas ratu, keisdamiesi nieko nereiškiančiomis replikomis. Vienoje nuotraukoje išvydęs Dalsi Makiles, aš nusišiepiau. Ji buvo nufotografuota kažkokiame labdaringame vakare. Antroje nuotraukoje Dalsi šoko su kažkokiu žymiu uniformuotu senioku, apsikabinėjusiu ordinais tarsi kalėdinė eglutė. Tai buvo balius viename iš Parko aveniu viešbučių.

Greitai aš pradėjau nebematyti veidų, sutelkiau dėmesį tik į pavardes, užrašytas kitoje nuotraukų pusėje. Atradęs Belaro Riso pavardę, apverčiau nuotrauką ir ėmiau apžiūrinėti atvaizdą. Risas sveikino kažkokį diplomatą, atvykusį iš už geležinės užkardos. Diplomatas buvo ką tik nusileidęs lėktuvo trapu. Riso veidas reiškė absoliutų abejingumą jį fotografuojančiam fotografui. Jis buvo aukštas, masyvus ir, atrodo, velniškai stiprus. Galingos fizinės jėgos nesugebėjo paslėpti net puikaus siuvėjo kurptas kostiumas. Iš Riso veido negalėjai atspėti tautybės. Išvaizdus vyras kietomis, žiauriomis akimis. Pasisveikinimui ištiestos rankos nedengė pirštinė, ir buvo aiškiai matyti, koks storas jo riešas. Žodžiu, Risas priklausė tai rūšiai žmonių, pasiryžusių be jokių dvejonių nušluoti nuo savo kelio bet kokias kliūtis.

Pastebėjęs, kaip atidžiai apžiūrinėju tą nuotrauką, Elas paslamsavo:

— Ar tu jį pažįsti?

— Mičas rašė apie šį žmogų, — atsakiau, sviesdamas fotografiją ant stalo.

Pakėlęs nuotrauką Elas pareiškė:

— Apie jį daug kas rašė. Tai juk Belaras Risas, SNO atstovas. Šiandieniniuose laikraščiuose jam irgi skirta pastraipa. Jis kažką iškrėtė asamblėjos posėdyje.

— Ką dar įdomaus apie jį žinai?

— Daugiau nieko. Jis nemėgsta asmeninės reklamos. Tokių tipų, kaip jis, SNO netrūksta. Belaras Risas pasirengęs tarnauti bet kam, kad tik pasiektų savo. Dėl asmeninių tikslų jis gali persimesti į bet kokią pusę. Gaila, kad tokius žmones skiria atstovais.

— Kartais tenka taip daryti.

Pasirausęs tarp nuotraukų, Elas vieną ištraukė.

— Štai čia vėl Risas. Ši fotografija daryta iškart po perversmo Artimuosiuose Rytuose. O su Risu kalbantis tipas buvo nužudytas po perversmo praėjus savaitei.

Aš pažvelgiau į nuotrauką. Su Risu kalbąs žmogus pasirodė pažįstamas, tačiau niekaip nepajėgiau prisiminti, kur aš jį mačiau.

— Kas jis? — paklausiau.

— Neturiu supratimo, — atsakė Elas. — Čia nėra jo pavardės.

— Man jis atrodo pažįstamas.

— Visai įmanoma. Gal tai kas nors iš diplomatinio korpuso?

Žmogus nuotraukoje buvo kažkoks įsitempęs ir kažko laukė. Niekaip negalėjau atsikratyti jausmo, kad jį kažkur mačiau. Tokį veidą įsimeni iš pirmo žvilgsnio. Perkračiau atmintyje visas vietas, kur jį galėjau sutikti, bet taip nieko ir neprisiminiau. Atidėjęs nuotrauką, aš pasėdėjau dar dvidešimt minučių, paskui atsistojau ir išėjau į koridorių. Įėjęs į informacijos biurą pamačiau Bifą, skaitantį laikraštį. Mes pasisveikinome, ir aš paprašiau:

— Ar galiu pavartyti kai kuriuos aplankus?

— Žinoma, — linktelėjo Bifas.

Nuėjau palei stelažus prie lentynos su raide "R" ir ištraukiau man reikalingą stalčių. Jame radau Belarui Risui skirtą segtuvą. Ten radau tris nuotraukas, nepatekusias į laikraštį. Vienoje jų Riso veidą dengė šešėlis, kurį metė plačiakraštė skrybėlė. Kitoje Risas tarsi atsitiktinai pridengė veidą ranka, o trečioje jis

buvo pasisukęs, tad atpažinti buvo sunkoka. Šalia jo stovintys žmonės buvo matyti aiškiai, bet aš jų nepažinojau. Supratau tik, kad tai svarbūs asmenys. Atitinkama oficiali apranga ir plokšti diplomatiniai lagaminėliai kalbėjo patys už save.

Užvertęs aplanką, aš grįžau prie stalo. Bifas stebėjo mane įdėmiu žvilgsniu.

— Jaučiu, Maikai, tu kažką užuodei, — tarė jis.

— Belaras Risas, — atsakiau, gūžteldamas pečiais. — Tačiau neradau nieko įdomaus.

— Kodėl būtent jis tave sudomino?

— Nežinau. Gal tai tiesiog intuicija. Juk Mičas apie jį rašė.

— Nesuk man proto, Maikai. Aš juk matau, kad tu kažką iškapstei.

— Man susidarė įspūdis, kad Belaras Risas nemėgsta fotografuotis.

— Daugelis to nemėgsta.

— Nesutinku. Diplomatinio korpuso nariai visada stengiasi patekti į pirmuosius laikraščio puslapius. Tai tam tikros rūšies reklama.

— O ką žinai apie šį tipą, Maikai?

— Tik tai, kad apie jį rašė Mičas.

— Tada aš galbūt pranešiu tau naujieną. Belaro Riso praeitis gerokai tamsi. Jis buvo įsipainiojęs į spekuliacijas juodojoje rinkoje, turėjo ryšių su ginklų prekeiviais, tačiau tuo užsiima daugelis SNO atstovų. Riso stengiamasi neliesti, nes jis gali pažeisti SNO pusiausvyrą. Maikai, aš įsitikinęs: tu kažką žinai. Jaučiu tai savo oda, taigi nebandyk man apdumti akių.

— Garbės žodis, aš nežinau nieko ypatinga. Tiesiog šaudau aklai.

Aš grįžau prie vaikinų, vis dar naršančių po fotonuotraukas, pabertas ant stalo. Po kurio laiko į kambarį įėjo Bifas, padėjo ant stalo laikraštį ir paklausė:

— Ar apie tą žmogų kalbate?

Pirmajame puslapyje puikavosi Belaras Risas. Jis šnekučiavosi su dviem mūsiškiais ir dviem prancūzų diplomatais per posėdžio pertrauką. Risas rūsčiai rodė pirštu į vieną mūsiškį, kuris buvo gerokai sutrikęs. Perskaitę tekstą sužinojome, kad nuotrau-

koje užfiksuotas, debatų, vykstančių dėl Pako El Amboro vyriausybės atstovo priėmimo į SNO, akimirka.

— Ar panašu, kad šis vyrukas nemėgtų fotografuotis? — paklausė Gajus.

— Taip, žiūrėdamas į šią nuotrauką, to nepasakytum, — pripažinau aš.

— Nevaidinkite kvailio, — išsišiepė Bifas. — Čarlis Forbsas nufotografavo tai slapta.

— Štai kaip? — nustebau aš ir pasisukau į Gajų. — Dabar supranti, ką turėjau galvoje?

— Gerai, Maikai, pabandysim išsiaiškinti, kur čia šuo pakastas. O kaip visa kita?

— Žinote, vaikinai iš policijos sugeba girdėti ir matyti kiaurai sienas, — suburbėjau aš.

— Taip, — sutiko Gajus. — Ypač jei tarp sienų esi tu.

Aš trumpai nupasakojau jam apie Gretos paieškas, nė žodeliu neužsimindamas, jog Dalsi Makiles pasiūlė man patikrinti Tedžio Geitso kartoteką, kur ir radau naują Gretos Servis adresą. Gajus puikiai suprato, jog aš kai ką nutyliu, bet manė, jog taip elgiuosi saugodamas kliento interesus.

Atsisveikinęs aš išėjau į gatvę. Lauke jau temo, bet tam, kuo ruošiausi užsiimti, naktis dar tik prasidėjo.

Merginos, kurias eksploatavo Lorencas Džonsas, dirbo pigiuose viešbučiuose. Jų klientūrą sudarė daugiausia jūreiviai ir vietiniai pabaldos.

Pirmosios trys, kurias aplankiau, pasakė, kad nematė Lorenco ir nežino, kur jis. Jos elgėsi keistokai, lyg būtų atsidūrusios vakuume ir neturėtų jokio supratimo, ką daryti toliau: ar eiti į gatvę, ar laukti savo šeimininko, kuris viską sutvarkys. Dvi prostitutės senu įpročiu atsivedė savo nuolatinius klientus, o viena "pakabino" iškart du naujus. Merginos nekantriai laukė Džonso pasirodymo, nes bijojo, kad išvis gali nebegauti pinigų. Paprastai Džonsas pirmiau paimdavo užmokestį, tik po to suvesdavo klientus su savo kekšėmis, nė kiek nesirūpindamas, ar jie liks patenkinti. Ilgai glūdėjusios po nejaukiu Džonso sparnu, prostitutės nebesugebėjo savarankiškai susirasti klientų.

Ketvirtoji prostitutė buvo visai kitokio sukirpimo. Šią mer-

giną, vardu Roberta Slaid, Džonsas buvo įsitaisęs visai neseniai. Aš radau ją "Bilio urvo" bare. Mergina sėdėjo prie baro, gurkšnojo martinį ir apžiūrinėjo savo atvaizdą veidrodyje. Aš prisėdau šalia, veidrodyje susitiko mūsų žvilgsniai, ir mergina kimoku, pavargusiu balsu suniurzgė:

— Varyk iš čia, misteri!

Ji atsigręžė į mane ir aš supratau, jog mergina kadaise tikrai buvo graži. Dabar ją darkė smarkiai išdažytas veidas ir akyse sustingusi nuobodulio bei nuovargio išraiška. Ji turėjo žvilgančius, vešlius plaukus ir jausmingą burną, dar neiškreiptą beviltiškos grimasos.

— Ar mes pažįstami, misteri?

Užsisakęs alaus, aš numečiau ant stalo pinigus ir atsakiau:

— Ne.

— Vadinasi, man šiandien išeiginė.

Ji nusisuko ir ėmė apžiūrinėti stiklinę savo rankoje.

— Štai ir puiku, — burbtelėjau į puodelį ir gurkštelėjau alaus.

— Sakiau, atsikabink, — tingiai pakartojo ji.

Ištraukęs iš kišenės dvidešimtinę, aš padėjau ją ant baro greta merginos.

— Ar pakaks kelių minučių pokalbiui?

Ji nusišaipė ir pažvelgė į mane, išlenkusi antakius.

— Jūs nepanašus į tuos tipus, misteri.

— Į kokius tipus?

— Į tuos, kuriems aš pasakoju savo liūdnas istorijas, prifarširuotas visokių tragiškų detalių. Jūs nepanašus į tokius. Aš tai jaučiu.

— Siūlau jums pinigus už visai kitos rūšies pokalbį.

Ji smalsiai pažvelgė į mane.

— Tu "mentas" ar ką? Panašus į tokį, nors šiais laikais niekuo negali būti tikras. Į policiją priima dirbti vos koledžą baigusius berniukus. Juos gali palaikyti kuo tik nori, net mokytojais, tik ne "mentais"! Košmariški laikai atėjo, ar ne?

— Aš tik privatus detektyvas, — pranešiau jai.

— A, štai kas! — nusijuokė mergina. — Koks nors nelaimingas vyras jūsų padedamas gaus skyrybų popierėlį, ar ne? —

palingavusi galvą ji vėl pratrūko juoku. — Vargu ar galėsiu kuo nors padėti. Pavardžių nežinau, o veidų neįsimenu. Tad pasiimkite savo dvidešimtinę, misteri. Tuščiai gaištate laiką.

— Aš ieškau Lorenco Džonso, — pasakiau.

Ji nugėrė gurkšnelį ir pastatė stiklą ant baro.

— O kam jums jo prireikė? — žvelgdama į šoną paklausė.

— Noriu užvožti jam per snukį.

— Tai jau kažkas padarė.

— Žinau, — aš padėjau ranką ant stalo taip, kad būtų matyti numušti krumpliai. — Noriu pakartoti.

Ji lėtai pasisuko į mane. Jos veide sustingo benamio šunelio, atsitiktinį praeivį palaikiusio draugu, išraiška.

— Vadinasi, jūs čempionas? — paklausė ji.

— Vargu.

— Bet jūs jį sulamdėte! Gandai apie šį įvykį jau pasklido po visą miestą. Juk jūs surengėte tikras kautynes Virdžinijos bute, ar ne?

— Toks mano darbas.

Nusijuokusi ji gestu pakvietė barmeną ir parodė į savo tuščią stiklą.

— Gaila, kad aš ten nedalyvavau, — tarė ji, barmenui nuėjus. — Lorencas — tikras niekšas. Jis jau keletą kartų įžūliai mane apgavo. Kaip aš nekenčiu to niekšo! Juk kažkada dirbau parduotuvėje, galvos apdangalų skyriuje. Lorencas ten mane ir rado. Ėmė kabinėtis, aš jį pasiunčiau velniop, o vėliau... Na, tai ilga istorija.

Kurį laiką Roberta susimąsčiusi stumdė savo stiklinėje alyvą. Paskui išėmė ją, atsikando ir, kažką mąstydama, įsispoksojo į veidrodį.

— Aš beveik atsikračiau Džonsu. Susiradau padorių draugų ir pagaliau sutikau žmogų, kurį pamilau, — mergina atsiduso. — Jis irgi mane pamilo. Toks mielas, geras berniukas iš turtingos šeimos. Išauklėtas, inteligentiškas... Ir čia vėl pasirodė Džonsas. Jis turėjo mano nuotraukas, kuriose aš fotografavausi gana atviromis pozomis. Džonsas parodė tas nuotraukas mano berniukui. Tuo viskas ir baigėsi. Aš vos neišprotėjau iš skausmo. Džonsas privertė mane jam dirbti. Dukart jis specialiai užsiundė ant

manęs policiją. Mane įrašė į įskaitą ir nebebuvo kur dingti. Džonsui to ir tereikėjo, — ji truktelėjo gerą gurkšnį ir karčiai atsiduso. — Matyt, toks mano likimas.

— Tai kur jis dabar? — paklausiau.

— Tikiuosi, nudvėsė.

— Jis gyvas.

Roberta pasitaisė plaukus, paskui perbraukė pirštu skruostą.

— "Mentai", beje, irgi jo ieško.

— Žinau.

— O kam jis jiems reikalingas?

— Gali būti, kad jis kažką žino apie dvi nužudytas merginas.

— Vargu. Lorenco nedomina negyvos merginos. Jos jam neduotų pelno. Jam reikia tiktai gyvų.

— Roberta, man jo reikia, — kantriai pakartojau.

— O ką jam padarysite suradęs?

— Pasistengsiu suskaldyti galvą.

— Pažadate?

Nusišaipęs aš linktelėjau.

— Pažadu.

— O aš galėsiu į tai pažiūrėti?

— Žiūrėkite kiek tinkama.

Sukiodama stiklą Roberta maždaug minutę mąsliai žvelgė į mane. Paskui padėjo stiklą ant baro. Mano dvidešimtinės ji taip ir nepalietė.

— Pagaliau ateis šventė ir į mano kiemą, — tyliai ištarė ji.

Mes palikome barą drauge. Gatvėje dulkė smulkus, įkyrus lietus ir žibintų šviesa vos prasismelkė pro tirštą valksną. Aš norėjau paimti taksi, bet Roberta atsisakė, ir mes nužingsniavome pėstute. Perėjęs du kvartalus aš pasidomėjau:

— O kur mes einame?

— Pas mane, — tyliai atsakė ji.

— Lorencas ten?

— Ne, — ji nežiūrėjo į mane. — Bet aš ten gyvenu.

Mes perėjome dar porą kvartalų, keletą kartų pasukome ir galiausiai sustojome prie durų.

— Čia, — linktelėjo į duris Roberta ir ėmė raustis rankinėje.

Radusi raktą ji atrakino duris, pastūmė jas, įėjo ir už rankos

įsitempė mane. Mes pakilome laiptais į antrąjį aukštą. Roberta atrakino savo buto duris ir uždegė šviesą. Aš ne kartą lankiausi panašiuose namuose ir visada mane sukrėsdavo juose viešpataujanti nešvara.

Tačiau dabar manęs laukė malonus netikėtumas. Roberta kruopščiai tvarkė savo butą. Kambarys buvo švarus ir gana jaukus. Tai buvo nedidelis, kukliai apstatytas dviejų kambarių butas. Žvilgtelėjusi į mane, Roberta nusišypsojo:

— Visa tai — mano ankstesnio auklėjimo pasekmė.

Priėjusi prie spintos ji pasikrapštė lentynoje ir ištraukė kažkokį aplanką, perjuostą gumute.

— Imkite, — Roberta ištiesė man aplanką. — Kartą naktį Lorencas jį čia užmiršo. Šiame segtuve — visa informacija apie Lorencui dirbančias merginas. Ir dar kai kas. Mes visada įtarėme, kad Lorencas Džonsas turi landą, kurioje kartais pasislėpdavo. Niekas nežinojo, kur ji. Paskui aš radau šį aplanką ir perskaičiau. Jūs sužinosite, kur gyvena Lorencas. Tačiau iš pradžių leiskite man susitvarkyti.

Aš suglumęs pažvelgiau į ją, bet mergina, nieko nepaaiškinusi, apsisuko ir išėjo iš kambario. Gūžtelėjęs pečiais aš atsisėdau į krėslą ir atsiverčiau aplanką. Jame radau nemažai informacijos apie merginas, dirbusias Lorencui Džonsui. Tačiau mane šiuo metu domino ne jos.

Užtikau apmokėtas trijų nedidelių viešbučių sąskaitas. Paskutinioji gauta tik prieš mėnesį. Kiekviena sąskaita apėmė maždaug trijų mėnesių periodą. Galbūt Džonsas ir dabar ten slepiasi? Sąskaitoje buvo įrašyta Dž. Lorenco pavardė ir "Miduėjaus" viešbučio 614-as numeris.

Tuo metu į kambarį įėjo Roberta. Dabar ji atrodė visai kitaip, ir aš supratau, ką ji turėjo galvoje, sakydama, jog nori susitvarkyti. Ji nusimaudė, nusivalė kosmetiką ir pasikvėpino lengvais, maloniais kvepalais. Vilkėjo tamsiai žalią apsiaustą ir mažutę, išdykėlišką skrybėlaitę. Pažvelgusi į mane, Roberta nusišypsojo ir tarė:

— Kartais aš savęs nekenčiu. Tada trokštu būti tokia, kokią įsivaizduoju save esant.

— Dabar jūs man patinkate labiau nei bare, — pasakiau jai.

Supratingai šyptelėjusi, ji ironiškai pareiškė:

— Bet man tai visai nenaudinga.

— Jūs galėtumėte bent pabandyti.

— Gal ir pabandysiu. Bet tai priklauso nuo jūsų bei Lorenco. Jo labai gera atmintis.

— Pabandysime ją patrumpinti.

Prieš įeidamas į "Miduėjaus" viešbutį, aš kruopščiai apžiūrėjau jį iš išorės. Apžvalga mane patenkino. Viešbutyje numerį galėjai užsisakyti ir valandai, ir parai. Užmokėjus daugiau, personalas net neužsimindavo apie jūsų bagažą. Kainos buvo gerokai aukštesnės, nei galėjai tokių tikėtis, apžiūrėjęs šią apšiurusią įstaigą. Užtat administracija laikė liežuvį už dantų ir nekreipė jokio dėmesio į gausybę Smitų registracijos žurnale. Dėl įvairovės aš užrašiau save ir Robertą kaip misterį ir misis Tompson iš Toledo, Ohajo valstijoje. Užmokėjęs portjė, gavau iš jo 410-o numerio raktą. Žmogus už pertvaros nė nežvilgtelėjo į mano parašą ir nepadėkojo už jam paliktą grąžą.

Senu girgždančiu liftu mes pakilome į ketvirtą aukštą. Radęs mūsų numerį, atrakinau duris ir gestu pakviečiau Robertą užeiti. Kažkaip keistai į mane pažvelgusi ji nusišypsojo, gūžtelėjo pečiais ir peržengė slenkstį. Aš irgi pasipuošiau dirbtine šypsena.

— Neverta jaudintis, vaikuti, — ištariau. — Būtina imtis atsargumo priemonių. Aš negaliu išlaužti Lorenco kambario durų, o man pabeldus jis, aišku, neatidarys.

— Aš ir nesijaudinu. Viskas gerai.

Priėjęs prie lango, pakėliau rėmą ir dirstelėjau laukan. Kaip ir kiti tokio tipo viešbučiai, šis irgi turėjo išorines kopėčias gaisro atveju. Aš nusivilkau apsiaustą ir ištiesiau Robertai.

— Po penkiolikos minučių galėsi mus aplankyti.

— O tu pradėsi be manęs? — sunerimo ji.

— Ne. Pažadu tavęs palaukti.

Danguje plykstelėjo žaibas, o po kelių sekundžių dusliai nugriaudė. Išlindęs pro langą aš koja apčiuopiau skersinį ir uždariau langą. Man pasirodė, kad akimirką lietus liovėsi, paskui užgriuvo nauja jėga. Laikydamasis už turėklų bandžiau koja už-

čiuopti kitą skersinį. Lietaus lašai nepaliaujamai plakė mano veidą. Vėl žybtelėjo žaibas, ir jo šviesoje aš pagaliau išvydau tą prakeiktą laiptelį. Tačiau dėdamas koją paslydau ir pakibau ant rankų. Nusikeikęs aš sugriebiau ranka kitą siją, įsitaisiau patogiau ir įsiklausiau. Regis, niekas manęs nepastebėjo. Beje, tokiu oru visi langai buvo sandariai uždaryti ir mano keliamo triukšmo niekas išgirsti negalėjo.

614-as numeris buvo kiek aukščiau. Jo langas švietė tamsios sienos fone kaip geltonas stačiakampis. Išsitraukęs iš dėklo revolverį aš ėmiau lėtai kilti kopėčiomis. Pasiekęs apšviestą langą pabandžiau kilstelėti rėmą, bet nepavyko. Langas buvo uždarytas iš vidaus. Tada aš lengvai stuktelėjau per stiklą. Lovoje gulėjęs žmogus išsigandęs pašoko ir keiksnodamas griebė iš po pagalvės ilgavamzdį pistoletą. Žvilgtelėjęs į langą jis dar kartą nusikeikė, įkišo pistoletą į diržo dėklą ir priėjo prie lango, matyt, ketindamas užtraukti užuolaidą. Ir čia išvydo mano keturiasdešimt penktojo kalibro koltą, nutaikytą jam tiesiai į kaktą.

— Atidaryk langą! — įsakiau.

Žmogus pabalo, jo rankos sudrebėjo, bet jis paklusniai pakėlė rėmą. Jo lūpos virpėjo iš baimės, kakta aprasojo prakaitu.

Įlindęs pro langą į kambarį, ištraukiau iš suakmenėjusio Lorenco dėklo pistoletą ir rankena vožiau jam per snukį. Sumojavęs rankomis Lorencas nuvirto ant sofos.

Pasigirdo bedimas į duris. Aš priėjęs atidariau jas ir įleidau Robertą. Priekaištingai žvilgtelėjusi į mane, ji įžeistu tonu pratarė:

— Juk tu žadėjai...

— Čia tik apšilimas. Visos linksmybės dar priešaky.

Mėšlungiškai gurktelėjęs Lorencas Džonsas užsikirsdamas sumurmėjo:

— Prašau, misteri... Ką aš jums padariau? Aš juk nieko tokio...

— Užčiaupk nasrus! — įsakiau.

Rūpestingai užrakinęs duris užtraukiau užuolaidas ir visu garsu įjungiau radijo imtuvą.

Lorenco akys ėmė lakstyti į šonus lyg užpjudyto žvėries.

Jis suprato, kad pateko į spąstus. Maldaujamai žvelgė į Robertą, kol pagaliau ją pažino.

— Misteri... — jis atsisuko į mane. — Jeigu ji jums užmokėjo, aš pasirengęs duoti dukart daugiau. Ši kekšė...

— Ji man nieko nemokėjo, Lorencai, — sausai pareiškiau aš.

— Tai koks reikalas?

— Užsikimšk ir klausyk ausis ištempęs. Du kartus aš nekartosiu. Užduosiu tau keletą klausimų, ir jei neatsakysi bent į vieną, pavirsi žaliu bifšteksu.

Aš liepiau Robertai:

— Atnešk man pagalvę.

Priėjusi prie lovos, ji paėmė pagalvę ir padavė man. Pridengęs ja revolverį, kurį spaudžiau rankoje, prisiartinau prie Lorenco. Jis baikščiai įsistebeilijo į mane. Aš paklausiau:

— Kas tau užmokėjo už teisę naudotis Virdžinijos Hauel kambariu?

— Viena mergina... Ji...

— Nemeluok! Tai buvo ne mergina.

— Bet aš nemeluoju. Ji davė man pinigų.

Aš įbedžiau revolverio vamzdį į jo kelio duobutę.

— Prašau, nešaudykite! Aš sakau tiesą. Man užmokėjo mergina, kaip ir žadėjo Ali. Ne pirmą kartą aš tai dariau. Kai jam ar jo draugams prireikdavo kambario, aš visada išdangindavau iš ten Virdžiniją. Man mokėdavo tas, kas užimdavo kambarį.

— Roberta, ką į tai pasakysi? — paklausiau.

— Tiesa, jis dažnokai taip elgdavosi. Ypač su Virdžinija. Jos kambarį užėmę svečiai nenorėdavo registruotis žurnale. Ne kartą jis taip paslėpė policijos ieškomus vyrukus.

Aš niūriai įsmeigiau akis į Džonsą.

— Ir kiek laiko Greta ten turėjo pasilikti?

Jis nervingai gūžtelėjo pečiais.

— Nežinau. Ali niekada man to nesakydavo. Ta mergina įsikraustė į kambarį, bet čia grįžo ta kalė Virdžinija. Aš uždraudžiau jai ten rodytis, kol pats neleisiu. Todėl ją ir pamokiau. Jai, matote, nepatinka, kad kažkas naudojasi jos kambariu! Ta mergiščia sujaukė jos sukneles, sumetė į lagaminą, išterliojo jas...

— Ji tai padarė tyčia, kad manyčiau, jog ji ten gyvena, — sumurmėjau. — Ar anksčiau ji yra ten buvusi?

— Neturiu supratimo. Gal ir buvo. Aš neklausinėjau Ali.

— Kas tas Ali?

— Nežinau. Tiesiog Ali ir viskas!

— Džonsai, nepykdyk manęs! — aš plačiai išsiviepiau. — Sulauksi nemalonumų, — stuktelėjau revolveriu jam į kelį.

Lorencas baimingai krūptelėjo. Jo kvėpavimas padažnėjo. Mačiau, kad stengiasi save drąsinti, bet jam nesisekė.

— Kas tas Ali? — pakartojau.

Lorencas aplaižė perdžiūvusias lūpas.

— Jis... jis tarnauja laive... Regis, stiuardu. Atveža prekes ir paskui viską organizuoja.

— Kokias prekes?

— Man regis, narkotikus... Heroinas... Bet Ali man nieko nesakė. Jis turi savo klientūrą, savo nuolatinius pirkėjus.

— Tikriausiai neblogai užkala, — tariau.

Lorencas konvulsiškai linktelėjo.

— Tai kurio velnio jis susidėjo su tokiu atmata kaip tu? — paklausiau.

— Kartą aš parūpinau jam porą šliundrų... — Lorencas sumikčiojo. — Jis... Apskritai jis nelabai gerai su jomis elgėsi. Man atrodo, tokiais atvejais Ali tiesiog kuokteli. Bet jis visada gerai mokėjo.

— Ir ką tas Ali joms padarė?

Žagtelėjęs Lorencas triukšmingai iškvėpė ir atsakė:

— Jis degindavo jas cigaretėmis, kandžiodavo... O kartą...

Roberta, su neapykanta žvelgusi į Džonsą, prisiartino prie jo.

— Niekše! — sušnypštė ji. — Aš pažinojau tas merginas. Jos nieko niekam nepasakojo, bet aš mačiau randus ant jų kūnų. Viena iš jų dabar psichiatrinėje. Kita prasigėrė ir pateko po metro traukinio ratais.

— Ir kaip, Džonsai, atrodo tas Ali?

Vyrukas dėjo į kelnes iš baimės. Visas virpėdamas Džonsas neatitraukė akių nuo pagalvės, pridengusios mano ranką su revolveriu. Aš niūriai susiraukiau, ir tai visai pribaigė Lorencą. Sunkiai spausdamas žodžius, jis išstenėjo:

— Neaukštas, nelabai stambus... Kažkaip juokingai kalba. Bet jis labai atsargus ir įtarus. Slidus tipas. Porą kartų norėjau jį prigriebti, bet jis nepasidavė. Aš mačiau jį Grinvič Vilidže. Jis nešioja tokią idiotišką skrybėlę. Nežinau kodėl, bet jis bendrauja su tais puskvailiais iš Grinvič Vilidžo. Garbės žodis, aš nieko apie jį nežinau! Jis nepasakoja apie save...

— Gerai, Lorencai. Sakykime, jog tu nemeluoji. Bet tu sakei, kad porąkart bandei jį prigriebti. Tai reiškia, kad jį sekei. Vadinasi, žinai, kokiame laive Ali tarnauja?

Lorencas tylėjo, spoksodamas į grindis.

— Tai koks ten laivas? — paklausiau, baksteldamas revolveriu Lorencui į pilvą.

— "Pinella", — iškart atsakė jis.

— Aišku, — linktelėjau. — O dabar pasakyk man, Džonsai, kodėl tu slapstaisi?

Jis pakratė galvą, bet neišspaudė nė garso.

— Gal ką nors suuodei? Bijai, kad Ali tau žarnas paleis, kai išsiaiškins, jog tu kažką žinai.

Džonsas kimiai sušvokštė:

— Gerai, pasakysiu viską iš širdies. Jis baisus žmogus. Aš mačiau tas šliundras. Ali man pasakė, kad užmuš, jei aš jį nuvilsiu...

Džonsas nutilo, jo pečiai sutirtėjo.

— Roberta? — aš klausiamai pažvelgiau į merginą.

— Taip, — linktelėjo ji.

Dabar aš rimtai ėmiausi Džonso. Jo riksmus ir dejones užgožė iš radijo imtuvo sklindanti garsi muzika. Daužydamas jį aš visą laiką tyliai kalbėjau, stengdamasis, kad jis matytų Robertą. Smūgiavau taip, kad po pylos liktų mėlynės ir kraujosruvos, kurios, tikėjausi, ilgai primins Džonsui šią naktį. Norėjau, kad jis kai ką išsiaiškintų. Kalbėjau jam apie tai, ką jis padarė su Roberta ir kitomis merginomis. Jis puikiai suprato, jog tai tik pradžia. Pažadėjau jam, kad dabar visi sužinos, kur jis slepiasi ir kuo užsiima. Ir tegu jis įsideda į galvą — kur tik nuvyks, visur jo nekantriai lauks. Džonsas žinojo, kad aš neperdedu.

Baigęs savo pedagoginę pamokėlę, ištraukiau iš Džonso kišenės piniginę, išėmiau iš jos tris tūkstančius dolerių ir ištiesiau

juos Robertai. Ji galės pasidalyti tuos pinigus su kitomis merginomis, dabar gaunančiomis šansą pradėti gyvenimą iš naujo. Joms prireiks atkaklumo ir kantrybės, tačiau bent jau Roberta aš neabejojau.

Paslėpęs savo "patranką", įsimečiau į kišenę Džonso pistoletą, paėmiau Robertą už parankės ir mes išėjome iš kambario. Nusileidęs į holą aš numečiau raktus portjė, net nesiteikusiam žvilgtelėti į mūsų pusę. Grynai mechaniškai jis pačiupo raktus ir pakabino juos į vietą.

Mes išėjome į gatvę. Vis dar lijo, ir aš pagavau Robertai taksi. Išlindusi pro langą ji paėmė mano ranką ir tvirtai ją suspaudė.

— Ačiū, — sušlamėjo ji.

— Viskas gerai, — nusišypsojau.

— Aš net nežinau, kuo tu vardu.

— Koks skirtumas?

— Tikrai... Niekada tavęs nepamiršiu. Tu — šaunus vaikinas!

9 skyrius

Ilgokai pavargęs vis dėlto radau tą velnio "Pinellą". Tai buvo laivas su Panamos vėliava, be krovinio dar galįs paimti ir apie dešimt keleivių. Uoste jis stovėjo jau vienuolika dienų. Į laivą krovė kažkokius pramonės įrenginius, kuriuos reikėjo nuplukdyti į Lisaboną. Laivas turėjo išplaukti po penkių dienų. Didžiąją komandos dalį sudarė užsieniečiai, o kapitonas buvo ispanas. Šiuo metu laive beveik nieko nebuvo — jūreiviai linksminosi krante. Apie stiuardą aš beveik nieko nesužinojau. Jį vadino Ali Diuvaliu. Jis aptarnavo komandos narius ir keleivius — daugiausia įrengimus lydinčius inžinierius. Laive Ali laikėsi nuošaly nuo kitų. Uoste jis iškart išeidavo į krantą ir grįždavo tik laivui išplaukiant. Muitinė tam laivui niekada nebuvo pareiškusi jokių pretenzijų. Kontrabandos jis nevežiojo, komandos nariai nieko neįstatymiško nedarė ir jokių skundų dėl laivo nebuvo gauta.

Atėjo priešpiečių metas, ir aš nusprendžiau pasisukioti tarp dokininkų, tikėdamasis iš jų ką nors išpešti. Man pavyko išsiaiškinti, kad formaliai "Pinellą" valdo kelios kompanijos, bet norint sužinoti, kas tikrasis laivo šeimininkas, reikėtų sugaišti ne vieną mėnesį. Užkandęs nedideliame bare, aš jau rengiausi pasigauti taksi ir nešdintis iš čia, kai staiga pamačiau naktinį sargą. Nutariau paklausinėti ir jį.

Greitai paaiškėjo, kad senukas — buvęs "mentas", ištarnavęs Niujorko policijoje dešimtį metų. Jis džiaugėsi kiekvienu pašnekovu, juk naktys ilgos ir vienišos, o bendravimas — vienintelis jam likęs džiaugsmas.

Jis buvo girdėjęs apie Ali Diuvalį. Bent jau žinojo, kad šis tarnauja stiuardu laive "Pinella". Ten Ali dėvėjo uniformą, o krante vaikštinėjo apsivilkęs brangiu kostiumu. Gana keista ir neįprasta menkai apmokamam laivo tarnautojui. Paprastai jis po pažastimi nešiodavosi popierinį paketą, o kelis kartus atvyko į prieplauką prabangiu juodu automobiliu. Kartais ant jo galvos kėpsodavo juokinga čiabuvių skrybėlė. Palikdamas automobilį Ali paslėpdavo skrybėlę portfelyje ir tik tuomet kildavo į laivą.

— O kas dar sėdėdavo tame automobilyje?

— Nežinau, — gūžtelėjo pečiais senukas. — Tačiau ten jo bičiuliai, tiksliai sakau. Prieš išlipdamas Ali dar kurį laiką pasikalbėdavo su jį atvežusiais žmonėmis. Gal tai jo giminaičiai? Čia daugelis jūreivių turi giminių, tik, aišku, ne tokių turtingų.

— O ar esate buvęs toje "Pinelloje"?

— Taip, teko. Kelis kartus. Geras laivas.

— Ar pas juos dažnai atsilanko svečių?

— Nė karto nemačiau. Ir ką ten žiūrėti? Tai juk krovininis laivas. Tiesa, vienas iš geriausių, bet vis dėlto krovininis.

— O kaip man pažinti Diuvalį? — pasidomėjau.

— Jeigu jis neturės savo įžymiosios skrybėlės, tai... Žodžiu, jis vidutinio ūgio, panašus į užsienietį ir kalba su kažkokiu akcentu. Fizionomija gana šlykšti. Nors visi užsieniečiai tokie. Žinote, jo tokia minia... lyg kažką slėptų, suprantate?

— Suprantu, — linktelėjau. — O kur jį galima rasti?

— Neturiu supratimo. Porą kartų bocmanas bandė jį surasti, bet jam nepasisekė. Kažkur tas Ali slepiasi. Gal pas mergas? Vi-

si tie jūreiviai iš proto kraustosi dėl bobų. Kartą bocmanas aprėkė Ali, klausdamas, kur jis buvo, bet šis tik pažvelgė į jį kaip į tuščią vietą ir tylėdamas pakilo trapu į savo kajutę. Atrodo, jis įsitikinęs, kad krante gali leisti laiką taip, kaip nori. Jis nevaikšto su niekuo iš komandos. Paprastai jūreiviai šlaistosi netoli uosto ir po kelis kartus sugrįžta pinigų. Girti kaip kiaulės. Bet Diuvalis išeina tik laivui atplaukus, o grįžta prieš pat jam išplaukiant. Absoliučiai blaivus ir pasipuošęs kaip sosto įpėdinis.

Paplepėjęs su sargu dar kelias minutes, aš daugiau nieko iš jo neištraukiau. Perėjęs gatvę, suradau taksofoną ir paskambinau Patui.

Greitai jau sėdėjau viengungiškoje Pato buto virtuvėje. Gurkšnodamas kavą išpasakojau jam viską, ką pavyko sužinoti. Apie nuotykį "Miduėjuje", apie laivą "Pinella". Man baigus, Patas niršiai bloškė šaukštą į virtuvės kampą.

— Velniai tave rautų, Maikai! — užbaubė jis. — Kada tu pagaliau išmoksi veikti pagal taisykles?

— O kas tau nepatinka? Vis tiek Džonsas nebūtų papasakojęs tau daugiau, nei papasakojo man.

— Mes jau sugebėtume jį prakalbinti!

— Nesąmonė! Nė viena prostitutė nebūtų drįsusi jo paskųsti.

— Nusispjaut į tas prostitutes! Būtume radę kitų liudininkų!

— Ir kas toliau? Džonsą būtų nuteisę kalėti mėnesį, paskui jis būtų išėjęs į laisvę ir ramiai užsiiminėjęs savo purvinais reikaliukais. Užtat dabar jis nedrįs dirbti mūsų mieste...

— Tu irgi, jeigu rajono prokuroras sužinos apie tavo nuotykius!

— O tu jam nepasakok, — sumykiau. — Beje, norėčiau sužinoti, ar Interpolas turi kokios nors informacijos apie tą Ali.

— Kam ji tau?

Išgėręs kavą aš atsilošiau į kėdės atkaltę.

— Patai, pabandykime viską surišti. Tu turi tris negyvas moteris, pažinojusias viena kitą. Aš turiu gyvą, regis, irgi telpančią į šią schemą. Kažkur slapstosi Tedis Geitsas, turėjęs reikalų su trimis iš šių merginų. Ieškodamas Gretos Servis, aptikau Prektono grupę. Mano pasirodymas ten, Dalsi žodžiais tariant, sukėlė sumaištį. Greičiausiai gandai apie mane pasiekė Geitso ausis.

— Galbūt, — linktelėjo Patas. — Na, ir kas?

— Geitsas iškart prisiminė Gretos Servis kortelę, kurioje buvo nurodytas jos naujasis adresas, taip pat Hauel pavardę. Mes juk nežinome, kokias fotonuotraukas darė Geitsas. Juk pusę pornografinių juostų nufilmuoja va tokie profesionalūs pramogų verslo fotografai. Geitsas nudūmė į savo biurą, bet aš jį buvau jau aplenkęs. Jis to nežinojo ir išėmė iš būgno Gretos, pageidaujančios, kad niekas nesurastų jos slėptuvės, kortelę. Todėl, kai aš vis dėlto radau Gretą, ji pasistengė dingti. Matyt, ji pranešė apie tai Geitsui, kuris irgi paskubėjo išnykti.

— Tiesą sakant, Maikai, tavo pasakojimas labai painus ir mažai suprantamas.

— Klausyk toliau. Grįžkime prie Mičo Templo. Jis domėjosi Delani ir Peston reikalais. Atpažinęs kažkokį žmogų, pirkusį baltos spalvos moteriškus apatinius, Mičas jį nusekė...

— Stok! — Patas protestuodamas pakėlė ranką. — Tai dar neįrodyta.

— O tu paieškok įrodymų. Manau, arba tas sekamasis pažino Mičą ir sužinojo jo adresą, arba pats Mičas kažkur padarė rimtą klaidą. Mes juk žinome, kad Mičas bandė susisiekti su Normanu Harisonu. Žinome, kad jis kažko ieškojo informacijos biuro kartotekoje. Mičas galėjo ir pats kreiptis į tą žmogų, kurį medžiojo, tikėdamasis taip jį sutrikdyti.

— Tai velniškai kvaila!

— Nebūtinai. Na, tarkime, kad Mičas nesikreipė tiesiai į tą žmogų, nes šis užima pernelyg aukštą postą. Gal Mičas manė, kad jam padės Normanas Harisonas?

— Maikai, nesuk man proto, sakyk, ką žinai?

— Kol kas aš bandau sujungti visus turimus faktus. Pradėjęs merginomis, artėju paeiliui prie Mičo, Gretos, Geitso, Džonso ir Ali Diuvalio. Ši grandinė liauna ir trapi, bet viena jungiamąja grandimi galime neabejoti. Tai tas moteriškas apatinis trikotažas. Jeigu ne jis, mums išvis nebūtų už ko užsikabinti. Aišku, jei nebūtų išaiškėjusi Hario Serviso istorija.

— Maikai, bet mes juk neturime jokių tikrų faktų. Netgi tas tavo apdorotas vyrukas nieko nesugebėjo paaiškinti.

— O tu šiek tiek pasuk galvą. Jis kelis kartus bendravo su

žmogumi, atvažiavusiu dideliu juodu automobiliu. Ali Diuvalis irgi atvažiuodavo į uostą juodu dideliu automobiliu. Ar tau toks sutapimas neįtartinas? Mes vis užlipame ant nepažįstamo tipo su dideliais "ratais". Kažkas iš Grinvič Vilidžo matė su juo Gretą. Džonsas matė tuose "ratuose" sėdintį Ali. Orelas Bucheris — irgi. Šiuo metu uoste plūduriuoja užsieniečių laivas. Džonsas mano, kad Ali prekiauja narkotikais. Patai, jei čia nebūtų įsipainiojusios merginos, aš būčiau tikras, kad mums gresia stambus tarptautinis skandalas.

— Velniai tave rautų, — suburbėjo Patas. — Tu dabar viską supainiojai.

— Gerai, tada pasakyk man, ką manai apie tų trijų merginų mirtį? Ar bent turi kokią rimtą versiją?

— Na, mano versija apie seksualinį maniaką bent jau įtikinamesnė nei tavoji.

— Nejaugi? — pajuokiamai paklausiau.

Patas suraukė antakius ir dar įsipylė kavos.

— Žinai, Maikai, neseniai kai kas paaiškėjo. Ar prisimeni trejų metų senumo Karningo bylą?

— Kažkaip neprisimenu.

— Jis įvykdė šešias seksualines žmogžudystes. Policija rado lavonus. Visi jie buvo smarkiai sudarkyti. Karningą sučiupo ir įgrūdo į psichiatrijos kliniką. Ekspertizė parodė, kad vaikinas nepakaltinamas. Po dvejų su puse metų jis pabėgo. Jį rado kažkokiame apleistame name. Bet Karningas padegė tą lūšną ir sudegė gyvas. Jis pasiryžo verčiau mirti, nei pasiduoti policijai. Žodžiu, mes laikėme jį mirusiu, nors degėsiuose ir neradome nieko, kas padėtų identifikuoti lavoną. Tai va, šiandien mums paskambino ir pranešė, kad matė Karningą gyvą. Supranti, kur aš lenkiu? Štai kodėl versija apie seksualinį maniaką atrodo man visai įtikima.

— Tikiuosi, jūs vis dar ieškote Geitso?

— Taip.

— O kas naujo girdėti apie nuodus, kuriais buvo nunuodyta Peston?

— Mūsų ekspertas mano, kad reikia tęsti tyrimą. Mes dirbame. Gerai jau, gerai, kad nemanytum, jog visai atmetu tavo

versiją, aš užklausiu Interpolą. Ką gali žinoti, o gal jie suras savo kartotekoje tą Ali Diuvalį? Tada prispausime šį vaikiną.

Nusišypsojęs aš atsistojau ir palinkėjau Patui labos nakties. Šiandien jis pragyveno itin sunkią dieną.

Grįžęs į viešbutį radau keturis raštelius, kuriuose Velda prašė paskambinti jos nurodytu numeriu į Bredberį. Aš surinkau tą numerį ir pataikiau į kažkokį nedidelį užmiesčio motelį. Veldos ten nebuvo. Aš pasakiau budinčiajai, kad paskambinsiu vėliau, ir padėjau ragelį. Po valandos vėl paskambinau. Veldos dar nebuvo. Išjungęs šviesą aš atsiguliau miegoti.

Trečią nakties mane pažadino telefono skambutis.

— Maikai?

— Taip, brangioji, tai aš. Kas naujo?

— Žinai, šįryt aš su kai kuo susipažinau autobusų stotyje. Man tai pasirodė svarbu.

— Ir kas tai buvo?

— Mergina. Ji verkė tualete ir aš pasistengiau ją nuraminti. Paskui ji man pasiguodė, kad neturi pinigų nusigauti iki Niujorko.

— Vargšelė, — nusižiovavau aš. — Jai tikriausiai labai liūdna...

— Nepertrauk manęs, Maikai! Išklausyk iki galo. Aš pavaišinau ją kava, ir ji man viską papasakojo. Vakar ją čia atvežė kažkoks tipas, kurį mergina "pakabino" viename miesto bare. Ji buvo gerokai įkaušusi ir jis pažadėjo nuvežti ją į šaunų vakarėlį. Pakeliui tas tipas išklojo, jog dirba kažkokioje pasiuntinybėje. Tačiau pamažu mergina ėmė blaivėti, ir naujasis pažįstamas pradėjo patikti jai vis mažiau. Iš pradžių jo šnekos nervino, paskui ėmė gąsdinti. Kelis kartus vyrukas stabdė automobilį, mėgino prie jos lįsti, bet jam trukdė priešpriešinių automobilių šviesos. Mergina priešinosi kaip įmanydama, tačiau pabėgti nesugebėjo. Jis be paliovos tvirtino, kad jo šeimininkas sugeba priversti moterį daryti visa, kas reikia. Merginai jau grėsė isterija. Jiems pasiekus Bredberį, tas tipas sustojo įsipilti benzino. Jis pritrūko pinigų, tad užstatė savo laikrodį, pasakęs, kad vakare užvažiuos jo pasiimti. Tai viskas, ką mano naujoji pažįstama išgirdo. Tik spėjus tam tipui nusisukti, mergina pabėgo. Jos rankinė liko automobilyje, todėl ir negalėjo grįžti į Niujorką.

— O kodėl ji nesikreipė į Pagalbos turistams draugiją?

— Nežinau, — atrėžė Velda. — Gal ji net nežino, kad tokia yra. Žodžiu, aš jai daviau penkiolika dolerių ir mes susitarėme, kad vakare ji ateis į autobusų stotį ir parodys man tą tipą, kuris užstatė laikrodį.

— Tu jos laukei autobusų stotyje, bet ji nepasirodė, ar ne?

— Taip.

— Vadinasi, amen tavo pinigėliams.

— Bala jų nematė. Aš radau tą degalinę, kur jie buvo sustoję. Tas tipas jau buvo pasiėmęs savo laikrodį. Tarnautojas jo nepažįsta, bet jis sakė, kad tas vyras dažnai sustoja pas juos įsipilti benzino. Turbūt tikrai dirba pasiuntinybėje, nes kartais vairuoja jų automobilį.

Pagaliau aš supratau, kad Velda aptiko kažką įdomaus.

— Kokiu transportu ten galima nuvykti?

— Kasdien važiuoja trys autobusai ir du traukiniai. Aš išsiaiškinau, kad ta mergina greičiausiai nepirko bilieto.

— Ji galėjo susistabdyti autobusą kelyje.

— Aš ir tai išsiaiškinau. Autobusai čia stoja tik griežtai nustatytose vietose. Manau, ta mergina vis dar čia. Noriu patikrinti viešbučius aplink kurortinę zoną. Gal mergina dar ne visai atsipeikėjo ir kur nors glaudžiasi. Mano pinigų jai užteks ir kambariui, ir bilietui į Niujorką.

— Ar bent žinai jos pavardę?

— Taip. Džiulija Pelchem. Aš skambinau į jos namus, bet šeimininkė pasakė, kad mergina dar negrįžo.

— Gerai, pabandyk ją rasti. Gal tau ir pavyks susigrąžinti savo pinigėlius.

— Maikai, dar kai kas. Keliose parduotuvėse aš parinkau informacijos. Vienoje jų dabar pardavinėjama viskas, ką paprastai perka pasiuntiniai, rengdamiesi priėmimui. Tokia šios parduotuvės specializacija. Ji ne itin tai garsina, bet sklando gandai, kad turėjo didelį užsakymą.

— Kokioje pasiuntinybėje priėmimas?

— Nežinau. Prie jų neįmanoma prasibrauti. Be asmens sargybinių, aplink juos dar pilna kažkokių automobilių be numerių.

— Tai vaikinai iš Vašingtono. Gerai, ieškok tos merginos.

Rytoj aš tau paskambinsiu. Arba tu pati paskambink. Man, Patui arba Gajui. Bučiuoju tavo aistringą burnelę, katyte.

— Eik velniop, — atsakė Velda ir padėjo ragelį.

Paėmęs nuo stalo rytinį laikraštį, permečiau jį akimis. Politinės naujienos, pranešimai apie krizę šalyje. Radau Gajaus reportažą, kuriame jis rašė, jog po sėkmingos kelionės į Vašingtoną miestan grįžo Dalsi Makiles. Mis Makiles vėl buvo tekusios neoficialios aukštuomenės priėmimų šeimininkės pareigos.

Paskambinęs Gajui sužinojau, kad jis parsiras maždaug po valandos. Tada paskambinau Elui Keisiui ir pasiūliau jam susitikti. Jis pakvietė mane pas save.

Sužinojęs, kad domiuosi Juto, pasiūliusio pasiuntinybių darbuotojams savo namus Bredberyje, dosnumu, Elas nustebo, bet pasistengė nieko neklausinėti. Jis tiesiog tylėdamas padavė man segtuvą su mane dominančiais dokumentais.

Tame segtuve nieko šokiruojančio neradau. Platus Juto gestas neatnešė jam jokios materialinės naudos, tik parūpino reklamą.

— Elai, ar kada nors buvai Bredberyje? — paklausiau.

— Buvau, kai Jutas ką tik atidarė savo įstaigas. Vėliau daugelis iš jų pašaliniams užsidarė. Tu gi žinai, užsieniečiai nemėgsta, kad kas trainiotųsi aplinkui. Kiek žinau, ten tylu ir ramu. Tik džiazo festivalis sudaro vietiniams gyventojams mažų nepatogumų, bet jis juk vyksta paplūdimiuose.

— Gal girdėjai kokių nors gandų?

— Jokių. Jei ten kas nors vyktų, mes sužinotume pirmieji.

— O Belaras Risas? — paklausiau. — Juk jis, regis, dirba pasiuntinybėje, kuri naudojasi Juto svetingumu.

— Maikai, tu jau antrą kartą prabyli apie tą Risą? Kam jis tau?

— Juo domėjosi Mičas.

— Taip, žinau. Tas Belaras Risas — tikras šiuolaikinio korsaro idealas. Na, ir kas, kad Mičas juo domėjosi? Tokių kaip Risas — daug. Turintys pinigų nori turėti jų dar daugiau. Mičas visus metus rašė apie Belarą Risą ir į jį panašius. Žinai, jei tas Risas tikrai būtų norėjęs atsikratyti Miču, būtų tiesiog nupirkęs

laikraštį ir atleidęs akiplėšą reporterį. Man atrodo, Risui apskritai į viską nusispjaut. Jis juk turi diplomatinį pasą.

— Kažkodėl man pašiurpsta oda, išgirdus tokius žodžius, — atsidusau aš.

Pasikapstęs popierių krūvoje, Elas ištraukė kažkokią fotonuotrauką.

— Štai — šį namą ir žemes aplink jį Jutas nusipirko iš senojo Deviso maždaug prieš dešimtį metų. Paskui Jutas apie tūkstantį akrų žemės pardavė, o likusią atidavė pasiuntinybėms, nes nerado jai pirkėjo.

— Aišku, — numykiau. — Mums tai tikriausiai neįdomu. Ką gi, Elai, dėkui. Man laikas.

Aš išėjau į gatvę ir iš telefono automato paskambinau Dalsi.

— O, Maikai, kaip malonu! Nesitikėjau, kad paskambinsi.

— Tikrai?

— Dėl tavęs mano gyvenimas pasidarė gerokai įdomesnis, — ji staiga nutilo ir rimtu tonu paklausė: — Maikai, o kaip ta mergina?

— Aš informavau jos brolį, — atsakiau. — Juk jam ir tereikėjo sužinoti, ar ji gyva sveika.

— Maikai, policija ieško Tedžio Geitso.

— Na, ir kas?

— Niekas nežino, kur jis dingo. Jo nėra nei namuose, nei darbe, — giliai įkvėpusi Dalsi paklausė: — Kaip manai, ar ši istorija nepakenks Prektono firmos reputacijai?

— Vargu. Jei Geitsas ir turėjo nuosavą reketą, tai už studijos sienų.

— Tikiuosi. Nenorėčiau, kad mano vardą linksniuotų sensacingų paskalų skyrelyje. Direktorių tarybai tai nepatiktų.

— Pasistengsime, kad to nebūtų. Dalsi, ar nenorėtum susitikti?

— Mielai! O kada?

— Kuo anksčiau, tuo geriau. Neslėpsiu, aš noriu pasinaudoti tavo įtaka.

— Taip? Įdomu!

— Noriu susitikti su Belaru Risu.

Ji susijuokė.

— Maiki, apie tave buvau geresnės nuomonės.

— Kalbu visai rimtai. Dalsi, ar gali tai suorganizuoti?

Matyt, mano tonas ją įtikino, kad nejuokauju.

— Maikai, ar turi juodą kaklaraištį?

— Rasiu.

— Šįvakar Flamingo Dume rengiamas diplomatinis priėmimas. Misteris Risas irgi ten dalyvaus. Aš pakviesta ir būsiu laiminga, jei sutiksi mane lydėti. Susitiksime hole pusę aštuntos, gerai?

— Gerai.

— Beje, Maikai, kam tau jo reikia?

— Paskui paaiškinsiu.

— Gerai. Ir dar, Maikai. Jei ką nors sužinosi apie Geitsą...

— Supratau.

— Ačiū, Maikai. Iki.

— Iki.

Padėjęs ragelį aš susimąsčiau. Paskui paskambinau į Bredberį, bet Veldos viešbutuke neradau. Surinkau Pato telefono numerį ir susitariau su juo susitikti "Žydrojo kaspino" restorane po valandos.

Nusprendęs pasivaikščioti, nukulniavau į restoraną pėsčias. Užėmęs staliuką "Žydrajame kaspine", aš spėjau iki Pato atėjimo išgerti puoduką kavos.

Pato veidas man pasirodė papilkėjęs ir išvargęs. Po akimis mėlynavo ratilai, o lūpų kampučiuose įsirėžė ryškios raukšlelės.

Palaukęs, kol atnešė kavą, Patas tarė:

— Su Karningu viskas aišku. Įvyko klaida. Paprasčiausias panašumas. Tas tipas skaidrus kaip stikliukas. Penkiolika nepriekaištingo darbo metų Volstryte.

— Vadinasi, tavo versija subliuško?

— Suradome kai ką nauja, — Patas nekreipė dėmesio į mano geluonį. — Mūsų medicinos eksperto atkaklų darbą pagaliau vainikavo sėkmė. Prisimeni, aš pasakojau tau apie nuodus, sukeliančius tokius pat simptomus, kokie pasireiškė Peston.

— Prisimenu, — linktelėjau.

— Štai čia tos cheminės medžiagos formulė.

Ištraukęs iš kišenės popieriaus lapelį, Patas ištiesė jį man.

— Žinai, Maikai, šis preparatas pas mus net negaminamas. Jį labai nedideliais kiekiais gamina viena prancūzų firma. Ta firma siunčia medžiagą keliems užsakovams, atliekantiems kažkokias sudėtingas chemines analizes, kurioms reikia retų elementų. Tai va — vienas iš tos medžiagos vartotojų — "Perikl Kemiklz".

Mane sustingdžiusią įtampą išdavė tik susiaurėjusios akys.

— Atmeni, šioje firmoje dirba Ronaldas Mileris, Mičo Templo draugas? — paklausė Patas.

— Taip, tai bičiulis iš armijos laikų, rašytojas.

— Šįryt su juo kalbėjausi. Jis patvirtino, kad jie naudoja tą medžiagą. Ji vadinasi S130. Žinome ir pašalinį tos medžiagos poveikį. Ant konteinerių paprastai būna užrašai, nurodantys pavojingas krovinio savybes. Apskritai jų firmoje žuvo keli žmonės, kol jie išmoko elgtis su ta medžiaga. Nuodai prasiskverbia pro odą ir nužudo gyvą organizmą. Beje, šis preparatas gaminamas nuo 1949 metų. Firma gamintoja griežtai tvarko visų išsiunčiamų partijų apskaitą. Tai va, maždaug prieš metus dalis tos medžiagos partijos iškraunant buvo pagrobta. Tą partiją buvo nupirkęs "Perikl Kemiklz". Niekas nerado jokių pagrobtosios medžiagos pėdsakų. Firma išsiuntinėjo perspėjimus apie tai, kad nuodai mirtinai pavojingi, ėmėsi visų būtinų atsargumo priemonių, bet viskas buvo veltui. Mes atlikome tyrimą ir nustatėme, jog dukart pašaliniai asmenys pateikė kompanijai užsakymą šiai medžiagai gauti. Kompanija atsisakė jų užsakymų, nes ši medžiaga, kaip jau minėjau, parduodama tik tam tikroms firmoms dėl tam tikrų tikslų. Abu kartus užsakinėjo telefonu. O dabar, Maikai, svarbiausia, — Patas išlaikė deramą pauzę ir pareiškė. — S 130 pervežė iš Marselio į Tandžerą laivu "Pinella".

— Ali Diuvalis, — iškvėpiau aš.

— Taip, jis ir tada tarnavo stiuardu tame laive.

— Patai, tavo grandinėje viena silpna grandis.

— Žinau, — linktelėjo Patas. — Mičas Templas nežinojo merginos mirties priežasties. Todėl jis negalėjo apie tai kalbėtis su Mileriu. Jis ne dėl to ieškojo Milerio.

— Tačiau jam kažko iš Milerio reikėjo...

— Aišku, — linktelėjo Patas. — Dabar nusprendėme tirti šios medžiagos vagystę. Jaučiu, čia yra kažkoks ryšys.

— Kiek kainuoja ta šlykštynė?

— Viena uncija — tūkstantis du šimtai dolerių.

— Hm-m, net brangesnė už heroiną!

— Būtent. Pavogė tik pusę litro.

— Oho! Tai labai daug. Toks kiekis gali nusiųsti į aną pasaulį pulką žmonių.

— Būtent. O pakuotė visai nedidelė, ją galima nepastebėtam išsinešti su savimi. Tas mėšlas, Maikai, lengvai tirpsta vandenyje. Ja galima sumirkyti audinį, paskui vėl redukuoti cheminę medžiagą.

— Ar suradote Ali Diuvalį?

— Ne. Mes nustatėme, kad jis — prancūzo ir egiptietės sūnus. Ieškome visur, kur tik jis galėtų būti pasislėpęs. Visur išsiuntinėjome jo fotonuotraukas. Sučiupsime jį, būk tikras.

— O kokius kaltinimus pateiksite?

— Nesijaudink, ką nors sugalvosime. Gali būti, kad kuri nors šalis pareikalaus jį išduoti. Aš jau užklausiau Interpolą. Tikiuosi greitai gauti atsakymą.

Patas nutilo ir pusę minutės smaigstė mane aštriu žvilgsniu.

— Maikai, ar nenori man ko nors pasakyti?

— Kol kas ne.

Nusprendęs, kad aš nemeluoju, Patas pranešė:

— Šiandien rengiuosi aplankyti porą įdomių vietelių... Kalbama, ten puikiai šoka pilvo šokį. Tikrą pilvo šokį. Nenori prisidėti?

— Ne, ačiū. Šiandien turiu pasimatymą.

— Negi jis vertesnis už šokėjas?

— Gerokai vertesnis, — nusišypsojau.

— Puiku, — linktelėjo Patas ir, panaršęs kišenėje, ištraukė kažkokią nuotrauką. — Štai tavo Diuvalio fotografija. Pasigrožėk tuo tipu.

Mes atsisveikinome, ir Patas išėjo. Aš pažvelgiau į nuotrauką. Tai buvo mėgėjiškas kadras, bet Diuvalio veidą galėjai įžiūrėti. Juodbruvas, paprastas veidas. Tik gerai įsižiūrėjęs galėjai pastebėti žiaurią ir niršią išraišką, sustingusią jo akyse.

10 skyrius

Priešais viešbutį Parko aveniu grūdosi aibės automobilių. Ant šaligatvio būriavosi pulkai fotografų, kurie nuolat spragsėjo fotoaparatais ir akino visus aplinkui ryškiais šviesos blyksniais. Iš kai kurių automobilių, vairuojamų uniformuotų vairuotojų, išlipdavo žmonės, ir tie automobiliai tuoj pat nuvažiuodavo. Kiti, su diplomatiniais numeriais, stodavo kur papuola. Jų savininkai nekreipė nė mažiausio dėmesio į ženklus, draudžiančius sustoti.

Užmokėjęs taksistui aš pasukau į holą. Atstovėjęs eilėje, palikau kepurę bei apsiaustą drabužinės tarnautojui ir ėmiau laukti Dalsi. Ji, kaip ir žadėjo, pasirodė lygiai pusę aštuonių, lydima didelio pažįstamų žmonių būrio. Šypsodamasi ir atsakinėdama į sveikinimus, Dalsi žvilgsniu ieškojo manęs. Aš pamojau jai ranka ir ji tiesiog pražydo. Palaukęs, kol Dalsi atiduos patarnautojui savo mantą ir atsikratys įkyrių bičiulių, aš priėjau prie jos, bandydamas nutrinti nuo veido laimingo mokinuko šypseną.

Dalsi vilkėjo juodą siaurą suknelę, išryškinančią jos puikią figūrą. Įmantri šukuosena žvilgėjo sidabru, kaklą puošė deimantų koljė, o kairės rankos riešą — mažytis laikrodukas su deimantais nusagstyta apyranke. Palyginti su kitų damų rėksminga prabanga, jos apdarai atrodė gana kuklūs. Bet Dalsi švytėjo lyg juoda gulbė raibaplunksnių ančių būryje. Bent jau man.

— Labas, gražuole.

Atmetusi galvą ji nusijuokė.

— Ne itin tinkamas pasisveikinimas aukštuomenės pobūvyje.

— Daugiau niekas man į galvą neatėjo, — prisipažinau.

— Na, ir puiku, man patinka, — Dalsi paėmė mane už parankės. — Eime į Flamingo Dumą?

— Žinoma. To čionai ir atėjau.

Žingsniuodamas prie lifto, aš paklausiau:

— Ar apie Geitsą ką nors girdėjai?

— Kol kas nieko. Vienas iš mūsų darbuotojų jį pakeitė. Kas jam galėjo nutikti, Maikai?

— Nežinau, — aš gūžtelėjau pečiais. — Gal jis įklimpo į kokią mėšlinę istoriją ir dabar slapstosi?

— Aš apskambinau visas agentūras, kurios kada jį samdė. Sužinojau, kad pastarosiomis savaitėmis Geitsas joms nedirbo. Vadinasi, jis dirbo tik mums ir galbūt sau. Vienas bičiulis turi jo buto raktą. Geitsas nieko iš ten nepasiėmė.

— Tada jis negalėjo toli nueiti.

— Nežinau, nežinau, — abejodama sumurmėjo Dalsi. — Jo bičiulis Metis Prinsas sakė, jog rašomajame stale Geitsas laikė apvalią sumelę. Dabar pinigų ten nėra.

— Kiek ten buvo?

— Daugiau nei tūkstantis dolerių.

— O kodėl jis tokią sumą laikė rašomojo stalo stalčiuje? — nustebau.

— Jis visada pats pirkdavo naujus fotoaparatus.

— Ką gi, su tiek šlamančių Geitsas gali toli nukeliauti.

Lifto durys atsivėrė. Mes įžengėme į kabiną ir pakilome į Flamingo Dumą. Atsidūrėme spalvų ir įvairiabalsio triukšmo viešpatijoje. Nuo lubų karojo visų tautų vėliavos, salės gilumoje grojo puikus orkestras. Stalai lūžo nuo įvairiausių patiekalų, pagamintų, matyt, pagal viso pasaulio šalių receptus. Balsų chorą papildė šampano butelių kamščių pokšėjimas ir bokalų skambesys.

— O kaip čia vertinama kovos su neturtu programa? — paklausiau Dalsi.

Užuot atsakiusi, ji lengvai kumštelėjo man į šoną. Dalsi turėjo puikią atmintį vardams ir veidams. Regis, ji pažinojo čia visus, o visi pažinojo ją. Daugelis vyrų, išvydę, kas laiko mane už parankės, žvelgė su atviru pavydu.

Pastebėjusi, kad man ne itin jauku, Dalsi pasiūlė nueiti į barą ir išgerti po kokteilį. Pakeliui ji atsainiai sumurmėjo:

— O štai ir Belaras Risas.

Nepastebimu gestu ji parodė į kambario kampą, kur šnekučiavosi du vyrai.

Belaras stovėjo, atsirėmęs į sieną. Iš šalies atrodė, kad jis nerūpestingai plepa, bet aš pajutau, jog tai klaidinantis įspūdis. Jis net galvos nepasuko į mūsų pusę, nors aš puikiai mačiau, kad mus pastebėjo. Aš nevalingai įsitempiau, nė kiek neabejodamas, jog ir Belaras jaučia tą patį, ką ir aš.

Jis pasirodė aukštesnis, nei maniau. Risas tryško nuožmia energija nei ryžtu. Net iš toli jaučiau iš jo sklindančią jėgą. Risas pajudėjo — gracingai ir vikriai lyg plėšrus žvėris. Iš tiesų jis galėjo judėti gerokai greičiau. Tai buvo labai pavojingas priešininkas.

Kai mes priartėjome per dešimtį pėdų, jis pagaliau mus "pastebėjo". Plačiai šypsodamasis žengė prie Dalsi, tiesdamas jai abi rankas. Risas žvelgė tiesiai į ją, bet aš jaučiau, kad budriai stebi ir mane. Jis pajuto, kad aš — iš tos pačios medžiotojų genties. Manęs negalėjai užliūliuoti galantiškais aukštuomenės plepalais. Kaip ir jis, aš gebėjau judėti mitriai ir greitai, kaip ir jis, aš mokėjau žudyti.

Iš visų priėmimo dalyvių tik aš vienas — jo potencialus priešininkas. Puikiai supratau Belaro mintis, nes jaučiau tą patį. Risas buvo gražiai įdegęs — kaip Vidužemio jūros pakrantės gyventojas. Juodos aštrios akys, vešlūs antakiai ir nosis su kuprele liudijo arabišką Belaro kilmę. Briliantinu ištepti ir lygiai sulaižyti plaukai, spindulinga šypsena, demonstruojanti puikius baltus dantis.

— Kaip malonu jus matyti, misteri Risai, — atlaidžiai pragydo Dalsi. — Leiskite jums pristatyti misterį Hamerį.

Įsmeigęs į mane veriančias akis, Risas ištiesė man ranką.

— Labai malonu, misteri Hameri, — giliu, žemu balsu ištarė jis.

Tik jautri ausis galėjo pagauti nežymų akcentą. Beje, jokio džiaugsmo jo balse aš nepajutau, bet atsakiau taip pat mandagiai:

— Malonu ir man, misteri Risai.

Mes kietai spustelėjome vienas kitam rankas.

— Ar jūs JAV atstovų grupės narys? — paklausė Risas. — Regis, anksčiau nebuvau jūsų matęs...

— Ką jūs, aišku, ne, — nuoširdžiai atsakiau aš. — Aš viso labo tik privatus detektyvas.

Man pasirodė, kad jo akys žybtelėjo. Turbūt Risą nustebino tai, kad aš net nebandžiau apsimesti. Bet savo nuostabą jis iškart pridengė plačia šypsena.

— O, taip! Tokiai moteriai kaip Dalsi reikia patikimo gynėjo. Bet, mieloji Dalsi, kas jums gali grėsti čia? — Risas nutaisė

nustebusią išraišką. — Mes juk itin taikūs žmonės. Ar taip nemanote?

Aš atsainiai gūžtelėjau pečiais.

— Matau, misteri Hameri, jūs nelabai pasitikite SNO. Be reikalo. Mūsų organizacija dirba taikos labui.

— Turbūt išsamiau apie tai galėtų papasakoti vaikinai, kariaujantys Vietname ir Korėjoje, — atsakiau aš.

Nusijuokęs Belaras Risas palingavo galvą.

— Deja, jūs teisus, misteri Hameri. Bet, norint išspręsti patį menkiausią klausimą, prireikia krūvos posėdžių bei diskusijų, — Belaras Risas vėl ištiesė man ranką. — Malonaus poilsio, misteri Hameri.

Nežymiai linktelėjęs, jis grynai europietiškai nusilenkė Makiles.

— Mano pagarba, mis Makiles.

Ir apsisukęs nuėjo. Visa jo figūra dvelkė ramybe bei pasitikėjimu savimi.

Palydėjusi jį žvilgsniu, Dalsi atsigręžė į mane.

— Maikai, ar atėjai čia tik tam, kad jį paerzintum?

— Argi jis susierzino?

Pridengusi delnu burną Dalsi sukikeno.

— Įdomu buvo jus abu stebėti. Bet, Maikai, tu nepapasakojai man, kam tau jo reikia.

— Tai ilga istorija, brangioji.

— Ar tu bent patenkintas susitikimu?

— Žinoma, brangioji, — aš nusivedžiau ją į barą. — Viskas tiesiog puikiai klostosi, aš tau labai dėkingas.

— Na, ir puiku. O dabar truputį išgerkime, paskui tu parveši mane namo. Kelias dienas aš būsiu klaikiai užsiėmusi. Mums reikia išleisti naują žurnalo numerį, tad dabar negaliu sau leisti naktinių pramogų. Pirmiausia — darbas.

— Gaila, — tyliai atsidusau.

Ji švelniai spustelėjo mano ranką.

— Žinoma, mielasis, — ji prisiglaudė prie manęs. — Bet mes dar turėsime laiko, tiesa?

Aš išlaipinau Dalsi prie pat jos namo, paskui liepiau vairuotojui nuvežti mane į viešbutį. Savo numeryje susiplakiau kok-

teilį, įsitaisiau krėsle ir, užkėlęs ant palangės kojas, įsispoksojau į tamsų dangų už lango.

Pabiri faktai ėmė dėliotis mano galvoje į logišką schemą, tačiau trūko kažkokios jungiamosios grandies. Reikėjo bent vieno žodžio ar įvykio, kad visos detalės susidėliotų į savo vietas. Aš tikėjausi, kad Patas su savo vaikinais sugebės rasti tą trūkstamą detalę. Kažkas būtinai turėjo ją rasti.

Išgėręs kokteilį jau ketinau maišyti naują, kai staiga suskambo telefonas.

Informacinės tarnybos telefonistė pranešė, jog kažkas man skambino keturis kartus ir kiekvienąkart palikdavo tą patį numerį bei prašymą, kad tučtuojau paskambinčiau.

Aš surinkau merginos padiktuotą numerį.

— Alio? — pasigirdo ragelyje.

— Tai Maikas Hameris, — prisistačiau.

— Sveikas, Maikai, — tarė Kleo.

— Sveika, Kleo.

— Tu taip ir negrįžai, Maikai.

— Kada nors aš būtinai pas tave grįšiu.

— Kodėl ne dabar?

— O kam taip skubėti?

— Žinau kai ką, kas tave sudomintų.

Pagaliau aš supratau, kad ji girta.

— Tai pasakyk man tai telefonu, — paprašiau.

— Ne. Pasakysiu, jei pas mane atvažiuosi.

Nusijuokusi Kleo padėjo ragelį. Nusikeikęs aš vėl surinkau jos numerį. Suskaičiavęs dvylika pyptelėjimų, piktai bloškiau ragelį. Pakilęs iš krėslo, ėmiau rengtis, keikdamas visą pasaulį. Laikrodis rodė pusę dvyliktos. Nieko nepasakysi, tikrai pats tinkamiausias laikas pasivaikščiojimui!

Man pasisekė. Išėjus iš viešbučio iškart pasipainiojo taksi. Dvyliktą valandą aš jau spaudžiau Kleo namo skambučio mygtuką. Tame name kažkada gyveno ir Greta Servis. Durims atsivėrus, ėmiau kopti laiptais. Kleo žinojo, kad aš atėjau, ir atvėrė duris dar prieš man pasibeldžiant.

Ji išniro prieš mano akis vilkėdama vien peršviečiamu peniuaru.

— Labas, Maikai.

Aš peržengiau slenkstį, ir Kleo paėmė mano skrybėlę bei apsiaustą. Paskui ji ištiesė man stiklą, stovėjusį ant stalo. Praeidama pro mane ji nuleido lango žaliuzes ir įjungė patefoną. Kambarį užliejo Čaikovskio "Patetinės" simfonijos garsai.

— Muzika — tai, ko reikia, tiesa? — paklausė atsisukusi Kleo.

Nugėręs gerą gurkšnį, aš mintyse pagyriau gėrimą ir pritariamai linktelėjau.

— Kleo, ką norėjai man pasakyti? — paklausiau kuo švelniau.

Nieko neatsakiusi ji prisiartino prie manęs ir paėmė iš rankų kažkodėl jau tuščią stiklą. Vėl jį pripildė ir ištiesė man.

— Prisimeni, ko tavęs prašiau, kai buvai čia praėjusį kartą? — paklausė ji.

— Ne.

— Sakiau, kad noriu tave nupiešti.

— Bet, Kleo, paklausyk...

— O dabar aš dar labiau to noriu, — Kleo kažkaip keistai pažvelgė į mane. — Tau kažkas nutiko. Tu dar įdomesnis ir mįslingesnis. Atrodai klasiškai. Tavyje nebeliko nė lašelio minkštumo.

Aš padėjau savo stiklą, rengdamasis jai kažką pasakyti, bet Kleo perspėjamai kilstelėjo ranką.

— Maikai, tu juk trokšti sužinoti mano naujieną. Bet nieko nesužinosi, kol nepadarysi to, ko aš tavęs prašau.

— Gretą aš jau radau, — pareiškiau.

— Na, ir puiku, — nusišypsojo Kleo. — Bet dabar tave domina ne tik ji, ar ne?

— Kleo, kur tu suki?

Priėjusi ji pasisuko į mane nugara ir apglėbė rankomis savo liemenį. Aš pajutau švelnų gėlių aromatą, o jos plaukai sukutėno mano veidą.

— Maikai, kažkada aš irgi dirbau Prektono firmoje. Prisimeni, aš tau sakiau. Mane pasiekė gandai, kad tu susitikinėji su Dalsi Makiles. Ir aš žinau, ką tu pasakei mis Tabor, jos sekretorei.

— Taip, aš buvau jos biure, — atsakiau.

Ji atsisuko ir prisispaudė prie manęs savo šiltu stangriu kūnu.

— Aš tavęs pavyduliavau, Maikai, — šypsodamasi tyliai sukuždėjo Kleo. — Juk tai aš pirmoji tave sutikau.

— Prašau, nespausk manęs taip stipriai. Aš tuoj nugriūsiu.

— Apie Tedį Geitsą ir anksčiau pasakodavo įvairių keistų dalykų. O po tavo antrojo vizito jis dingo. Žmonės liežuvauja, bet niekas nieko tiksliai nežino.

— O tu žinai?

— O aš žinau, — linktelėjo Kleo. — Kas iš to, kad tu radai Gretą Servis? Tai tik dar labiau supainiojo tyrimą, ar ne? Dabar atėjai pas mane, kad išsiaiškintum dar kai ką...

Braukdamas delnu per moters nugarą pajutau, kaip išsilenkė jos kūnas.

— Ko nori mainais, Kleo?

— Tavęs! — išdrožė ji. — Bet pirma aš privalau tave nupiešti. Tada tu visam laikui liksi su manimi, ir aš galėsiu kalbėtis su tavimi kada tik panorėjusi. Be to, būsiu tikra, kad niekur neišnyksi.

Pasistiebusi ant pirštų galiukų, Kleo pabučiavo mane ir pasitraukė. Jos akyse sukibirkščiavo išdykę žiburėliai.

— Aš įdomi moteris, Maikai. Aš jauna ir tuo pat metu sena. Aš daug ko mačiusi ir daug ko savo gyvenime patyrusi. Aš niekada nepajėgiu gauti to, ko tikrai trokštu, bet man užtenka proto tai pripažinti. Ar supranti mane?

— Taip.

— Štai čia mano namai, — ji apvedė ranka kambarį. — Čia aš gyvenu, čia slepiuosi nuo gyvenimo. Tave, Maikai, aš padarysiu savo gyvenimo dalimi. Aš tavęs niekam neatiduosiu ir neparduosiu. Tu priklausysi tik man. Absoliučiai visas. Tu tapsi mano nuosavybe.

— Bet, Kleo...

— Tylėk, Maikai. Ir nedrįsk atsisakyti. Kitaip tu niekada nesužinosi to, ko atėjai.

— Gerai, — atsiduseš aš pastačiau stiklą ant stalo. — Laimėjai. Ar galiu nusiimti kaklaraištį?

— Žinoma. Visa kita irgi nusiimk, Maikai...

Ji nupiešė mane. Ji matė mane savaip, išryškindama tai, kas atsivėrė tik jos akims.

Aš pažvelgiau į drobę. Pirmykščių laukinių džiunglių fone stovėjo nuogas vyras. Tai buvau aš. Kartu su savo 45-ojo kalibro koltu.

Kleo leido man spoksoti į paveikslą vos kelias sekundes. Nusukusi jį į sieną mergina ištarė:

— Viskas. Dabar tu priklausai tik man.

Priėjusi prie sienos ji spragtelėjo jungiklį, ir kambarys paskendo tamsoje. Iki aušros buvo likusios kelios valandos ir tą laiką mes paskyrėme vienas kitam. Mes buvome visai vieni tame didžiuliame, bekraščiame pasaulyje. Mes mėgavomės meile ir niekas pasaulyje negalėjo prilygti toms aistros valandoms...

Kai aš atmerkiau akis, kambaryje jau buvo šviesu, bet už lango krapnojo lietus. Aš apsirengiau ir, pajutęs skanų kavos kvapą, pašaukiau Kleo. Man niekas neatsakė. Tada nuėjau į virtuvę ir pamačiau burbuliuojantį kavinuką. Įsipylęs kavos gardžiai ją išgėriau ir tik po to pastebėjau ant sienos priklijuotą raštelį. Jis buvo parašytas anglimi ant eskizų albumo lapo. Aš jį perskaičiau:

"Mielasis Maikai... Po šiuo rašteliu tu rasi žmogaus, kurį Solas Reneris matė su Greta, atvaizdą. Ačiū tau už viską, brangusis, man buvo labai gera. Nuo šiol tu visada būsi su manimi.

Bučiuoju, Kleo".

Nuplėšęs lapą nuo sienos išvydau fotografiją. Tokią pat nuotrauką man vakar parodė Bifas. Tai buvo Belaro Riso nuotrauka.

Aš artėjau prie voratinklio centro, bet pats voras kol kas dar slėpėsi.

Apsivilkęs apsiaustą ir užsidėjęs skrybėlę, aš nužingsniavau per studiją. Molbertas stovėjo savo vietoje, bet paveikslo nebebuvo. Kambaryje vis dar dvelkė švelnus gėlių aromatas. Ant kėdės atkaltės kabojo permatomas nailoninis peniuaras, patefonas vis dar suko "Patetinę" simfoniją. Kleo nesusimovė, išrinkdama muziką. Šeštoji simfonija, si minor, Nr. 74 kūrinys. Geriausia, ką parašė Čaikovskis.

11 skyrius

Grįžęs į savo viešbutį, aš nusimaudžiau, apsivilkau švarius baltinius ir pakeičiau kostiumą. Paskambinęs budinčiai viešbučio telefonistei, sužinojau, kad man niekas neskambino ir jokių žinučių neperdavė. Paskui paskambinau į Bredberį, bet neradęs Veldos paprašiau perduoti, kad laukiu jos skambučio. Tik po to paskambinau Patui. Budintis seržantas pasakė, jog Patas išėjo prieš valandą ir nuo tada iš jo — jokios žinios. Tada surinkau Gajaus telefono numerį — ir vėl nieko neužtikau. Velniuodamasis paskambinau Dalsi. Jos telefonas tylėjo. Pagaliau aš prisiminiau, kad šiandien šeštadienis. Greičiausiai Dalsi išvažiavo iš miesto.

Suerzintas nesėkmingų skambučių serijos, aš nusileidau į holą ir pasiėmiau rytinį laikraštį. Bandžiau suvokti skaitomo teksto esmę, bet šitai pavyko tik įpusėjus straipsnį. Paskui mano akys užkliudė itin įdomią fotografiją. Kažkas susidomėjo ir nufotografavo mane, Belarą Risą bei Dalsi priėmime. Maloniai šypsodamiesi mes plepėjome vienas su kitu ir, atrodo, nuoširdžiai mėgavomės šiuo bendravimu. Suglamžęs laikraštį sviedžiau jį į urną ir pakilau iš krėslo, bet čia mane pašaukė portjė.

Viešbutyje aš užsiregistravau netikra pavarde, bet portjė žinojo mano kambario numerį. Jis mostelėjo į telefono kabiną prie sienos ir aš priėjęs pakėliau ragelį.

— Alio?

— Maikai, tai tu?

— Taip.

— Skambina Patas. Susitikime "Žydrajame kaspine" pusę septintos. Ar skambinai Gajui?

— Skambinau, bet jo neradau namuose. O ką?

— Mes radome Geitsą. Skersgatvyje šalia Belit Parkvėjaus jį atsitiktinai aptiko kažkoks valkata. Geitsas nusišovė. Įkišo sau į burną 22-ojo kalibro vamzdį ir paspaudė gaiduką. Mūsų ekspertas tvirtina, kad jis negyvas nuo pat savo dingimo.

— O kam tau reikia Gajaus?

— Paprašyk jo neskleisti šios informacijos.

— Klausyk, kai aš paskutinįkart įvykdžiau tavo analogišką prašymą, viskas baigėsi Mičo mirtimi.

— Maikai...

— Gerai, gerai, pabandysiu. Beje, ar pas Geitsą rado pinigų?

— Taip. Maždaug devynis šimtus grynais.

— Netoli jis tenuėjo, — sumurmėjau.

— Tu apie ką?

— Taip, nieko. Susitiksime pusę septintos.

Padėjęs ragelį aš susimąsčiau. Atėjo Geitso eilė. Voratinklis krustelėjo, bet voras vis dar tupėjo centre, sveikas, nepaliestas ir pasiryžęs atakuoti naują auką.

Patas pavėlavo beveik valandą. Maždaug pusę aštuonių jis įžengė į salę, lydimas jauno vyro. Jaunuolis pasirodė esąs rajono prokuroro padėjėjas.

— Sveikas, Maikai, — mestelėjo Patas. — Susipažink, tai Edas Vokeris.

Jie atsisėdo už staliuko, ir Edas Vokeris ėmė apžiūrinėti mane taip, kaip berniūkštis zoologijos sode apžiūrinėja gyvą tigrą.

— Radai Gajų? — paklausė Patas.

— Jau sakiau, kad viskuo pasirūpinsiu.

— Gerai.

— Bet nesuprantu, kam tau tai.

— Na, to rajono, kuriame buvo rastas Geitso lavonas, policija mano, jog tai savižudybė. Mes laikomės kitos versijos. Beje, kaip sužinojai, kad jis turėjo pinigų?

Paaiškinau, jog man tai pasakė Dalsi.

— Patai, aš netikiu savižudybe. Geitsas turėjo beveik tūkstantį dolerių. Kurių velnių jam žudytis? Jis būtų pasistengęs nusiplauti kuo toliau.

— Aš irgi taip manau, — linktelėjo Patas. — Bet prisiekusieji palaikys kitą nuomonę. Jie greičiausiai patvirtins savižudybės versiją. Šalia Geitso rado jo paties pistoletą, o ant ginklo — vien Geitso pirštų atspaudus. Ir savižudybės motyvas gana aiškus.

Atstūmęs puodelį su kava aš užsirūkiau.

— Vis tiek netikiu!

— Edai, papasakok jam, — nuvargusiu balsu ištarė Patas.

Atidaręs savo portfelį Vokeris ištraukė iš jo kažkokius popierius ir padėjo juos ant stalo.

— Aš susisiekiau su kai kuo Europoje ir išsiaiškinau kelias su S130 vagyste susijusias smulkmenas. Tai va, Belaras Risas yra kompanijos, kuriai priklauso laivas "Pinella", kontrolinio akcijų paketo savininkas.

— Oho! — nusistebėjau, mintyse sau priekaištaudamas, kad tas šūksnis nuskambėjo pernelyg žvaliai.

— Ir tai dar ne viskas, — Patas atidžiai nužvelgė mane. — Aš gavau Interpolo pranešimą. Keturiasdešimtųjų pabaigoje Ali Diuvalis susidėjo su Belaru Risu. Ali buvo teroristas, Alžyre kariavo prieš Prancūziją, po to kažkur susipažino su Risu ir ėmė naudotis jo priedanga, rengdamas savo rizikingas avantiūras. Diuvalis įtariamas įvykdęs devynias žmogžudystes ir Adene pagrobęs vieną politinį veikėją. Remdamiesi paskutiniuoju kaltinimu galėtume jį suimti, jei tik surastume. Interpole pūpso solidi jo dosjė.

— Manai, pavyks jį prigriebti?

— Jis negalės išplaukti kartu su "Pinella".

— Kur Ali dabar?

— To mes nežinome.

— O Risas kur?

— Mes jau dvylika valandų klausomės jo pokalbių telefonu. Ketvirtis po trečios jis paskambino Dalsi Makiles ir pasakė, kad atvažiuos jos pasiimti, kaip ir buvo sutarta. Jie rengiasi vykti į Bredberį. Šį miestelį mes šiandien pradėsime stebėti. Užtversime visus įėjimus ir išėjimus. Ir jei ten pasirodys Diuvalis, iškart jį čiupsime.

— O ką darysite su Belaru Risu?

— Mes negalime tiems prakeiktiems diplomatams uždrausti daryti viską, kas jiems šauna į galvą. Jie net žudyti gali nebaudžiami.

— Kaip?

— Todėl, kad ant jų automobilių užkabinti diplomatinės neliečiamybės numeriai. Kol juos paskelbtume *persona non grata*,

jie spėtų tris kartus pasprukti. Paskui vėl bandytų įsmukti į mūsų šalį.

Pagaliau man viskas paaiškėjo. Žmogus, kurio pėdomis sekė Mičas Templas, paspruko nuo jo automobiliu su diplomatiniais numeriais. Jis parodė kulnus, o Mičo taksi įstrigo skersgatvyje. Tas pats tipas, kuris susitikinėjo su Orelu Bucheriu. Būtent jis savo juodu limuzinu atveždavo Ali Diuvalį...

Dabar aš prisiminiau, jog šioje istorijoje visą laiką figūravo limuzinas su diplomatiniais numeriais. Net senasis Gripis apie jį užsiminė.

Aš tylėdamas atsistojau ir nužingsniavau prie telefono. Nuleidęs į plyšį monetą, surinkau viešbučio, kuriame buvo apsistojusi Velda, numerį. Portjė man pranešė, kad šiuo metu jos nėra, bet ji prašė man perduoti, kad atsakymą aš rasiu Bredberyje. Ji pati bandys atgauti penkiolika dolerių. Velda bus G-14-ame numeryje. Kalbėdamas portjė pats stebėjosi tokiu keistu pranešimu.

Vos nelaužydamas ragelio aš subaubiau:

— Ne! Neik tenai viena!

Ir tik po to suvokiau, kad Velda vis tiek manęs negirdi.

Aš net neieškojau savo apsiausto. Džordžas, išgirdęs mano prašymą, nieko neklausinėdamas ištiesė savo automobilio raktelius. Griebęs juos, aš nėriau pro sutrikusius Patą bei Vokerį, išvairavau automobilį iš garažo ir nudūmiau, nepaisydamas jokių kelio ženklų.

Nuo Niujorko iki Bredberio — dvi valandos kelio. Tačiau ten — jau kitas pasaulis, žmonės ten gyveno tarsi kitoje dimensijoje. Priešais miestą aš sustojau degalinėje, prisipyliau pilną baką ir paklausiau tarnautojo, kaip greičiau pasiekti buvusias Džeraldo Juto valdas.

Po dvidešimties minučių aš jau buvau vietoje.

Kelias vingiavo kalvos ketera, nuo kurios vėrėsi didingas plataus slėnio vaizdas. Automobiliai siuvo plentu įvairiomis kryptimis. Vieno automobilio vairuotojas, atidžiai nužvelgęs mano veidą, pasuko į šoninį kelią. Supratau, jog tai vienas iš Pato vaikinų. Apylinkės buvo kruopščiai ir profesionaliai stebimos. Teko apsukti nereikalingą lankstą, kad pasprukčiau nuo stebėtojų. Net nenutuokiau, kaip Velda sugebėjo praslysti ir kur jos da

bar ieškoti. Aplinkui stūksojo didžiuliai pastatai, juosiami aukštų, aklinų sienų. Tiesiog neturėjau laiko juos visus paeiliui tikrinti.

Velda perdavė, kad bus G-14-ame numeryje. Matyt, ji manė, kad aš privalau žinoti, kas tas G-14. Tokiuose reikaluose Velda anaiptol ne naujokė, tad vargu ar ji tikėjosi viena susidoroti su tais tipais. Kvaršinti man galvos visokiomis mįslėmis ji irgi negalėjo. Vadinasi, Veldos žodžiai neturėjo būti per daug paslaptingi ir sudėtingi.

Taip ir buvo, bet aš vis tiek gerokai paprakaitavau, kol tai išsiaiškinau. Stabtelėjęs prie artimiausios degalinės, paprašiau vietinio rajono kelių žemėlapio. Žvilgtelėjęs į jį, iškart suradau reikalingą tašką: vertikalios linijos "G" ir horizontalios linijos "14" susikirtimą. Iki jo buvo dvi mylios. Padėkojęs degalinės darbuotojui aš pasukau automobilį ir nuvažiavau į priešingą pusę.

Privažiavau pastatą tamsiais, neapšviestais langais, tačiau automobilių aikštelė priešais jį buvo pilnut pilnutėlė. Piršosi išvada, kad šiame name susirinko nemažas būrys žmonių. Aš pastačiau Džordžo automobilį prie pat sienos, tad iš kelio pusės jo pastebėti niekas negalėjo.

Užlipęs ant automobilio stogo, įsikibau į mūrinės tvoros kraštą, prisitraukiau ir, užsiritęs ant viršaus, prisiplojau prie jos. Kelias sekundes gulėjau nejudėdamas, laukdamas, kol akys pripras prie tamsos. Paskui atsargiai stryktelėjau ant žemės ir įsiklausiau. Lietaus šnaresys užgožė visus kitus garsus, ir aš tyliai pasidžiaugiau, kad oras — mano pusėje.

Aš stovėjau nejudėdamas, kietai spausdamas rankoje savo koltą ir kovodamas su troškimu iškart pulti į namą.

Staiga mano ausys pagavo vos girdimą šlamesį kairėje ir kažkieno prislopintą urzgimą. Instinktyviai šokau į šoną ir pajutau, kaip kažkas grybštelėjo mano ranką. Ir tuo pat metu greta kaukštelėjo dantys. Didžiulis šuo šoko tiesiai ant manęs. Į krūmus, kur aš stryktelėjau prieš kelias sekundes. Tačiau išsikrapštyti iš tankiai sužėlusių krūmokšnių jam buvo gerokai sunkiau nei man. Tai buvo gerai treniruotas šuo, parengtas žudyti be garso. Aš trenkiau jam per galvą revolverio rankena, bet išversti iš koto šį milžiną pavyko tik smogus antrąkart. Tyliai kiauktelėjęs

šuo praskelta kaukole griuvo ant šlapios žolės. Supratau, kad šis žudikas — ne vienintelis. Kiti tiesiog dar nebuvo manęs suuodę. Gal jau po kelių sekundžių jie be garso puls?..

Tik dabar aš pastebėjau, kad už langų, aklinai uždengtų užuolaidomis, vis dėlto dega šviesa. Pagrindinį įėjimą pamačiau kairėje, bet nusprendžiau ten nosies nekišti — jį turėjo saugoti patikima apsauga.

Akims pripratus prie tamsos, aš įdėmiai apžvelgiau visą pastatą. Viktorijos laikų stiliaus namas labiau priminė mažą tvirtovę nei gyvenamąjį būstą. Jis turėjo ir bokštus, ir šaudymo angas, ir kontraforsus. Įkišęs revolverį atgal į dėklą, grįžau prie sienos ir, kabindamasis į menkiausius kyšulius bei įdubas, ėmiau ropštis viršun.

Pakilęs maždaug dvidešimt pėdų, pasiekiau antrąjį aukštą. Staiga apačioje pasigirdo slopus urzgimas. Atsidarė durys ir žemę palei pastatą užliejo šviesa. Apšviestame plote išvydau milžinišką dobermaną-pinčerį. Sustingęs vietoje jis įtemptai uostinėjo.

— Kas nutiko? — pasigirdo kažkieno balsas.

— Nieko, — atsiliepė kitas. — Tie šunys visada taip...

Durys užsitrenkė. Vėl viską apgaubė tamsa. Kažkur šone vėl pasigirdo šuns urzgimas.

Aš nušliaužiau siena toliau ir pagaliau pasiekiau kitą langų eilę. Laimė, languose nebuvo įrengta signalizacija. Alkūne išdaužiau stiklą, kuris žvangėdamas subyrėjo į smulkiausias šukeles. Ištraukęs rėme likusias šukes, atsargiai įlindau pro skylę į kažkokią purviną ir tuščią patalpą.

Pastebėjęs kelis žemyn vedančius laiptelius, aš uždegiau degtuką, nusileidau ir atsidūriau priešais duris, užrakintas senamadiška prancūziška spyna. Atstūmęs skląstį, atsargiai pajudinau duris, ir jos be garso atsivėrė.

Aš buvau trečiajame namo aukšte. Koridorių apšvietė blausus šviestuvas, stovįs šalia laiptų aikštelės. Suskaičiavau aštuonias duris — po keturias kiekvienoje koridoriaus pusėje. Stumtelėjau porą iš jų. Jos atsivėrė ir į mane dvelktelėjo pradvisęs oras.

Apačioje neaiškiai ūžė balsai. Aš nužingsniavau koridoriu-

mi prie laiptinės ir atsargiai dirstelėjau. Laipteliai staigiai leidosi žemyn, ir daugiau aš nieko nemačiau. Žengęs ant pirmojo laiptelio, staiga pastebėjau kažkieno šešėlį ir skubiai atsilošiau. Matyt, laiptinė buvo saugoma.

Vaikystėje aš dažnai buvodavau panašiuose senuose namuose, tad prisiminiau, kad visi jie turi užpakalinį įėjimą tarnams. Grįžęs atgal aš pasukau į dešinę ir suradau tokį įėjimą.

Ėmiau leistis vos girgždančiais laipteliais. Atsidūręs antrajame aukšte, atsargiai pravėriau duris.

Šis mano judesys vos netapo paskutiniu gyvenime. Ant kėdės prie sienos sėdėjo tvirtai sudėtas vyras. Išvydęs mane jis griebė iš dėklo pistoletą, tuo pat metu bandydamas pašokti. Nuo staigaus judesio po juo slystelėjo kėdė. Praradęs pusiausvyrą apsauginis vis dėlto mikliai susiorientavo ir, persivertęs per galvą, išsitraukė pistoletą. Bet nespėjo juo pasinaudoti: aš iš visų jėgų spyriau jam į pasmakrę. Užvertęs akis vyras dusliai aiktelėjo ir nugriuvo ant grindų be sąmonės. Paėmęs jo ginklą aš nuvilkau nejudantį kūną į šoną ir pakišau po laiptais. Paskui pastačiau kėdę į ankstesnę vietą prie sienos. Jei kas netyčia žvilgtels, nuspręs, kad apsauginis trumpam išėjo.

Iš savo stebėjimo vietos pamačiau dar du apsauginius. Prasmukti pro juos nepastebėtam — neįmanoma, o susišaudymui aš kol kas nepasiruošęs.

Staiga mano ausys pagavo juoko pliūpsnį ir neaiškų balsų ūžesį, slopinamą storų sienų.

Pasislėpęs durų nišoje, aš stebėjau netikėtai koridoriaus gale pasirodžiusį žmogų. Atidžiai klausydamasis jis lėtai judėjo į mano pusę.

Aš atsargiai stumtelėjau nugara duris ir jos atsidarė, vos girdimai girgžtelėjusios. Tyliai įslydęs į kambarį, kruopščiai jas uždariau. Apsauginis praėjo pro šalį ir, nepastebėjęs nieko įtartina, grįžo atgal. Jeigu ir nusiramino, vis tiek bus itin budrus. Išeiti iš kambario man pavojinga.

Supratau, kad padariau klaidą. Man reikėjo užpulti tą tipą ir jį "išjungti", kai ėjo pro šalį. Tačiau dabar jau vėlu gailėtis. Čirkštelėjęs paskutinį degtuką silpnoje švieselėje pamačiau, kad esu virtuvėje. Aplinkui stūksojo krūvos nešvarių lėkščių, ant kažko-

kios prieštvaninės viryklės riogsojo prikaistuviai. Prie sienos stovėjo keturi serviravimo staliukai.

Degtukas užgeso, bet aš spėjau apžvelgti patalpą. Regis, radau tai, ko ieškojau. Nuo gretimo kambario virtuvę skyrė didžiulės sustumiamos durys. Laikas jas išdžiovino, ir aš pastebėjau maždaug keturių colių plyšį.

Atsargiai prisiartinęs priglaudžiau akį prie plyšio ir išvydau visą kompaniją. Vieni sėdėjo krėsluose, kiti stovėjo ir rūkė. Visi jie susidomėję žvelgė į pakylą kambario viduryje.

Ten stovėjo maždaug aštuonių kvadratinių metrų dydžio narvas. Piršto storumo virbus dengė vielinis tinklas. Narvo viduryje, ant medinės pakylos, sustingusi nepatogia, bet visai erotiška poza stovėjo mergina. Jos mėlynai juodi plaukai sudarė ryškų kontrastą su baltais apatiniais drabužiais, atveriančiais vyrų akims kaklą, krūtinę bei klubus. Merginos veide įsirėžusi šypsena greičiau priminė mirtino siaubo grimasą. Sustiklėjusios akys žvelgė skausmingai ir liūdnai.

Mergina panėšėjo į marmurinę statulą. Žydrokoje, mirksinčioje šviesoje aš išvydau, kad ji neatitraukia akių nuo dviejų šnypščiančių gyvačių. Gyvatės rangėsi ant narvo grindų, per kelis žingsnius nuo merginos kojų. Susijaudinusios jos grėsmingai kyščiojo aštrius liežuvėlius.

Taigi aš vėl radau Gretą Servis. Nenumaniau, kiek laiko ji jau stypsojo tame narve, bet aiškiai mačiau, kad pusiausvyrą išlaiko tik neįtikėtinomis valios pastangomis.

Viename krėsle sėdinti figūra sujudėjo, ir aš pažinau Belarą Risą. Vieną akimirką jo veidas atsidūrė šviesos ruože ir aš išvydau plėšrią — piktdžiugišką — išraišką. Belaras Risas sėdėjo ant alkūnramsčio, viena ranka apglėbęs kažką, sėdėjusį tame krėsle.

— Belarai, kiek praėjo laiko? — paklausė balsas iš kambario kampo.

Žvilgtelėjęs į laikrodį Belaras atsakė:

— Keturiasdešimt minučių.

Ir čia pasigirdo krėsle sėdinčio žmogaus balsas:

— Galite pralaimėti Belarai. Tada ji gaus savo penkiasdešimt tūkstančių.

Mano nugara perbėgo skruzdėlės. Aš pažinau tą balsą. Jis buvo... Dalsi Makiles.

— Ne, nepralaimėsiu, — ramiai atsakė Belaras. — Nesijaudinkite, jūs gausite malonumą, kurį žadėjau...

Kiek laiko tu tuo užsiimi, Dalsi? Tu surandi tas jaunas moteris, sutinkančias dalyvauti tokiose pramogose... Taip, tu palengvinai mano užduotį, Dalsi. Kiek žuvo tų nelaimingųjų merginų, apie kurias niekas nieko nežino? Įdomu, ar nors viena laimėjo tas baisias lažybas? Ar kokias kitas? Ir kiek nubyra tau, Dalsi? Gal dėl to tu tokia populiari aukštuomenėje?

Aišku, Dalsi buvo sukrėsta, kai visų tų įvykių avanscenoje staiga išdygau aš. Juk jie viską taip gerai apmąstydavo, suorganizuodavo... Ir visada viskas pavykdavo. Jie turėjo pinigų ir valdžios tenkinti savo užgaidoms. Be to, jautėsi absoliučiai saugūs. Juos saugojo ta prakeikta diplomatinė neliečiamybė.

Daugumą jų aš mačiau gana aiškiai. Daugiausia čia buvo menkos pažangos pasiekusių šalių, neseniai išplaukusių į tarptautinius vandenis, atstovai. Kai kuriuos šiuos respektabiliai atrodančius žmones aš mačiau priėmime Flamingo Dume. Tad dabar stebėjau diplomatinio lygio pasilinksminimą.

Dalsi mokėjo parinkti tinkamas kandidatūras. Daugiausia tai buvo vienišos moterys, kuriomis niekas nesirūpino. Dėl dosnaus atlygio jos buvo pasirengusios bet kam. Bet štai Greta buvo kas rūpinasi. Ji stengėsi praturtėti, nes pati rūpinosi savo broliu. Galbūt Haris Servisas nebuvo to vertas, bet Gretai brolis buvo brangiausias žmogus pasaulyje. Dėl jo ji bet kokia kaina siekė savo tikslo.

Gretos veidas panėšėjo į negyvą kaukę. Mergina iš paskutinių jėgų stengėsi nejudėti, bet buvo aišku, kad gyvatėms liko laukti visai nedaug.

Man suspaudė širdį, kad greta nėra Mičo Templo. Jis pirmasis atkapstė šį šiukšlyną. Jis pabandė susekti žudiką, nes manė, kad dviejų merginų vienais apatiniais mirtys kažkaip susijusios. Jis apėjo daugybę parduotuvių, kuriose buvo pardavinėjami šie pigūs daikčiukai, ir užklupo Belarą Risą perkant naują komplektą. Mičas, matyt, suabejojo, ar teisingai nustatė šio pirkėjo tapatybę, todėl ir nuskubėjo į informacijos skyrių pasitikrinti. Ir įsiti-

kino savo teisumu. Bet tokį žmogų, kaip Risas, ne taip lengva kuo nors apkaltinti, tad Mičas nusprendė kreiptis pagalbos į Normaną Harisoną. Deja, Harisono namuose nerado.

Tikriausiai Ronaldas Mileris papasakojo Mičui apie preparato S130 dingimą. Vagys pasidarbavo iškraunant Belarui Risui priklausantį laivą. Akivaizdu, kad Alis Diuvalis susijęs su Belaru Risu ir įsipainiojęs į šią vagystę.

Reikiamu momentu Ronaldo Milerio nebuvo mieste, ir Mičas kreipėsi tiesiai į Belarą Risą. Tai atitiko Mičo stilių. Paskambinęs Risui jis turbūt susitarė su juo dėl interviu, tikėdamasis per pokalbį išpešti iš diplomato ką nors naudinga. O Risas pajuto pavojų. Jis žinojo, kas toksai Mičas, nuspėjo jo planus ir nusprendė pašalinti pavojingą priešininką. Dūris peiliu atėmė Mičo gyvybę...

Bet reikalas tuo nesibaigė. Visai atsitiktinai aš ėmiausi ieškoti Gretos Servis, galinčios nuvesti mane tos aristokratiškos gaujos pėdsakais. Tada, kai ją radau, jie buvo jau viską sutarę. Greta sutiko su jų sąlygomis, nors ir žinojo, kas nutiko kitoms dviem merginoms. Matyt, jie laikė ją tame name, laukdami šiandieninio pasirodymo. Greta darė tai sąmoningai, sava valia.

Matyt, aš buvau vienintelis, rimtai juos bauginęs. Jie nežinojo, ką aš spėjau išsiaiškinti, tad pasiuntė į mano biurą jiems iki kaulų smegenų ištikimą Orelą Bucherį. Apieškojęs mano kontorą, jis bandė mane nušauti, bet žuvo pats. Jie taip nieko ir neišsiaiškino, o aš nesilioviau ieškojęs Gretos. Ir tada jie nusprendė man padėti. Pasinaudojęs Lorenco Džonso gobšumu, Ali Diuvalis apgyvendino Gretą Virdžinijos Hauel kambaryje. Jie buvo tikri, kad radęs Gretą aš liausiuosi knaisiojęsis. Dalsi įkišo Gretos kortelę į Tedžio Geitso būgną ir pasisiūlė man padėti surasti Gretą. Vėliau ji išėmė iš ten kortelę, o Tedis iškeliavo į aną pasaulį. Regis, visi galai sėkmingai nugrimzdo vandenin.

Bet jie nenumatė, kad Lorencas Džonsas susidomės Ali Diuvaliu. Jie nenumatė, kad suradęs Gretą Servis, aš toliau tirsiu šį reikalą. Juk Greta gyveno Virdžinijos numeryje sava valia. Ji sutiko su tuo, nes troško pažadėtų pinigų.

Bet kokia vis dėlto Dalsi Makiles kvaila! Negi ji rimtai tikėjo, kad viskas taip lengvai ir nuslys jiems nuo rankų?

Staiga garsai už durų nutilo, ausis užgulė pikta lemianti tyla. Aš vėl prigludau prie plyšio. Greta vos sujudėjo ant savo postamento, ir abi gyvatės iškart pakėlė galvas. Sutrūkčiojo jų smailūs liežuvėliai.

Aš supratau, kas dabar atsitiks.

Griebęs durų rankeną, jau ketinau atlapoti suveriamas duris, kai į kambarį staiga įlėkė kažkoks žaliūkas.

— Šuo! — užkaukė jis. — Šuo užmuštas! Kažkas prasiskverbė į namą!

Apsauginiai prie durų, apstulbę iš netikėtumo, net nepamatė, kaip aš atidariau duris. Jie atsigręžė, kai jau buvau kambaryje. Vienam šoviau tiesiai į veidą. Klaikiai staugdamas jis nuskriejo prie sienos.

Visus apėmė panika. Žmonės blaškėsi po kambarį ieškodami išėjimo. Jų pasirodė gerokai daugiau, nei aš maniau, bet jie, matyt, nusprendė, kad aš irgi ne vienas, mažiausiai bent jau visą kuopą policininkų atsivedžiau. Iš baimės paklaikusiomis akimis žmonės lakstė po kambarį, stengdamiesi kuo greičiau jį palikti.

Greta akimirką apmirė. Tą sekundę aš dukart iššoviau pro narvo virbus ir nurėžiau galvas abiem gyvatėms. Spėjau pačiu laiku, nes Greta bejėgiškai griuvo ant besirangančio gyvio kūno.

Visur šmėseliavo ginkluoti apsauginiai. Šoviau vienam į krūtinę; antram peršoviau kelį. Ieškojau Belaro Riso, bet prieblandoje jo niekur nebuvo matyti. Aš beveik prasiveržiau prie durų, kai baisingas smūgis perskėlė man galvą. Akys aptemo... Susvyravęs ėmiau kristi, vildamasis prarasti sąmonę anksčiau, nei pajusiu skausmą...

Atsipeikėjau nuo nepakeliamo galvos skausmo ir tyliai sudejavau. Mane pykino, o kaukolė, regis, trupėjo į mažus gabalėlius. Aš pabandžiau atsistoti, bet nesugebėjau net pajudėti: mano rankos ir kojos buvo kietai suveržtos. Tik atmerkęs akis supratau, kad mane koridoriumi tempia kažkokie tu tipai. Greta ėjo Belaras Risas ir Dalsi. Išvydęs, kad aš atsipeikėjau, Belaras pajuokiamai sušnypštė:

— Jūs kretinas, Hameri.

Aš pasisukau į Dalsi ir pasisveikinau:

— Sveika, kale!

Ji apsimetė manęs neišgirdusi.

Staiga vienas iš mane vilkusių tipų paklausė:

— Čia, Belarai?

— Taip, Ali, grūsk jį pas kitus, — atsakė Risas, ištraukdamas iš kišenės ryšulį raktų.

Aš pažvelgiau į Ali. Tą berną buvau matęs dukart. Vieną kartą laikraštyje — fotonuotraukoje Ali stovėjo greta Riso, o antrąkart — Dalsi biure išeinantį iš lifto. Taip, nors kiek ir pavėluotai, visa dėlionė susidėliojo į savo vietas ir gali būti, kad, be manęs, niekas jos daugiau neišvys. Mano akys nevalingai užsimerkė, galvoje sugaudė, bet per tą triukšmą aš išgirdau balsus.

— Ar čia patikima? — paklausė Dalsi.

— Taip, nesijaudink. Langai grotuoti, durys rakinamos triguba spyna. Niekur iš čia jie nepaspruks.

— Bet...

— Užteks apie tai! — nutraukė ją Risas. — Nueik pas likusiuosius ir nuramink juos. Tegu mūsų žmonės papasakoja, jog kažkas bandė prasmukti į namą, bet mes jį sučiupome. Jei aplinkui viskas ramu, mes aptarsime, kaip atsikratyti to niekšo pamėtėtais lavonais...

Durys džeržgėdamos atsidarė, mane bloškė žemyn, ir durys tučtuojau vėl užsivėrė.

Pajutau po savimi šaltas betonines grindis. Mano galva plyšo iš skausmo, o pats degiau tarsi ugnyje.

Staiga pasigirdo uždegamo degtuko brūkštelėjimas ir tamsoje sušvito maža liepsnelė.

— Maikai?.. — išgirdau pažįstamą balsą.

Iš nuostabos aš atsipeikėjau, pakėliau galvą ir vos matomoje degtuko šviesoje išvydau besišypsantį ir purviną Veldos veidą.

— Labas, brangioji, — ištariau aš.

Mes pasisveikinome taip, lyg būtume susitikę prie pietų stalo.

Velda tyliai nusijuokė ir truktelėjo kažkokią virvę. Po lubomis sušvito maža lemputė. Priėjusi Velda atlaisvino mano pančius. Aš ėmiau trinti rankas ir kojas, kol pajutau, kad jomis vėl pradėjo tekėti kraujas. Paskui atsargiai pirštais apčiupinėjau savo galvą. Žaizda pakaušyje degė pragariška ugnimi, bet, laimė, nebuvo pavojinga. Bent jau kaukolė liko sveika.

Aš sunkiai atsistojau, ir Velda galva mostelėjo į kažką už mano nugaros. Atsigręžęs pamačiau Gretą Servis surištomis rankomis ir kojomis. Jai ant kaktos pūpsojo didžiulė mėlynė.

— Iš pradžių jie čia atnešė ją, paskui — tave, — paaiškino Velda.

Priėjusi prie Gretos, Velda pasilenkė ir ją atrišo. Po poros minučių, aktyviai padedant Veldai, Greta atsipeikėjo.

Aš prisitraukiau prie savęs Veldą.

— Klausyk, vaikuti, o kaip tu čia patekai?

— Džiulijos Pelchem pastangomis. Tos pačios, kuriai daviau penkiolika dolerių, prisimeni? Džiuliją atsivežęs tipas, matyt, vėl ją susirado ir jėga įsisodino į savo automobilį. Jiems važiuojant pro šalį aš atsitiktinai tai pastebėjau. Įsiminiau automobilio numerį ir suradau šį namą. Paskui pabandžiau perlipti sieną ir prasmukti į namą, bet užsiroviau ant šuns. Mane pačiupo apsauginis. Jis mane surišo, ir aš girdėjau, kaip su kažkuo tarėsi, ką su manimi daryti. Paskui ėmė rinktis svečiai ir mane įmetė į šį kambarį. Sugaišau mažiausiai valandą, kol išsivadavau iš virvių.

— O kas atsitiko tai merginai?

— Pažiūrėk ten, — mostelėjo ranka Velda.

Aš pažiūrėjau ir pamačiau kambario kampe tysančius du nejudrius kūnus — vyro ir moters.

— Greičiausiai jie abu suklydo, — tarė Velda. — Jis nesugebėjo nieko iš merginos gauti, užtat ji įtikinamai jam viską paaiškino...

— Aišku, — linktelėjau. — Beje, o koks čia kambarys. Tu jį ištyrei?

— Tai buvusi skalbykla. Čia laikomos skalbimo priemonės ir kažkokia senovinė dujinė viryklė. Štai šis langas išeina į pirmąjį aukštą. Mano manymu, mes užpakalinėje namo dalyje. Beje, langų grotų virbai įmūryti.

Veldos balsas buvo ramus ir šaltas, bet aš vis dėlto pajutau baimės gaideles.

— Gerai, brangioji, nesijaudink. Pabandysime ką nors sugalvoti.

Aš ištyrinėjau patalpą. Išeiti iš jos pro duris — neįmanoma. Vadinasi, lieka vienintelis kelias — pro langą. Cementas, į kurį

buvo įmūryti virbai, nuo laiko suskeldėjo. Didžiulėmis pastangomis man pagaliau pavyko išjudinti grotas.

Tuo metu Greta sudejavo ir atsisėdo ant grindų. Ji vis dar buvo apsvaigusi ir nelabai susigaudė, kas aplinkui vyksta. Aš priėjau, norėdamas padėti jai atsikelti, bet staiga apmiriau, išgirdęs silpną skambesį. Mes su Velda susižvalgėme. Skambesys pasikartojo. Aš puoliau į kambarėlį, esantį už dujinės viryklės.

Atidaręs duris ant lentynėlės, užverstos nešvariais skudurais, radau seną telefono aparatą. Atsargiai pakėliau ragelį, bet kitame laido gale jau buvo girdėti pypsėjimas. Spustelėjęs svirtelę, aš iškart ją paleidau, bet aparatas nė nekiauktelėjo.

Velda su viltimi stebėjo mane.

— Tas telefonas skamba tik tada, kai kas nors skambina į namą. Iš čia paskambinti neįmanoma. Tikriausiai tą seną griozdą tiesiog pamiršo išjungti, įrengę naują telefono aparatą.

— Bet galbūt... — Velda įkvėpė oro. — Gal kas nors čionai paskambins? Tada mes galėtume viską papasakoti ir paprašyti pagalbos...

Ji nutilo, puikiai suprasdama, kad vilties praktiškai nėra.

Aš susimąstęs žvelgiau į aparatą. Kažką su juo dar buvo galima nuveikti. Išvyniojęs visą laidą, nusitempiau aparatą į kambarį ir pastačiau ant grindų. Išardęs telefoną išėmiau iš jo skambučio mechanizmą. Suradęs virvutę, vieną jos galą pririšau prie skambučio plaktuko, o prie kito pririšau vinį. Paskui atsukau palubėje kabančios lempos gaubtą ir, įtempęs virvę, pritaisiau vinį taip, kad ji sudaužytų lemputę, kai tik telefonas suskambės.

Baigęs visus pasiruošimus, išsiropščiau pro langą į gatvę, ištempiau Gretą ir padėjau išlipti Veldai. Paskui vėl įlindau į kambarį ir iki galo atsukau dujinės viryklės ventilį. Pasigirdo dujų šnypštimas, ir aš pajutau joms būdingą kvapą. Vėl išlindęs lauk kruopščiai uždariau langą. Paėmęs aštrų virbą, antrą ištiesiau Veldai.

— Eime, — sušnabždėjau.

Mums pavyko. Apsauginiai buvo susirinkę kieme, kur gyvai aptarinėjo ką tik vykusį incidentą. Jie buvo pernelyg susijaudinę, tad visai užmiršo, kad derėtų laikytis šešėlyje. Mums pavyko nepastebimiems pro juos praslinkti. Vėjas pūtė mums į nugaras, tad šunys irgi nieko nesuuodė.

Mano automobilis stovėjo vietoje — ten, kur jį ir palikau. Mes įsėdome, aš atleidau rankinį stabdį, ir automobilis be garso nuriedėjo. Tik įvažiavęs į kelią aš spustelėjau greičio pedalą ir mes nurūkome, užpakaly palikę namą, apsauginius ir virtinę automobilių prie įvažiavimo.

Pravažiavę mieguistą Bredberio miestelį, sustojome dar dirbančioje degalinėje. Ten nusiprausėme. Aš žvilgtelėjau į laikrodį. Greitai turėjo tekėti saulė. Pasinaudojęs Džordžo kredito kortele, gavau iš degalinės tarnautojo keletą smulkių monetų.

Mes išėjome. Greta su Velda pasuko prie automobilio ir įsėdo į jį. Aš priėjau prie taksofono ir paskambinau Gajui. Paprašiau sužinoti namo, kuriame dabar buvo Belaras Risas, telefono numerį. Gajus pažadėjo sužinoti ir paklausė, kur man paskambinti. Padiktavau jam taksofono numerį ir padėjau ragelį.

Po penkių minučių pasigirdo skambutis. Gajus išpyškino man reikalingą numerį ir paklausė, kas nutiko. Aš pažadėjau paaiškinti vėliau ir iškart padėjau ragelį.

Man įmetus monetą į taksofono plyšį greta sustojo policijos automobilis. Iš jo išlipo uniformuotas "mentas" ir ėmė naršyti kišenes, ieškodamas smulkiųjų. Išvydęs, kad kabina užimta, jis atsirėmė į savo "ratus", kantriai laukdamas, kol aš paskambinsiu.

Aš sumečiau, kad kambarys, iš kurio mes neseniai ištrūkome, jau pilnas dujų. Baisingos galios sprogstamasis mechanizmas buvo paruoštas ir liko tik duoti signalą...

Aš surinkau numerį, mintyse regėdamas išardytą telefono aparatą, iš kurio palikau tik skambučio mechanizmą.

Už šešių mylių nuo tos vietos, kur mes stovėjome, danguje staiga pražydo milžiniškas oranžinis žiedas. Skaisčiai plykstelėjusi, ugnies pašvaistė pamažu užgeso.

Dar sekundė tylos, ir mūsų ausis užgulė siaubingas griausmas. Degalinės langų stiklai sudrebėjo.

Iš nuostabos išsižiojęs policininkas sumurmėjo sutrikusiu balsu:

— Velniai rautų, kas gi čia?

— Atleiskite, sere, aš tikriausiai neteisingai surinkau numerį, — mandagiai atsakiau ir pasukau prie savo automobilio.

Spillane, Mickey

Sp31 Banermano išpera; Moterų mėgėjai: detektyviniai romanai/ Mickey Spillane; [iš rusų kalbos vertė Diana Jokubonienė]. — Kaunas: Tyrai, [2000]. — 240 p. — (Pasaulio detektyvo meistrai)

ISBN 9955-01-072-X

Banermano išpera

Nesantuokinis vaikas, gėdinga šeimos dėmė grįžta atostogų į gimtąjį lizdelį, kad "nudžiugintų" seniai matytus brangiuosius giminaičius ir ten aptinka gan įtartinų tipų. Pasirodo, atostogų būta pelningų — šeimos atstumtasis paveldi milijonus...

Moterų mėgėjai

Policijos kapitonui nuolat kyla įtarimų, kodėl privatus detektyvas Maikas Hameris taip dažnai įsivelia į kokią painią istoriją. Štai ir dabar — kodėl būtent Maikas randa jaunos ir gražios moters kūną? Norėdamas užbėgti už akių dar vienai žmogžudystei Maikas Hameris sudrumsčia pavojingus vandenis.

UDK 820(73)-3

Mickey Spillane

BANERMANO IŠPERA
MOTERŲ MĖGĖJAI

Literatūros konsultantė *D. Jašinskienė*
Meninė redaktorė *D. Zubrienė*
Maketavo *T. Petraitytė*

SL 250. 7,5 sp. l. Užsak. Nr. 340
Leidykla "Tyrai", A. Jakšto g. 8, 3000 Kaunas
Iš užsakovo pateiktų pozityvų spausdino
AB spaustuvė "Spindulys", Gedimino g. 10, 3000 Kaunas

ALEKSANDRA MARININA

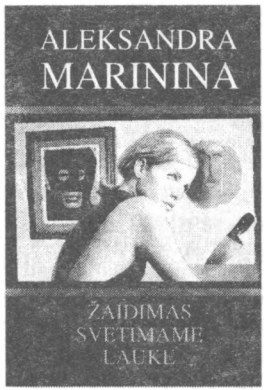

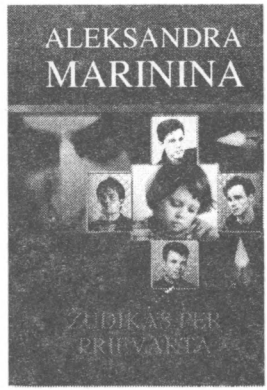

Aleksandra Marinina — pagal išsilavinimą teisininkė, mokslų daktarė, daug metų dirba vidaus reikalų organuose. Nuo 1993 metų A. Marinina parašė 22 romanus, kuriuos drąsiai galima vadinti rusiškaisiais trileriais. Literatūros kritikai autorę vadina rusų Agata Kristi, nes iš tiesų jos kūriniai pasižymi gilia ir nuodugnia psichologine reiškinio ar įvykio analize, veikėjų veiksmai visada pagrįsti ir tikslingi, pasakojimo gija vingiuoja, viliodama į paslaptingus tolius, į žmogaus proto ir sielos gelmes, kur gimsta ir rutuliojasi keisčiausi troškimai, siekiai, jausmai. A. Marininos romanų negalima net lyginti su eiliniais detektyviniais ar policiniais kūriniais, kuriuose tik "gaudoma ir šaudoma", kuriuose veikia bejausmiai supermenai. Jos herojė — Anastasija Kamenskaja — ir moteriška, ir klystanti, tačiau gebanti nugalėti. A. Marininos romanai išleisti 23 pasaulio šalyse, daugiau kaip 20-ties milijonų tiražu. Kovo mėnesį pradėtas rodyti TV filmas "Anastasija Kamenskaja" pagal aštuonis A. Marininos romanus.

BANERMANO IŠPERA

Nesantuokinis vaikas, gėdinga šeimos dėmė, grįžta atostogų į gimtąjį lizdelį, kad "nudžiugintų" seniai matytus brangiuosius giminaičius. Pasirodo, atostogų būta pelningų — šeimos atstumtasis paveldi milijonus...

MOTERŲ MĖGĖJAI

Policijos kapitonui nuolat kyla įtarimų, kodėl privatus detektyvas Maikas Hameris taip dažnai įsivelia į kokią painią istoriją. Štai ir dabar — kodėl būtent Maikas randa jaunos ir gražios moters kūną? Norėdamas užbėgti už akių dar vienai žmogžudystei Maikas Hameris vėl įsipainioja į pavojingą nuotykį.

ISBN 9955-01-072-X